

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Andersen, Theodor.; [Theodor Andersen].

Stakkels Mads : Roman af Forfatteren til
"Tvillingesøstrene"

København : R. Andersen, 1900

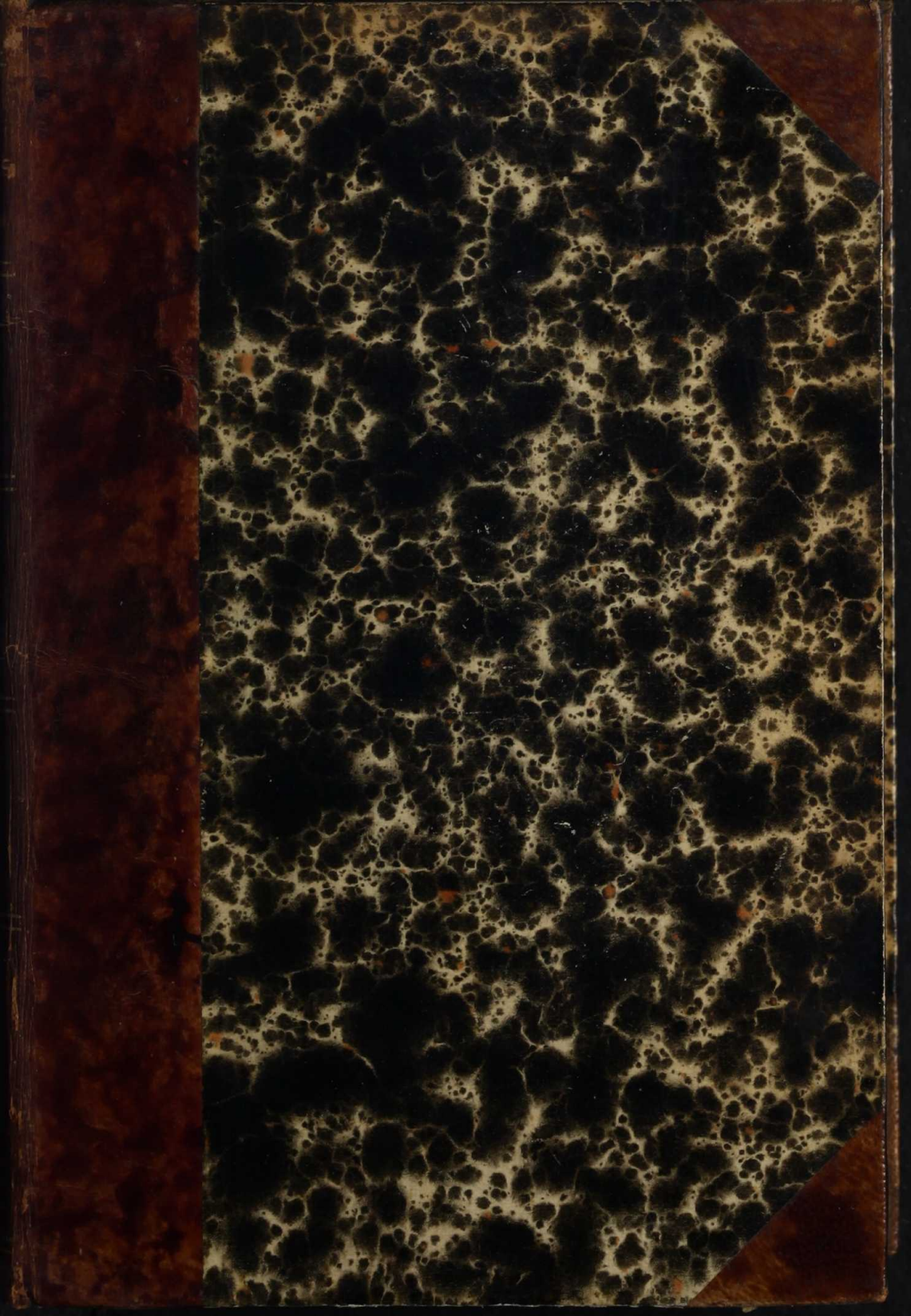
504 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

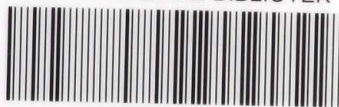
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57-81.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021372723

3. Række.

Nr. 52.

5 Øres

Folkebibliothek.

Romaner og Fortællinger

af

danske og fremmede Forfattere.

København.
R. Andersens Forlag.

5 Øres

Folkelibrohek

Romaner og Fortællinger
af
danske og nordiske Forfattere.

København.
R. Andriessens Forlag.

Stakkels Mads.

Roman

af

Forfatteren til »Tvillingsøstrene«.

København.

5-Øres Folkebibliotheks Forlag.

(R. Andersen.)

1900.

Kasmussen & Olsen. Kbhvn.

Stakkels Mads.

Han hed egentlig ikke Mads, men Navnet kan være ligegyldigt! Jeg kendte ham, da han var en trettenaars Dreng og første Gang skulde have sine Ris paa Raadhuset. Jeg véd, at han bad tor sig og lovede, at hvis han maatte slippe for Straf, saa skulde han aldrig mere gøre noget ulovligt. Men han kunde ikke slippe, han fik sine Ris! Mildhed kunde sikkert have gjort den lille Synder til et ærligt Menneske, nu gjorde Straffen ham til en Forbryder.

Da jeg mange Aar efter som ,Social-Demokratens' Politireporter i lang Tid hver Tirsdag og Lørdag kom op i Kriminalrettens Forsamlingssal for at høre de nye Domme, saa' jeg tidt mellem de ældre Folk ogsaa Dreng, der havde været paa fri Fod fra den Dag, de havde tilstaaet, og til den Dag, de skulde op at

høre deres **Dom**, for et Par Dage efter Domfældelsen at blive ført op paa Raadhusloftet for at faa deres Ris eller Rotting, og saa kom jeg igen til at tænke paa den stakkels Mads!

I disse Dage, da der atter tales meget om den forældede Retspleje med de pinlige Forhør, der kan aa Tiltalte til at tilstaa Forbrydelser, de ikke har begaaet, er jeg igen kommen til at tænke paa den stakkels Mads, og har nu besluttet at fortælle hans Historie.

Juli 1900.

Forfatteren.

I.

Moder og Søn.

Det var en Vinteraften i 1863. Der var Snesjap paa Gaderne. Ned ad Blaagaards-gade gik en Aviskone og hendes Søn. Konen var lille, nogle og fyrretyve Aar, og hun gik lidt foroverhøjet. Hun var tyndt klædt, sort Kjole, et sort Sjal over Skuldrene og en sort Kyse paa Hovedet; paa Fødderne havde hun Klædesko, der var gennemtrukne af Snevand.

Drengen var tretten Aar; han havde sort Klædestrøje, der ikke saa' ud til at være syet til ham; om Halsen havde han et langt, uldent Tørklæde, hvis to Ender gik ned foran Brystet og stak ud nedenfor den tilknappede Trøje; paa Hovedet havde han en graa strik-

ket Hue og paa Fødderne utætte Gummi-galosker, der gav en styg, svuppende Lyd, naar han traadte i Snesjappet.

Han havde stukket sin Haand ind under Moderens Arm, og saaledes vadede de hjemad, trykket tæt op til hinanden: De havde nu faaet afleveret deres Aviser. Det var med ‚Berlingske Tidende‘, Madam Hansen gik, men hun var kun Hjælpebud, og hendes Søn Mads hjalp igen hende.

Da de kom til Blaagaards Seminarium, en lille, lav Bygning i Nærheden af Nørrebrogade, sagde Moderen: »Der hænger altid saa mange Overfrakker der inde i Korridoren; det var da let at tage en med sig, uden at det mærkedes.«

»Det vilde være kedeligt, om En tog en Frakke derinde, for saa kunde vi, der hver Aften kommer der ind med Avisen, let faa Skyld for det,« svarede Mads.

»Ja,« svarede Madam Hansen langsomt, som om det ikke var faldet hende ind, at hun og hendes Dreng kunde blive mistænkte. Og saa gik de videre.

Lidt efter spurgte Mads: »Behøver vi at tage Kul i Aften?»

»Nu kan vi jo se — — hvis der ingen er, der kan se det — — vi har ikke noget til i Morgen.«

Mads var ked af, at Moderen havde opdaget denne Kulgrube, og at han skulde løbe hen og snappe et af de store, firkantede Kulstykker, hvori der var mere end nok til at opvarme deres Stue en hel Dag.

Kulgrossereren, til hvem de bragte 'Berlingske Tidende', boede helt oppe ved Nørrebrogade; han boede i en lille Mellembygning, saa de skulde over en Forgaard og aflevere Bladet i Køkkenet, og bag ved denne Bygning var Oplagspladsen for de store Brænde- og Kulbunker, hvorfra det var saa let i Forbifarten at nappe et Stykke Kul, som Moderen skjulte i Avistørklædet.

Men han var ked af, at han skulde nappe Kul. Grossereren var saadan en rar Mand; han havde sagt til Pigerne i Køkkenet, at de maatte give Avisdrengen Resterne fra Middagen, og derfor var det ikke saa sjældent, at han kom ind i Køkkenet og fik en

Tallerken Mad, som stod i Konfuret og holdt sig varmt.

Naa — det var gaaet godt saa længe, saa gik det vel ogsaa denne Gang.

Nu gik han gennem den første Gaard, lige ved Siden af sin Moder, og rystede lidt som sædvanlig, naar han skulde hen til Kulbunken. Han gik ind i Køkkenet med Avisen. Moderen ventede udenfor. Saa saa' han sig ængsteligt om, løb hen og tog et Stykke Kul, saa stort som fire Musten, og gav det hurtigt til Moderen, der gæmte det i Avis-tørklædet.

Men denne Gang gik det alligevel galt. Grosserereren traadte pludselig frem fra den mørke Forgaard og sagde tørt: »Lad os nu se, hvad det var!«

Mads løb saa stærkt han kunde ud paa Gaden, og Moderen tabte af Skræk det indpakkede Kulstykke og skyndte sig ud ad Gaarden saa hurtigt hun kunde.

»Hvad tror Du nu han gør?« spurgte Mads, da han henne i Nørrebrogade atter traf sammen med sin Moder.

Madam Hansen rystede endnu. »Han siger

vel ingen Ting . . . Der var jo saa mørkt . . . han kendte os vel ikke . . . og naar han siger noget, saa siger Du bare, at det ikke var Dig.«

»Men han tog jo Tørklædet, og deri laa to Aviser, saa kan han straks se, at det var mig. Jeg tør ikke mere gaa der ind med Avisen.«

»Aa — tror Du saadan en Mand bryder sig om et Stykke Kul? Han har jo nok af det. Du kan sige, Du fandt det i Gaarden, og det er paa en Maade ogsaa sandt.«

Madam Hansen og hendes Søn var snart hjemme. De boede paa Nørrebrogade Nr. 30. Forhuset var gammelt og lavt, med en stor firkantet Port i Midten. Baghuset var nyt og stort, med en stor Port og to Op-gange. Bag denne Bygning var en stor Gaard, der var delt ved et Trægitterværk, bag hvilket en Jærnhandler havde Oplags-plads til den højre Side, en Bødker til venstre, mens der paa Pladsen i Midten laa Bunker af Kampesten og Mursten mellem det høje Græs. Det var kun Fattigfolk, der boede i disse to Bygninger. I Forhuset var

Lejlighederne kun paa et Værelse, og der var to, tre Familier om hvert af de Ildsteder, der var muret op ude paa Gangen. I Baghuset var der to Værelses Lejligheder med Køkken. Var Husrummene smaa i denne Arbejderkasserne, saa var Gaardspladserne saa meget des større, og de mange Børn, der boede i Huset, kunde frit tumle sig i Forgaarden og Baggaarden, og springe over Trægitteret ind paa Pladsen. Bag ved denne Plads var en Have og en Gaard, der begge hørte til en Ejendom paa Fælledvejen.

Madam Hansen og hendes Søn boede i Forhuset, paa Kvisten, det vil sige anden Sal. Der var endnu lidt lummert i det lille Værelse, skønt Ilden i Kakkelovnen var gaet ud, mens de havde været borte.

Moder og Søn skilte sig først af med det vaade Fodtøj, og derefter tændte Madam Hansen Lampen, hvori hun brændte Tran, der var lidt billigere end Olie, men til Gengæld brændte mindre klart og lugtede lidt.

Moderen kogte Vand i Kakkelovnen til The, hertil spiste de hver et Par Stykker

Smørrebrød, og saa gik de i Seng; de skulde jo tidligt op om Morgen.

Mads laa lidt og tænkte paa Grossereren og det mislykkede Kultyveri, og faldt saa i Søvn.

Næste Morgen, da han skulde ind i Grossererens Køkken med Morgen-Berlangeren, var han lidt ængstelig; han saa' sig forsigtigt om før han gik ind, skævede lidt hen til Kulbunken, da han kom forbi den, og skyndte sig ud saa hurtigt som muligt, da han havde afleveret Bladet.

Om Aftenen, da han kom med Aften-Berlangeren, kaldte Kokkepigen paa ham:
»Kom her, Landsmand!«

Han foer sammen og var lige ved at løbe sin Vej, men han betænkte sig dog, traadte ind i Køkkenet og gik hen til Køkkenbordet, hvor Pigen satte en Tallerken varm Hvidkaalsuppe til ham.

Der var to Piger i Køkkenet, men ingen af dem talte til Drengen saa længe han spiste, og han var ikke længe om at tømme den Tallerken.

»Mange Tak for Mad!« sagde han og

tog sin uldne Hue, som han havde lagt paa Køkkenstolen.

»Velbekomme!« svarede Kokkepigen. Saa standsede hun ham, som om hun pludselig kom til at tænke paa noget: »Det er vel ikke Dig, der stjæler Kul?«

»Nej,« svarede han og kom til at ryste, saa han næppe kunde staa paa Benene.

»Nej — jeg tænkte nok, det ikke kunde være Dig, og det kan Du være glad for, saa slipper Du for at faa din Gump varmet; for Grossereren har været hos Politiet.«

Drengen gjorde Forsøg paa at smile, og saa vaklede han ud paa Gangen, ned ad Trappen og hen til Moderen, der stod og ventede henne paa Hjørnet.

»Du blev saa længe,« sagde Moderen.

»Ja — jeg fik Hvidkaalssuppe.«

»Det var jo godt!«

»Ja.« Han havde svært ved at tale, og det var lige som om Ordene sad fast i Halsen paa ham, da han sagde: »Nu er det meldt til Politiet.«

Moderen blev først forskrækket, men da

hun havde fattet sig lidt spurgte hun forundret: »Og Du fik alligevel Hvidkaalssuppe?»

»Ja — for Pigen vidste ikke, at det var mig; hun spurgte mig om det, og saa sagde jeg nej; men Grossereren véd det vel nok.»

»Det er maaske ogsaa bare noget, Pigen har sagt for at gøre Dig forskrækket.»

Det kunde ikke nytte, hvad Moderen sagde, Mads troede, at det var sandt, hvad Pigen havde sagt.

Den Nat kunde Mads slet ikke falde i Søvn. Hans Religionslærer havde sagt, at han hver Aften skulde bede sit Fader vor, og det gjorde han sædvanligvis ogsaa, ganske sagte, hurtigt og uden at tænke videre over det. Men i Aften tænkte han over hvert Ord. Der var mørkt i Stuen, han kunde høre, at Moderen sov, han lagde sig op paa Knæ paa sit fattige Leje, foldede sine Hænder og bad, angst som Jesus af Nazareth bad den Nat, han vidste Soldaterne var sendt ud for at gribe ham: »Kære Vorherre! Lad ikke Politiet tage mig! Jeg skal aldrig mere stjæle, naar Du vil lade være at lade Politiet tage mig denne Gang!« Han slut-

tede sin Bøn med Fadervor, først hviskende som sædvanlig, men mod Slutningen højere, som om han frygtede for, at Vorherre ikke skulde kunne høre ham. Derved vaagnede Moderen, der sov let og uroligt, hun hævede Hovedet og spurgte: »Sagde Du noget?»

»Det var ikke til Dig!«

Saa blev der igen stille i den lille Stue. Udenfor lyste Maanen og Sneen, der laa paa Tagene.

Mads kunde alligevel ikke sove. Han var nok ikke ret stærk i Troen, skønt han endnu ikke havde lært at tvivle paa det, de lærte ham i Skolen.

Og mens han nu laa og vendte og drejede sig paa sit fattige Leje, som var redt paa tre Stole, der var stillet op ad Væggen, kom han til at tænke paa saa meget, som han havde hørt, og saa var det som om alle hans Tanker samlede sig i en Anklage mod hans Moder.

Han holdt meget af sin Moder, han syntes hun altid havde været saa god mod ham, han havde delt hendes Savn og Sorg, grædt sammen med hende og kæmpet sammen

med hende. Andre var af en anden Mening. Hun var maaske nok en kærlig Moder, men hun var ogsaa en daarlig Moder; det havde han selv hørt baade Tanter og Nabokoner sige; men hvad brød han sig om det? Han kunde ikke begribe, at hans Moder kunde være bedre end hun var.

Han kunde huske, at hans Fader var saadan en smuk Mand, der saa godt kunde lide at gaa pæn klædt. Han var Tobakspinder; han tjente gode Penge, men han brugte nok de fleste selv. Det var den Gang Mads var lille, fem, seks Aar. Han var lidt bange for sin Fader, og han kunde huske, at han tidt havde hørt Faderen sige: »Hvor her ser ud! Og hvor Drengen ser ud!« Og saa hentede Faderen selv Vand og Svamp og Kam og gav sig til at vadske Mads! Uh, han tog saa haardt! Især naar han kæmmede og pudsede Negle, saa fik Mads altid Taarer i Øjnene. Men efterhaanden syntes Faderen at blive sløv og ligegyldig, han gav sig ikke mere af med at vadske og kæmme Drengen, han kom sjældnere og sjældnere hjem, og tilsidst blev han helt borte. Saa kunde Moderen

fortælle Folk: »Vor Fader er gaaet fra os!« Lille Mads græd. Ikke fordi han sørgede over Faderen, men fordi han saa' Moderen græde. Senere fik de at vide, at Faderen var rejst til Tyskland.

En Gang var Mads i Besøg hos sin Tante, og mens Tanten roede han var nede i Gaarden, sad han inde paa en Skammel i Sovekammeret og klippede Dukker af Papir, og saa hørte han hende sige til en anden Dame: »Ja, den stakkels Mads, han ser forfærdelig ud! Jeg maa altid gæmme ham, naar der kommer nogen! Det var intet Under, at Faderen blev ked af det og gik sin Vej! Men hvad vilde han med saadan en Dansedukke! Han var Haandværker, hun var en fin Dame, men hun kunde hverken sy eller vadske, hun forstod hverken at holde sit Hus eller sit Barn rent. Hun kunde saamænd have faaet det godt med Hansen, bare hun havde forstaaet at gøre Hjemmet hyggeligt og tiltrækkende for ham.«

Mads holdt meget af den Tante, der talte saaledes om hans Fader og Moder, og han blev heller ikke vred paa hende nu; det, hun

havde sagt til sin Veninde, tænkte han meget paa, men han talte aldrig om det til sin Moder. Han troede nok, Tanten havde Ret; andre havde jo sagt det samme om hans Fader og Moder. Og da Mads begyndte at gaa i Skole og ikke selv havde Forstand paa at holde sig ren, hvor tidt havde saa ikke Læreren raabt til ham: »Vil Du gaa ned at vaske Dig, dit Svin!«

Og nu havde Moderen faaet ham til at stjæle!

Den stakkels, ulykkelige Moder! Kunde hun gøre for, at hun var af fin Familie, hvor Døtrene aldrig havde lært at vadske og gøre rent! Hendes største Fejl var, at hun havde giftet sig med en Haandværkssvend, og for den havde hun bødet saa haardt.

Klokken fem om Morgenen stod Moderen op, stak Ild i Kakkelovnen og kogte Vand til Kaffe. Da Kaffen var færdig, vækkede hun sin Dreng, der først nylig var falden i Søvn og derfor nu var meget søvrig, gav ham Kaffe og paalagde ham at skynde sig at klæde sig paa og komme hende i

Møde; saa løb hun selv ind i Pilestræde til Berlingske Tidendes Bøgetrykkeri.

Saaledes var det hver Morgen.

Det var en slem Aarstid. Mørkt var det paa Gaden, vaadt og sjasket, og hendes Klædessko med de hullede Saaler var vaade endnu fra i Gaar Aftes, endskønt hun havde sat dem ovenpaa Kakkelovnen. Hun trak det tynde Sjal tættere om sig og gik saa stærkt hun kunde, med Hovedet bøjet ned mod Brystet, ind ad Byen til.

Lidt efter at Moderen var gaaet, stod Mads op og begyndte at klæde sig paa. Den lille Sjat Vand, der var bleven tilbage i Vandspanden, der altid stod inde i Stuen, heldte han op i en Lerskaal, for at vadske sig. Han var lige bleven færdig, havde faaet det lange Uldtørklæde om Halsen og den strikkede Hue paa Hovedet — saa hørte han nogen komme op ad Trappen med tunge Trin; det var nogen, der ikke var kendt i Huset, to Mænd, der talte sammen, kunde han høre. Han var kommen til at ryste forfærdeligt. Hurtigt pustede han Lampen ud og aabnede

Døren paa klem. Nu lukkede han den igen ganske sagte, og blev staaende og lyttede ved Døren. Nu kunde han tydeligt høre, hvorledes de famlede sig frem gennem den mørke Korridor, han kunde høre hvert Ord, de sagde.

»Stryg en Svovlstik!« sagde den ene.

Og han hørte, der blev strøget en Svovlstik paa Væggen.

»Det maa jo være her!« Og i det samme blev der banket haardt paa Døren.

Med rystende Haand lukkede Mads op, og ved Svovlstikkens svage hendøende Flamme saa' han — hvad han straks havde anet —, at det var to Politibetjente.

»Boer Madam Hansen her?« spurgte den ene Politibetjent.

»Ja.«

Begge Betjentene trængte ind i den lille Stue.

»Hvor er hun?« spurgte den ene Betjent.

»Hun er gaaet ind paa Trykkeriet efter Aviserne,« svarede Mads.

Den anden Betjent strøg en ny Svovlstik.

»Der staar en Lampe!«

Lampen blev tændt og Betjentene saa' sig om i Stuen.

»Nej — her er ikke andre end ham.«

»Saa følg Du med!«

»Jeg skal ind at møde min Moder — jeg skal hjælpe hende med Aviserne,« stammede Mads.

»Det kommer ikke os ved, det kan Du fortælle henne paa Stationen!« sagde den ene Betjent.

Den anden pustede Lampen ud, lukkede Døren og tog Nøglen med.

Da Politibetjentene og Mads gik ned ad Trapperne, aabnede en Nabokone, der ogsaa var tidligt oppe, og som havde lyttet, forsigtigt Døren og saa' efter dem; hun havde hørt nok til at vide, at det var Mads, der blev hentet af Politiet.

Han græd ikke, den stakkels Dreng, men han følte sig forfærdelig ulykkelig.

Paa Politistationen spurgte han endnu en Gang, om han ikke maatte gaa ud at hjælpe

sin Moder med Aviserne, saa vilde han komme igen, naar han var færdig.

»Nej, Tak!« svarede Overbetjenten, »vi vil dog helst holde fast paa Dig, mens vi har Dig!«

Og saa blev han ført ind i et Værelse, hvor der brændte et dæmpet Gasblus under Loftet, og hvor der kun stod nogle lange Bænke langs Væggene.

Han satte sig hen i en Krog, og der blev han siddende ubevægelig. En Gang imellem aabnede en Politibetjent Døren og saa' ind til ham, uden at sige noget. Da det begyndte at blive lyst, slukkede Betjenten Gasblusset.

»Skal Du have Kaffe?« spurgte Betjenten.

»Ja, Tak!« svarede Mads, »men jeg har ingen Penge.«

»Det véd jeg sgu nok!« Og saa gik han igen.

En halv Time senere blev Døren atter aabnet af den samme vagthavende Betjent, og en Opvarter kom ind med en stor Kop Kaffe og et Surbrød med Smør. Opvarteren saa' lidt paa Drengen og gik saa igen, uden at sige noget.

Mads gav sig til at spise og drikke. De var egentlig gode imod ham her paa Stationen. Naar de dog bare, i Stedet for at lade ham sidde her ganske alene, havde givet ham Lov til at hjælpe sin stakkels Moder. Gud véd, hvad hun tænkte om ham, og hvordan det gik hende med at besørge de mange Aviser alene.

Hans Moder løb imidlertid fra Hus til Hus saa stærkt hun kunde, Trappe op og Trappe ned, mens hendes vaade Fødder satte Mærker paa Trappetrinene i de fine Huse, hvor Beboerne holdt Berlingske Tidende. Taarerne løb ned ad hendes brune, vejrbitte Kinder. En Gang imellem tørrede hun dem af med sit Avistørklæde; men det var igen Nytte til; der kom straks nye Taarer.

Da hun ikke som sædvanlig havde mødt sin Dreng paa Vejen, tænkte hun, at han var falden i Søvn igen, efter at hun var gaaet. Hun gik derfor hjem, inden hun begyndte at udbringe Bladene; men han var gaaet og havde som sædvanlig taget Nøglen med sig. Hun vilde igen gaa, idet hun tænkte, at hun saa nok vilde træffe ham.

Men nu aabnede Nabokonen sin Dør og fortalte Madam Hansen, at Politiet havde været her og hentet Mads.

Madam Hansen udstødte et dæmpet Skrig og skyndte sig igen ned ad Trapperne.

Hun vidste ikke, hvad hun skulde gøre! Hvis hun gik hen paa Stationen og bad for ham, vilde de vel beholde hende med det samme. Og som om Politiet var i Hælene paa hende, løb hun fra Sted til Sted.

— — —
Da Politibetjenten igen aabnede Døren til Værelset, hvor Mads sad, raabte han bare: »Kom her, Du!«

Mads rejste sig og blev ført ind i et mindre Værelse, hvor der sad en civilklædt Herre ved et Bord.

Herren saa' skarpt paa ham. »Har vi haft fat i Dig før?« spurgte han.

»Nej,« svarede Mads.

»Hvad hedder Du mere end Hansen?« spurgte Opdageren.

»Mads Viggo.«

Opdagelsesbetjenten blev ved at spørge og nedskrive Svarene.

»Du boer paa Nørrebrogade 30, 2den Sal i Forhuset?«

»Ja.«

»Hvor gammel er Du?«

»Tretten Aar.«

»Hvad er din Fader?«

»Han er Tobakspinder; men han er i Tyskland; han er gaaet fra os.«

»Hvor kan det være?«

»Det véd jeg ikke.«

»Din Moder gaar med Blade?«

»Ja.«

»Og Du hjælper hende?«

»Ja.«

»Har Du flere Søskende?«

»Nej.«

»Kan I leve af at gaa med Aviser?«

»Ja. Men somme Tider tjener vi ogsaa noget til.«

»Med hvad?«

»Moder syer Tøjsko — og hun gør ogsaa rent for Folk, naar hun kan faa noget, og jeg gaa ind paa Torvet og bærer Pakker for Folk, og somme Tider, naar jeg kan faa mere end en Sæk Spaaner henne paa Tøm-

merpladsen paa Farimagsvejen, saa sælger jeg den anden for otte Skilling.«

»Bare Du var bleven ved med det i Stedet for at stjæle Kul. Hvordan fandt Du paa det?«

Mads svarede ikke.

»Naa!« raabte Betjenten.

»Det véd jeg ikke!«

»Lad være at svare saa dumt! Hvornaar begyndte Du at stjæle Kul?«

»Det var, da vi begyndte at lægge i Kakkelovnen.«

»Har Du først begyndt at stjæle i Aar?«

»Ja.«

»I September?«

»Ja — det kan godt være.«

»Hvordan fandt Du paa det?«

Mads svarede ikke.

»Du skal sgu svare paa det, jeg spørger Dig om! Var det din Moder, der sagde, Du skulde stjæle Kul?«

»Nej.«

»Vidste hun da ikke Du stjal det?«

»Nej.«

»Hvad sagde Du da til hende, naar Du

kom hjem med Kullet? Det var om Aftenen, naar Du gik ind til Grossereren med Bladet?»

»Ja.«

»Var det hver Aften?»

»Nej — aldrig om Søndagen.«

»Men alle de andre Dage?»

»Nej — somme Tider var der en eller flere Dage imellem — det var, naar der var nogen tilstede i Gaarden.«

»Men spurgte din Moder ikke, hvor Du fik alt det Kul fra?»

»Nej.«

»Hun vidste det altsaa?»

»Nej — jeg sagde til hende, at jeg havde fundet det paa Gaden — at det var faldet af en Vogn.«

»Det kunde hun da nok begribe var Løgn. Og hvis Du staar og gør Forsøg paa at bilde mig noget ind, saa faar Du nogen paa Kassen. Vidste din Moder ikke, at Du stjal Kullene?»

»Nej.«

Opdagelsesbetjenten rejste sig, gik hen og aabnede Døren til et andet Værelse og

spurgte saa højt, at Mads kunde høre det:
»Er Bladbud Madam Hansen kommen?»

»Nej — men der er to Betjente ude efter hende,« blev der svaret.

»Saa kan Drengen komme ind i Detentionslokalet igen.«

Politibetjenten kaldte paa Mads og førte ham ind i det Lokale, hvor han havde tilbragt de første Morgentimer. Han satte sig hen i den samme Krog, hvor han havde siddet før.

— — —
Gadebetjenten havde faaet det Hverv at passe paa, naar Madam Hansen kom hjem, og saa straks tage hende og føre hende til Politistationen.

Madam Hansen var ogsaa forberedt paa, at Politiet vilde hente hende i Formiddag, men hun havde tænkt, at de vilde vente paa hende udenfor hendes Dør. Hun nærmede sig derfor Huset med bankende Hjærte; men inden hun kom helt der hen, standsede Gadebetjenten hende. Han nikkede fortroligt til hende som til en gammel Bekendt. Madam Hansen foer sammen.

»Tag det bare roligt,« sagde Betjenten.
»Lad os ikke vække Opsigt.«

Madam Hansen fattede sig hurtigt.

»Henne paa Stationen er der noget, de vil tale med Dem om. Det er ikke saa slemt. Gaa bare rolig der hen; saa følger jeg bag efter uden at nogen mærker noget.«

Paa Stationen blev hun ikke saa høfligt modtaget. Saa snart Overbetjenten saa' den lille Kone med Avistørklædet paa Armen, sagde han:

»Naa — det er hende med Kullene! Sæt hende foreløbig ind i Detentionslokalet.«

Politibetjenten aabnede Døren til Varetægtslokalet for Kvinder, hvor der sad to i Forvejen.

Disse tre Kvinder maatte ikke tale sammen; men de hviskede med hinanden alligevel.

En efter en blev de kaldt ind til Opdagelsesbetjenten, for at afgive Forklaring. Tilsidst kom Madam Hansen.

Opdageren saa' lidt paa hende.

»De maa gjerne sætte Dem ned paa den Stol,« sagde han.

»Tak!« Madam Hansen tog Plads ved Opdagerens Bord.

Hun maatte først opgive sit Navn og Bolig.

»Hvorfor rejste Deres Mand fra Dem?« spurgte Opdageren.

»Han gav mig saa lidt Penge,« svarede Madam Hansen, »og saa kunde jeg ikke skaffe ham saa god Mad eller holde Huset saa pænt, som han forlangte, det maa vel være derfor.«

»Saa maatte De selv sørge for Føden til Dem og Drengen?«

»Ja, Gud! det maatte jeg allerede i den sidste Tid, da min Mand var hjemme. Han gav mig næsten ingen Ting.«

»Tror De, han havde andre Fruentimmer?« spurgte Opdageren.

»Nej — det havde han ikke.«

»De tror, at han ikke havde det? Han arbejdede jo. Hvad brugte han da alle sine Penge til?«

»Han levede ude,« svarede Madam Hansen.

»Han spiste slet ikke hjemme; det, jeg havde,

var aldrig godt nok. Men han betalte Huslejen, og han var altid hjemme om Natten.«

Opdageren smilte. »Saa var han en forholdsvis pæn Mand.«

»Ja — han var pæn!« svarede Madam Hansen, der misforstod Opdageren og tænkte paa, hvor smuk hendes Mand var, og hvor godt han altid var klædt.

»Har De været tiltalt før — har De været straffet?«

»Nej — aldrig!«

»Ja — det bliver jo undersøgt,« sagde Opdagelsesbetjenten.

»Ja, det maa De gærne, Hr. Assistent — jeg har virkelig aldrig gjort noget.«

»Hvorledes var det saa med det Kul?«
Madam Hansen tav.

»De skal saamænd ikke genere Dem for at tale. De kan nok tænke, at Deres Søn har fortalt mig alt, hvad jeg vilde vide, og for et saadant Barn er det meget lettere at stjæle end at lyve for en Politimand. Og det var jo ham, der stjal Kullene?«

Madam Hansen tav stadig, men begyndte nu at græde.

»Hold nu op med det Flæberi! Endnu her De jo ikke faaet noget at tude for. Det var jo ham, der stjal Kullene? — — Hvorfor Satan sidder De og spiller døvstum! Værs'god at svare paa det, jeg spørger Dem om! Var det ham, der stjal Kullene?»

»Nej — det var mig!»

Opdageren lagde Pennen paa Bordet, saa' paa Madam Hansen med et haanligt Smil, idet han blev ved at nikke til hende. »Naa —?» sagde han langsomt, »og for at Drengen ikke skulde komme i Fortræd, bildte De ham ind, at det var Vogne, der havde tabt de Kulstykker, som De pillede op?»

»Ja.«

Opdageren slog i Bordet. »Men det er Løgn, skal jeg sige Dem, og De maa jo være skruptosset, naar De tror, at jeg vil skrive en Rapport, hvor den ene Anholdte paastaar, at han er Tyven og den anden er uskyldig, og den anden Anholdte paastaar at han er Tyven og den ene uskyldig! Kan De finde nogen Mening i det Vrøvl? Kan De ikke forstaa, at med Løgne og Udflugter forhaler De kun Sagen?»

Madam Hansen græd igen.

»Hold op med det Tuder! Hvem stjal Kullene?»

»Ja — det var jo nok ham, der en Gang imellem tog et lille Stykke Kul!»

»Et lille Stykke?» gentog Opdageren haanligt. »Det var maaske ikke større end en Nød? Skal vi sige et lille Stykke Nøddes-kul?»

»Ja, det kan vi godt!» svarede Madam Hansen lidt livligt og tørrede sine Øjne.

»De er jo lige saa forstokket som De er dum!» raabte Betjenten, idet han tog et stort Stykke Kul, der laa indsvøbt i Papir paa Gulvet, og lagde det op paa Bordet. »Her er et af hans Tyvekoster — det allersidste! Det er en stor Nød — hvad? Den er større end et Kaalhoved! Tror De, han har gaet og gnavet af det paa Vejen? Hvornaar begyndte han at stjæle?»

»Det er ikke saa længe siden!»

»Lad os nu se at blive færdig med den Rapport! Han begyndte at stjæle Kul, da De begyndte at lægge i Kakkelovnen?»

»Ja — men vi begyndte jo ikke saa tidlig.«

»Vidste De, han stjal Kullene?«

»Ja — det maatte jeg jo vide.«

»Hvorfor?«

»Jo — for — vi gik jo altid hjem sammen. Det var mig, der sagde, at han skulde tage Kullet.«

Opdageren saa' forbavset paa hende. »Sikken et Fjols den Dreng er! — Er det nu sandt?«

»Ja, det er virkelig sandt, Hr. Assistent!«

»Ja, det er godt! Hold saa Mund!«

Opdageren skrev hurtigt Rapporten færdig, og da han havde sat det sidste Punktum, læste han den op for hende.

»Er det nu rigtigt?« spurgte han.

»Ja, det er rigtigt, Hr. Assistent.«

Opdageren rejste sig for at kalde paa en Betjent.

»Maa jeg spørge Dem, Hr. Assistent,« vedblev Madam Hansen. »Jeg faar vel nok Lov til at gaa ud med mine Blade i Eftermiddag?«

»Det véd jeg ikke! Naar jeg er færdig med denne Rapport, saa er jeg ogsaa færdig

med Dem — Gud ske Lov! — — Vil De sætte hende ind igen,« sagde han til Betjenten, »og lad mig faa Drengen.«

Madam Hansen blev igen ført ind i Vare-tægtslokalet, og Mads blev hentet ud.

Opdageren rejste sig, og gik hen imod ham, som om han vilde banke ham.

»Du er jo det største Fjols, som jeg har kendt, og en topmaalt Slyngel! Véd Du, hvad Du har gjort?« Han tog Rapporten og holdt den op for Ansigtet af Mads. »Du har faaet mig til at fylde dette Papir med Løgn! Det halve af det, Du har fortalt mig, er Løgn! Det var jo altid din Moder, der opfordrede Dig til at stjele af Kulbunken?«

»Ja—« svarede Mads langsomt.

»Det kunde Du lige saa godt have sagt straks!« Han satte sig til at skrive, og da han var færdig med den ny Tilføjelse til Rapporten, blev Mads atter ført ind i Vare-tægtslokalet.

»Den Dreng og hans Moder og et Par af de andre skal vi have op til Grundlovsforhør i Dag; vil De sørge for, at de faar noget at spise.«

»Ja,« svarede Betjenten.

Hele Formiddagen gik. Da Klokken var et, kaldte en Betjent paa Madam Hansen. Hun kom ind hos Assistenten, hvor ogsaa Mads stod.

Assistenten havde lige læst Rapporten igennem, han saa tavs paa de to sølle Forbrydere, der stod foran ham, kaldte paa en Betjent, rakte ham Rapporten og gav ham Ordre til at følge Moder og Søn ind paa Hovedstationen paa Raadhuset.

Madam Hansen og Mads var meget for-
knytte. Madam Hansen vilde gjerne have
spurgt Assistenten om noget, men da han
ikke havde sagt et eneste Ord til hende,
troede hun, at han var en meget fornem
Mand, og turde ikke spørge.

Men da hun var kommen ud paa Gaden
og tillige med Mads gik ved Siden af Politi-
betjenten, uden dog at vække særlig Opsigt,
spurgte hun:

»Skal vi nu i Fængsel?«

»Ja, det maa vel være Meningen,« sva-
rede Betjenten.

Madam Hansen følte, at hun blev svim-

mel. Hun greb sin Drengs Haand. Der var et Øjeblik, hvor hun ikke kunde se noget, da der lagde sig som en Taage for hendes Øjne, men da hun havde gaaet et godt Stykke, og var kommen til Broen over Peblingsøen, spurgte hun ængstelig men med saa fast Stemme som muligt: »Hvordan skal det saa gaa med mine Aviser i Aften?«

»Det véd jeg ikke,« svarede Betjenten.
»Hvad er det for Aviser?«

»Berlingeren.«

»Gaar De med den?«

»Ja.«

»Saa er der vel en anden, der maa gaa,« mente Betjenten.

»Der er jo ingen, der kender Turen,« svarede den ulykkelige Madam Hansen. »Og jeg faar vel ikke Lov til at gaa ind paa Kontoret og sige, at jeg ikke kan komme i Aften?«

»Nej. Men sig det til Dommeren.«

»Ja.«

Lidt efter spurgte Betjenten: »De har vel taget noget?«

»Ja — et Stykke en Gang imellem.«

»Er det Indbrud?«

»Det er fra en stor Kulbunke, der ligger i Gaarden.«

»Saa er det ikke saa slemt.«

Madam Hansen saa' taknemlig paa ham.

»Er det ikke? Hvad Straf faar vi?«

»Vand og Brød.«

»Aa, det er ikke saa farligt; hjemme har vi saa tidt maattet nøjes med Vand og Brød, og har endda saa tidt manglet Brødet.«

»Drengen faar ikke Vand og Brød,« sagde den skikkelige, snaksomme Betjent.

»Det vilde være barbarisk at straffe et Barn med Vand og Brød. Han faar Ris.«

Madam Hansen gav sig til at jamre sig ganske sagte. »Han kan godt taale Vand og Brød; det er saa tidt, han maa gaa længe og vente paa at faa noget at spise. Forleden Dag havde han ingen Ting faact hele Dagen — jeg heller ikke naturligvis — og da han skulde i Skole, havde jeg endnu ikke noget at give ham, men saa sagde jeg til ham: ,Du kan bede, om Du maa løbe hjem i Frikvarteret, saa skal jeg nok skaffe

saa mange Penge, at jeg kan koge lidt Vandgrød til Dig'; men han fik ikke Lov til at gaa hjem, og saa fik han ikke noget, før han kom hjem fra Skole Klokken seks — det var det første, han fik den Dag — halvanden Tallerken Vandgrød!»

Betjenten saa' ned paa den lille Dreng, der gik ved Moderens Haand. »Han ligner jo ogsaa et solbrændt Skelet!»

»Ja — der er ikke meget Sul paa ham.»

»Hvor gammel er han?»

»Tretten Aar.»

»Saa faar han Ris.»

Madam Hansen begyndte atter at stønne. »Jeg vil dog spørge Dommeren, om han maa faa Vand og Brød i Stedet for Ris.»

»Jeg siger Dem jo, at det er Synd at give et Barn Vand og Brød!» sagde Betjenten barsk; han begyndte nemlig at blive gnaven. »Det er ikke alene Synd, men det er ulovligt.»

»Ja — men Herregud, naar han faar det saa tidt hjemme, saa maa det jo ogsaa være ulovligt.»

Det kunde Betjenten ikke svare paa. »Ja — lad os nu have Fred,« sagde han kort.

Madam Hansen tav; men hun gik og tænkte, og da hun var kommen forbi Broen over Stadsgraven, sagde hun: »Han har jo ikke gjort noget; han har bare tgaet noget Kul, fordi jeg sagde, han skulde gøre det. Det vil jeg da ogsaa sige til Dommeren.«

Betjenten svarede ikke; han vilde ikke tale mere med hende.

Kort efter kom de ogsaa til Raadhuset. Politibetjenten afleverede sine Arrestanter og sine Papirer og gik tilbage til Nørrebro.

Madam Hansen og Mads kom ned i en Kælder. Madam Hansen blev sat ind i et Lokale, hvor der i Forvejen sad en ung Pige. Mads fik Lov til at sidde paa en Bænk i det første Lokale, hvor Politibetjentene var.

Da der var gaaet et Par Timer, blev den unge Pige hentet af en civilklædt Betjent og et Kvarter senere Madam Hansen og Mads. De skulde i Grundlovsforhør hos den Assessor, der havde haft den offentlige Politiret.

Assessoren havde i Forvejen læst Rapporterne. Da Madam Hansen og hendes Søn blev ført ind til ham, saa' han paa dem og spurgte: »Dagmar Helene Nielsen, Hansens Hustru — det er Dem?»

»Ja.«

»Og Du hedder Mads Viggo Hansen?»

»Ja.«

»Du har i Løbet af de sidste to Maaneder flere Gange efter din Moders Tilskyndelse stjaalet Kul fra Oplagspladsen i Blaa-gaardsgade? Du har tilstaaet det paa Politistationen. Er det rigtigt?»

»Ja,« svarede Mads.

Assessoren henvendte sig til Moderen: »Og De har tilstaaet, at De har opfordret Deres Søn til at stjæle Kul?»

»Ja — han har kun taget Kul, naar jeg har sagt, han skulde.«

»Vil De saa skrive,« sagde Assessoren til Protokolføreren og dikterede en hel Del, og da han var færdig, sagde Assessoren: »Vil De læse det op.«

Protokolføreren læste: »Anholdte Dagmar Helene Nielsen, Hansens Hustru, og hendes

Søn, Anholdte Mads Viggo Hansen fremstilledes for Retten. Anholdte Dagmar Helene Nielsen, Hansens Hustru, tilstod, at hun havde opfordret sin trettenaarige Søn til at stjæle Kul, og Anholdte Mads Viggo Hansen indrømmede, at han paa sin Moders Opfordring flere Gange har sjaalet Kul paa den aabne Oplagsplads i Blaagaardsgade. Da det fandtes nødvendigt under Sagens Gang at sikre sig de Anholdtes Person, dekreterede Dommeren Arrest.«

Madam Hansen havde hørt paa denne Oplæsning med sænket Hoved. To store Taarer rullede ned ad hendes furede, vejrbitte Kinder.

Mads saa' paa hende. Han græd ikke. Han vilde gjerne have trøstet hende, men han turde ikke sige noget.

Den civilklædte Politibetjent fulgte dem gennem nogle Korridorer og Trapper til Kvindetængslet, hvor en Arrestforvarer tog imod dem. Madam Hansen kom ind i en Celle, Mads i en anden.

Da Madam Hansen var kommen ind i sin Celle og havde siddet lidt paa det Brædt,

der var sat fast i Muren og erstattede en Stol, kom hun til at tænke paa, at hun havde glemt at tale om Aviserne. Hvordan skulde de nu blive besørgede til hun kom ud igen? Og hvad vilde den Mand, hun var Hjælpebud hos, sige og tænke, naar hun uden videre blev borte? Madam Hansen sukkede dybt. Han vilde naturligvis gaa hjem og spørge efter hende, han vilde faa at vide, at hun var arresteret, og saa maatte han selv besørge hendes Blade, naar han var færdig med sin egen Tur. Allerede i Morgen vilde han skaffe sig en anden Hjælper, og hun vilde ikke faa sine Blade igen. Hvad skulde hun saa gøre?

Ja — hun fik Tid nok til at tænke over, hvad der ventede hende. Resten af Dagen og hele næste Dag sad hun indelukket i sin Celle, med Undtagelse af, at hun to Gange om Dagen fik Lov til at spadsere en halv Time i en lille smal Gaard, hvorfra hun kun kunde se Fængselsmuren og et Stykke af Himlen.

— — —
I en lignende Celle blev Mads sat ind.

Cellen var noget skummel; Vinduet var ikke stort, og sad helt oppe ved Loftet.

Et Øjeblik stod han forknytt midt paa Gulvet, med foldede Hænder og stirrede paa Døren, der blev lukket i Laas udvendig fra, han hørte det store Nøgleknippe rasle og han hørte Fangevogterens tunge Skridt hen ad Gangen.

Tæt ved ham stak et tykt Brædt ud fra Muren; han gik nærmere og følte paa det. Ja, det var muret ind i Væggen og lignede saadan en Egeplauke, som Skomagerne bruger til at skære Læder paa. Dette Brædt skulde altsaa være hans Bord. Lidt længere nede var et mindre Brædt muret ind i Væggen — det maatte være Stolen. Han satte sig ned paa Stolen, lagde Armen paa Bordet og støttede Hovedet i Haanden. Nu skulde han have siddet i Skolen! Hans Lærere og Skolekammerater skulde bare vide, at han sad her indenfor fire grønne Mure! Denne ved den anden Mur var en Trækasse slaaet fast til Muren ved Hjælp af store Hængsler, men nu var den slaaet saaledes op og fæstet til Væggen med en Krog, at

den vendte Bunden ud ad. Det skulde vel være Sengen, men den var slaaet saaledes op, for at Fangen ikke skulde lægge sig i den. Fangen skulde gaa op og ned ad Gulvet eller sidde paa sin Stol.

Saa hævede han Hovedet og gav sig til at græde ganske sagte. Ikke en Klage, ingen Hulken, kun et dybt Suk og hede, tavse Taarer.

Lidt efter rejste han sig og gik frem og tilbage i sin Celle, og denne Vandring fortsatte han længe. Uden at tænke over det kom han til at tælle sine Skridt — otte Skridt lang, fire Skridt bred — det var hele Cellen. Og nu blev han ved at gaa frem og tilbage, paa langs og paa tværs; hvis der i Stedet for det snavsede Bræddegulv havde været blød Lerjord, vilde hans Fodtrin have dannet et Kors — det var en trang Korsgang han gik.

Saa blev han træt og satte sig paa Stolen. Han rejste sig dog snart igen, for at se, hvad det var der stod paa Hylden. Det var et Krus med Vand, en Kop med Salt, en Salmebog, en Træske og en Trækniv.

Han lod Hovedet synke ned mod Brystet. Alt herinde var ogsaa egnet til at tyngesindtet mere og mere — den simple Krukke med Vand, som han ikke vilde drikke, om han end blev nok saa tørstig, en Kop med Salt og en Kniv, der ikke kunde skære! Og her inde skulde han vel blive til han skulde have sin Straf. Politibetjenten havde jo sagt, han skulde have Ris. Han satte sig ned paa Stolen, støttede Hagen i den venstre Haand og stirrede ned mod Gulvet. Ris — det skulde være en forfærdelig Straf. Han havde flere Gange hørt, at Politiets Ris laa i Saltlage før de skulde bruges, og naar Riset slog, trængte Saltet ind i Kødets og sved og sved i flere Dage!

Han saa' op til den lille Fængselsrude og foldede sine Hænder. Nej, det kunde ikke nytte! Han havde en eneste Gang bedt Vorherre om noget, men Vorherre havde ikke hørt ham. Desuden havde hans Religionslærer sagt til hele Klassen, at det var syndigt at bede Vorherre, om man maatte vinde i Lotteriet, saa vilde det vel ogsaa

være Synd at bede ham om at hjælpe en Fange ud af Fængslet.

Han hørte stadig nogen gaa ude paa Gangen; men nu hørte han Nøgleknippet rasle lige uden for, Døren blev aabnet og Fangevogteren stak Hovedet ind i Cellen.

»Kom og følg med!«

Mads spurgte ikke, hvor han skulde hen; han troede, han skulde i Forhør, og fulgte med Fangevogteren hen ad Gangen, ned ad Trapperne og kom ud i en lille Gaard, der var helt omgivet af et Plankeværk, saa han ikke kunde se andet end Himlen.

»Nu kan Du muntre Dig en halv Time her!« sagde Fangevogteren og gik ind.

Mads blev staaende i den lille Gaard, med Hænderne i Bukselommerne. Han begyndte at fryse, men han turde ikke bede om han maatte komme op i sin Celle igen. Han syntes selv det var underligt, at han kunde længes efter at komme op i et Fangehul; men det var alligevel ikke saa underligt — der oppe var der dog lidt varmere end i dette uhyggelige Indelukke. Han kunde snart regne ud, at det var en stor Gaard,

der var delt i en hel Del smaa Rum, for at Fangerne ikke skulde komme til at se hinanden eller tale sammen.

»Kom saa og følg med!« sagde Fangevogteren.

Og Mads fulgte med tilbage til Cellen.

Nu syntes han ogsaa her var bleven koldt oppe. Han skuttede sig — han vilde vist ikke blive varm mere i Dag!

Noget efter blev der tændt et svagt Gasblus helt oppe under Loftet. Han fik en tyk Skive tørt Brød og et Krus varmt Øl.

Han var ikke sulten i Dag, men han spiste alligevel det hele.

Saa kom han til at tænke paa sin Moder. Naar han bare maatte være sammen med hende; men her sad han og blev saa bedrøvet, ganske alene, uden at have nogen at tale med, uden at have noget at bestille.

Et Par Timer senere blev der kastet en Halmsæk ind til ham, et Hestedækken, en Hovedpude og to smaa Lagner.

»Nu kan Du rede Seng!« sagde Fangevogteren, efter at han havde ladet Kassen, der var fastgjort til Væggen og hæftet op

ved en Krog, falde ned. »Saa kan Du lægge dit Tøj her; men Du skal gaa i Seng med det samme.«

Mads græd stille, lige som før, mens han redte sin Seng. Saa klædte han sig af og lagde sit Tøj paa Stolen.

Lidt efter kom Fangevogteren ind og tog det.

»God Nat!« sagde han.

Mads rejste sig halvt op i Sengen og sagde God Nat!

Det var dog pænt af Fangevogteren, at han vilde sige God Nat til ham.

Han laa egentlig bedre her end hjemme paa de tre Stole, hvorpaa hans Moder plejede at lægge en tynd Dynge. Men der var dog varmere der hjemme, da hans Moder aldrig nænnede at lukke Vindue op, for at ikke Varmen skulde slippe ud; nu vilde han nok ønske, han havde et Tæppe til. Det varede længe inden han faldt i Søvn, fordi han ikke kunde lade være at ligge og tænke, og fordi han var lidt bange; men da han først faldt i Søvn, sov han trygt,

lige til Fangevogteren næste Morgen kom ind til ham med sit Tøj.

»Staa saa op!« sagde han.

Mads stod op og klædte sig paa.

Lidt efter kom Fangevogteren igen.

»Gaa ned i Gaarden!«

Mads gik ned i det lille indelukkede Gaardsrum, og lidt efter at han var kommen op igen, fik han en tyk Skive tørt Brød og et Krus varmt Øl.

Saa begyndte han igen paa sin Vandring frem og tilbage i Cellen — frem og tilbage paa kryds og paa tværs! Han var saa bedrøvet som ingensinde før. Tilsidst sank han helt sammen. Han lagde sig ned paa Gulvet, henne i en Krog, med Armen som Hovedpude. Gud maatte vide, hvad hans Klasselærer tænkte om ham? Han holdt i Grunden meget af den Lærer!

Han laa og vendte og drejede sig, fordi han blev træt af at ligge. Pludselig foer han op, da han hørte Nøgleknippet rasle lige uden for Fængselsdøren, der straks efter blev aabnet, og Middagsmaden blev sat ind paa hans Bord.

Han blev straks i lidt bedre Humør! Det var jo rigtig varm Mad! En hel Skaal fuld af gule Ærter, der dampede, et stort Stykke Brød og et lille Stykke Flæsk!

Eftermiddagen gik lige saa trist og ensformig som den foregaaende, det meste af Natten sov han trygt paa sin Halmsæk, men den tredie Dag, førend han havde spist til Middag, blev han hentet ned til Dommeren. Det var en civilklædt Betjent, der hentede ham. Vejen gik gennem nogle lange Gange, ned ad nogle brede Trapper og ind i et Værelse, hvor der paa Bænke langs Væggen sad nogle Menneske.

Betjenten aabnede en Skabsdør. »Her ind!« sagde han, og lukkede Mads inde i Skabet.

Straks kunde Mads intet se ved det sparsomme Lys, der trængte ind gennem Tremmerne over Skabsdøren, men han opdagede dog snart, at der bag i Skabet var et Træsæde, og paa det satte han sig.

Lidt efter hørte han, at der sad en Fange i Skabet ved Siden af ham. Mon det skulde være hans Moder. Han satte Munden hen

imod Sidevæggen og raabte med dæmpet Stemme: »Mo'er!« Men han fik intet Svar. Saa tav han.

Her var saa snævert i dette Skab, at man kun kunde staa oprejst eller sidde paa Sædet; men her var dog bedre end oppe i den ensomme Celle. Her kunde han høre Folkene i Venteværelset tale sammen; somme Tider kunde han endogsaa høre, hvad de sagde.

Nu kunde han høre, at der blev lukket en ind i Skabet ved Siden af ham, en anden Skabsdør blev aabnet, Betjenten sagde noget, og Mads troede bestemt at kunne høre, at det var hans Moder der svarede.

Denne Gang havde Mads hørt rigtigt — Madam Hansen blev ført ind i Retslokalet.

Dommeren sad ved sin Pult, lige over for ham sad Protokolføreren og længere tilbage i Lokalet sad det gamle Retsvidne.

Madam Hansen saa' straks, at det ikke var den samme Dommer, hun i Forgaars havde været i Forhør hos, og heller ikke i det samme Lokale.

»Naa, Madam Hansen,« sagde han i en

forholdsvis venlig Tone, »nu har jeg faaet undersøgt Deres Sag og Deres Forhold, og saa vidt jeg har faaet oplyst, foreligger der heller ikke andet, De kan tiltales for, end disse Kultyverier.«

»Nej — jeg har virkelig heller ikke gjort andet, Hr. Dommer!« svarede hun i en ydmyg, klagende Tone.

Men nu gik Dommeren barsk hen imod hende, saa hun forskrækket foer et Skridt tilbage. »Det er ogsaa nok! At lokke sit Barn til at stjæle, det er Bevis paa enten den største Ondskab eller den største Dumhed! En Moder, der fører sit Barn i Tugt-huset!«

Madam Hansen udstødte et Skrig og greb efter Skranken. »Skal — han — i Tugt-huset?« stammede hun.

»Ikke endnu, men han kommer der nok, hvis De bliver ved at beholde ham. Men det vil være Synd! Nu faar han sin Straf, og saa er det bedst, han bliver taget fra Dem.«

»Aa — nej, Hr. Dommer, maa jeg ikke

beholde ham? Han er jo den eneste, jeg har, den eneste, jeg har!»

»Ja, det er den sædvanlige Egenkærlighed! De tænker kun paa Dem selv! Han kan endnu blive et hæderligt Menneske, naar han kommer bort fra Dem; men det er Dem ligegyldigt, naar bare De maa beholde ham, fordærve ham og bringe ham i Tugthuset! De kan jo ikke forsørge Dem selv, langt mindre ham.«

»Jo — vi kan hjælpes ad, Hr. Dommer.«

»Det vil sige, De skal gaa paa Arbejde og han skal gaa paa Arbejde, han vil forsømme sin Skole, løbe uden Opsyn paa Gaden, bukke under for dens Fristelser, naar han sulter. Samfundet bør tage sig af de Børn, Forældrene ikke selv kan opdrage, men Samfundet kan ikke, fordi vi ikke kan tage Drengen fra Dem, naar De ikke selv godvillig vil give Afkald paa ham...«

Madam Hansen rettede sin lille krogede Skikkelse og saa' glad paa Dommeren.

»Endnu nærer han vel samme Abekærlighed til Dem,« vedblev Dommeren, »han tror ikke, det kan være anderledes, han kan

ikke indse, De gør ham ondt, han hænger vel lige saa fast ved Dem som De ved ham og vil ikke skilles fra Dem; men skulde det gaa ham galt, skulde han ende som Tugthusfange, saa vil han maaske en Gange sige til Dem: Det hele er din Skyld, Mo'er!»

Madam Hansen havde hørt paa denne haarde Tale med stønnende Aandedræt, og de sidste Ord fik hende til at bryde ud i en krampagtig Graad. »Naar han selv vil — bort fra mig — saa — vil jeg ikke — holde ham tilbage.«

Dommeren henvendte sig til Protokolføreren. »Vil De skrive, at Moderen giver Afkald paa Barnet...«

»Aa — nej — nej,« bad Madam Hansen, »maa jeg ikke først tale med ham?«

Dommeren smilte haanligt. »Jeg tænkte det nok! — Nu kan De gaa hjem, og De kan faa Deres Søn med. Om et Par Dage faar De Tilsigelse til at komme her op og høre Deres Dom, og saa maa De komme; senere faa De Tilsigelse til at møde og afsonse Deres Straf, og saa maa De ogsaa komme, ellers bliver De hentet. Dommeren

vendte sig til Kammerbetjenten. »Saa er hun færdig! Lad Drengen komme ind.«

Betjenten vinkede ad Konen, og da hun var kommen ud i Venteværelset, sagde han: »De kan sætte Dem hen paa den Bænk saa længe!« Derpaa aabnede han Døren til det Skab, hvori Mads var gæmt, og førte ham ind til Dommeren.

»Jeg har talt men din Moder om, at det er bedst, Du kommer paa Landet, saa snart Du har lidt din Straf,« sagde Dommeren.

Mads stod forknytt og saa' ned for sig. Saa hævede han Hovedet lidt og mumlede: »Maa jeg ikke være fri for at blive straffet, saa skal jeg aldrig mere gøre noget, jeg ikke maa.«

»Det bliver værst for Dig selv, om Du igen skulde finde paa at rapse,« svarede Dommeren tørt; »men for det, Du har gjort maa Du undgælde, saadan er Loven. Du vidste godt, Du ikke maatte tage noget, der tilhørte andre, Du har lært i Skolen: Du maa ikke stjæle! — Og det var ikke én Gang, men mange Gange, Du overtraadte det Forbud. Jeg véd nok, din Moder op-

fordrede Dig til det, men da Du selv vidste, at det var til noget ondt, hun opfordrede Dig, til noget, Du kunde blive straffet for, saa skulde Du have sagt nej! Din Moder tvang Dig jo ikke til det. Men hendes Brøde er imidlertid større end din, derfor vil hendes Straf ogsaa blive saa meget større.«

»Maa jeg ikke blive fri for Straf?« bad Drengen indtrængende og bønligt.

»Det raader jeg ikke for! Naar Du gør noget, Du ikke maa, maa Du tage Følgerne. Nu kan Du gaa hjem med din Moder og komme igen og høre din Dom, naar Du faar Tilsigelse.«

Dommeren gav Betjenten et Vink, om at føre Drengen ud og hente en anden Fange ind fra Skabet.

En Snes Minuter efter gik Moder og Søn over Torvet foran Raadhuset, forbi Frue Kirke, ned ad Nørregade og ud imod Nørrebro. Skønt de ikke havde talt med hinanden i to Dage, gik de dog nu begge to saa tavse og forknytte.

De var komne helt ud til Nørrebros Ra-

velin, da Mads spurgte: »Fik Du ogsaa Ærter til Middag i Gaar?«

»Ja.«

»Det var gode Ærter.«

Moderen svarede ikke; hun tænkte vist paa helt andre Ting.

»Sengen var heller ikke saa daarlig,« vedblev Mads. »Det var bare Tæppet, der var for tyndt.«

Moderen svarede ikke. Lidt efter sagde hun: »Jeg tænker paa, om vi ikke med det samme skulde gaa op og spørge, om vi faar Aviserne igen.«

»Ja — det kan Du jo gærne, hvis Du kan lide at fortælle dem, hvor Du har været henne.«

»Jeg mente, at Du kunde gaa der op.«

»Naa — saa maa vi jo vende om,« sagde han forknyt.

»Ja.«

De gik tilbage gennem Frederiksborggade over Kultorvet, gennem Lille Købmagergade og om ad Skindergade til Trompetergangen, hvor det Avisbud boede, Madam Hansen var Hjelpebud hos.

»Kunde vi ikke vente, til vi var helt færdige deroppe paa Politikamret?« spurgte Mads undervejs. »Vi véd jo ikke, hvor længe Du kommer til at sidde.«

»Nej — men den Tid kan Du jo nok besørge Turen alene, naar Du skynder Dig; det behøver Du jo ikke at tale om, og saa kan Du ogsaa selv købe Dig noget Brød og Fedt og hvad Du ellers skal bruge.«

»Tror Du da ikke, at jeg bliver syg?« spurgte Mads med lidt usikker Stemme.

»Nej — hvorfor skulde Du blive syg?«

»Af Straffen.«

»Nej — det har jeg da aldrig hørt!«

»Og jeg skal jo ogsaa sendes bort,« sagde Mads.

Moderen, der gik sin sædvanlige, hurtige trippende Gang, standsede pludselig. »Vil Du da bort fra mig?«

»Det spørger de mig vist ikke om.«

»Jo, de sender Dig ikke bort, naar jeg ikke vil have det, det sagde Dommeren til mig. Aa, det var et skrækkeligt Bæst, den Dommer! Han sagde, at jeg bragte Dig i Tugthuset, hvis jeg beholdt Dig hjemme.«

»Det kan jo ogsaa godt være. Naar man først en Gang er bleven straffet, saa er man lige glad, hvordan det senere gaar. Jeg bad, om jeg maatte blive fri for Straf; men det maatte jeg ikke. Saa kommer jeg til at staa i Politiets Bog over straffede Personer, det vil sige det samme som, at man altid er mistænkt, Politiet kan naar som helst kalde En op og sætte En i Arrest. Alt det har jeg siddet og tænkt paa der oppe i Arresten. Det er voldsom saa klog, man bliver, naar man saadan er overladt til sine egne Tanker. Dommeren var sikker paa, at jeg nok kom igen, naar jeg ikke kom bort fra Dig.«

»Du gør mig saa bedrøvet, naar Du gaar og siger alt det til mig,« sagde Moderen, idet hun tørrede sine Øjne med et Hjørne af sit tynde, snavsede Sjal.

»Du skulde ikke have sagt til mig, at jeg skulde tage Kul.«

»Herregud, saa skulde vi jo have siddet og frosset.«

»Det havde alligevel været bedre. Hvis

der var Is paa Søen — bare lidt — saa vilde jeg gaa ud at se, om den kunde bære.«

Nu standsede de foran det lille Hus i Trompetergangen.

»Hvad skal jeg saa sige?« spurgte Mads og skuttede sig, som et Tegn paa, at han var meget ked af at gaa der op.

»Du kan bare sige, vi har været opkaldt hos Politiet i to Dage, fordi vi havde beholdt et Stykke Kul, vi havde funden i en Gaard, men at vi nu godt kan begynde igen.«

Mads rynkede Næsen og gik langsomt og trevent op ad Stentrappen.

Moderen gik hen til Skindergade og drejede om Hjørnet for at vente paa ham.

Det varede heller ikke længe, før han kom tilbage.

»Naa — hvad sagde han?« spurgte hun.

»Han sagde, at Du ingen Ulejlighed skulde gøre Dig.«

»Saa faar jeg ikke Aviserne igen.«

»Nej.«

De gik henimod Købmagergade, tavse og forknytte.

»Saa véd jeg ikke, hvad jeg skal gøre?«
mumlede Moderen.

»Du har vel slet ingen Ting derhjemme?«

Hun rystede sørgmodigt paa Hovedet.

»Nej — slet ingen Ting — og heller ikke
noget at sætte ud.«

»Saa er det da unødvendigt at gaa hjem,«
bemærkede Mads. »Jeg vil stikke ned paa
Torvet og se at tjene et Par Skilling.«

»Saa gaar jeg med,« sagde Moderen, »jeg
holder ikke af at gaa hjem alene.«

Nede paa paa Højbroplads lykkedes det
Mads at tjene fire Skilling ved at slæbe en
Pose Kartoffler ud i Blankogade. Moderen
traskede bag efter ham. Da de kom til-
bage til Torvet, var Klokken saa mange,
at de Handlende var i Færd med at køre
bort. Han fik to Skilling af en Handels-
kone for at hjælpe hende et Par Torvekurve
hen i et Skur ved Nicolai Taarn; men da
han flyttede den ene Kurv, saa' han paa
Stenbroen mellem Blade og Snesjap en Mark,
som han hastigt puttede i sin Lomme.

Da han kom hen til sin Moder og med

straalende Øjne rakte hende de 22 Skilling, havde han for et Øjeblik glemt al sin Sorg.

»Gud ske Lov! Gud ske Lov!« mumlede Moderen taknemligt.

Nu kunde de baade faa Varme i Kakkelloven, lidt at spise og lidt varmt at drikke, naar de kom hjem! Naar man er sulten og forfrossen, saa kan den sikre Udsigt til et Stykke Fedtebrød, en Kop tynd, men varm Kaffe, og en varm Stue virke saa oplivende og for en Stund jage de triste Tanker paa Flugt.

Saaledes gik der et Par Dage. Moder og Søn levede nøjsomt af de Smaaskillinger, Drengen tjente.

Saa kom Tilsigelsen til at møde og høre Dommen. Den kom om Mandagen. Tirsdag Formiddag skulde de møde.

Rystende over hele Kroppen gik de op ad Raadhusets Stentrappe, hen over Forhallen og op ad de brede Trapper til højre, indtil de paa første Sal naaede det Lokale, der stod anført paa deres Seddel.

Der gik en halv Snes Mennesker jinde i Ventesalen.

Endelig slog Klokken ti. Døren til Rettens Forsamlingsaal blev aabnet og en Mand raabte: »Retten er sat!«

Alle styrtede ind i Forsamlingsaalen, de fleste holdt sig tæt ved Døren.

Manden, der havde aabnet Døren, begyndte at raabe de Domfældtes Navne op, og Justitiarius, der stod bagved Skranken, gentog Navnet og tilføjede Dommen.

Bag ved Skranken sad endvidere fire Dommere og en Sekretær.

Da der saaledes var afsagt fem Domme, raabte Manden ved Døren:

»De tiltalte Dagmar Helene Nielsen, Hansens Hustru, og Mads Viggo Hansen!«

Og Justitiarius gentog: »De tiltalte Dagmar Helene Nielsen, Hansens Hustru, og Mads Viggo Hansen bør straffes, den første med Fængsel paa Vand og Brød i to Gange fem Dage, den sidste med ti Slag Ris, samt betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd for Loven!«

Moder og Søn stod ved Siden af hinanden. Da Dommeren skulde læse Dommen op, greb Moderen sin Drengs Haand, og det

var ligesom om der gik en stærk elektrisk Strøm gennem de to ulykkelige Menneskers Arme.

De blev staaende stille til alle Dommene var læst op, saa gik de tillige med de andre.

Den Dag havde Mads ikke Lyst til at gaa ned paa Torvet og tjene Penge. Det meste af Dagen læa han paa Knæ paa en Stol ved Vinduet og saa' ned paa Gaden.

Men værre var det den Dag, han skulde op og lide sin Straf. Da gik han og spekulerede paa, om han ikke skulde løbe lige saa langt bort, han kunde komme, til et Sted, hvor Politiet ikke tænkte paa at søge efter ham!

Han havde hørt, at Afstraffelsen skete paa Politiloftet. Det var vel et Kammer, hvor Politiet havde sine Tampe, Spanskrør og Ris i god Orden, maaske ogsaa Strafferedskaberne fra gamle Dage, som Fingerskruer, Brændejern og hvad de alle hed.

Han kunde ikke lade være at tænke paa en Historie, han en Gang havde læst, om en Forbryder, der skulde henrettes og som

da han blev ført op paa Skafottet, ængstelig kiggede efter Øksen; men den kunde han ikke se; derimod saa' han den Ligkiste, han om et Par Minuter skulde lægges i.

Tavse og forknytte gik Moder og Søn op paa Raadhuset for at lide deres Straf; de havde intet at tale om, ingen Trøst at give hinanden, ingen Opmuntring. Moderen skulde blive der fem Dage, maaske hun saa fik Lov til at komme ud de to Dage, der var mellem de fem andre Fængselsdage. Mads mente, at han sagtens kunde klare sig den Tid, han skulde være alene. Han havde begyndt at gaa i Skole igen, saasnart han var sluppen ud af Varetægtsarresten. Læreren havde spurgt ham, hvor han havde været, og Mads havde fortalt ham hele Historien. Læreren havde ingen Ting sagt, men Mads syntes, han havde set saa bedrøvet paa ham. Han gik i Skole med to Drengene hjemme fra Huset, de vidste nok noget om Historien, der fra Nabokonen gik sin Gang fra Trappe til Trappe, men de to Drengene var han gode Venner med, han troede ikke, de vilde sige noget til de andre.

Moder og Søn kom ind i det Lokale, der stod angivet paa deres Tilsigelse. De blev skrevet ind i en Protokol, en Betjent førte Madam Hansen op til Vagtmesteren, en anden fulgte Mads op til Pryglestuen.

Paa Vejen mødte de en stor Dreng.

»Naa — har Du nu faaet dine Klø?« sagde Betjenten. »Saa kan Du vel nære Dig for det første?«

Drengen grinte. »Bah! Saadan en Tjatlalle, han kan ikke engang slaa Hul paa en gammel Skjorte, naar man har den paa Kroppen!«

Mads kunde nok forstaa, at det var en Dreng, der lige havde faaet Rotting; men han gjorde sig seig, og en saadan stor Dreng kunde da heller ikke godt være bekendt at græde; det vilde Mads heller ikke, det havde han lovet sig selv.

Alligevel rystede han, da han traadte ind i Pryglestuen. Han lod Blikket fare hastigt om for at søge efter Riset; han var nysgærrig efter at vide, hvordan det saa' ud; men han kunde hverken se Ris eller Rotting.

Værelset var malet lysegraat, og midt paa Gulvet var en Pille af Træ, som naaede fra Gulvet op til Loftet, og paa Pillen hang et Tov.

Der stod to Mænd inde i Stuen og saa' paa ham, da han traadte ind. Den ene havde en almindelig Politifrakke paa; den anden var finere, han havde Guldbroderi paa Frakkekraven.

Da Betjenten havde afleveret Drengen og Papiret, gik han igen.

Den ene Mand, ham i Politifrakken, tog Mads i Skulderen og førte ham hen til Pillen.

»Knap Bukserne op!« sagde Manden.

Mads tøvede.

»Skynd Dig lidt!« sagde Manden i en saa barsk Tone, at Mads blev forskrækket og i en Fart knappede sine Bukser op.

Manden gav et lille Ryk i Bukserne, saa de faldt ned om Hælene paa Drengen. Saa bandt han ham til Pillen, saaledes at Skjorten med det samme blev trukken op paa Ryggen.

I dette Øjeblik var hans Angst veget bort for en overvældende Følelse af Skam.

»Der er ikke meget at slaa paa,« sagde Manden med den guldbroderede Krave.

»Nej,« svarede den anden, og i det samme faldt det første Slag, og derefter de ni andre, taktfast og sikkert, og uden at der blev talt et Ord.

Saa blev han løst, og saa kunde han tage sit Tøj om sig og gaa hjem.

I Begyndelsen foer han vild i de mange Gange og Trapper, men kom dog endelig ned i Forsalen, hvor der mellem de store Piller var Udgang til Torvet.

Der gik saa mange Mennesker oppe i Gangene, og der kom stadig nogle ud ad Portene, saa ingen kunde vel ane, at han lige havde staaet halvnøgen bunden til en Skampæl og faaet Ris. Men Blodet susede endnu for hans Ører, hans Kinder brændte, og han skyndte sig at komme bort fra den gamle Bygning, ud paa Gaden.

Ellers var Straffen i sig selv da ikke saa slem; den Smule Svie var ikke noget at

bryde sig om! Han kunde ogsaa føle noget vaadt paa sit Legeme, men han vidste ikke, om det var Blod eller Sveddraaber.

At han havde siddet i Fængsel deroppe, hvor nu hans stakkels Moder sad, det brød han sig ikke noget om; men denne Straf, som egentlig ikke gjorde ondt, men som brændte sig ind i hans Hukommelse, den vilde han aldrig kunne glemme. Kanske var der ogsaa nok andre, der vilde huske ham paa den! Der var jo en Masse Børn hjemme i den store Gaard, og de vidste allesammen, at han havde faaet Ris paa Raadhuset, og de havde talt med ham om det, fortroligt, deltagende eller drilagtigt. Denne Straf vilde vist blive hans Livs Ulykke!

Idet han gik gennem Raadhusporten og ud i Hestemøllestræde, saa' han op til Fængslets smaa tilgitrede Vinduer og tænkte paa sin Moder.

Han gik gennem Lavendelstræde, op ad Bakken til Vestervold og hen imod Nørrebro. Han vilde ikke gaa hjem. Der var tomt og uhyggeligt der hjemme, naar hans

Moder ikke var der. Den Smule Brød og Fedt, der var til ham, havde han maaske mere Lyst til i Aften. Nu vilde han drive om til Klokken blev et, og saa vilde han gaa i Skole.

II.

Nævekamp i Skolegaarden.

Han vilde ikke komme for tidlig. Da Klokken i Skolegaarden ringede, stod han udenfor og skjulte sig bag Busken. Han hørte Støjen inde i Gaarden, da Drengene stillede sig op i den bestemte Orden, hver Klasse i to Rækker; først første Klasse, saa anden, tredie, fjerde og femte Klasse. Han kunde høre paa Kommandoraabene, at det var Sang- og Skrivelæreren, der i Dag havde Tilsyn med Drengene: »Første Klasse Ret! Højre om! Gak!« Han var den eneste Lærer, der brugte Ordet **Gak!** — og det havde de mere vittige Drengene funden en hel Del Rim paa som: Ak, Tak, Pak, Snak!

Da anden Klasse kom gaaende, smuttede Mads ind og sluttede sig til den.

De to første Timer sneg sig langsomt hen. Af og til var Mads noget aandsfraværende, sad og stirrede ud i Luften eller over paa Sankt Johanneskirken Taarnuhr.

Saa blev der ringet til Frikvarter, og da Mads kom ned, var der straks en Del Drengene, der omringede ham og spurgte i Munden paa hinanden: »Fik Du Ris i Dag?« — »Hvordan gjorde det?« — »Kan man se noget?« — Og da en af Drengene kneb Mads for at føle, om han var øm, blev Mads rasende og slog Drengen med knyttet Næve lige i Ansigtet. Drengen tumlede om, men kom snart paa Benene igen og foer ind paa Mads. En Dreng hjemme fra Gaarden sluttede sig til Mads, og i et Øjeblik var der i Skolegaarden en Nævekamp, hvori en halv Snes Drengene deltog. Flere af dem blødte. Andre Drengene sluttede en tæt Kreds om de Kæmpende, og det var maaske Grunden til, at den opsynshavende Lærer ikke straks opdagede Kampen.

Men pludselig blev Kredsen brudt, og Mads' Klasselærer stormede ind paa Valpladsen, greb fat en halv Snes Stykker af

dem, der laa og brødes paa Jorden eller foer løs paa hinanden.

Kampen standsede. Kæmperne, blødende og forrevne, blev ført ned i Gymnastiksalen, og her blev de holdt i Fangenskab til Fri-kvarteret var forbi.

Saa kom Læreren med sit Spanskrør.

»Stil Jer op i Række!«

Kæmperne stillede sig op uden at kny.

»Tag Afstand!«

Kæmperne strakte Armene ud, saa de kunde naa hiandens Fingerspidser og lod derefter Armene synke.

»Armene overkors og bøj Ryggen.«

Kæmperne lagde Armene overkors paa Brystet og bøjede Ryggen.

»Det var ikke mig, der slog først,« indvendte en af dem.

»Jeg bryder mig ikke om, hvem der slog først; nu vil jeg slaa sidst!« svarede Læreren. »Jeg vil dog se, om jeg ikke kan vænne Jer af med at slaas i Skolegaarden!«

Saa susede Spanskrøret i Luften! Tre Slag til hver Dreng. Da Læreren kom til den lille, spinkle Fyr, der sluttede Rækken,

og havde givet ham et kraftigt Slag over Nakken, opdagede han, at det var Mads, og lagde Spanskrøret fra sig. Han mente vel, at Mads havde faaet Prygl nok i Dag!

»De, der har faaet en blodig Næse, gaar op og vasker sig ved Posten i Gaarden, de andre gaar op paa deres Pladser?«

Da Læreren gik op, mødte han paa Trappen Inspektøren, der spurgte, hvad Drengene havde gjort. Læreren forklarede Grunden og fortalte alt, hvad han vidste, om Mads og hans Moder.

Inspektøren rystede paa Hovedet. »Man maa jo se, om man kan gøre noget for den Dreng,« svarede han.

»Det har jeg ogsaa tænkt paa,« svarede Læreren.

Inspektøren nikkede og gik.

I det sidste Frikvarter, der blev holdt en Time før Skoletiden var forbi, sagde Læreren til Mads, at det var bedst, han blev oppe i Klassen i Frikvarteret.

Og saa blev Læreren ogsaa oppe. Han satte sig paa en Skolebænk lige over for Mads.

»Hvorledes kom det Slagsmaal?« spurgte han. »Det saa' jo fælt ud, saa meget Blod, der flød! De var nærgaaende imod Dig, og saa slog Du fra Dig, og saa dannede der sig straks to Partier — saadan var det vel?«

»Ja.«

»Jeg kan tænke det.« Læreren sad et Øjeblik og grundede paa noget. »Der er altfor mange her i Skolen, der kender den Historie — det vil ikke blive rart for Dig — Du vil altfor tidt faa den at høre. Det vil være allerbedst for Dig, om Du kom ud paa Landet — saa kunde Historien blive glemt — jeg talte før med Inspektøren om det, og vi vil nok kunne skaffe Dig et Sted, hvor Du kan faa nogen god og kraftig Kost, saa Du kan faa noget Kød paa Kroppen.«

»Dommeren sagde ogsaa, det var bedst jeg blev sendt bort,« sagde Mads i en forknyt Tone og uden at løfte sine Øjne op fra det sortlakerede Skolebord.

Læreren tog med to Fingre fat i Dren- gens Pandehaar og løftede hans Hoved i Vejret. »At Du blev sendt bort?« gentog

han. »Det skal ikke være en Straf! Har Du den Opfattelse?»

»Det er Synd for min Moder!« mumlede Mads.

»Nej, det er ikke!« svarede Læreren hurtigt og bestemt. »Det er meget bedre, at din Moder sørger lidt over Dig nu, end at hun skal sørge meget over Dig senere. Véd I slet ikke, hvor din Fader er?«

»Nej. Moder siger, han er i Tyskland; men hvor véd hun ikke.«

»Mangen fattig, forladt Fugl kan værne om sin Unge; din Moder kan det ikke,« sagde Læreren.

Klokken ringede. Frikvarteret var forbi. Læreren gik ud af Skoleværelset, og der blev foreløbig ikke talt mere om at sende Mads paa Landet.

Han levede mest af tørt Hvedebrød i de Dage, hans Moder sad i Arrest, og Pengene tjente han paa Torvet. Han passede sin Skole, men deltog ikke i de andre glade Drenges Leg. Han syntes dog, at et Par af hans Venner blandt Skolekammeraterne sluttede sig inderligere til ham. Der var

ingen, der mere fornærmede ham; men de saa' dog paa ham som paa en, de ikke turde tale til, og det var lige saa galt.

Da Madam Hansen var helt færdig med sin Straf, blev hun kaldt hen til Inspektøren. Der blev talt om Mads; Inspektøren mente lige som Dommeren og Læreren, at det var bedst, Mads kom paa Landet. Men Modern græd. Hun vilde ikke af med sin Dreng; hun skulde nok være god imod ham og sørge for, at han fik god Mad.

Det endte med, at Inspektøren blev vred.

»De har ikke kunnet sørge for ham før,« sagde han. »De har ladet ham møde her paa Skolen ikke alene sulten, men snavset og uredt; nu kommer han da ikke med sorte Hænder og uredt Haar, men det er ikke Deres Skyld. Hans Tøj er aldrig børstet, hans Skjorte — havde jeg nær sagt — aldrig vasket. Men vi kan ikke holde hans Tøj i Orden for Dem. Hvis han ikke lider ved at gaa her mellem to—tre hundrede Dreng, der alle véd, han er bleven straffet for Tyveri, saa er det fordi hans Ærestølelse er ødelagt, rykket op med Rod, og saa er

han fortabt! En Dreng, et Menneske uden Æresfølelse kan blive til hvad det skal være, kun ikke til noget godt! Sørger han over den Ulykke, der har ramt ham, fordi han adlød Dem, og som han ikke kan glemme, saa længe han hver Dag her bliver mindet om det med Ord, medlidende Smil eller talende Blikke, saa er det en Synd, som De har Ansvar for, og hvis De ikke kan forstaa det, har jeg ikke mere at tale med Dem om!«

Det var voldsomt, saa Inspektøren var vred! Mens han sagde det sidste, gik han hæftigt op og ned ad Gulvet i sit lille Kontor, og det lange Blyant, som han nylig havde siddet og leget med, mens han talte roligt med hende, slog han saa haardt ned i Skrivebordet, at det sprang tilbage og faldt ned paa Gulvet.

»Jo, Hr. Inspektør!« sagde hun forskrækket. »Han maa gjerne komme bort — jeg skal ikke mere sætte mig imod det!«

»Naa — ja,« sagde han lidt formildet, »De kan jo tænke over det til i Overmor-

gen og saa komme her hen, saa skal jeg imidlertid skrive til et Par Bekendte.«

»Mange Tak, Hr. Inspektør! Mange Tak? Farvel!«

Saa skulde hun dog miste ham!

Om Aftenen, da Mads kom hjem fra Skolen, fortalte hun ham, hvad Inspektøren havde sagt.

Der var meget varmt i det lille Værelse. Hun havde tjent lidt Penge i Formiddag ved at vaske nogle Trapper, saa hun havde kunnet købe en hel Snes Klodstørv. Den lille Tranlampe brændte og Vandet til Te snurrede i Kakkellovnen.

»Men saa er det jo bedst, Du rejser, naar de alle vil have det. Du vil vel nok faa det bedre end hos mig.«

Mads svarede ikke straks.

»Du vil maaske gjerne selv rejse?« spurgte Moderen, og saa' paa ham med et uroligt, ængsteligt Blik.

»Det er jo meget rigtigt altsammen, hvad Inspektøren har sagt,« svarede Mads langsomt. »Og naar Du ikke vilde sørge eller græde for mig, saa . . .«

»Græde?« gentog Moderen. »Nej — jeg græder ikke mere. Jeg har grædt saa meget en Gang — nu tror jeg saamænd ikke engang, at jeg kan græde!«

Mads talte meget langsomt, som for at vælge saadanne Ord, der smærtede Moderen mindst.

»Det er jo heller ikke noget at græde for,« sagde han. »Du ser mig jo igen.«

»Det er ikke sikkert.«

»Jo. Jeg kommer vel tilbage, naar jeg skal konfirmeres og i Lære, og det varer da ikke mere end et Aar. Og naar jeg saa har været i Lære og er bleven Svend, saa kan jeg rigtigt arbejde for Dig, og saa kan Du faa det godt. Det er det kedelige af det, at Du har haft det saa godt, mens Du var lille Pige, og mens Du var ung, og at Du saa fik det saa daarligt, da Du blev gift med Fader. Det havde været bedre for Dig, om Du var bleven gift med en anden Mand, og for mig med, hvis Du alligevel var bleven min Moder. — — Hvis jeg kommer til at rejse, kan jeg jo tage dit Portræt med.«

Han gik hen til Væggen og tog Mode-

rens Billede, et lille Daguerreotypi i rød poleret Ramme. Han spyttede paa Glasset, der lige som Rammen var sort af Støv og Røg, og polerede det med sit Trøjefoer.

»Det er lidt utydeligt; det er vist, fordi det er lavet paa en Sølvplade. Tror Du, det er én rigtig Sølvplade? Man kan nok se, Du har været pæn! Og hvor Du var fin den Gang! Det var nok længe før Du blev gift med min Fader! Er det en ægte Guld-kæde, Du har om Halsen? Den har da været dyr? Hvem har Du faaet den af?«

»Af min Fader.«

»Du har haft en god Fader. Jeg havde Portrættet nede forleden Dag, og saa kom jeg til at græde.«

»Hvorfor?«

»Jo — jeg kom til at tænke paa, hvor pæn Du var som ung Pige, og hvor god Du saa' ud, og hvor fin Du var — og nu maa Du gaa med Kludesko og et tyndt Sjal midt om Vinteren. Ja, det Billede tager jeg med, hvis jeg kommer til at rejse, saa kan de se derovre, hvor køn og fin min Moder har været.«

»Vi havde et andet Portræt af mig,«

sagde Madam Hansen, »et, der var meget bedre; men det tog han med.«

»Saa? — min Fader? — Det har Du aldrig fortalt mig? Det var da underligt, han vilde tage dit Portræt med, naar han ikke brød sig noget om Dig selv. — — Du har ogsaa gaaet i en fin Skole. Hvad var det, den hed?«

»Den borgerlige Døtreskole.«

»Ja — det er sandt — den borgerlige Døtreskole! Det er ogsaa et fint Navn. Men I lærte nok ikke meget i den Skole? Ja — Du har lært at læse — og at regne — og Du kan skrive Tal og de fleste smaa Bogstaver; men de fleste store Bogstaver har Du glemt, og Historie og Geografi har I da aldrig lært?«

»Det kan jeg saamænd ikke huske.«

»Nej — Du kan ikke huske det — det har jeg lagt Mærke til for længe siden, naar jeg har spurgt Dig om noget. Du véd da ikke, om Gorm den Gamle var en Konge eller en Jødepræst!«

»Nej — men det er vel heller ingen Nytte til at vide det?«

»Nej — for hvis man skal have nogen Nytte af at vide det, saa skal man vide meget mere,« forklarede Mads. »Hvad mener Du om vor Lærer? Han véd, at Stjærnerne oppe i Himlen er større end vor Jord, og han véd, at der boer Folk der oppe; hvordan de Folk ser ud, véd han ikke, og det er der aldrig nogen, der faar at vide; men han véd, at naar han stod oppe paa en af Stjærnerne, saa var det lige som han stod paa vor Jord; der var bare koldere eller varmere, lige som Stjærnen var nærmere ved eller længere borte fra Solen, og saa vilde vores Jord se ud som en af de andre Stjærner oppe i Himlen.«

»Han maatte da sagtens kunne blive Præst, naar han véd saa meget,« sagde Madam Hansen.

»Ja,« svarede Mads tænkende, »Præsterne maa vel være de klogeste Folk, vi har, Præsterne og Dommerne.« Lidt efter spurgte han: »Ser Du aldrig nogen af dine gamle Skolekammerater?«

»Jo — somme Tider!«

»Taler Du med dem?«

»Nej — jeg vender Næsen den anden Vej.«

»Det er vel, naar de er finere end Dig?«

»Det er de allesammen. Jeg kom jo med Bladet til en at dem. Hun er gift med en Mand, der spiller i det kongelige Kapel. Det maa vel være Kapellet i Roskilde Domkirke, hvor de Kongelige bliver begravede.«

»Bliver der spillet?«

»Ja — det bliver der vel. Der *staar paa hans Dørplade: kongelig Kapelmusikant.«

»Kapelmusikus!« rettede Mads. »Jeg har selv set det.«

»Han blæser ogsaa Trompet i det kongelige Teater. Hun ser altid saa vist paa mig; hun er da ikke saa sikker paa, at hun kender mig, og jeg har tænkt paa, at hvis hun skulde spørge mig, om det er mig, saa vilde jeg sige nej.«

»Det behøver Du da ikke at være bange for nu, da Du ikke mere kommer der. — — Aa, jeg tror, jeg vil gaa i Seng; det er ikke, fordi jeg er søvnig, men jeg har jo ikke noget at sidde oppe efter. Jeg har aldrig mere

noget at læse i, som den Gang vi gik med Avisen. Det er kedeligt nok — jeg vilde saa gjerne have noget at læse i.«

Han saa' hen til det fattige Leje, der var redt til ham, og begyndte langsomt at klæde sig af, og han vedblev at snakke med Moderen længe efter, at han var kommen i Seng, ja lige til han faldt i Søvn.

Moderen havde siddet og stoppet et Par Strømper til ham, hvilket Arbejde tog temmelig lang Tid, og da hun var færdig, gik hun hen og saa' paa sin Dreng, der laa og sov trygt.

Den lille Lampes Lys faldt kun sparsomt paa hans Ansigt; men hun kunde dog se, at han i den sidste Tid var bleven magrere, og at hans Ansigt ikke havde den friske Farve, som da han maatte op tidlig hver Morgen og ud med Aviserne.

Hun havde nylig sagt, hun ikke kunde græde mere; men i dette Øjeblik fik hun dog Taarer i Øjnene og følte den største Lyst til at tage ham op og knuge ham til sit Bryst for rigtigt at føle, at hun endnu havde ham. Hun havde haft saa

mange tunge Timer, siden hun blev gift, men Afskeden med ham vilde blive den tungeste, hun endnu kunde tænke sig. Den stakkels, kære Dreng! Hun vilde saa gjerne være god imod ham! Men alle sagde jo, at hun fordærvede ham, at hun gjorde ham ulykkelig, at han vilde faa det bedre, naar han kom bort fra hende — og nu vilde han jo selv gjerne bort, saa vilde det være Synd at staa hans Lykke i Vejen! Det var ogsaa Synd, han skulde gaa som et Skumpelskud mellem sine Skolekammerater, der alle vidste, at han var bleven straffet.

Hun pustede Lampen ud. Vægen glødede længe og udsendte en fedtet, stinkende Os i det lille lumre Værelse. Men hun ændrede det ikke. Længe laa hun og grundede paa, hvordan det vilde gaa hende, naar hun skulde miste sin Dreng, naar hun blev ganske ene. Hun tænkte og tænkte, og inden hun faldt i Søvn havde hun faaet fat i en lykkelig Tanke.

— — —

Hun var vaagen og oppe, inden det var lyst, tændte Lampen, gjorde Ild i Kakkel-

ovnen og satte Kedlen med Vand over til Kaffe og gik og saa' paa sin sovende Dreng. Det var Synd at vække ham! Men naar Kaffen var færdig, saa kunde hun godt kalde paa ham, og saa vilde hun tale med ham om den Idé, hun havde faaet.

Hun talte sine faa Skillinger. Jo, hun kunde nok købe for en Skilling Fløde og et Stykke Brød til Mads; det blev han altid saa glad for — naar han vaagnede om Morgen, plejede han at være sulten.

Madam Hansen løb ned ad Trappen med sin gule Spølkum, over til Høkeren, tilbage igen, og da hun havde Kaffen færdig, kaldte hun paa Mads. »Her er Kaffe!«

»Tak!« Han rejste sig op.

Moderen tog sin Kaffe kop og satte sig hen ved Siden af ham.

»Jeg har tænkt paa, vi kunde flytte ind til Byen,« begyndte hun, »og saa kunde Du komme til at gaa i en anden Skole, hvor ingen af Drengene kender Dig, og saa behøver vi ikke at gøre Inspektøren Regnskab for, om Du rejser eller ej — hvis Du ikke selv bryder Dig saa meget om at komme

bort. Men jeg mener, at vi nok kunde klare os, naar Du fik et Sted at gaa den halve Dag, og saa vilde jeg ogsaa se at faa noget mere at bestille.«

»Hvad skulde det være?« spurgte Mads lidt tvær. »Du kan jo ikke arbejde med Sytøj, og Du kan vist heller ikke vaske saa godt.«

»Nej — men jeg skal nok faa noget at handle med...«

»Du vil maaske sælge Fisk?«

»Jeg vil da ikke genere mig for det.«

»Nej — det er heller ikke værd at genere sig,« svarede Mads tørt. »Men jeg tror heller ikke, Du kan raabe.«

»Det har jeg heller ikke tænkt paa — det er ikke nødvendigt.«

»Og naar jeg skulde have en Formiddagsplads,« vedblev Mads, »saa maatte jeg rigtignok være lidt bedre klædt end nu. Jeg tror ikke engang, at jeg nu — i mit bedste Tøj — kunde blive Bydreng hos en Kludekræmmer.«

Madam Hansen svarede ikke straks. Hun havde slet ikke tænkt over, at der var noget

at udsætte paa Drengens Tøj. Hun havde paa hans Trøje sat en brun Lap, som han selv havde farvet sort med Blæk; en Malerdreng havde for Løjer paa hans ene Trøjærme malet ham tre gule Snore og en Knap, og dem havde Mads igen skrabet ud med en Kniv; derved var der gaaet Hul paa Ærmet, men det kunde Moderen da ikke gøre for. »Men Du vil vel alligevel ikke gærne blive hos mig?« sagde Moderen ængstelig.

»Jo — vel vil jeg det! Naar vi flytter ind til Byen, og jeg kommer i en anden Skole, saa vil jeg rigtignok allerhelst blive hos Dig, det kan Du nok forstaa!«

»Saa skal jeg nok sørge for det hele! Allerede i Dag skal jeg melde Dig ud af Skolen og ind i Larslejstrædes. Jeg finder vel ogsaa nok Udveje til, at Du kan faa en Trøje eller en Jakke.«

III.

Lysere Dage.

For en Stund rystede Madam Hansen Sløvheden af sig og kæmpede modigt for sit Barn. Hun fik en lille Lejlighed, en skummel lille Bagstue med et mørkt Køkken i Springgade. Hun fik meldt Mads ud af Skolen i Nørreallé og ind i Skolen i Larslejstræde; han fik endog baade Bukser og Trøje og en rigtig Kasket i Stedet for den strikkede Hue. Tøjet var ganske vist brugt, men det var helt og godt.

Men for at faa Penge til alt dette, maatte Madam Hansen gaa en tung Gang, hvorom hun ikke gav Mads klar Besked.

Det var meget rigtigt, som Mads bemærkede, da han betragtede det gamle Portræt,

hvor han saa' sin Moder som en ung, fin Dame med lang Guldkæde om Halsen: hans Moder havde en Gang været smuk.

Mads vilde vist have forundret sig endnu mere hvis han havde set et Billede af Livet i hans Bedstefaders Hus, især en Aften, hvor der var Selskab.

Et saadant Billede havde Moderen fremtryllet; det havde været glemt i mange Aar — nu stod det lyslevende for hende. Der stod to Armstager paa Bordet med tre tændte Lys i hver, en Punschebolle og en Del halvtømte Glas. Rundtom Bordet sad de Fremmede. Paa en Stol, med Ryggen halvt vendt mod Bordet, sad en ung, smilende Mand og spillede paa Guitar, og foran ham stod en ung Pige og sang:

Livet er altid skønt,
la la la la la la.
Haabet er lysegrønt,
la la la la la laa.
Mismod er stedse graa,
Glæden er himmelblaa.

Den unge Pige, der havde snæver, meget nedringet hvid Kjole med smaa Pufærmer

og et blaat Silkebaand om Haaret, var Husets eneste Datter, hende, der senere blev Mads' Moder, og den unge Mand med Gitaren var hendes Frier, ham hun aldrig tog, fordi hun vilde have den muntre, kønne, unge Mand, der ikke kom i hendes Faders Hus, men som hun kendte fra Nehms Danseøvelse. Hun huskede denne Scene saa tydeligt. Hun huskede ogsaa, at den unge Mand, der smilede til hende, mens han spillede paa Gitaren, en anden Gang var bleven alvorlig. Det var, da han spurgte hende, og da hun med lidt usikker Stemme betroede ham, at der var en ung Mand . . . Han blev ved at komme i hendes Forældres Hus, af og til spillede han ogsaa paa Gitar for hende, naar hun sang, men der var ikke den Varme i hans Tone som før, naar han nu talte til hende. Og da det blev bekendt i Familien, at hun endelig vilde have Tobaksspindersvenden, da hendes Fader skændte og brummede, da hendes Moder græd, og da hun selv gik og var saa bedrøvet, saa sagde han til hende, han, der ogsaa gjerne vilde have hende, at hvis hun en Gang skulde komme i Nød,

saa maatte hun komme til ham, og han vilde hjælpe hende saa godt han kunde.

Hendes Fader og Moder var for længe siden døde, uden at efterlade noget til hende. De førte et muntert og et flot Hus saa længe de levede, men de lagde aldrig deres Penge paa Kistebunden. Vennerne var forsvundne; men hendes gamle Frier var bleven Grosserer og en velhavende Mand.

Hun havde tidt været i Nød, og hun havde tidt tænkt paa hans Ord, men hun var aldrig gaaet til ham; hun havde ikke talt med ham, siden hun var en ung Pige, og det kunde vel være seksten Aar siden.

Men nu gjaldt det saa meget for hende, hele hendes Livs Lykke, syntes hun. Nu vilde hun se, om han vilde huske sit Løfte.

Hun vaskede sin tærnedede Bomuldsjole, børstede sit gamle sorte Sjal med vaadt Sand; men hun havde ingen Hat, bare en sort Kappe og en Kyse. Hun pyntede sig saaledes med det bedste, hun havde, men

kom dog kun til at se ud som en fattig Kone.

Og saa gik hun op i Grossererens Forretning paa Købmagergade. Op ad fine, brede Trapper kom hun til Kontoret paa første Sal. Hun bankede paa og gik ind. Der sad fire Herrer ved store Pulte og skrev. De saa' allesammen paa hende. Hun blev staaende henne ved Døren og skjulte de røde Hænder under det sorte Sjal.

Endelig kom en af Kontoristerne hen til hende.

»Hvad vil De?« spurgte han i en ret venlig Tone.

»Jeg vilde gjerne tale med Grosserer Jensen.«

Kontoristen saa' spørgende paa hende og stod lidt og betænkte sig. »Ja,« svarede han langsomt, »Grosserereren har vist ikke Tid. Var det ikke noget, jeg kunde afgøre?«

»Nej — jeg skulde tale med Grosserereren selv.«

Kontoristens Bevægelser var saa langsomme. Han stod endnu lidt og betænkte

sig, saa gik han hen imod en Dør, men inden han var kommen halvvejs, vendte han om og spurgte: »Hvem er De?»

»Jeg — jeg hedder Madam Hansen.«

Langsomt gik han hen og bankede paa Døren, aabnede den og gik ind i Grossererens private Kontor. Lidt efter kom han tilbage, men gik lige hen og satte sig ved sin Pult uden at sige et Ord.

Madam Hansen blev staaende og ventede.

Saa aabnede Grossereren Døren og saa' spørgende og lige som lidt fortørnet ud i Lokalet. Da han fik Øje paa hende, studede han; han aabnede Døren helt. »Værsgod!« sagde han og gjorde Plads for hende, som om det var en fornem Dame, der traadte ind i hans Kontor. Da hun var kommen ind, lukkede han Døren efter hende.

»Værsgod at tage Plads!«

»Tak!« Hun satte sig paa en Stol, saa yderlig som muligt. »Jeg vilde gjerne tale et Par Ord med Dem.«

»Ja — værsgod!«

Han blev staaende foran sin Pult og ventede paa, hvad hun havde at sige ham. Han var høflig, men korttalende.

Det var hende, der skulde sige, hvorfor hun kom, og hun havde saa svært ved at faa begyndt.

»De kender mig vel endnu?« spurgte hun.

Han nikkede alvorligt. »Ja.«

»De sagde en Gang til mig, at naar jeg kom i Nød, saa skulde jeg komme til Dem. Kan De huske det?«

Grosserereren smilte flygtigt. »Nej; men det er meget sandsynligt, at jeg har sagt det; det kunde nok ligne mig.«

»Jeg har mange Gange haft det smaat; jeg har dog ikke villet komme og bede om noget; men nu er det meget værre end det nogensinde har været.«

»Saa? Har Deres Mand ikke noget at bestille?«

»Han er gaaet fra mig — det er allerede flere Aar siden — jeg har hørt, han er rejst til Tyskland.«

»Har De nogen Børn?«

»Jeg har en Dreng — han er tretten Aar — andre har jeg ikke.«

»Naa — og hvad skal jeg gøre for Dem?« spurgte Grossereren.

»Jeg skal flytte — og jeg har ikke noget at leje Lejlighed for — og Drengen trænger saa haardt til noget Tøj — derfor er det, jeg kommer for at spørge Dem, om De ikke vil hjælpe mig lidt.«

»Hvor meget skal De bruge?«

»Jeg kommer vel til at give tre, fire Daler for en Lejlighed — og noget lignende til Tøj til Drengen.«

Grossereren talte fem Specier op af sin Pengekasse. »Værsgod!«

Madam Hansen saa' glad og forundret paa de mange Penge. »Ti Daler! Det er rigtignok altfor meget! Mange Tak!«

Grossereren svarede ikke herpaa. Han satte sig op paa sin Kontorstol og begyndte at skrive.

Madam Hansen rejste sig og stod lidt forlegen med Pengene i Haanden.

»Ja — saa gaar jeg! Mange Tak! Farvel!«

»Farvel!« Grossereren rejste sig, aabnede Døren for hende, fulgte hende gennem det store Kontor og aabnede ogsaa den næste Dør for hende.

Hvor hun var glad! Nu kunde hun sagtens klare sig! Grossereren var en god Mand, men fornem, meget fornem! Ikke et eneste Ord talte han om den Tid, da han spillede paa Gitar for hende, mens hun sang.

Maaske havde det været klogt, om hun med det samme havde spurgt Grossereren, om han ikke havde Brug for hendes Søn som Bydreng. Maaske kunde hun ogsaa selv have faaet noget at bestille ved at holde Kontoret rent eller saadan noget; hun troede ikke, Grossereren vilde føle sig ilde berørt ved at se sin Ungdoms Elskede gaa og skure hans Gulve og Trapper, maaske under skarp Kommando af den Dame, der indtog den Plads, den nuværende Skurekone en Gang vragede.

Mads var kommen til at gaa i Skole om Formiddagen, og han befandt sig godt i den Skole, hvor ingen endnu kendte det mørke Blad i hans Barndomshistorie. Han var jo

nu ret pæn i Tøjet, det lykkedes ham derfor snart at faa en Eftermiddagsplads som Bydreng hos en Skomager paa Kongens Nytorv. Han fik en Daler om Ugen, og han havde i Reglen tre Mark om Ugen i Drikkepenge. Han bragte Arbejde til Svendene, der boede rundt om i Byen, og til Kunderne, og naar han ikke var i Byen, arbejdede han nede i Værkstedet, hvor Mesteren skar til, og hvor en Jomfru syede Overlæder paa Maskine; det var hans Arbejde at sværte de nye Støvler og Sko, hvis Overlæder var af Kalveskind, smøre dem over med en Slags sort Klister og gnide Læderet med et Pudsetræ til det blev glat og blankt, tilsidst pudsede han dem med Blanksværte. Det var ikke noget let Arbejde; man kunde nok blive træt i Armen, især hvis det var lange Skaftestøvler, han paa denne Maade skulde give Farve og Glans. Men han var dog glad for sin Plads — især for sine Drikkepenge —, og Skomagermesteren var godt fornøjet med ham. Naar Mads var konfirmeret, skulde han være hos Skomageren hele Dagen, han skulde saa gaa i Byen

et Aarstid endnu og skulde derefter i Skomagerlære.

Madam Hansen mente, at hun allerbedst egnede sig til at være Avisbud; hun var da ogsaa saa heldig at faa en Budplads ved »Flyveposten«, og følte sig lykkelig ved saaledes atter at være kommen paa sin rette Hylde.

I Virkeligheden oprandt der lysere Dage for Mads og hans Moder. Hun havde forlængst vænnet sig af med at stille Fordringer til Livet, og han havde aldrig kendt noget bedre.

Vinteren gik, og det blev Foraar og Sommer, og da det atter blev Vinter begyndte Mads at gaa til Præsten. Da han ved Eksamen i Skolen i Juli havde gaaet et Aar i øverste Klasse, blev han fri for at gaa mere i Skole; han kunde altsaa være en hel Dag hos Skomageren, fik nu to Daler i Ugeløn og dobbelt saa mange Drikkepenge som før. Han sparede sammen til Konfirmationen.

Det var dog ikke nogen stor Kapital, han havde faaet samlet, da det sorte Tøj

---

skulde købes; men heldigvis fik Madam Hansen et Sæt Konfirmationstøj, som havde været brugt for et halvt Aar siden, men som Konfirmanden hurtigt var vokset fra, og som nu blev solgt for fem Daler. Mads' Konfirmationstøj var saaledes ikke helt nyt, og Frakken havde saa lange Skøder, at Mads' Sidemand paa Kirkegulvet i al Venskabelighed betroede ham, at han mere lignede en gammel Jøde end en Konfirmand.

IV.

Mistænkt.

Skomagerbutikken var i en Kælder paa Kongens Nytorv. Paa hver Side af Butiken var et lille Værelse. Værelset tilhøjre var det største. Her stod Mesteren og skar til, Jomfruen sad og naadledede og Mads pudsede Støvler — hvis han ikke var ude i Byen. Værelset til venstre var mindre og mørkere — det havde kun sit Lys fra Vinduet under Jærntrappen, der førte op til Papirhandlerens Butik —, og i dette lille halvt underjordiske Rum sad en gammel Svend og lavede Reparationer. Foruden Dør ind til Butiken havde dette Værksted en Dør, der førte op til Gangen.

Mads begyndte sit Arbejde Klokkeren syv

om Morgenen; han begyndte med at vande og feje Gaden udenfor Butiken, og paa samme Tid gik hans Mester sin Morgentur.

Ved Paasketid rejste Mesteren og hans Familie en Tur hjem til sin Fødeby, og blev borte to Dage foruden de to Helligdage, og de to Hverdage maatte Skomager-svenden, Naadlejomfruen og Mads passe Butiken.

Svenden fik Besøg af en gammel Kollega, og Mads maatte i den Anledning hente en halv Pægl Brændevin og en Flaske Øl til tre Skilling.

Da Mads syntes, at den fremmede Svend var saadan en gemytlig Fyr, blev han, efter at han var kommen tilbage med Drikkevarerne, staaende lidt inde i Værkstedet og hørte paa hans Snak.

»Jeg tror ikke, Du selv véd, hvor godt Du har det, Kristoffer!« sagde den fremmede Svend. »Du har din egen lille Kahyt med en storartet Udsigt over Torvet.«

»Her er forbistret mørkt i denne lille Kahyt!« svarede Kristoffer Nielsen leende.

»Heller lidt dæmpet, det vænner Øjnene

sig snart til, men det stærke Sollys kan de ikke taale.«

»Nej — det behøver jeg ikke at være bange for,« sagde Nielsen. »Solen gør sig aldrig den Ulejlighed at krybe ind under Trappen for at kigge lidt ned til mig, og hvad Udsigten angaar, saa forekommer det mig altid, at jeg sidder og kigger ud gennem en Fængselsrude.«

»Man kan straks høre, at Du aldrig har kigget ud af en rigtig Fængselsrude!«

Mads lyttede med endnu større Interesse til de to gamle Svendes Samtale.

»Det har Du vel heller ikke?«

»Nej — det véd jeg nok — det har jeg naturligvis heller ikke — ikke saa tidt; men naar man en Gang imellem i sine yngre Dage fik Lyst til at vandre lidt ud ad Landevejen og maatte fægte sig frem, kunde man let komme til at støde en Birkedommer for Hovedet eller blive antaget for en udbrudt Slave — og i mine Vandreaar var der mange udbrudte Slaver. Hvornaar kommer din Mester hjem, Kristoffer?«

»Jeg tænker i Morgen. Vil Du tale med ham.«

»Nej — det er ikke for det! Det kan jo ikke hjælpe, jeg spørger ham om Arbejde.«

»Og han kender Dig dog og véd, at Du gør dit Arbejde saa omhyggeligt, at Du somme Tider kan være fjorten Dage om at give et Par Børnestøvler et Stød i Snuden; men saa er det til Gengæld ogsaa godt gjort.«

»Det er det, Kristoffer, det kan Du bande paa! — Nej, det kan ikke nytte, jeg faar Arbejde hjem, for det er jo saa tidt jeg ikke véd, hvor jeg selv boer; men hvis Du en Gang skulde blive ked af denne lille Baas, som Du jo ikke giver noget for, saa vil jeg leje den for samme Pris. — Naa, Tak for Skænken, Kristoffer! Nu er det bedst, jeg lister hen i en anden Beværtning.«

Da den fremmede Svend var gaaet, sagde Nielsen til Mads, der endnu stod inde i det lille Værksted: »Det er et Menneske, der ikke kan taale at have det godt. Naar han en Uge har tjent tolv Daler, saa bestiller han ikke noget, før han har brugt alle Pen-

gene; paa den Maade har han aldrig kunnet beholde hverken Arbejde eller Logis, og har derfor snart maattet leve paa et Logi-
hus, snart paa Landevejen.«

»Kan man da komme i Arrest fordi man vandrer paa Landevejen?«

»Ja — naar man tigger; men han har ogsaa rapset en Gang mellem, dog ikke mere, end hvad han har haft Brug for. Men det er alligevel farligt at rapse; har man først begyndt paa det, hænger Lovens Sværd altid over Hovedet paa En i en Begribsp, og Jokumsen har vist nok bragt det saa vidt, at han kan komme i Forbedringshuset for at stjæle et Par gamle Slæber til en Rigsort.«

»Vilde han gerne arbejde her nede?« spurgte Mads.

»Han!« gentog Nielsen haanligt. »Han blev her højst en Uge! Han gaar og skraber sig lidt Reparationer sammen, tigger gamle Sko og Støvler, som han enten lapper og sælger til Marskandisere, eller han skærer dem af til Tøfler, som han sælger omkring paa Værkstederne.«

Saa gik Mads ind i Tilskærestuen og tog fat paa sit eget Arbejde, mens han tænkte paa den fremmede Svend. Det var altsaa ogsaa et brændemærket Menneske, men han var ikke saa omhyggelig for at skjule det.

Da Nielsen om Aftenen skulde hjem, kaldte han paa Mads. »Har Du ikke set Nøglen til den Dør?« Han pegede paa Døren, der vendte ud til Gangen.

»Nej — jeg har slet ikke lagt Mærke til den i Dag,« svarede Mads; han gik helt hen til Døren, søgte paa Gulvet efter Nøglen og tog et Tag i Døren, der var aflaaet.

»Nøglen sad i Døren i Formiddags,« sagde Nielsen. »Maaske Jokumsen har staaet og leget med den; jeg skulde da ikke tro, at han af Vanvare har puttet den i Lommen. Sig til Pigen, at hun skal passe paa den, naar hun fejer. Saa maa man gaa gennem Butiken. Farvel!«

»Farvel, Nielsen!«

— — —

Tidlig den næste Morgen kom den gamle Jokumsen gaaende gennem Ny Adelgade og ud paa Kongens Nytorv. Han saa' op

paa Hovedvagtens Uhr — Klokken var ti Minuter over seks. Langs Husrækkerne gik han hen til den Skomagerforretning, hvor han var i Besøg i Gaar. Han gik op ad Gadedøren, lukkede sig ned i Nielsens lille Værksted, gik derfra ud i Butiken, tog et Par Herre Fjedersko, som han pakkede ind i et sort Tørklæde, han havde i Lommen, lukkede atter Værkstedsdøren af og gik sin Vej med Skoene. Ingen havde lagt Mærke til ham.

Tre Kvarter senere kom Mads. Han gik op paa 2den Sal, hvor hans Mester havde sin private Lejlighed, hentede Nøglen til Butiken og begyndte at vande og feje Garden.

Om Eftermiddagen kom Skomageren hjem, og Naadlejomfruen gjorde Regnskab med ham og forklarede ham, hvilket Skotøj der var solgt fra Butiken, og betalte ham Pengene.

Men om Aftenen, da Mester var bleven ene, saa' han sit Varelager efter — det var jo ikke saa stort, et halvt Hundrede Par i det hele, og han vidste altid, hvor mege

han havde af hver Slags Fodtøj. Men nu talte han og talte, regnede og regnede, og hvordan han end talte og regnede, kunde han ikke faa Regnskabet til at stemme; han manglede et Par smaa Herresko. Der havde altsaa enten været Tyve i Butiken, eller ogsaa kunde han ikke stole paa sine Folk. Tyve uden at Folkene havde lagt Mærke til det? Ja, det kunde jo være; en Gang imellem fik Klokken Nykker og lod være at ringe, naar Døren blev aabnet. Han aabnede Døren. Nej, nu ringede Klokken, saa man maatte kunne høre den helt over til »Hesten«. Det var mærkeligt med de Sko! Han havde ikke Mistanke til nogen af sine Folk — hverken til Naadlejomfruen, til Nielsen eller Mads — heller ikke til Pigen. Han besluttede derfor foreløbig ikke et sige noget til nogen af dem.

Hver Dag, inden han gik sin Morgentur, lod han Blikket fare hen over det færdigsyede Skotøj, han havde i de to Vinduer, i Skabet og paa Reolen, og den fjerde Morgen manglede han igen et Par Herresko.

Da han kom hjem fra Morgenturen, talte

han med Jomfruen og Mads om de forsvundne Sko. Det var inde i Tilskærestuen.

»Du gaar vel ikke bort fra Butiken om Morgen, naar Du fejer, og lader Døren staa aaben?« spurgte han Mads, mens Jomfruen hørte paa det.

Mads blev rød i Hovedet. »Nej,« svarede han.

»Og Du er vis paa, at ingen kan smutte her ind, uden at Du ser det?«

»Ja — for om jeg ogsaa gaar og vender Ryggen til Døren, mens jeg fejer, saa kan jeg høre, naar Klokkerne ringer,« svarede Mads.

»Det kan maaske knibe,« mente Mesteren, »og Du kan tilfældigvis — uden at tænke over det — have ladet Butiksdøren staa aaben, og det er der jo i og for sig heller ikke noget galt i; det er rigtigt, at der ogsaa kommer frisk Luft i Butiken. Men kan Du ikke huske, om Du har ladet Døren staa aaben i Gaar Morges?«

»Nej — det tror jeg ikke, jeg har.«

»Saa har Du heller ikke set nogen gaa der ind?«

»Nej!«

»Sagen er den,« vedblev Skomageren, »at da jeg i Morges kom ned i Butiken, manglede jeg et Par Herresko, som var der i Gaar Morges, og det er ikke første Gang; mens jeg var bortrejst, er der ogsaa forsvunden et Par Herresko, ellers har jeg aldrig lagt Mærke til, at der er bleven noget borte i Butiken.«

»Det var dog ækelt,« sagde Jomfruen og standsede sin Maskine.

»Ja — det er ikke fordi jeg tror nogen af dem har taget Skoene,« skyndte Mesteren sig at forsikre, og denne Forsikring gentog han, da han lidt efter talte med Nielsen om de forsvundne Sko.

Nielsen tænkte uvilkaarlig paa den forsvundne Nøgle, men sagde intet.

Et Par Dage efter, en Mandag Morgen, savnede Skomageren et Par Herrefjederstøvler.

Nu syntes han dog, at det gik for vidt! Men han var dog glad for, at han nu og-

saa havde faaet Vished for, at det ikke var nogen af hans Folk, der stjal fra ham; for de vilde holde op med at stjæle, da han havde fortalt dem, at han havde opdaget Tyverierne, mente han.

Om Formiddagen gik han hen paa Politistationen og meldte Tyverierne. Hans Forklaring blev skrevet op, og der blev sagt til ham, at der op ad Dagen vilde komme en Opdagelsesbetjent hjem til ham for at undersøge Lejligheden.

Lidt over Middag kom Opdageren. Han blev vist om i Butiken og Sideværelserne. Der var altsaa tre Døre, der førte ind til Butiken, en fra Gaden, en fra Gangen gennem det lille Værksted og en oppe fra Gaarden gennem en lille mørk Forstue og Tilskærestuen. Da han havde faaet at vide, hvem der lukkede de forskellige Døre om Aftenen, hvem der aabnede dem om Morgen, mente han, at Tyven sandsynligvis var gaaet ind ad Gadedøren og ind ad den Dør, der førte ud til Gaarden, og det kunde godt ske, mens Drengen om Morgen fejede Gaden; han saa' vel saa mange gaa ind ad

Gadedøren og tænkte ikke paa, at en af dem smuttede ned i Butiken ad Bagdøren. En, der vilde stjæle, kunde sagtens blive husvant her, og Tyven var sikkert nok en, der vidste, at Butiken stod tom, mens Drengen gik uden for og fejede Gaden.

Skomagermesteren, Jomfruen og Nielsen undrede sig i Stilhed over Betjentens Skarp-sindighed. Mads var ikke hjemme. Det var jo saa klart, at Tyven maatte være godt kendt med Forholdene, og at han maatte være smuttet ned i Butiken ad Bagdøren, mens Drengen fejede Gade. Skomageren undrede sig ogsaa over, at han ikke selv havde faaet den Tanke.

Inden Opdageren gik, vilde han gjerne vide Navnene paa de Personer, der opholdt sig i og ved Butiken om Dagen.

Ingen fandt noget underligt i dette Forlangende. Nielsen opgav straks hele sit Navn og sin Bopæl, og derefter fortalte Jomfruen ham, hvad hun hed, og hvor hun boede.

»Men saa har De jo en Bydreng!« sagde Opdageren.

»Ja, han er i Byen for Øjeblikket,« svarede Mesteren. »Han hedder Mads; jeg tror han hedder Hansen til Efternavn.«

»Ja, han hedder Hansen,« sagde Jomfruen.

»Mads Hansen,« skrev Betjenten. »De véd ikke, om han har flere Navne?«

Nej — det var der ingen, der vidste.

»Hvor boer han?«

»Boer han ikke i Smedens Gang?« spurgte Skomageren.

»Nej, i Trompetergangen!« svarede Jomfruen.

Mesteren lo. »Jeg vidste nok, han boede i en Gang!«

I det samme ringede Butiksklokken og en Stemme raabte: »Det er mig!«

»Der er han?« sagde Jomfruen.

Døren gik op, og Mads traadte ind med Kurven i en Rem over Skulderen.

»Naa — der har vi ham!« sagde Betjenten højt.

Mads foer tilbage, blev ligbleg og var lige ved at segne om.

»Jeg tror, Du bliver forskrækket for mig?
Kender Du mig?«

»Nej!« stammede Mads, mens hans Tænder klaprede, saa man kunde høre det.

Betjenten var begyndt at tale haardt til ham, da han saa' Mads var bleven forskrækket, og baade Skomageren, hans Svend og Jomfruen saa' forbavsede paa hinanden og var alle tre enige om, at det var Mads, der var Tyven.

»Hvad er det, Du hedder?« spurgte Betjenten.

»Mads!«

»Hvad mere?«

»Mads Hansen?«

»Har Du ikke flere Fornavne?«

»Viggo!«

»Hvorfor siger Du ikke alle dine Navne?
Hedder Du Mads Viggo eller Viggo Mads?«

»Mads Viggo!«

Og Betjenten skrev Mads Viggo Hansen. »Du bor i Trompetergangen — Nummer?«

»Nr. 8.«

»Hvad Sal?«

»Stuen over Gaarden.«

»Det er godt!«

Da Opdageren gik, fulgte Skomagermesteren ham ud.

»Tror De, det er Drengen, der har taget Skotøjet?« spurgte Skomageren.

»Det ser jo næsten ud til det; men sikkert er det ikke; saadan en Dreng bliver let forvirret og rød i Hovedet, naar en Politimand taler til ham. Vi kommer dog nok til at tage ham lidt i Skole henne paa Stationen.«

»Hvis det er ham, der har taget Skoene, vil jeg ikke gærne have, der skal gøres noget ved Sagen.«

Betjenten smilte. »Ja, det raader jeg ikke for. Vil De saa beholde ham alligevel?«

»Ja — hvis han vil tilstaa — og jeg ser, han ikke mere rører noget.«

»Jeg skal gærne sige det til Assistenten,« svarede Opdageren, »men jeg tror ikke, det hjælper. Naar vi en Gang har faaet Anmeldelse om et Tyveri, saa opgiver vi ikke at søge efter Tyven, før vi har funden ham,

og har vi saa funden ham, slipper vi ham aldrig, før han har udstaaet sin Straf.«

Med den Besked gik Opdageren.

Hele Eftermiddagen var der saa stille i den lille Stue ved Siden af Butiken. Mesteren lavede Arbejdet i Stand til sine Svende, Jomfruens Symaskine snurrede og Mads sad i Baggrunden af Værelset og pudsede paa det nye Fodtøj. Men naar Mads var i Byen, talte Mesteren og Jomfruen om ham paa en deltagende Maade.

»Det skulde man ikke have troet om ham,« sagde Jomfruen.

»Nej,« svarede Mesteren, »jeg har saa godt kunnet lide den Dreng. Det vil gøre mig meget ondt, hvis det er ham, for saa er han vel ødelagt med det samme.«

»Mente Betjenten, det var ham?« spurgte Jomfruen.

»Ja — jeg tror, han mente det, og saa sagde han ogsaa, at jeg ikke kunde faa Drengen fritaget for Straf. Det vilde jeg dog prøve paa alligevel, hvis jeg vidste, det var ham.«

»Det er jo rigtignok dristigt gjort af ham,

at han bliver ved, endog efter at han har hørt, De har opdaget, at der bliver taget noget i Butiken,« bemærkede Jomfruen.

»Ja — jeg kan ikke forstaa det — jeg véd snart ikke, hvad jeg skal tro.«

Da Mads om Aftenen kom hjem til sin Moder, var han meget forknytt.

»Der er nogen, der har stjaalet nede i Butiken,« sagde han.

»Aa, Gud hjælpe os!« udbrød Moderen.

»Og man véd ikke, hvem det er?«

»De tror, det er mig!«

Moderen rystede paa Hovedet og vidste ikke, hvad hun skulde svare. »Men det vil nok blive opklaret, at det ikke er Dig,« sagde hun endelig.

»Men hvornaar? Da jeg kom hjem fra Byen i Gaar, var Opdagelsesbetjenten der nede, og da han straks foer hen imod mig og sagde: ‚Der har vi ham!‘ saa blev jeg rød i Hovedet, og jeg kunde mærke, at de allesammen troede, det var mig, der havde stjaalet Støvlerne. Det kunde jeg ogsaa mærke senere: der var ingen, der talte til mig hele Eftermiddagen.«

»Det var underligt, at Betjenten ikke spurgte Dig, om Du havde taget Støvlerne,« sagde Moderen.

»Han vilde vel ikke holde Forhør over mig der nede,« svarede Mads. »Men naar han i Dag har set mit Navn i de Straffedes Protokol, saa bliver jeg nok hentet, og hvad kan det nytte, jeg siger nej? Ingen vil tro mig! Og saadan vil det gaa over alt, hvor jeg kommer hen? Sker der et Tyveri i et Hus, hvor jeg opholder mig, vil Politiet straks udpege mig, fordi jeg en Gang har faaet mit Navn skrevet ind mellem Forbryderne — det vil aldrig blive slettet ud!«

Moderen følte disse Ord som en Bebrejdelse, hun maatte tie stille til. Mads sad saa modfalden og kunde intet spise. Hun forsøgte at trøste ham, men kunde ikke finde Ord.

Ak ja! Nu var det klaret op for dem, de kom saa godt ud af det sammen, de havde næsten glemt de onde, mørke Dage — og saa kom denne nye Ulykke.

Den næste Dag gik Mads ind i Forret-

ningen paa sædvanlig Tid og begyndte sit Dagværk, som han plejede, med at feje Gade.

Han syntes dog, at Stilheden i Tilskærestuen ikke var saa trykkende som den foregaaende Dag. Baade hans Mester og Naadljomfruen talte dog en Gang imellem lidt til ham, om de dog, naar de troede, han ikke saa' det, betragtede ham med spørgende, medlidende Blikke.

Om Eftermiddagen var han næsten hele Tiden i Byen, og da han om Aftenen kom tilbage til Forretningen, var Mesteren alene.

»Ja, saa kan Du godt gaa hjem,« sagde Mesteren, efter at Mads havde gjort Regnskab for sine Ærinder.

»Tak!« Mads tog sin Kasket.

Hans Mester stod ved Døren, der førte ind til Butiken, og da Mads vilde gaa igennem, standsede han ham.

»Hør, Mads! Har Du ingen Ting at sige mig?«

Mads saa' flygtigt paa Mesteren, slog hurtigt Øjnene ned for hans spørgende Blik

og rystede paa Hovedet. »Nej,« svarede han med dæmpet Stemme.

»Tænk Dig om, Mads! Endnu kunde vi vel undgaa alt det Politivrøvl, hvis Du kunde sige mig noget.«

»Jeg har ikke taget noget her!« svarede Mads med fastere Stemme.

»Jeg havde heller ikke troet det. Hvis jeg havde haft nogen Anelse om det, saa var jeg ikke gaaet til Politiet; men jeg sagde Dig jo for Resten, at jeg vilde melde det — Du kan jo nok begribe, at jeg ikke kunde finde mig i, at der hver anden Dag blev taget et Par Sko fra mig. Men Du sagde ingen Ting.«

»Det er ikke mig, der har taget dem.«

»Véd Du da, hvem det er?«

»Nej.«

»Hvis Du véd det, saa bør Du sige det for din egen Skyld.«

Mads svarede ikke straks. Han tænkte paa Jokumsen — han var lige ved at nævne ham, men saa betænkte han sig; hvorfor skulde han blande den gamle Mand ind i Sagen. Han vidste jo dog kun, at han havde

været straffet, men han vidste ikke, om han havde stjaalet Skotøjet. Nøglen til Værkstedsdøren var ikke bleven funden senere, men han vidste ogsaa, at Svenden ikke gerne vilde have, at Mesteren skulde vide, den var bleven borte.

»Jeg véd ikke, hvem der har taget Skoene.«

»Hvorfor betærkte Du Dig saa længe paa det Svar?« spurgte Mesteren lidt haardt. »Da Betjenten i Gaar talte til Dig, blev Du saa rød i Hovedet som spansk Peber. Saa-dan teer man sig jo ikke, naar man har en god Samvittighed.«

»Jeg har ikke taget Skoene, og jeg véd ikke, hvem der har taget dem!«

»Naa — ja, ja, — lad det saa gaa som det vil. Gaa Du saa hjem.«

Mads gik ikke hjem. Han drev om i Gaderne, til Klokken blev over ti.

Hans Moder blev dog glad, da han endelig kom hjem; hun havde gaaet og ventet paa ham og været saa angst for, at han ikke skulde komme.

»Du kommer saa sent, Mads! Jeg har været saa bange for Dig!«

»Haa — jeg har jo ikke noget at haste efter!« svarede han kort.

»Kommer Du lige der nede fra nu?«

»Nej — ikke lige — jeg har gaaet en hel Del Omveje.«

»I har vel ikke opdaget, hvem der har taget Støvlerne?«

»Nej — hverken Skoene eller Støvlerne,« svarede Mads i en bidsk Tone. »Han vilde have, at jeg skulde tilstaa, jeg havde stjaalet dem.«

»Vilde din Mester?«

»Ja — andre kan det jo være ligegyldigt! — Jo, Du har rigtignok lavet det godt for mig, den Gang Du fik mig til at stjæle.«

Moderen foer op, som om hun var bleven ramt af en Pil, der trængte dybt ind i hendes Bryst; hun slyngede sine Arme om ham, lagde sin Kind mod hans og hviskede: »Du maa ikke være vred paa mig, Mads! Jeg vidste jo ikke, at det skulde gaa saa galt!«

Mads svarede ikke. Moderen lagde begge

sine Hænder paa hans Kinder, løftede hans Hoved opad og saa' paa ham med bønlike, taarefyldte Øjne. Han havde lagt sine Hænder paa Stolesædet og gyngede i sine Arme.

»Bare Du havde ladet mig rejse, da Inspektøren og Dommeren vilde hjælpe mig bort. Saa var jeg nok kommen et Sted hen, hvor ingen stjal, og hvor jeg ikke kunde blive mistænkt, fordi jeg en Gang var bleven greben i at stjæle.«

»Ja, men Herregud, min stakkels Dreng, saa rejs da, naar Du endelig vil bort fra mig.«

»Nu er det jo bagefter! Hvor skal jeg nu rejse hen?«

»Du skal ikke være saa bedrøvet, Mads!«

»Nej — det er jeg heller ikke — det kan ikke nytte noget. Det var meget rigtigt, hvad Inspektøren sagde, at Du kunde ikke sørge for mig — og han vidste det. En Gang kaldte mine Skolekammerater mig for Paria — og det var din Skyld! Véd Du, hvad en Paria er? Det er en, som hører hjemme i Indien, men som af de andre Beboere bliver betragtet som et urent Menne-

ske. Og fordi Du lod mig gaa i Skole pjaltet og skiden, kaldte de andre mig Paria. Den Gang havde jeg ikke bedre Forstand, men det var kedeligt for mig, at Du heller ikke havde det, Du var dog saa gammel, og Du havde dog ikke gaaet og set saadan ud, da Du gik i Skole.«

»Jeg blev jo alene om al Ting,« sagde Moderen i en klynkende Tone.

»Ja,« svarede Mads koldt, »jeg har ogsaa hørt nogle sige, at det var din egen Skyld, Fader gik fra Dig; Du holdt ikke Huset rent, og saa blev han ked af at komme hjem.«

Madam Hansen begyndte at snappe efter Vejret, hun aabnede Læberne, bed Tænderne sammen og stirrede vildt hen paa ham; saa drejede hun sig halvt om for at hvile Hovedet paa den haarde Stoleryg.

Mads foer hen til hende og løftede hendes Hoved op med begge sine Arme. »Mo'er! Mo'er! Om Forladelse! Jeg skal aldrig mere sige noget, der kan gøre Dig bedrøvet! Se rigtigt paa mig! Du er syg, Mo'er! Jeg vil altid blive hos Dig! Jeg véd godt, at Du

aldrig har villet gøre mig noget ondt! Du kan ikke gøre for, at det er gaaet saa ulykkeligt for os! Da Ulykken kom, tabte Du Modet — det kunde Du ikke gøre for — ingen har Ret til at dømme Dig — jeg heller ikke! Du vilde gærne have gjort mig lykkelig, for Du kunde godt lide mig — vi kunde godt lide hinanden — og vi vil altid holde sammen, Du og jeg! Nu havde vi faaet det saa godt, indtil denne nye Ulykke kom! Jeg skal aldrig mere sige noget stygt til Dig — for Du har været saa ulykkelig! Selv om jeg bliver ond imod alle andre, fordi alle andre er onde imod mig, saa skal jeg dog altid være god imod Dig!«

Moderen saa' paa sin Dreng med et ømt Blik og smilede svagt.

»Det var godt, vi kom til at tale sammen, Mo'er! Nu er jeg ikke saa bedrøvet som før, og Du heller ikke — vel! — Nu vil jeg gaa i Seng.«

Lidt efter slukkede Madam Hansen Lampen.

Tidlig næste Morgen, inden Mads endnu

var hel færdig til at gaa hen til Skomageren, kom der en Politibetjent i Uniform for at hente ham hen til Politistationen.

Mads foer sammen, men han fattede sig dog snart og skyndte sig med at følge med Betjenten.

Madam Hansen søgte fortvivlet at forklare Betjenten, at Mads ikke havde taget Støvlerne.

»Det kender jeg ikke noget til,« svarede Betjenten. »Jeg véd hverken, hvad han har gjort eller ikke gjort; jeg har bare faaet Ordre til at hente ham. Har han ikke gjort noget, kommer han vel nok hjem igen. —
— Naa, er Du færdig?«

Idet Mads gik ud ad Døren, sagde han til sin Moder: »Det er bedst, Du gaar ned hos Skomageren og siger ham, hvorfor jeg ikke kommer i Dag. Men Du skal ikke gaa der ned før Klokken otte, før kommer han ikke hjem fra sin Morgentur. Farvel, Mo'er.«

»Farvel, min Dreng!« Hun vilde gaa hen og kysse ham, men han var allerede begyndt at gaa ned ad Trappen, saa opgav

hun det. Hun var et Øjeblik helt forstumlet af Sorg over den nye Ulykke, der havde ramt hende og hendes Dreng. Hun løb ind i Stuen, saa straks efter ud paa Gangen for at lytte efter hans Trin, mens han gik over den lille Gaard; hun løb helt ud i Gadedøren, for at se sin Søn gaa bort med en Politibetjent, og hun blev staaende og saa' efter dem, til de drejede om Hjørnet. Saa gik hun atter ind i sin Stue, og satte sig paa en Stol. Med Hænderne i Skødet, Hovedet sænket mod Brystet, sad hun længe og rokkede frem og tilbage, frem og tilbage. Hun rejste sig atter op, begyndte at gøre i Stand i Stuen, men opgav det snart.

Klokken otte gik hun ned til Skomageren paa Kongens Nytorv. Han var kommen hjem, og kom ud til hende i Butiken, da Klokken ringede.

»Jeg skulde sige, at Mads ikke kunde komme,« begyndte hun, »han er bleven arresteret i Morges.«

»Aa, Herregud, er han bleven arresteret, den stakkels Dreng! Jeg anede det, da han ikke kom. Jeg talte med ham om det i

Aftes, men han vilde ikke sige mig noget. Jeg vilde da gjerne have gaaet hen paa Politistationen og sagt, at jeg havde faaet Skoene; men han vilde jo ikke. De er vel hans Moder?»

»Ja — jeg er hans Moder. Mads har virkelig ikke taget Skoene.«

»Hvorfor blev han da saa forvirret, da Opdagelsesbetjenten talte til ham?»

»Aa jo, det er ikke saa underligt!« svarede Madam Hansen. »Han har en Gang — en eneste Gang — taget noget — og saa véd han, at naar der er blevet noget borte et Sted, saa faar han altid Skyld for det.«

Skomageren saa' forundret paa Madam Hansen. »Har han da været straffet?»

»Ja — han har faaet Ris — en eneste Gang . . .«

»For Tyveri?»

»Ja — det var ikke hans Skyld — det var en anden, der havde faaet ham til det — og saadant et Barn er jo let at lokke.«

»Naa — det er anden Sag! Saa maa jeg jo se at faa en anden Bydreng.«

»Skal Mads ikke komme igen?« spurgte Madam Hansen.

»Det kan jeg ikke sige Dem nu.«

»Han kan maaske høre her ned?«

»Det kan han gærne, hvis han vil; men det tvivler jeg paa, han gør.«

»Farvel!«

»Farvel!« Han lukkede Døren efter hende. Saa stod han ved Butiksdøren og saa' gennem Ruden ud paa Torvet, mens han tænkte paa sin Bydreng, der allerede havde været straffet. Ja saa var der vist ingen Tvivl om, at han var Tyven.

— — —
Da Mads var kommen paa Politistationen, maatte han sidde og vente et Par Timer, inden den Opdager kom, der havde hans Sag.

»Naa, det er Dig,« sagde Betjenten, efter at han havde taget det Papir frem, der angik Tyveriet i Skomagerbutikken paa Kongens Nytorv, og som indeholdt de Oplysninger, han havde samlet den foregaaende Dag. »Ja, Du har jo været straffet før. Nu vil jeg bare sige Dig, at jeg allerede har faaet

en Del Oplysninger, saa det kan ikke nytte, Du prøver paa at nægte. Sig mig, paa hvad Tid af Dagen var det, Du tog de Sko? Var det om Morgenens, naar Du var alene, eller var det om Aftenen, naar Du gik hjem, eller snuppede Du dem om Dagen, naar Du gik gennem Butiken for at gaa i Byen?»

»Jeg har aldrig taget noget i Butiken.«

»Naa — Du er en af den Slags! Saa har Du vel heller aldrig taget noget andre Steder og heller aldrig været straffet?»

»Jo.«

»Naa — det vil Du dog ikke nægte! — Hvorfor Fanden vil Du da saa forhale Sagen med at nægte de sidste Tyverier? Hvem har Du solgt det ny Skotøj til?»

»Jeg har ikke solgt noget nyt Skotøj?»

»Du er en rar Dreng! Du kan blive god, naar Du bliver gæmt!»

Opdageren skrev en halv Snes Linier paa det Papir, han havde liggende for sig, og da han var færdig hermed, sagde han: »Saa er det bedst, Du kommer op i Kriminalretten.«

Mads svarede ikke. Han vidste det kunde ikke nytte at sige noget.

En Timestid efter fulgte en Politibetjent ham op paa Raadhuset.

Han kom atter til at sidde og vente en Timestid paa en Bænk i et af Kriminalkammerenes Forværelser.

Saa blev han ført ind til Assessoren. — Det var ikke den samme Assessor, som han havde været hos for to Aar siden, heller ikke det samme Værelse, men det ene Kriminalkammer ligner det andet, og i dem alle er der en Assessor, en Protokollfører og et Retsvidne.

Assessoren gennemlæste hurtigt det Papir, som Opdagelsesbetjenten havde skrevet paa Stationen. Saa saa' han igen paa Mads og sagde: »Du hedder Mads Viggo Hansen, Du er femten Aar og Du har for to Aar siden været straffet med ti Slag Ris for Tyveri — er det rigtigt?«

»Ja,« svarede Mads.

»Du har Plads som Bydreng hos Skomagermester Svendsen paa Kongens Nytorv?«

»Ja.«

»Du véd, der er sket Tyveri i Butiken — tre Gange, med faa Dages Mellemlum?«

»Ja.«

»Der er ingen Tvivl om, at det er den samme Tyv, der tre Gange har hjemsøgt Butiken, og at det er en Tyv, der er husvant. Af flere Grunde er Du mistænkt for disse Tyverier. For det første har Du tidligere været straffet for Tyveri, og for det andet blev Du meget forfjamsket, da Betjenten talte til Dig. Lige over for Betjenten har Du imidlertid nægtet Tyverierne; men Du kan nok indse, det kan ikke nytte at nægte, naar der er saa meget, der taler imod Dig. Tilstaar Du, kan den Sag jo hurtigt ordnes, men bliver Du ved med at nægte, kommer vi jo til at beholde Dig her oppe, til Du kommer paa bedre Tanker, og Du véd vel fra den Gang, Du var her sidst, at her ikke er saa behageligt. — Hvad siger Du saa?«

»Jeg har ikke taget noget.«

»Bliver Du ved med at paastaa det?«

»Ja!«

»Saa er det bedst, Du bliver her!« sagde

Assessoren og gav Betjenten et Vink om at føre Drengen ud.

Resten af Dagen og Natten tilbragte Mads i en Fangecelle — ikke i den samme, som da han sidst var her, men i en, der aldeles lignede den. Der var det samme Vindue med Jærngitter højt oppe under Loftet, de samme i Væggen indmurede Egeplanker, der tjente som Bord og Stol, den samme Hylde med Vandkrukke, Salt og Salmebog. Han kunde atter gaa paa langs og paa tværs i sin Celle og tælle Skridtene.

Hvor længe skulde han nu sidde inde-spærret her? Til han tilstod! Hver Dag vilde han blive hentet ned til Assessoren, der vilde spørge ham, om han vilde tilstaa, og hver Gang han sagde: »Nej, jeg kan ikke tilstaa!« vilde han sende ham tilbage igen til Cellen.

Han satte sig ned paa Gulvet med Benene overkors, lænende sig tilbage mod Væggen, og stirrede mod den lille Fængselsrude oppe under Loftet. Han kunde ikke se andet end den blaa Himmel med de langsomt sejlene hvide Skyer. Snart var der slet ingen Sky, snart kom der en lille let Sky der næsten

var gennemsigtig, snart dækkede en lidt tykkere, graalig Sky for et Øjeblik hele den Stump Himmel, han kunde se.

Han længtes efter at se en Fugl. Da han satte sig ned paa Gulvet, var det for at fordrive Tiden med at tælle de Fugle, der fløj forbi Ruden; han ventede og ventede, men der kom ingen — ikke en lille Spurv, ikke en Flok Duer, ikke en Svale!

En Svale! Hvorfor byggede Svalerne ikke uden for hans Fængselsrude? Der kunde de dog bygge i Fred! Svalen kunde ikke synge, men den kunde kvidre saa kønt, og den kunde bringe ham Bud om, at uden for hans Fængsel var der Sol og Fuglekvidder. Svalen var jo Fangens Ven, derfor fik den en Gang Gudens Pris. Det havde han læst i et Digt; han syntes Digtet var saa kønt rørende; han anede ikke, at han selv skulde blive en stakkels Fange, der skulde komme til at længes efter Svalens Kvidren.

Han kom ogsaa nu til at tænke paa en anden Historie, hans Lærer en Gang havde fortalt. Det var en Mand, der blev sat i Fængsel; men Fængslet var lyst og smukt, med

mange Vinduer, hvor igennem han kunde se Solen og de grønne Træer. Men da han lavde sovet en Nat og vaagnede om Morgen, syntes han, at der var et Vindue mindre end i Gaar. Han trøstede sig dog med, at han havde taget fejl.

Men da han vaagnede den næste Morgen, saa' han, at der atter var et Vindue mindre end i Gaar. Nu blev han greben af en forfærdelig Anelse! Hver Nat vilde man tilmure et Vindue, og naar det sidste var tilmuret, vilde han være levende begravet! Og saaledes skete det! Men inden den sidste Rude var tilmuret, var han bleven vanvittig. Saaledes indemurede man i gamle Dage Nonner, der havde brudt deres Klosterløfte, havde han hørt. Han blev ved at stirre op til sit Vindue. Han kunde dog se op mod Himlen og de sejlene hvide Skyer! Hvis man tildækkede hans Rude, saa Cellen blev mørk, for at skræmme ham, kue ham, tvinge ham til at bekende! Han kom til at huske paa en Soldat, der havde fortalt, at da han en Gang skulde have mørk Arrest, var det lykkedes ham at smugle ti gule Ærter ind i

Arresten. Disse Ærter kastede han ud paa Arrestgulvet og ledte dem møjsommeligt op igen. Han kunde ikke se dem, han maatte ligge paa Gulvet og søge efter dem som en Blind. Naar han saa havde funden dem alle ti, kastede han dem ud igen og begyndte Leggen forfra. Det var alt, hvad han bestilte i de Dage, han havde mørk Arrest, og det maatte endda ingen vide, for en Soldat maa ikke lege med Ærter, naar han er i Arrest.

Endelig kom Natten! — Natten var alligevel hans bedste Ven, for saa kunde han sove lige saa trygt som hjemme paa hans Moders tre Stole, uden at tænke paa, at han var i Fængsel.

Da han vaagnede og fik sine Klæder, ønskede han, at han i Dag maatte komme i Forhør. Nu havde han taget sin Beslutning; han vilde ud for enhver Pris, om han saa skulde paalyve sig en Forbrydelse. Ti eller femten Slag Rotting — det var vel ikke værre, end naar man i Skolen blev slaaet med et Spanskrør.

Han gik sin Mørgentur i den lille Gaard for at trække frisk Luft; han fik sit Rugbrød

og varme Øl til Frokost og Grønkaal til Middag, og saa kom han i Forhør.

Det var den samme Assessor, som for to Aar siden havde ham under Tiltale, og han havde nu studeret den nye Sag.

Mads stillede sig hen ved Skranken.

Assessoren blev siddende paa sin Stol og vendte sig halvt imod ham.

»Naa — skal vi nu mødes igen?« sagde han. »Ja, det var jo noget, jeg den Gang sagde Dig — kan Du huske det? Jeg vilde have Dig bort fra Byen, men Du og din Moder vilde være klogere, derfor maa I nu ogsaa ligge, som I har redet! — Du havde faaet Plads som Bydreng hos Skomager Svendsen, hvor der er forsvunden to Par Sko og et Par Støvler. Fortæl mig nu, hvordan det er gaaet til.«

»Jeg véd det ikke.«

»Du vil dermed paastaa, at Du ikke har taget Skotøjet?«

»Ja.«

»Jeg troede ikke, Du vilde være saa paastaaelig lige over for mig, der dog kender Dig saa godt! Du røbede Dig jo selv, da

Betjenten første Gang talte med Dig, og da din Mester senere talte med Dig, gav Du ham undvigende Svar, i Stedet for at tale bestemt, som man altid gør, naar det gælder en saa alvorlig Sag. I din Alder plejer man ellers ikke at betænke sig saa længe. En Dag i Arrest er i Reglen nok til at faa en Tilstaaelse frem. Man keder sig ved at sidde alene. Har Du virkelig Lyst til at sidde flere Dage?»

»Nej — jeg vilde gerne bede Hr. Dommeren, om jeg maa faa Straffen og saa være fri for at sidde arresteret.«

»Ja — jeg tænkte jo nok, Du vilde komme til Fornuft. Hvor har Du gjort af Skotøjet? Har Du solgt det?»

»Jeg har ikke taget noget Skotøj.«

Assessoren sprang ned paa Gulvet og stillede sig lige over for Mads. »Er Du gal! Hvad skulde Du have Straf for, naar Du ikke har taget noget?»

»Fordi det er meget større Straf at sidde indespærret her, og naar jeg bare maa komme ud, saa maa De gerne straffe mig først.«

»Hvad er det for noget Vrøvl! Her straffer vi ingen, som ikke har tilstaaet!«

»Men naar jeg skal sidde arresteret til jeg tilstaar, saa . . .«

»Naa — hvad saa?«

»Saa vil jeg heller tilstaa straks.«

»Hvad vil Du tilstaa?«

»Det, som Hr. Dommeren vil have, jeg skal tilstaa!«

»Lad være at staa og spil Komedie! Du skal ogsaa forklare, hvordan Tyveriet er gaaet til og hvor Du har gjort af Tyvekosterne. Kan Du det?«

Mads svarede ikke.

»Jeg kan forstaa, at Du kan blive noget forvirret, naar Politibetjenten spørger Dig ud, selv om Du ikke er skyldig,« sagde Assessoren. »Men da din Mester senere talte venligt og indtrængende til Dig, og lovede at skaane Dig, hvis Du vilde tilstaa, saa var Du jo ogsaa lige ved at tilstaa.«

»Nej — det var ikke mig — men jeg tænkte paa, det kunde være, at der var en anden, der havde taget Skoene.«

»Ja — naturligvis! Sko kan ikke af sig

selv flyve ud af Vinduet. Kender Du en anden, der kan have taget dem?»

»Jeg kan ikke sige, at han har taget dem . . .«

»Han — hvad for en han? Lad mig nu faa en ren Forklaring!«

Mads betænkte sig lidt. »Den Gang Hr. Svendsen var rejst, saa kom der en gammel Skomager ned og besøgte Svenden.«

»Hvornaar var det?»

»Det var lige efter Paaske.«

»Hvad hed Skomageren?»

»Jokumsen.«

»Hvad saa mere?»

»Saa stod han og talte med os, og drak noget Øl og Brændevin. Da han var gaaet, var Nøglen, der sad i Værkstedsdøren, bleven borte, og Nielsen sagde . . .«

»Hvad for en Nielsen!«

»Vores Svend! Han sagde: ,Saa har Jokumsen maaske staaet og leget med den; jeg skulde da ikke tro, han af Vanvare har puttet den i Lommen?« Og Nielsen fortalte ogsaa, at Jokumsen flere Gange havde været

straffet, og at Lovens Sværd hang over hans Hoved i en Begrisp?»

»Begrisp?» spurgte Dommeren.

»Ja — saadan sagde Nielsen.«

»Hvorfor var der ingen, der fortalte den Historie til den Opdagelsesbetjent, der var nede for at optage Rapport?»

»Det véd jeg ikke.«

»Er Nøglen senere kommen til Stede?»

»Nej — men Nielsen har ikke fortalt Hr. Svendsen, at den er borte.«

»Vil De skrive,« sagde Dommeren til Protokolføreren, og dikterede derefter den Forklaring, Mads havde givet. »Vil De høre nøje efter,« sagde han til sin Kammerbetjent.

Da hele Forklaringen var nedskrevet og oplæst, vendte Dommeren sig atter til sin Betjent. »Vil De gaa ned hos Skomager Svendsen paa Kongens Nytorv, saa snart vi er færdig her, og undersøge, hvordan det er med den Nøgle og denne gamle Skomager-svend Jokumsen. Hvis saa alt forholder sig, som Drengen her har sagt, saa slipper vi

ham løs, naar De kommer tilbage. — Har Du forstaaet det, Dreng?«

Mads smilte taknemligt. »Ja!«

»Sæt ham saa kun op med det samme.«

Betjenten fulgte Mads tilbage til Cellen. Den lille Fange havde troet, at han skulde være fri for at komme derop igen; men de havde vel ikke andre Steder at gæmme ham, naar de ikke vilde putte ham ind i Et af Skabene, og saa trøstede han sig med, at han skulde hjem inden Aften.

Men i Dag syntes han, at Tiden gik saa langsomt, saa forfærdelig langsomt.

Opdagelsesbetjenten, der skulde komme tilbage og befri ham, havde dog ogsaa meget at bestille. Først skulde han hjem at spise til Middag, saa skulde han ryge Tobak af sin lange Pibe, mens han laa paa Sofaen og ventede paa sin Kaffe; da han saa skulde hen paa Kongens Nytorv, mødte han en Bekendt, der vilde give en Bajer i en Beværtning i Lille Kongensgade, og endelig, efter alle disse Forhindringer, slap han ned i Skomagerens Butik.

»Jeg kommer fra Kriminalkammeret,«

sagde han, da Mesteren kom ud til ham, efter at Klokken havde ringet, »det er angaaende den arresterede Bydreng.«

«Naa — er han arresteret endnu, den stakkels Fyr?»

»Ja,« svarede Opdageren, »men han bliver nok løsladt, naar jeg kommer hjem. Hvis den Forklaring, han i Dag har givet Assesoren, er rigtig, er det slet ikke ham, der er Tyven.«

Skomageren saa' forbavset paa Betjenten.

»Hvem er da Tyven?»

Opdageren svarede ikke paa dette Spørgsmaal; han optraadte i det hele med en vis overlegen Forhørsdommermine. »Her skal nok være et Værksted ved Butiken.«

»Ja.«

»Maa jeg se det?»

»Ja,« svarede Skomageren, der stadig blev mere og mere overrasket, og aabnede Døren til Nielsens lille Værksted.

Opdageren saa' sig om i det lille halvmørke Rum. »Den Dør fører op til Gangen!« spurgte han og tog i Døren, der var aflaaet.

»Ja.«

»Den er maaske altid aflaaset og De gæmmer selv Nøglen?« spurgte Opdageren, henvendt til Svendsen.

»Nej — — sidder den ikke i Døren? Har De taget Nøglen af Døren, Nielsen?«

»Nej,« svarede Svenden noget forvirret, »den er bleven borte.«

»Er den bleven borte?« spurgte Mesteren. »Hvornaar? Det har jeg slet ikke hørt noget om!«

»Nej — jeg finder den vel nok igen — og saa synes jeg ikke, det var noget at tale om. Jeg kan jo købe en ny Nøgle.«

»Kan De huske, hvornaar De første Gang savnede Nøglen?« spurgte Opdageren, idet han henvendte sig til Nielsen.

»Det er vel en fjorten Dages Tid siden.«

»Kan De huske de nærmere Omstændigheder?«

»Nej —« svarede Nielsen undvigende.

»Var det ikke efter at De havde haft Besøg af en ældre Kollega?«

»Jo, det er sandt!« svarede Nielsen hurtigt.

»Kan De saa huske, hvad De sagde til Bydrengen, da De opdagede, at Nøglen var forsvunden?«

»Ja — jeg sagde: ,Jokumsen har maa-ske staaet og leget med den; jeg skulde da ikke tro, han af Vanvare har puttet den i Lommen', og jeg sagde til Drengen, han skulde bede Pigen om at søge efter Nøglen.«

»Men hun fandt den ikke?«

»Nej.«

»Og De er sikker paa, at Nøglen sad i Døren før Jokumsen kom?«

»Ja — det er jeg aldeles sikker paa!«

»Saa tvivler De vel heller ikke paa, at det er Jokumsen, som har taget den, ikke af ,Vanvare', som De udtrykte Dem, men med Forsæt! De véd jo, at Jokumsen har været straffet flere Gange?«

»Ja.«

»Saa véd De ogsaa, at naar Jokumsen har taget Nøglen, saa var det for at benytte den til Indbrud? Slog den Tanke Dem ikke straks?«

»Jo.«

»Hvorfor talte De ikke noget til Opda-

gelsesbetjenten fra Stationen om den Nøgle, da han var her nede?»

»Han spurgte mig ikke om den?» mumlede Nielsen forknytt.

»Hvor kan han spørge Dem om noget, han ikke har nogen Anelse om? Det var Deres Pligt som Vidne at sige ham det! De har en til Vished grænsende Formodning om, at Jokumsen har taget Nøglen, De véd, han er en gammel Tyveknægt, og er derfor ikke i Tvivl om, at han har taget den for at gøre Indbrud og stjæle, De kan ikke tro andet, end at det var ham, der har brudt ind tre Gange, og hver Gang stjaalet et Par Sko? Han er jo en dum Tyv, derfor er han bleven nappet saa tidt. Naar han stjæler samme Sted tre Gange efter hinanden, maa han vel tro, at Hr. Svendsen ikke havde Rede paa, hvor meget Skotøj han havde i sin Butik. Men De tier ganske rolig stille og lader Politiet arrestere en Dreng, som De maa tro, ikke har stjaalet her nede.«

»Nej, saadan er det ikke,« svarede Nielsen. »Først troede jeg nok, at det var Jokumsen, men bag efter troede jeg lige som

Hr. Svendsen og Jomfruen, bestemt at det var Drengen, fordi jeg syntes, at man ligefrem kunde se paa ham, at det var ham, der var Tyven.«

»Véd De, hvor Jokumsen boer?« spurgte Opdageren.

»Nej — det véd jeg ikke.«

Betjenten talte endnu et Par Ord med Skomagermesteren og forlod derefter Butikken for at gaa op paa Raadhuset og sørge for, at Mads blev løsladt.

»Sagen er ikke sluttet endnu,« sagde Betjenten til ham, idet han fulgte ham ned ad Raadhusets Trapper; »men nu giver Assesoren Dig fri, til vi har faaet fat i denne Jokumsen og set, hvad vi kan presse ud af ham.«

Da Mads var kommen ud ad den gamle Raadhusport, skyndte han sig at komme over Torvet, som om han frygtede for, at de skulde betænke sig der oppe, løbe efter ham og sætte ham der op igen, og paa samme Tid følte han en indre jublende Glæde over den genvundne Frihed.

Men da han var kommen hen i Vimmel-

skafte og ikke længer kunde se Raadhusbygningen, sagtnede han sine Skridt og dæmpede sin Glæde. Var det egentlig værd at glæde sig over, at han var sluppen ud af et Fængsel, hvori han uskyldig havde været indespærret, og hvori han kunde vente at blive sat ind paa ny, hvis Jokumsen nægtede eller beviste, at han ikke var Tyven.

Og da Mads traadte ind i sin Moders lille halvmørke Bagstue, saa' han slet ikke glad ud.

»Naa, er Du der?« udbrød Moderen. »Jeg tænkte nok, de ikke kunde beholde Dig saa længe, naar Du ingen Ting har gjort.«

Mads kastede sig ned paa en gammel Stol ved Vinduet. »Det kunde de vist godt, naar de havde villet,« brummede han, »og det havde de vist ogsaa gjort, naar jeg ikke selv havde kastet Skylden fra mig og over paa en anden.«

»Saa? Hvem var det?«

»Det er en gammel Lappeskomager, Du ikke kender,« svarede Mads mut.

Lidt efter spurgte Moderen: »Vil Du have noget at spise?«

»Har Du noget?»

»Jeg har Smørrebrød — og et Stykke Appetitost.«

»Gud véd, hvorfor saadan en Ost hedder Appetitost; det maa vel være, fordi man kun spiser den, naar man er meget sulten og har god Appetit. — Nej, jeg vil ikke have noget, før jeg faar bedre Appetit.«

»Vil Du heller ikke have Kaffe?»

»Jo.«

»Og et Stykke Wienerbrød?»

»Død og Pine! Er der Raad til det?»

Moderen lagde to Skilling paa Bordet. »Du kan selv gaa over og købe et Stykke Brød.«

»Skal Du ingen Ting have?»

»Du kan gjerne tage et Kaffebrød eller en Krydder til mig.«

»En Snegl og en Kammerherre — det er tre Skilling! Du har nok lagt Penge op, mens jeg har siddet i Kasjotten. Hvad sagde egentlig Skomageren, da Du kom ned til ham forleden Morgen?»

»Aa — han sagde ikke saa meget. Han sagde, at det havde været bedre, Du havde tilstaaet, saa havde han slet ikke meldt det

til Politiet; da jeg saa forsikrede ham, at Du ikke havde taget noget, svarede han, at Du var bleven saa forvirret, da Politibetjenten talte til Dig, at man ikke godt kunde tro andet, end at Du havde taget Støvlerne; men da jeg saa forklarede ham, at Du blev rød i Hovedet, fordi...«

»For hvad?« spurgte Mads, da hans Moder tav og saa' forskrækket paa hende. »Fortalte Du, at jeg — — at jeg har været straffet?«

»Jeg var jo nødt til at sige ham det, for at han ikke skulde tro, Du havde taget noget fra ham,« svarede Moderen forvirret.

Mads lo haanligt. »Naa, det kan jo ogsaa være lige meget, om en Snes Mennesker mere eller mindre véd det! — Saa er jeg da færdig der nede!«

»Nej — han vil nok have Dig igen.«

»Men jeg vil ikke være der mere!« svarede Mads haardt og bestemt. Han kastede de tre Skilling paa Bordet og tog sin Kasket.

»Hvor gaar Du nu hen?« spurgte Moderen forknytt.

»Ud paa Gaden!«

»Vil Du ikke have den Kaffe?»

»Nej — nu kan det være det samme.«

»Bliv nu inde hos mig?» bad Moderen.

»Hvorfor det? Jeg kommer maaske snart igen.« Saa gik han.

Moderen trak Vejret dybt. Nu havde hun igen gjort ham Sorg, uden at hun havde tænkt over det.

Der gik et Par Dage.

Mads drev for det meste ene om paa Gaden. Han sluttede sig ikke til nogen. Af og til tjente han et Par Skilling ved tilfældigt Arbejde; dem brugte han til at leve for; han spiste kun lidt hjemme, og Moderen saa' ham kun om Morgenens og om Aftenen.

»Vil Du ikke have, jeg skal gaa ned hos Skomageren og spørge, om Du maa komme der ned igen?»

»Nej, jeg vil ikke! Vi maa da ogsaa først se, om de faar fat i den anden Tyv; hvad kunde det nytte, jeg kom derned, naar Politiet saa straks tog mig igen. Men for Resten vil jeg slet ikke der ned mere.«

»Men vil Du da ikke søge at faa en

anden Plads? Allerbedst var det jo, om Du kunde komme i en Lære.«

»Hvad kunde det hjælpe?« spurgte Mads i den korte, haarde Tone, hvori han i den sidste Tid havde vænnet sig til at tale til Moderen. »Naar Du saa gaar hen og fortæller dem, at jeg har været straffet for Tyveri, saa bliver jeg jaget derfra. Nej, saa er det bedre, ingen Steder at være.«

Moderen sad og kantede en gammel Kjolenederdel. Hun svarede ikke paa Sønnens Bemærkning, saa' ikke engang op fra sit Arbejde, men pressede Læberne haardt sammen og sad og bevægede Kindbenene, som om hun tyggede paa noget.

I lang Tid blev der ikke talt et Ord i Stuen.

Da Madam Hansen endelig var færdig med sit Arbejde, spurgte hun i en dæmpet, dyb Tone, og uden at se paa Drengen: »Kan Du ikke lide mig mere, Mads?«

Det gav et Ryk i ham. »Jeg kan ingen Mennesker lide — heller ikke mig selv!« svarede han, efter at have tænkt sig om et Øjeblik. Han rejste sig langsomt op og

satte sig hen paa en Stol i Nærheden at Moderens. »Dig kan jeg naturligvis nok lide. Somme Tider gør Du mig nok bedrøvet, men det gør Du jo ikke med Villie, det gør Du bare, fordi Du ikke tænker over, hvad Du siger om mig til andre.«

»Jeg skal nok passe paa...«

»Nej — lad os nu bare ikke tale mere om det!«

— — —
Det var godt det var Sommer. Mads havde i den sidste Tid funden paa at drive langt ud ad Landevejene, naar han i Forvejen havde tjent et Par Skilling nede paa Torvet ved at bære Grøntsager hjem for Fruer, der selv gik paa Torvet, eller for mere velhavende Tjenestepiger.

Det havde alligevel ikke været saa galt, om han var kommen ud at arbejde paa Landet. Han havde faaet større Kærlighed til det frie Liv og den friske Natur. Han kunde endogsaa give sig til at synge, naar han vandrede alene hen ad Landevejen forbi de grønne Marker, fra den ene Landsby til den anden, paa Lykke og Fromme, uden at vide,

hvor han kom hen. Om to, tre Maaneder vilde de vel begynde paa Høstarbejdet; om han saa saa' en Bondemand paa sin Mark, vilde han spørge ham, om han kunde faa Lov til at arbejde med, havde han tænke.

Søndag Formiddag drev han ud ad Nørrebro og kom til Ladegaardsaaen. Den Aa kendte han saa godt fra den Tid han hjalp sin Moder med at bringe Berlingske Tidende omkring. Han skulde helt ud til Brohuset med en Avis. Det var en kedelig Tur de mørke Vinteraftener, da der slet ingen Lygter var paa den ene Side af Aaen.

I Dag blev han ved at følge Aaen til han kom til Falkoneralleen. Saa standsedes han af en Grøft. Men Aaen fortsatte sit Løb paa den anden Side af Grøften. Det kunde være meget morsomt at se, hvor Ladegaardsaaen løb hen, forsøge, om man kunde blive ved at følge den. Han sprang over Grøften og gik videre paa Aaens højre Bred. Han mødte ikke et Menneske. Maaske maatte han slet ikke gaa her. Han tænkte et Øjeblik paa at vende om og gaa tilbage.

Men saa saa' han, at der langt borte kom to Mænd med Fiskeredskaber; naar de maatte gaa her, maatte han vel ogsaa, og han fortsatte sin Opdagelsesrejse uden Forhindringer.

Han gik saa hurtigt han kunde; han vilde gerne snarest muligt naa det Maal, han ikke kendte. Men det kunde jo alligevel vare længe. Vilde han nogensinde naa det? Aa jo, Dagen var lang, og en Gang maatte han vel komme til en stor By eller maaske en Sø.

I en lang Strækning havde han Aaen paa den venste Side og store Marker til højre, og somme Steder var Aabredden meget smal. Langt borte kunde han se to Landsbykirker, langt fra hinanden, men de lignede hinanden.

Han havde vel gaaet et Par Timer, saa kom han til en stor Sø.

Nu vidste han da, hvor Ladegaardsaaen løb hen — hvis han vidste, hvad Søen hed; men det havde han ingen Anelse om. Han mødte flere Mennesker ved Søen, men han havde ingen Lyst til at spørge.

Ved at følge Søens Bred kom han om-

sider ud paa Landevejen og straks derefter til en Kro, hvorpaa han læste Damhuskroen. Saa vidste han da, at Søen hed Damhussøen. Han gik ind i Kroen og spurgte, om han kunde faa et Surbrød.

»Der skal vel være noget paa?« spurgte Kromanden.

»Ja — hvad koster det saa?«

»Det kommer an paa, hvor meget Du vil have paa. Skal det bare være Smør, kan Du faa det for fire Skilling. Har Du saa mange Penge?«

»Ja.«

»Saa sæt Dig hen paa Bænken, go' Ven!«

Mads fik sit Surbrød paa en Tallerken og Kromanden fortsatte sin Samtale med ham. »Hvor kommer Du fra?«

»Jeg kommer fra København,« svarede Mads. »Jeg er gaaet langs Ladegaardsaaen; jeg vilde se, hvor den gik hen.«

»Aa, den gaar meget længer, go' Ven! Den løber ind i Damhussøen ad den ene Ende og ud ad den anden Ende, lige som en Snog gennem en Stork. Ja, den har endda

tre Udløb fra Damhussøen; følger Du det ene, kommer Du ud i Kalvebodstrand, følger Du det andet, kan Du med nogle Forhindringer, for Eksempel ved at hoppe over Utterslev Mose nok komme ud i Øresund.« Manden tog en Flaske Øl og skænkede i et Glas til Mads.

Drengen blev rød i Hovedet og saa' med et forlegent Smil paa Kromanden, der satte sig ved samme Bord. »Jeg véd ikke, om jeg har saa mange Penge.«

»Du skal Søren dikke mig ikke betale det Øl, som jeg giver Dig! Du er vel en Læredreng?«

»Nej — ikke endnu; men jeg skal snart i Lære, hvis jeg kan faa en Lære. Jeg vilde helst ud paa Landet.«

»Hvad vil Du lære her ude?« spurgte Kromanden. »Vil Du lære at rejse Kegler, eller vil Du lære at skære Tørv?«

»Det er mig lige meget, hvad jeg skal bestille, naar jeg bare kan tjene til Kost og Ophold.«

»Det maa Du sagtens kunne! En Arbejder er sin Løn værd! Kan Du spise mere?«

»Nej — Tak!«

»Saa drik!« Han fyldte atter Drengens Glas.

Mads var bleven helt modig. »De véd vel ikke et Sted, hvor der er Brug for mig her ude?«

»Skal det være straks?

»Det er lige meget. Jeg kan ogsaa godt høre her ud en anden Dag, hvis De tror, det kan nytte noget, for jeg vilde allerhelst være her ude paa Landet.«

Der stod en ung Pige ved Skænken og morede sig over den Samtale, Kromanden førte med Drengen. Rundt om i Stuen sad Gæster ved smaa Borde. Ved et Bord sad tre Mænd og spillede Kort om Penge. Af og til kom der en Opvarter ind og hentede Værer ved Skænken; deraf kunde Mads forstaa, at der maatte være en Have bag ved Kroen.

En Mand kom ind i Stuen og raabte hen til Værten: »Er her ingen Keglerejser?«

»Skal Du nu spille Kegler, Hans Olsen?« spurgte Værten.

»Ja — ikke jeg alene — vi er seks!«

»Saa skal jeg se, om jeg kan skaffe Dig en Keglerejser, go' Ven!«

Mads rejste sig og spurgte sagte og rødmende: »Maa jeg!«

»Ja, det maa Du gærne, min Dreng,« svarede Værten, »saa kan Du tjene et Par Skilling. Men pas paa, at Du ikke faar Kuglen i Maven, for saa kan Du let tabe Vejret, og naar de slaar otte om Kongen, saa ta'er Du ham i Nakken og kræver din Toskilling!«

Det blev den bedste Udflugt, Mads nogensinde havde haft. I de tre Timer, han rejste Kegler, tjente han to Gange to Skilling paa Kongen, der blev staaende, mens alle hans Omgivelser segnede for Kuglen, og da Spillet var forbi, fik han fire Skilling af hver af Spillerne og otte af Værten, det blev lige to Mark, des uden fik han saa meget Smørrebrød, han kunde spise, foruden Øl og Kaffe.

Saa spurgte Mads, hvad Vej han skulde gaa hjem; han vilde gærne hjem inden Mørket faldt paa.«

Kromanden saa' sig om i Stuen. »Hvor

naar kører Du ad Byen til, Hans Jørgen? spurgte han.

»Om en Timestid, tænker jeg.«

»Kan Du tage denne lille Københavner med Dig?«

»Ja vel kan jeg det!«

»Saa kan Du vente lidt og køre ind til 'Sorte Hest' med den Mand,« sagde Værten til Mads.

Det var længe siden, Mads havde været saa glad: god Mad, Penge paa Lommen og en lang Køretur! Men han vilde ogsaa gaa derud igen en anden Dag.

V.

Kontorist.

Madam Hansen sad meget alene i sin lille skumle Bagstue, og naar man sidder alene, tænker man meget, og Madam Hansens Tanker var ikke lystige. Hun syntes hendes Dreng gled mere og mere fra hende. Nu kunde de have det saa godt, syntes hun. Hun gik med sine Aviser om Morgenens, og hun havde begyndt at sy Lærredsbukser for en Hosekræmmer i Grønnegade. Men Mads vilde ikke bestille noget. Naar hun talte til ham om det, fik hun næsten altid et bidsk Svar.

»Lad mig bare være i Fred!« sagde han en Gang. »Jeg beder Dig jo ikke om noget. Jeg skal nok sørge for mig selv.«

»Ja — men, det kan jo ikke blive ved at gaa saadan — Du bliver jo aldrig til noget.«

»Jeg lever da ikke af den Sjat Kaffe, jeg faar her hjemme om Morgen — jeg tjener vel nok det, jeg spiser; det kan Du jo bare lade mig blive ved med!«

Moderen rystede paa Hovedet. Nej, det kunde ikke nytte at sige noget til ham — han var gleden fra hende!

Hendes Brilller blev duggede. Siden hun havde begyndt at sy, havde hun ogsaa begyndt at bruge Brilller; de passede vist ikke til hendes Øjne, men hun saa' dog bedre med dem end med sine blotte Øjne, der havde været svage, allerede mens hun var ung Pige, men i den sidste Tid var de blevne saa underlig matte. Hendes Faders Huslæge, der altid gik med en kostbar Snus-tobaksdaase i Lommen, havde raadet hende til at bruge Snus; det klarede Øjnene, sagde han. Den Gang kunde hun dog ikke bekvemme sig til at snuse; men nu havde hun altid et Kræmmerhus med for en Skilling Snus i Kjolelommen, og nu tog hun

sig da hvert Øjeblik en Pris; det var den eneste Nydelse, hun havde Raad til. Blev Snustobakken i hendes Kjolelomme for tør, fugtede hun den med et Par Draaber Tevand.

Saadan en Pris Tobak klarede nok baade Øjnene og Tankerne, og Tankerne kunde ogsaa nok trænge til at blive klarere — de var altid saa mørke. Nu havde hendes Dreng ikke andet end sit Konfirmationstøj at gaa i, og det saa' slemt medtaget ud. Hans Sko var ogsaa daarlige.

»Hvis jeg nu kunde skaffe Dig en Plads, Mads?« sagde hun en Dag til ham.

»Nej, Tak!« svarede Mads kort og hurtigt.

Moderen spurgte ikke mere.

Men noget efter sagde Mads: »Hvad skulde det være for en Plads?«

»Ja — hvis jeg kan faa den til Dig, saa bliver det en fin Plads — en Plads paa et Kontor.«

»Staar den i Avisen?«

»Nej. Men det kan nok være, jeg kan faa den alligevel, hvis jeg maa søge den.

Det skulde dog helst være, inden Klæder og Sko falder helt af Dig.«

»Hvor er det?«

»Det er paa Købmagergade, hos Grosse-
rer Bruun, ham, der gav mig de ti Daler,
da vi skulde flytte.«

»Hvor kender Du egentlig ham fra?«

»Aa — jeg kender ham ikke saadan
videre; jeg har bare talt med ham et Par
Gange.«

»Nej, det er vist ikke værd, Du taler
med ham om mig.«

»Ja, men Du kan ikke blive ved at gaa
saadan, min Dreng!«

»Naar jeg bliver ked af det, skal jeg nok
sige det til Dig!«

Saa tog han sin Kaskæt og gik.

— — —
Inden Madam Hansen gik ud med sine
Aviser næste Morgen, vækkede hun Mads
og gav ham Kaffe paa Sengen.

»Du gaar vel inden jeg kommer hjem
igen?« spurgte hun.

»Det gør jeg vel nok!«

Moderen stod lidt, som om hun havde

svært ved at faa Ordene frem. »Hvis jeg ikke skulde være her, naar Du kommer hjem i Aften, saa skal Du ikke vente paa mig.«

Mads rejste sig hastigt op i Sengen. »Hvor er Du saa henne?«

»Jeg véd det ikke — men — jeg kan ikke holde det ud, saadan som jeg har det. Jeg sidder hele Dagen alene — ser aldrig et Menneske. Du kan jo lige saa godt klare Dig uden mig — og saa behøver Du ikke at være bange for, at jeg skal gaa og gøre ondt for Dig.«

Han blev bedrøvet. »Hvad er nu det for noget, Mo'er! Nu skal jeg staa op — jeg skal nok være hjemme, naar Du kommer igen — nej, jeg skal komme ned og hjælpe Dig med Aviserne!«

Saa snart Moderen var gaaet, sprang Mads op og klædte sig paa og skyndte sig ned paa hendes Tur.

Moder og Søn kom hjem sammen, og efter at der var ryddet lidt op i Stuen og efter at de havde spist Frokost, gav hun sig til at sy paa hans Tøj og vaskede de vær-

ste Pletter af med en vaad Klud; forinden havde hun vasket hans Krave og lagt en Strygebolt i Gløderne paa Skorstenen; da hun var færdig med at sy, strøg hun Kraven. Selv børstede han sine Sko, saa de blev som om de var lakerede; den Kunst havde han da lært, mens han havde Plads hos Skomageren paa Kongens Nytorv.

Da Moder og Søn saaledes begge var saa fine, som det efter Omstændighederne var muligt, fulgtes de ad op til Grosserer Bruun paa Store Købmagergade. Mads blev nede i Porten, Moderen gik alene op og bankede paa, og lidt efter stod hun inde i det forreste Kontor.

»Jeg vilde gjerne tale med Grosserereren,« sagde hun lige som da hun var her for to Aar siden, og lige som den Gang tog alle Skriverne deres Penne fra Papiret og saa' hen paa den fattigklædte Kone, mens en af dem gik ind og meldte hende til Grosserereren. Og lige som for to Aar siden kom Grosserereren lidt efter til Syne i Døraabningen, saa' hen paa hende, uden at synes at

blive mindste Smule overrasket, men bad hende høfligt om at træde inden for.

»Værs'god at tage Plads,« sagde han, efter at have lukket Døren efter hende.

»Tak!« Hun satte sig paa den nærmeste Stol.

Grossereren tog Plads ved sin Pult og ventede.

»Jeg kommer for min Søn,« begyndte hun; saa tav hun lidt, Grossereren stod tavs og ventede paa, at hun skulde tale videre.

»Jeg vilde gjerne spørge, om De ikke havde Brug for ham.«

»Hvor gammel er det han er?«

»Han er lidt over femten Aar.«

»Hvor har han gaaet i Skole?«

»Først gik han i Betalingsskolen i Nørreallé, men senere, da vi flyttede ind til Byen, maatte jeg lade ham gaa i Friskole.«

»Saa er han vel ikke stiv i Regning og Skrivning, og det forlanger vi jo her.«

»Jo, han regner godt,« svarede Madam Hansen, »og han skriver ogsaa pænt. Han var jo næsten et helt Aar fri for Skole inden han blev konfirmeret, fordi han havde

gaaet alle Klasserne igennem. Men jeg havde bare tænkt, at han maaske kunde blive Bydreng.«

»Han kan jo ikke være Bydreng al sin Tid. Men han kan komme her op; jeg maa jo se paa ham.«

»Han er med — han staar nede i Porten — maa jeg gaa ned og hente ham?«

»Det behøves ikke,« svarede Grossereren. Han aabnede Døren til Kontoret. »Der skal staa en Dreng nede i Porten — vil De sende Bud efter ham.«

Grossereren lukkede atter Døren og satte sig ved sin Pult. Han lod som om han fordybede sig i en Skrivelse, han havde liggende for sig; men det var vist mest fordi han ikke havde Lyst til at tale med den fattigklædte Kone, der nu sad og saa' ned mod Gulvet, hverken om gamle Dage, da hun var saa smuk og straalende, eller om hendes Forhold nu. Ingen af Delene holdt han af at komme ind paa. Hun havde en Gang forsmaaet ham. Nu kunde hun se, hvor godt hun kunde have haft det, om hun den Gang havde været klogere og taget imod

Haanden, han den Gang vilde række hende. Han vilde hjælpe hende med det, hun bad ham om, hvis han kunde -- mere kunde hun ikke forlange af en forsmaaet Tilbeder.

Mads kom ind i det lille hyggelige Kontor. »God Dag!« sagde han og stillede sig forlegen ved Døren.

»God Dag!« svarede Grossereren og saa' prøvende paa Drengen. »Har Du tænkt paa at blive Kontorist!«

»Nej — det har jeg ikke tænkt paa.«

»Hvad har Du da tænkt paa?«

Mads stod lidt og overvejede. »Der var en Gang Tale om, at jeg skulde være Skomager.«

»Naa — hvorfor opgav Du da det?«

Mads blev noget forvirret. »Jo — jeg gik i Byen for en Skomager — og hos ham skulde jeg i Lære — men saa kom jeg derfra.«

»Hvorfor kom Du derfra?«

Mads blev rød i Hovedet. Den Grosserer havde en underlig bestemt Maade at spørge paa, lige som en Forhørsdommer. Mads kunde ikke straks svare.

Hans Moder kom ham til Hjælp. »Det var mig, der ikke syntes om, at han skulde være Skomager.«

»Du skal vænne Dig til at svare selv,« sagde Grosserereren. »Havde Du Lyst til at være Skomager?«

»Nej — jeg vilde helst arbejde ude paa Landet.«

»I Mark og i Lade?« spurgte Grosserereren. »Men naar Du har Lyst til Friluftslivet, duer Du vist ikke til det stille Kontorarbejde mellem fire Vægge. Hvorfor kom Du op til mig?«

»Det var Moder, der sagde det. Jeg troede, jeg skulde være Bydreng.«

»Vi bruger ingen Bydreng her, vi har voksne Karle og Kuske, og saa gaar vi selv i Byen, naar vi skal i Banken eller ud til vore Kunder. Vi kan ikke lade en Bydreng gaa omkring med flere tusind Daler. Ja, saa véd jeg ikke, hvad jeg skal sige til Dig. Paa Landet kender jeg ingen, saa vidt jeg i Øjeblikket mindes; men det er vel ikke umuligt, at jeg kan skaffe Dig i Lære hos en Gartner paa Frederiksberg, hvis Du synes om det.«

»Ja — Tak!« svarede Mads i en ligegyldig Tone.

Dermed betragtede Grossereren Samtalen for endt, kunde man se.

Madam Hansen havde rejst sig og stod foran Stolen og saa' meget ulykkelig ud.

Grossereren saa, paa hende. »Var der mere?« spurgte han.

»Han har aldrig talt om, at han har Lyst til at være Gartner — og det, at han vil paa Landet — det er noget, han ikke kender til; han har jo aldrig været paa Landet.«

»Jo,« brummede Mads.

»Jeg vilde saa gjerne bede, om han maatte være her,« vedblev Moderen, uden at bryde sig om Sønnens Indvending.

»Ja — men har han Lyst til det? Duer han til det?« spurgte Grossereren i en lidt hæftig Tone. »Jeg maa jo stille temmelig store Fordringer til de Folk, jeg har paa Kontoret, baade hvad Skolekundskaber og Paa-klædning angaar. Han maa være godt klædt, altid med skinnende hvidt Lintøj.«

Madam Hansen sukkede. »Naa — ja,

saa maa vi opgive det — han har ikke andet Tøj end det, han har paa.«

»Aa — det fandt vi vel endda Raad for,« sagde Grossereren langsomt og saa' paa Drengegens Tøj. »Har Du Lyst til at være Kontorist? Har Du Lyst til at være her?«

»Ja,« svarede Mads i en langtrukken Tone.

»Kom her hen og skriv dit Navn!« Grossereren lagde et Ark Papir til ham og viste ham, hvor han skulde tage en Pen.

Mads stod ved den fine Herres Pult og skrev lidt langsomt men sikkert: Mads Viggo Hansen.

»Og hvor Du boer!«

Mads skrev: Trompetergangen Nr. 6, Bagstuen.

Grossereren smilte lidt, da han saa' Gadens Navn. »Du skriver jo meget godt. Hvad har Du lært at regne?«

»Reguladetri med Brøk.«

Grossereren skrev nogle Linier paa et halvt Ark Papir, lagde det sammen som et Brev og lakkede det. »Gaa hen hos den Skræder med dette Brev, saa syer han Dig et Sæt

Klæder; Du kan gærne sige til ham, at det haster, og naar Du har faaet Tøjet, kan Du tage det paa og komme her op.«

»Ja — Tak!«

Grosserereren gav ham ti Rigsdaler. »Og saa kan Du bede din Moder om at købe Lintøj til Dig, Sko, og hvad Du ellers mangler.«

»Ja — Tak!«

»Maa jeg takke saa mange Gange . . .« begyndte Madam Hansen.

Men Grosserereren afbrød hende kort: »Der er ikke noget at takke for.«

Da Madam Hansen og hendes Søn var komne ud paa Gaden, saa' hun glædestraalende paa ham og spurgte: »Naa, Mads! hvad siger Du nu?«

»Hvad skal jeg sige?«

»Synes Du ikke, det er en rar Mand?«

»Jo, det kan godt være,« svarede Mads langsomt. »Det var underligt, han vilde give mig de Penge — hvis han ikke kendte Dig. Men han kender vel ogsaa lidt til Dig. Man kan nok mærke, han føler sig noget stor lige overfor Dig — man kunde

tro, Du havde tjent hos ham; men Du har jo aldrig tjent.«

»Næh.«

»Du er af fin Familie. Det maa alligevel være underligt for Dig nu, hvis det er fra den Tid Du kender ham.«

»Ja — det var ogsaa lidt underligt — forrige Gang, jeg talte med ham.«

»Det er vel bedst, jeg gaar hen hos den Skræder med det samme,« sagde Mads. »Eller skal vi først købe Kraver til mig — og Sko? Jeg maa vel ogsaa have Strømper og Skjorte, hvis der kan blive til det?«

»Jo, det kan der nok. Tænk, hvor tin Du skal være — lige som det var Søndag for Dig hver Dag.«

»Ja — lad os nu først se, hvor længe det varer!«

— — —

En Formiddag, en halv Snes Dage senere, stod Mads klædt paa i sit nye Tøj. Saa fin havde han aldrig været, ikke en Gang da han blev konfirmeret! Og saa passede det ham saa udmærket! De hvide Mansketter, der stak frem under det sorte Frakkeærme,

de nye Sko og den nye Kaskæt med rigtig Læderskygge! Moderen betragtede sin Dreng med et stolt og ømt Blik og glemte i et Øjeblik alle sine Sorger.

»Nu kan jeg ikke engang være bekendt at gaa ved Siden af Dig paa Gaden,« sagde hun. »Men det er det samme, gaa Du bare op paa Kontoret. Er Du nu ikke mere sulten? Hvis Du bliver deroppe med det samme, véd Du jo ikke, hvor naar Du igen faar noget spise. Jeg kunde godt give Dig et Par Stykker Smørrebrød i Papir og en røget Sild.«

»Nej, det vil jeg ikke have!«

Jo, Mads var fin; men det tænkte han ikke saa meget paa, da han lidt efter gik gennem Købmagergade, skønt han et Par Gange ikke kunde lade være at spejle sig i de store Butiksruder; han tænkte mere paa, hvad han skulde sige til Grossereren, og hvad Grossereren vilde sige til ham. Da han gik gennem Porten og op ad Trapperne til Kontoret, var han dog bleven enig med sig selv om, at han ikke vilde sige noget, saa kunde Grossereren sige, hvad han vilde.

Han bankede paa, gik ind og en ung Kontorist kom straks hen imod ham for at høre, hvad han vilde.

»Jeg vilde gjerne tale med Grossereren.«

Kontoristen gik hen og bankede paa Døren til Grossereren. »Her er et ungt Menneske, som gjerne vil tale med Grossereren.« Han vendte sig om mod Mads og aabnede Døren for ham: »Værsgod!«

Mads traadte ind i det lille Kontor og bukkede lidt kejtet.

Grossereren saa' hurtigt og skarpt paa ham. »Naa — det er Hansen! Er Du nu færdig til at begynde her?«

Mads bukkede igen. »Ja.«

»Kom saa her ind!«

Mads fulgte efter Grossereren ind i det store Kontor.

»Her er et ungt Menneske, vil De tage Dem af ham, Schmidt!« sagde Grossereren til sin Fuldmægtig. »Han hedder Hansen.«

Fuldmægtig Schmidt sprang straks ned fra sin Kontorstol, og Grossereren gik tilbage til sit Kontor.

»Vil De komme her hen, Hansen,« sagde

Hr. Schmidt. »De kan tage Plads ved denne Pult, og denne Stol kan De skruue højere op, hvis den er for lav. Her ligger Deres Penne. Saa kan De kopiere dette Brev otte og fyrretyve Gange.«

Mads krøb op paa den runde Kontorstol, hvis Skrue knirkede. Han krøb forsigtig ned igen og skruede Stolesædet højere op. Saa passede den.

Hr. Schmidt var gaaet tilbage til sin Plads; de tre andre Kontorister betragtede med stor og stille Opmærksomhed alle den ny Kollegas Bevægelser.

Endelig sad Mads foran sin Pult og stirrede skiftevis paa det Brev, han havde liggende for sig, og den Bunke Skrivpapir, der laa ved Siden af Brevet. Han kunde slet ikke forstaa, hvad det var, han skulde gøre. Han dyppede Pennen og satte den bag Øret; men Penneskafte var for tyndt; det faldt ned paa Gulvet og lavede en Blækklat. Overtroiske Mennesker anser en Blækklat for et lykkeligt Varsel; men det vidste Mads ikke; han blev meget ulykkelig, krøb saa forsigtigt som muligt ned og samlede

Pennen op. Hans tre ældre Kolleger be-
tragtede ham tavs, med stigende Opmærk-
somhed, mens de strakte Hals for at se,
hvor stor Klatten paa Gulvet var. Han
krøb atter op paa sin Stol, der knagede saa
fælt, hver Gang han rørte sig. Han stir-
rede atter fortvivlet paa Brevet og Papir-
bunken. Saa saa' han hen til sin Sidemand;
men denne skyndte sig at dreje Hovedet og
stikke Næsen helt ned i sin Protokol.

Saa tog Mads en rask Beslutning. At-
ter sprang han ned af Stolen, hvis Skrue
denne Gang gryntede som en hæs Gris og
fik de tre Kontorister til at vende sig om,
for med spændt Interesse at se, hvorledes
Mads tog baade Brev og Papirpakke og gik
hen til Fuldmægtigen, og de hørte ham
spørge: »Skulde jeg skrive det, der staar
paa dette Papir, paa alle de andre Papirer?»

»Ja — det var jo det, jeg sagde.«

»Ja, Tak, saa véd jeg det!« Med lettere
Sind hoppede han atter op paa sin høje Stol,
dyppede atter Pennen og begyndte at skrive.

Da han havde skrevet to Breve, gav han
sig Tid til at se sig lidt om i Lokalet,

Væggene var oliemalede, lyseblaa, der var tre Fag Vinduer. Op mod Væggen mellem Vinduet og Døren, der førte ind til Grossererens Værelse, stod Fuldmægtigens Pult. Ud for Pellen, mellem det første og det andet Vindue, stod to Pulte ved Siden af hinanden; ved den ene, nærmest Vinduet, sad en ung Mand med lyst Haar og et lille, spirende Overskæg, ved den anden, den nærmest Døren fra Trappen, sad Mads. Bag ved disse to Pulte stod to andre op mod Væggen, og foran dem sad to andre Kontorister.

Mads begyndte paa det tredie Brev. Otte og fyrretyve Breve, det ene aldeles som det andet — det var mange! Gud maatte vide, hvornaar han blev færdig med dem!

Der blev kun talt lidt paa Kontoret, og det var da mest om Forretningssager. Mads fik det Indtryk, at her var meget kedeligt; men han blev da betragtet for et voksent Menneske, siden Fuldmægtigen sagde ‚Hansen‘ og ‚De‘ til ham.

Da Mads havde skrevet fem Breve, kom han til at tænke paa, om Fuldmægtigen ikke

havde givet ham dette Arbejde for at gøre ham ked af det med det samme. Han havde altid fundet det kedeligt at skrive Breve; ét Brev kunde endda gaa — men otte og fyrretyve Breve paa en Gang! Han saa' om paa de andre Kontorister, for at se, hvad de bestilte. En skrev Regninger ud, de to andre skrev i tykke Protokoller. Det var vidst ikke morsommere end at skrive Breve!

Da Mads havde skrevet otte Breve, kom han til at tænke paa, at det maaske bare var for at øve sig, at han sad og pinte sig med disse 48 Breve; han lænede sig hen mod sin Sidemand og hviskede: »Skal det bruges, det jeg skriver?«

»Hvad behager?«

»Jeg siger: Skal det bruges, det jeg skriver?«

Kontoristen trak hurtigt Hovedet til sig og pressede Munden sammen, for at den Latter, der kriblede ham i Halsen, ikke skulde trænge frem over Læberne; men der kom dog en Lyd, som om man trykkede Luften ud af en Blære, og hans to Kolle-

ger vendte sig om og saa' spørgende paa ham.

Den lyshaarede Kontorist skrev paa et Stykke Papir: »Hansen spørger, om det, han skriver, skal bruges. Lad Thaarup sige det til Schmidt.« Han rakte Papiret over til den unge Mand, — Møller hed han —, der sad bag ved ham.

Straks efter lød en undertrykt Fnisen, og paa et Stykke Papir skrev Møller: »Hansen spørger Nielsen, om det, han skriver, skal bruges. Sig det til Schmidt!«

Thaarup, der var den ældste at Kontoristerne, hen imod tredive Aar, lagde ikke Skjul paa, at Spørgsmaalet morede ham; han lo højt, hoppede ned ad Stolen, gik hen til Schmidt og hviskede til ham: »Han derovre, det unge Menneske, spørger Nielsen, om det, han skriver, skal bruges.«

Schmidt lo, som om det var det pudsigste Spørgsmaal, han nogensinde havde hørt, Thaarup stemte i med, og denne Latter, som virkede smittende paa Nielsen og Møller, der vidste, hvad der blev lét af, og deltog i Latteren, der dog var saa dæmpet, at den

ikke kunde trænge ind til Grossereren. Den eneste, der ikke lo, var Mads; men han vidste, det var ham, de lo ad, blev rød i Hovedet, og lovede sig selv, at han ikke vilde komme igen i Morgen.

Da Latteren var forstummet, begyndte Arbejdet igen.

Mads blev ved at skrive Breve.

Da der var gaaet en halv Timestid skrev Thaarup paa en Lap Papir: »Lad Nielsen spørge ham, om han er i Familie med Grossereren«, og skubbede Papiret hen til Møller.

Møller læste Papiret, rullede det sammen til en Kugle, skrev paa en anden Lap: »Spørg Hansen, om han er i Familie med Grossereren«, kastede Kuglen i Hovedet paa Nielsen og rakte ham Papiret, da han vendte sig om for at spørge, hvad de Narrestreger skulde betyde.

Nielsen lænede sig hen imod Mads og spurgte: »Er De i Familie med Grossereren?«

»Ja — jeg er hans Bedstefader!« svarede Mads, der hele Tiden havde lagt Mærke til

det stumme Spil og ærgret sig over, at det gik ud over ham.

Nielsen lavede en Grimace som før; han pressede Læberne sammen for at kvæle Latteren.

Møller hoppede ned paa Gulvet, gik over til Nielsen og spurgte hviskende: »Hvad sagde han?«

»Hi, hi hi! Han er Grossererens Bedstefader!«

»Det var Pokker, er han saadan en gammel Herre? Saa kan han maaske huske lidt om Københavns Bombardement?«

»Ja — det var ham, der smed en Tønde Øl i Hovedet paa en engelsk Officer.«

Grosserereren aabnede Døren og kaldte: »Hansen!«

Mads sprang ned af sin Stol og skyndte sig ind i Grossererens Værelse.

»Tak, Skæbne!« mumlede Møller og gik tilbage til sin Plads.

Faa Minuter senere kom Mads tilbage; han lagde sine Papirer ned i Skuffen og gik i Byen med 750 Rigsdaler i Sedler og Sølv. Han var meget stolt af den Tillid, Grosse-

reren viste ham. Før havde han tænkt paa, at han ikke vilde komme tilbage, naar han om Aftenen gik derfra; men nu havde han betænkt sig, om det end var nok saa kedeligt at sidde og skrive Breve, det ene aldeles som det andet, naar man var vant til at færdes ude i fri Luft. Efterhaanden vænte han sig vel til det stille, ensformige Liv paa Kontoret, og de andre Kontorister blev ogsaa snart kede af at gøre sig lystige over ham.

Da han kom tilbage fra Byen, tog han igen fat paa sine Breve, men han blev ikke færdig med med den Dag — hvert Brev var jo paa tre Kvartsider.

Næste Dag begyndte han igen, og da syntes han bedre om Kontoret end den første Dag, og de andre Kontorister begyndte at tale til ham som til en gammel Bekendt.

Om Eftermiddagen kaldte Grossereren igen paa ham.

»Vil Du gaa hjem til min Kone med det Brev og faa Svar tilbage. Det er Frederiksberg Allé, lidt forbi 'Alhambra', i Stuen.« Grossereren opgav ham Husnum-

ret, for at han ikke skulde tage fejl. »Du har godt af at komme lidt ud at røre Benene.«

Ja, det mente Mads ogsaa.

»Naar vi kommer til September, skal Du gaa paa Handelsakademi om Aftenen, saa skal Du se, vi skal nok faa noget ud af Dig.«

Mads spaserede ad nogle Sidegader ud til Vesterbro og derfra lige frem til Frederiksbergallé.

Han trak i Grossererens Klokkestreng. En stor Tjenestepige lukkede op. Mads rakte hende Brevet og bad om Svar.

»Fruen er ikke hjemme,« svarede Pigen.

Mads og Pigen stod et Øjeblik og saa' paa hinanden.

»Jeg tør vist ikke aflevere Brevet, naar jeg ikke faar Svar.«

»Ja — hvad skal jeg svare?« spurgte Pigen.

»De kan vel ikke sige mig, hvor jeg kan træffe Fruen?«

»Næh!«

Pludselig stod der ved Siden af den store bornholmske Tjenestepige en lille Dame, der

vel kunde være tretten eller fjorten Aar, med dejligt, lyst Haar, spørgende blaa Øjne, kønt, mildt Ansigt og i halvlång Kjole.

»Det er et Brev fra Herren,« sagde Pigen. »Der skulde Svar; men jeg véd ikke, hvor Fruen er henne.«

»Det véd jeg,« sagde den unge Pige, og hun tilføjede, henvendt til Mads: »Vil De komme indenfor, saa skal jeg tage min Hat paa og følge med Dem.«

Mads kom ind i en Stue, hvis hele Udstyrelse røbede, at Grosserereren var en rig Mand. Der var en glimrende Lysekroner i Loftet og der var Oliemalerier i brede, forgyldte Rammer paa Væggene.

»Er De inde paa min Faders Kontor?« spurgte den unge Pige, mens hun tog sin Straahat paa.

»Ja.«

»De har da ikke været der længe?«

»Nej — jeg kom først Gaar.«

»Jeg skal ud at hente min Papegøje,« sagde Grossererens Datter. »Den staa ude i Haven; men jeg tør ikke lade den staa der ude alene, naar jeg ikke er i Nærheden; der

kunde komme en Kat og gøre den forskrækket. Vil De gaa med derud?»

Mads rejste sig straks og fulgte med ind i en Havestue, hvorfra en aabenstaaende Dør førte ud til Haven.

Han saa' sig forbavset omkring.

»Ja — her fra kan vi se noget af Alhambras Have,« sagde den unge Pige, »Masterne paa Plænen og Taarnene paa Hovedbygningen. Vi kan ogsaa høre noget af Musiken om Aftenen; men vi gaar dog helst der ind; det er saa nemt, naar vi bor lige ved Siden af; Moder holder mest at være i Koncertsalen; jeg holder mest af Pantominen, af Kunstnerne paa Plænen og af de smaa Komedier paa Teatret i Hovedbygningen. Kommer De tidt paa Alhambra?»

»Nej — ikke saa tidt,« svarede Mads; han vilde ikke fortælle hende, at han aldrig havde været der.

»Her staar min Poppedreng,« sagde Grosererens Datter og standsede foran Papegøjeburet, der stod paa en Havestol. »Den kan tale. Det er morsomt at tænke sig, at en Fugl kan tale saa tydeligt, at man kan

forstaa hvert Ord; men den kan ikke sige andet, end hvad man lærer den, og den véd ikke selv, hvad det betyder.« Hun bukkede sig lidt og raabte ind til Fuglen: »Hvad hedder jeg?«

»Clara!« svarede Fuglen.

»Og hvad hedder Du?«

»Hans!«

»Nu skal Du ind, Hans, for ellers kommer Katten og snuser til Dig.«

»Skal jeg tage den?« spurgte Mads.

»Ja Tak!«

Mads tog Buret, og mens han bar det gennem Haven, blev Fuglen ved at raabe: »Du er uartig! Du er uartig!«

Mads kunde ikke lade være at le højt; det var aldrig før hændet ham, at en Fugl sagde, han var uartig.

»Det er Dig, der er uartig!« sagde Clara. »Vil De sætte ham paa det lille Bord her. — Saa er jeg færdig. — Vi skal kun hen i Vesterbrogade,« tilføjede hun, da de var kommen ud i Alléen.

Den lille Frøken Bruun var meget vel-talende. Paa Vejen til Bestemmelsesstedet

havde Mads faaet at vide, at hun gik i Skole paa Nørregade, at hun hver Dag kom fra Skole Klokken to, og at hun skulde konfirmeres til Paaske næste Aar. Og han havde til Gengæld fortalt hende — paa hendes Spørgsmaal derom —, at han hed Mads Hansen, men at Grossereren og Kontoristerne kun kaldte ham Hansen. Han var meget glad ved, at hun ikke spurgte ham, hvor han havde gaaet i Skole, eller hvor han boede.

»Kan De lide at være inde hos Fader?« spurgte hun pludselig.

»Ja — Grossereren er jo saa god imod mig,« svarede Mads. »Naar vi naar September, skal jeg paa Handelsakademi.«

»Fader er god imod alle de unge Mennesker, han tager sig af. Og saa var der dog et af dem, der narrede ham.«

»Saa?« spurgte Mads.

»Ja. Han kom til Fader lige efter at han var konfirmeret, han var der i fem Aar og havde det godt. Saa var det, han blev borte forrige Aar, da Pinsedagene var forbi, og saa blev det opdaget, at han var rejst bort med nogle af Faders Penge. Fader

vilde ikke melde ham til Politiet, fordi han da kun vilde faa den unge Mand straffet, uden at faa sine Penge igen, og det syntes Fader var en daarlig Fornøjelse. Saa fik Fader at vide, at hans utro Kontorist allerede havde været straffet som Dreng; havde Fader vist det tidligere, havde han naturligvis slet ikke taget ham.«

»Nej — det kan jeg nok tænke,« sagde Mads, uden egentlig at tænke over, hvad han sagde. Skolepigens lille Historie havde gjort ham saa urolig.

»Nu er vi der!« sagde Clara. »Vil De følge med der op.«

Mads fulgte med op til Claras Onkel.

Fru Bruun læste Brevet. »De kan hilse min Mand og sige, at jeg nok skal komme.«

Saa gik Mads alene tilbage til Kontoret paa Købmagergade. Nu var han i en saadan Stemning, at han havde mest Lyst til at drive langt ud ad Landet til, som han saa tidt havde gjort, naar han var bedrøvet. Grossererens lille Datter var saa køn og saa venlig — naar hun bare ikke havde fortalt

ham den Historie, der mindede ham saa meget om en sørgelig Begivenhed i hans eget Liv. Han vidste nu, at han straks vilde blive jaget bort, hvis Grosserereren fik noget at vide om den. Mads maatte sørge for, at hans Moder aldrig mere kom op paa Kontoret.

Da Mads havde givet Grosserereren den Besked, han havde faaet af Fruen, tog han igen fat paa sine Breve. Men Arbejdet gik meget langsomt, og aldrig havde han fundet det saa kedeligt som nu. Skønt han havde skrevet en Snes Stykker, maatte han dog nu læse hver Linie nøjagtig igennem for ikke at tage fejl.

Da Kontortiden var forbi, gik han hjem og spiste. Og saa gik han ud igen, uden at sige hvor hen. Han vidste det ikke selv, da han gik hjemme fra; men han gik akkurat gennem de samme Gader som i Formiddags, og stod omsider atter i Frederiksallé udenfor Alhambra.

Det var en smuk Sommeraften. Mange Mennesker spaserede i Alléen og mange gik ind paa Alhambra. Han vilde ogsaa gerne

gaa derind, men han havde slet ingen Penge. Han blev staaende udenfor ved Porten og spejdede ind i Haven. Grossererens Datter havde fortalt ham, at hun og hendes Moder tidt gik derind; men dem kunde han ikke faa Øje paa. Et Øjeblik betænkte han sig, saa gik han hurtigt forbi Huset, hvori Grosseren boede, og kastede et hastigt Blik hen til Vinduerne; men den unge Pige med det lyse Haar og de milde Øjne stod ikke bag Ruden, det var han sikker paa.

Han vilde ikke en Gang til gaa forbi Grossererens Vinduer, han gik derfor længer ud ad Alleen, forbi Alleenberg og Sommerlyst, om ad Allégade og hjem ad Gamle Kongevej.

Da Mads næste Dag sad paa Kontoret og skrev videre paa sine Forretningsbreve, og da Klokken var et Kvarter over to, blev Døren til Kontoret pludselig aabnet og Clara smuttede hurtigt ind med sin Skoletaske i Haanden. Hun nikkede venligt og fortroligt til Kontoristerne og gik ind paa sin Faders Kontor.

Det forekom Mads, at der pludselig blev

saa lyst og livligt paa Kontoret, og at Arbejdet nu gik saa let fra Haanden.

En Snes Minuter senere kom en Herre, som gik ind til Grossererens, og lidt efter kom Clara ind i det store Kontor. Hun gik først hen til Fuldmægtig Schmidt og talte lidt med ham, fornøjet, barnligt og fortroligt som til en god gammel Ven. Saa kom hun hen til Nielsen. Det lod til, at hun kendte dem rigtig godt allesammen.

Fra Nielsen gik hun hen til Mads og nikkede smilende og fortroligt til ham. »Naa, De sidder paa hans Plads — ham, jeg talte til Dem om i Gaar — han, der rejste bort med min Faders Penge. Vi har vel aldrig hørt noget til ham, Thaarup?«

»Nej,« svarede Thaarup og vendte sig om mod Chefens Datter, »han er nok kommen til Hamburg eller London.«

»Hvad er det, De laver?« spurgte hun Mads. »Har De skrevet alle de Breve? Synes De det er morsomt?«

Mads vidste ikke rigtig, hvad han skulde svare; hans Haand var kommen til at ryste,

da hun talte til ham om hans Forgænger paa Pladsen.

Hun blev ved at staa og se paa, hvorledes han skrev. »Skal der intet Navn under?« spurgte hun.

»Jo — men det skal jeg ikke skrive; jeg skal bare skrive Æ r b Kolon.«

»Maa jeg skrive et Brev?« Hun stak ham med sin Pegefinger i Siden for at lade ham forstaa, at han skulde vige Pladsen for hende.

Uden at gøre Modsigelse gled han ned paa Gulvet, men saa' paa samme Tid ængstelig over paa Fuldmægtigen og hen paa Grossererens Dør.

Clara hoppede op paa den høje Kontorstol og begyndte at skrive.

Mads stod ved Siden af hende som paa Naale. »Er det godt?« spurgte hun.

»Ja — men er det ikke bedst, at jeg skriver?«

»Skriver jeg da ikke godt nok?«

»Jo; men jeg er bange for, at Grosseren skal blive vred.«

»Ti stille lidt, ellers skriver jeg forkert.«

Inden Clara var færdig med Brevet, gik den fremmede Herre, der havde været inde i det lille Værelse, og Grosserereren fulgte ham ud. Ved Døren ud til Gangen blev de staaende for at tale et Par Ord sammen.

Mads var meget elendig; han var lige ved at trænge Grossererens Datter ned af Stolen og vilde tage Pennen fra hende.

»Nu bliver jeg vred paa Dem, Hansen!« sagde hun saa højt, at det kunde høres over hele Kontoret.

Grosserereren saa' hen paa hende og Mads uden at forandre en Mine. I det samme gik den fremmede Herre.

Grosserereren gik hen til sin Datter. »Hvad er det? Gør Hansen Dig Fortræd?«

»Ja,« svarede Clara og skrev uforstyrret videre, »han vil vælte Stolen med mig og tage Pennen fra mig.«

Denne uretfærdige Beskyldning tog aldeles Modet og Mælet fra Mads. Vælte den høje Stol, hvorpaa hun sad! Nej, det var rigtignok aldrig taldet ham ind.

»Saa er det bedst, Hansen følger med mig ind,« sagde Grosserereren.

Mads fulgte med uden at kny.

Fem Minuter efter gik Mads i Byen med en stor Pose fuld af Sølv- og Papirpenge.

Clara skrev videre paa sit Brev uden at se efter ham.

VI.

Børnebal.

Det var en Lørdag Eftermiddag. Hele Grossererfamilien opholdt sig i Haven, der nu stod i sin skønneste Pragt.

Grossereren sad paa en Bænk, med en lang Tobakspibe i Munden, og lyttede til Musiken inde fra Alhambra. Fruen sad ved Siden af ham og broderede. Clara gik langsomt rundt mellem Blomsterbedene og kedede sig og længtes efter at komme ud.

»Nu er det jo snart Claras Fødselsdag,« sagde Fru Bruun til in Mand.

»Ja.«

»Hun vilde gjerne i den Anledning indbyde nogle af sine Skolekammerater og deres Brødre til et lille Børnebal. Clara bli-

ver altid inviteret, naar Skolekammeraterne holder Børnebal, og nu er det jo det sidste Børnebal vi kommer til at holde . . . «

»Det første, mener Du.«

»Ja — det første, men ogsaa det sidste, da det er sidste Aar Clara gaar i Skole.«

»Ja — for mig gærne,« svarede Grosse-
reren uden at betænke sig.

»Clara!« kaldte Fru Bruun og rykkede længere ind paa Bænken. »Kom her hen og sæt Dig, saa skal jeg fortælle Dig noget.«

Clara satte sig ved Siden af Moderen.

»Skal vi gaa ind paa Alhamhra?« spurgte hun hurtigt.

»Nej — om Søndagen er der altid saa fuldt, og saa er Publikum saa blandet.«

Clara saa' misfornøjet ud. »Aa — gør det noget? Hvad var det saa, Du vilde fortælle mig?«

»Fader siger, at Du gærne maa holde Børnebal.«

»Maa jeg? Tak! Det var rart!«

»Du har vel ikke i Sinde at indbyde hele Skolen?« spurgte Faderen.

»Nej — bare otte Piger — og nogle af deres Brødre,« svarede Clara. »Men de har ikke allesammen Brødre, og derfor faar vi for lidt Drengene.«

»Der er altid for lidt Herrer ved et Bal, eller rettere sagt for mange Damer,« forklarede Grossereren. »Men det maa Du søge at raade Bod paa, ved at indbyde seks Damer i Stedet for otte.«

»Nej — jeg kan virkelig ikke forbigaa nogen af de otte; det er nogen, jeg stadig kommer til. Saa maa jeg heller se at faa to Drengene til.«

»Ogsaa det!« sagde Faderen.

Clara sad lidt og tænkte. »Kan jeg ikke faa Hansen med?«

»Hvad for en Hansen?«

»Din Hansen — ham, der er oppe paa Kontoret.«

»Til hvad?«

»Til at danse med os?«

»Tror Du han kan danse?«

»Ja — kan han ikke danse?«

»Jo, som en Bjørn med en Ring i Næsen,« svarede Grossereren, idet han paa ny

tændte sin Pibe. »Hvem skulde have lært ham at danse? Han har ingen Fader og hans Moder er Aviskone.«

Et Øjeblik sad Clara tavs og stirrede ned paa Græsplænen. »Det var kedeligt!«

»Ja — jeg véd det ikke,« sagde Faderen, »Du kan selv spørge ham om det, naar Du kommer op paa Kontoret. Har Du Lyst til at danse med ham, saa for mig gjerne.«

»Nej — hvis han ikke kan danse, saa kan han gjerne blive borte,« svarede Clara, idet hun rejste sig og gik ned ad Grusgangen.

»Jeg troede ogsaa, han var af finere Familie, den lille Hansen,« bemærkede Fruen, da Clara var gaaet. »Det er et net lille Menneske, og han er godt klædt.«

»Ja — der ikke noget at udsætte paa hans Tøj,« svarede Bruun og blæste en tyk Røgsky op i Luften.

»Hvordan har Du faaet ham?«

»Hans Moder kom op og spurgte, om jeg ikke havde Brug for ham.«

»Kender Du Moderen?«

»Ja — lidt.«

»Kender jeg hende?«

»Det tror jeg ikke,« svarede Grossereren, der begyndte at blive lidt ked af sin Hustrus mange Spørgsmaal. »Hun hedder Madam Hansen og er Bud ved ‚Flyveposten‘.« — — Hør, Clara!«

»Ja!« sagde Clara og løb atter hen til Bænken.

»Hvorledes skal det Bal være?«

»Det er ikke andet, end at vi danser og spiser til Aften; Moder véd godt, hvordan det skal være. Og saa skal Moder skrive otte Breve, som jeg skal have med i Skolen paa Tirsdag. Der skal bare staa: ‚Det vilde glæde Clara, om Flora Jensen og hendes Broder Otto vilde deltage i et lille Bal, der afholdes i Claras Hjem paa Lørdag - fra Kl. 4 til 9!‘ Jeg har skrevet alle Navnene op paa en Seddel.«

»Ja — alle de Breve kommer Du selv til at skrive, mit Barn,« sagde Fru Bruun.

»Nej, Moder, jeg kan da virkelig ikke selv skrive, at det vilde glæde Clara!«

»Brevene skal jeg nok besørge,« sagde Grossereren. »Giv mig bare Kladden og Sedlen med Navnene.«

»Værs'god!«

Grossereren saa' paa Sedlen og lo. »Naa, Du har allerede ført Hansen paa Listen!«

»Naa — ja, det er sandt — det huskede jeg ikke; men saa kan vi slette ham.«

»Det kan jeg selv gøre.«

»Ja — hvis Du synes det.«

Clara gik en lille Tur rundt om Rosenbedet og vendte derefter tilbage til sin Moder.

»Kan jeg ikke faa Lov til at gaa lidt ind paa Alhambra?« spurgte hun.

»Jeg synes ikke, der er saa rart om Søndagen.«

»Bare to Timer!«

»Nej!«

»Halvanden?«

»Nej, Clara!«

»En Time da?«

»Aa — saa gaa da!«

»Tak!«

Et Øjeblik efter var Clara ude i Alléen og henne ved Alhambras Billetkontor, hvor hun for otte Skilling købte en Børnebillet, hvor med der for samme Pris fulgte en Bil-

let til en Forestilling paa Teatret i Hovedbygningen.

Da hun kom ind i Haven, havde Folk begyndt at stille sig op for at se en Taarnlinedanser. Hun stillede sig op ved Snoren. Da hun havde staaet et Par Minuter, saa' hun pludselig Mads dukke op paa den anden Side af Snoren. Hun kaldte paa ham; men han kunde ikke høre det. En stor Dreng, der stod ved Siden af hende, hjalp hende og raabte saa højt, han kunde: »Hansen!»

Nu saa' Mads over paa hende, blev rød i Hovedet og lo over hele Ansigtet. Han havde en lang Vej for at komme hen til hende; men et Par Minuter efter stod han der og hilste paa hende.

»Er De ogsaa kommen her ind i Dag?« spurgte hun. »Det var morsomt, at jeg traf Dem. Er De alene?«

»Ja.«

»Det er jeg ogsaa.«

»Hvad skal De se oppe i Teatret.«

»Til Sæters.«

»Jeg ogsaa! Saa kan vi sidde ved Siden af hinanden.«

Nu begyndte Hornmusikken, og lidt efter kom Taarnlinedanseren spadserende højt oppe over Folkemængden, bærende paa Ryggen sin Bedstemoder, der var en som komisk gammel Kone forklædt Mand. Han naaede lykkelig hen til den høje Mast paa Plænen, og efter at have hvilt sig et Øjeblik, gik han igen tilbage til Taarnet paa Hovedbygningen.

»Kan De danse?« spurgte Clara, da hun og Mads gik hen til Teatret.

Mads saa' lidt forbavset paa hende. »Paa Line?«

Clara lo. »Nej — paa et Stuegulv!«

»Ja — det er da ikke saa svært.«

Clara var lige ved at fortælle ham, at han snart skulde til Bal, men hun betænkte sig; nu havde hun da faaet at vide, at han kunde danse, og det var det allerbedste.

Mads var lidt ked af, at Clara skulde hjem, da Forestillingen i Teatret var forbi; men naturligvis talte han ikke om det; han fulgte hende hen til Indgangsporten og

han vendte derefter tilbage til Forlystelserne i Haven.

Da han gik hjemme fra og bestemte sig til at gaa ud paa Alhambra, var det fordi han tænkte, at han muligvis vilde se hende der inde; hun havde jo fortalt ham, at hun kom der tidt, og saa traf han hende virkelig, denne kønne, venlige Skolepige, som han syntes saa godt om. Nu da han gik alene der inde, glædede han sig over, at han havde talt med hende og været sammen med hende i Teatret.

— — —

Hans væsenligste Arbejde paa Kontoet bestod i at skrive Breve. Heldigvis var det dog ikke saa tidt, at der skulde skrives 48 Breve af en Slags.

Da han Mandag Middag havde været et Ærinde i Byen og stod inde paa det lille Kontor, sagde Grossereren pludselig: »Det er sandt, jeg har jo lovet min Kone at skrive nogle Indbydelseskort til et Bal. Her er Kladden . . .«

Mads læste hurtigt: »Det vilde glæde Clara, om Flora Jensen og hendes Broder Otto« — mere fik han ikke læst.

»Og her er Navnene paa dem, der skal indbydes. Det forstaar Du nok?«

»Ja.«

»Der er vist kun en halv Snes Breve. Du kan faa Papir hos Schmidt.«

Mads fik det Papir, han skulde bruge. Han havde allerede flygtigt læst Listen igennem; men da han kom op paa sin Plads, maatte han læse den en Gang til. Det var især det sidste Navn, der fik ham til at spærre Øjnene op og gjorde ham saa raadvild, at han ikke vidste, hvad han skulde tro eller tænke. Flora Jensen og hendes Broder Otto — Anna Lund — Mathilde Mortensen og hendes Brødre Valdemar og Vilhelm — Emma Petersen — og saa fremdeles flere Piger med eller uden Brødre; den sidste paa Listen var Hansen, slet og ret Hansen!

Hvem var denne Hansen? Var det ham selv, Mads Hansen? Var det derfor Grosse-
rerens Datter havde spurgt ham, om han kunde danse? Skulde han nu skrive Brev til sig selv — eller var det til en anden Hansen? Det var jo ikke umuligt, at det

var til en anden Hansen; Hansen var jo det mest udbredte Navn i Danmark!

Han begyndte det første Brev: »Det vilde glæde Clara, om Flora Jensen og hendes Broder Otto« o. s. v, og sluttede med det tiende: »Det vilde glæde Clara, om Hansen vilde deltage i et lille Bal, der afholdes i Claras Hjem paa Lørdag fra Kl. 4 til 9.«

Mads leverede de ti færdigskrevne Breve ind til Grossereren uden at sige noget.

Han var ikke saa fortrolig lige over for sin Moder som i gamle Dage, da han gik i Skole; i det hele taget talte han ikke meget, naar han kom hjem; men han kunde dog godt lide at tale med Moderen om Clara og alt, hvad der angik hende. Han havde fortalt sin Moder, at han havde været hos Grossereren, at Datteren havde vist ham sin Papegøje, der sagde, at han var uartig; at hun havde fulgt ham hen til hendes Onkel, hvor han traf hendes Moder; at hun havde været oppe paa Kontoret, havde sidet paa hans Stol, skrevet et af hans Breve for ham og beskyldt ham for, at han vilde vælte den høje Kontorstol med hende —

bare for Løjer naturligvis. Han fortalte ogsaa, at han om Søndagen havde mødt hende i Alhambra, at han havde siddet sammen med hende og sét paa Komedie, og at hun havde spurgt ham, om han kunde danse.

Naar Moder og Søn kom ind paa det Æmne, der helt optog dem begge, kunde Samtalen blive lang. Moderen kunde blive ved at spørge og spørge i det uendelige, og Sønnen kunde ikke blive træt af at svare og forklare.

»Hvor gammel er hun, Datteren?« spurgte Madam Hansen, da Mads første Gang talte om Clara.

»Hun er ikke konfirmeret, men hun maa vel snart være fjorten Aar.«

»Ja — det kan vel nok passe; han blev jo gift et Aarstid efter mig.«

»Hvem?«

»Bruun.«

Mads saa' forundret paa sin Moder.

»Hvorfra véd Du det?«

»Jo — det har jeg hørt. Og han har ikke flere Børn?«

»Nej.«

Som om hun tænkte højt mumlede Madam Hansen: »Akkurat lige som jeg. — Ser hun godt ud?«

»Jeg har aldrig kendt en Pige, der havde saadant et pænt Ansigt som hun og saadant et pænt Haar, og saa er hun naturligvis flot klædt.«

»Er hun stor?«

»Hun er lidt mindre end jeg, men hun er jo ogsaa yngre, og saa tror jeg nok, hun er lidt tykkere.«

»Det er rart, hun er saa venlig imod Dig.«

»Ja.«

Den Mandag, Mads havde skrevet Indbydelser til Børneballet, fortalte han ogsaa det til sin Moder, saasnart han kom hjem.

»Paa Lørdag er det Claras Fødselsdag, saa er hun fjorten Aar, og saa skal der være Børnebal hjemme hos Grossereren. Jeg har i Dag skrevet ti Indbydelser, og den sidste Indbydelse var til Hansen.«

»Hvad for en Hansen!«

»Det véd jeg ikke. Der staar bare, at det vilde glæde Clara, om Hansen maatte

deltage i et Børnebal i Anledning af Claras Fødselsdag. Netop fordi hun spurgte mig, om jeg kunde danse, har jeg tænkt paa, om det skulde være mig.«

»Det er det maaske nok,« svarede Madam Hansen langsomt og tænkende. »Men saa behøvede Du da ikke at skrive til Dig selv.«

»Det er jo heller ikke til mig selv. Brevene skal sendes til Forældrene. Hvis det er mig, der skal med, saa kommer Brevet til Dig.«

»Ja — det kan jo godt være. Saa er det vel ogsaa bedst, jeg gaar ud og takker?«

»Nej — lad endelig være med det, Moder! Du skal hverken gaa op paa Kontoret eller hjem til Fruen — det maa Du endelig love mig.«

»Ja, ja — naar Du ikke vil have det, saa gaar jeg naturligvis heller ikke. Hvordan er Fru Bruun ellers?«

»Hun er vist meget rar.«

»Er hun fornem?«

»Det har jeg ikke mærket noget til; men jeg har jo ogsaa kun talt tre Ord med hende.

Siden Datteren ikke er fornem, er Moderen det vel heller ikke.«

»Hun ligner vel ikke mig?«

Mads saa' forbavset paa sin Moder. »Du er da heller ikke fornem — ikke mere i det mindste!«

»Nej — jeg mente saadan i Udseende.«

»Du er dog en rigtig tosset Kone, Mo'er! Hvor kan det falde Dig ind, at Fru Bruun skulde ligne Dig! Ikke en Snus! Hun er højere, tykkere, rank; men det kan nok være, Du en Gang har været kønnere end hende.«

Dermed sluttede Samtalen om Fru Bruun og hendes Datter for den Aften.

Men næste Aften, da Mads kom hjem fra Kontoret, begyndte den igen.

»Der er kommet et Brev til Dig oppe paa Kontoret,« sagde Mads.

»Til mig?« spurgte Moderen forbavset.

»Ja — her kan Du selv se — med et to Skillings Frimærke paa. Jeg har brækket det; det gør vel ikke noget?«

Moderen læste: »Til Fru Hansen!«

»Ja — det er Dig!«

»Adresse: Hr. Hansen . . .«

»Det er mig!«

»Hr. Hansen,« gentog Moderen, »Grosserer Bruuns Kontor, Købmagergade.« Hun aabnede Brevet og læste uforstyrret videre: »Det vilde glæde Clara, om Hansen vilde deltage i et lille Bal, der afholdes i Claras Hjem paa Lørdag fra Kl. 4 til 9. Ærbødigst Thora Bruun.« Madam Hansen saa' leende paa Mads. »Men saa skal Du jo alligevel til Bal.«

Mads gav sig ligeledes til at le. »Ja — hvis jeg maa for Dig!«

»Aa — det véd Du godt, min Dreng! Men saa bliver det vist alligevel bedst, at jeg gaar hjem og takker Fruen.«

»Ja, men jeg gaar slet ikke med, saa har Du ikke noget at takke for!«

»Gaar Du ikke med, naar de gør Dig den Ære at indbyde Dig?« spurgte Madam Hansen forbavset. »Hvorfor gaar Du ikke med! Nu er Du da pæn nok i Tøjet.«

»Det kan godt være. De andre Kavalerer er vel store Skoledrenge — det skal jo være Børnebal —, og jeg véd ikke, hvor

fine de er; men det er da nogen, der har lært at danse. Nu fortryder jeg, at jeg har sagt til hende, jeg kunde danse. Men jeg misforstod hende helt, da hun spurgte mig, om jeg kunde danse. Vi havde lige sét Linedanseren, og saa troede jeg, hun mente, om jeg ogsaa kunde danse paa Line. Da hun saa forklarede mig, hvad hun mente, var det jeg svarede, at det ikke var saa svært at danse paa et Stuegulv. Men det vil da blive en løjerlig Dans, jeg stiller op, da jeg aldrig har lært et Dansetrin.«

»Det kan Du snart lære.«

»Jeg kan maaske lære det af Dig?«

»Ja — saamænd kan Du saa; jeg har da lært at danse, da jeg var ung.«

»Saa vilde det vist gaa mig lige som Brøndum, da hans Karl skulde lære ham at danse. Brøndum dansede, mens Karlen spillede paa Violin og sang:

»Det er godt, Brøndum! Det er godt Brøndum!
En, to, tre, en, to, tre, det er godt, Brøndum!«

Og da han om Aftenen dansede paa Ballet, sang han lige som om Morgen:

»Det er godt, Brøndum! Det er godt, Brøndum!
En, to, tre, en, to, tre, det er godt, Brøndum!«

Nej — jeg finder nok en Grund til at lade være at gaa med.«

»Men det er da kedeligt!« sagde Madam Hansen.

»Ja — vist er det kedeligt! Naar jeg kunde danse, gik jeg ogsaa med.«

Mads gik og spekulerede. Hvor ondt det end gjorde ham, var han nødt til at finde et Paaskud til ikke at modtage Indbydelsen. Hvad skulde han paa Bal, naar han ikke kunde danse?

Næste Dag svippede Clara op paa Kontoret, da hun gik fra Skole. Hun smuttede straks hen til Mads.

»De har vel faaet Moders Brev?« spurgte hun sagte.

»Ja,« svarede Mads lidt forvirret.

»De kommer hjem til os paa Lørdag?«

»Ja — Tak!«

»De har vel Dansesko?«

Mads blev endnu mere forvirret og rød i Hovedet. »Dansesko... jo!«

»Det skal nok blive morsomt!« sagde

hun, nikkede og smuttede ind i sin Faders Kontor.

Da Døren havde lukket sig efter hende, stirrede Mads tankefuld og tungsindigt ned paa sit Papir. Et Øjeblik forekom han sig selv som en lille Flue, der hang fast i et Væv af Løgn, og skjult i Vævet sad en lille fin Edderkop, der snart vilde fare løs paa ham, fordi han saa letsindig havde indviklet sig i Løgnerne, at han ikke kunde røre sig.

Men pludselig hævede Mads Hovedet med et kækt Kast med Nakken. Han havde set, at det stundom var lykkedes Fluen ved en fortvivlet Kraftanstrængelse at rive sig ud af Nettet, da den edderspændte Blodsuger nærmede sig. Mads vilde ogsaa gøre en sidste Anstrængelse for at slippe fri for Følgerne af sine smaa Nødløgne. Han vilde gaa med til Ballet — han kunde ikke lade være; han vilde ikke komme susende og brusende som den rige Fugl, men som den fattige Fugl vilde han komme hinkende, uden Balsko — for han havde ingen! Da han havde begyndt at bilde Clara noget ind, vilde han blive ved foreløbig, og saa vilde

han fortælle hende, at han havde stødt sit ene Knæ, saa han var kommen til at halte.

Om Lørdagen fik Mads Lov til at gaa hjem Klokken et, fordi han skulde være ude i Grossererens Bolig Klokken fire.

Han kom Klokken halv fem.

»Vi har ventet paa Dem,« sagde Tjenestepigen, der lukkede ham op.

»Ja — jeg kommer lidt sent,« stammede Mads. »Jeg vilde gjerne tale med Frøken Clara.«

»Ja — det kan De altid komme til,« svarede Pigen i en overlegen Tone. »Hun er nede i Haven tillige med alle de unge Mennesker! Hæng nu bare Kaskættens op paa en Knage og gaa saa ned i Haven og se, om der ikke er bleven en Kop Chokolade tilovers.«

Da Mads gik henad Korridoren for at hænge sin Kaskæt op, haltede han stærkt.

Pigen saa' efter ham. »Hvad er det, De har gjort ved Deres ene Bagben?«

»Jeg har stødt mit Knæ.«

»Hvornaar?«

»For lidt siden.«

»Er der noget paa?»

»Nej.«

»Lad os bade det lidt med Brændevin, det tager Ømheden bort.«

»Nej — det vil jeg ikke,« sagde Mads.

»Ja — men det vil jeg!« svarede Pigen, idet hun tog den genstridige lille Kontorist i Armen og førte ham ud i Køkkenet. Hun lukkede Køkkendøren, hældte Brændevin i en Underkop og tog et Haandklæde.

»Nej — jeg vil ikke!« sagde Mads og gjorde Forsøg paa at løbe fra hende.

»Jo, vist saa! Hvad er det for Snak! De kan jo have slaaet Knæskallen itu og kan blive halt for Livstid! Lad mig se, hvordan det Knæ ser ud!« Hun vilde trække Buksebenet op for at se Knæet, men han satte sig kraftigt til Modværge.

Den store bornholmske Pige saa' leende paa ham. »Men hvad gaar der dog af Dem? Tror De, De har Lov til at gøre Dem selv til Invalid?« Og hvormeget end den lille Kontorist sprællede, løftede hun ham op, tog ham under sin Arm, aabnede Døren til Pige-kammeret og bar Mads, Haandklædet og

Underkoppen med Brændevin der ind. Hun lagde ham oven paa Sengen og blottede uden videre Vrøvl hans Ben. »Der er ingen Ting at se paa det Knæ — saa er det maa-ske det andet?« Hun vilde til at undersøge det andet Knæ.

»Nej — det er det!« stønnede Mads, der var saa arrig, at han næppe kunde tale.

»Der er jo slet ingen Ting at se! Er det ømt?« spurgte hun og trykkede ham paa Knæet med Fingeren.

»Av — ja vist er det ømt!«

»Saa bader vi det med Brændevin!«

Og Mads, der laa paa Ryggen i Pigens Seng, indsaa' nu, at det var klogest at finde sig i hendes Behandling, for at hun ikke skulde faa Mistanke om, at det hele var Komediespil.

Hun dyppede Haandklædet i Brændevin og vædede Knæet. »Det hjælper — hva'? — Det er dog nogle rædsomme spidse Knæer, De har! Og hvis Grev Moltkes Hane saa' de Lægge, vilde den da blive brandgul af Misundelse!«

Med et arrigt Ryk trak Mads Benet til

sig; men Pigen trak det lige saa rask tilbage.

»Naada!« sagde hun, »rolig med de unge Heste!«

I det samme aabnede Fruen Døren ind til Pigekammeret.

»Men hvad er dog det, Du bestiller, Marie?«

»Det er det unge Menneske fra Herrens Kontor,« svarede Pigen, »han har stødt sit Knæ.«

»Er det da slemt?« spurgte Fruen.

»Der er ingen Ting at se; men han halter stærkt, naar han gaar.«

»Saa maa han hellere gaa til en Læge,« sagde Fruen.

Mads stod nu ved Siden af Sengen, rød i Hovedet som en kogt Reje. »Nu gør det slet ikke ondt mere,« stammede han.

»Nej — jeg har badet det med Brændevin, det skal nok hjælpe,« sagde Pigen.

»Ja, Du er en klog Pige, Marie,« bemærkede Fruen; derefter henvendte hun sig til Mads: »Clara har spurgt efter Dem; gaa nu ned i Haven til de andre unge Mennesker.«

»Ja — Tak!« sagde Mads og skyndte sig ud af Maries Torturkammer. Han gik ogsaa hurtigt gennem Havestuen, men da han kom ned i Haven og gik hen ad Grusgangen, haltede han stærkt.

Clara løb ham i Møde.

»Hvordan er det, De gaar?« var det første, hun spurgte om.

»Jeg har stødt mit Ben. Jeg kommer bare for at bede Dem om at undskylde mig, at jeg ikke kommer.«

»Aa — sikke noget! Hvorfor kunde De ikke sige det noget før, saa kunde vi nok have faaet en anden Dreng til at danse med os! Nu skal der altid sidde en Dame over for Deres Skyld.«

»Ja — det er kedeligt!« mumlede Mads.
»Havde jeg bare stødt mig i Gaar i Stedet for.«

»Ja, bare De havde!« svarede den lille haardhjærtede Skønne.

»Saa er det vel bedst, at jeg gaar igen!« spurgte Mads forknyt.

»Ja — det kan vel ikke være morsomt

for Dem at sidde med et daarligt Ben og se paa, at vi andre danser.«

»Jo — for min Skyld er det lige meget; jeg synes, det er lige saa morsomt at se paa det som selv at danse med.«

En lille Pige i Claras Alder kom hoppende hen ad Gangen og gav sig til at betragte Mads fra alle Sider. »Jo — jeg synes jo nok, at det var Mads! God Dag!«

»God Dag!« mumlede Mads mut og saa' spørgende paa Pigebarnet.

»Du kender mig nok ikke mere? Kan Du ikke huske, at Du saa tidt kom hjem til os, den Gang Du var Skomagerdreng?«

»Nej!« svarede Mads kort og fornærmet og gik langsomt hen ad Vejen.

»Var han Skomagerdreng?« spurgte Clara leende.

»Ja,« svarede Flora Jensen. »Véd Du ikke det? Hvad er han da nu?«

»Han er paa min Faders Kontor.«

Mads var saa bedrøvet og vred, at han glemte at halte, da han gik gennem Haven. Nu vilde han gaa hjem! Saadan som han havde glædet sig til denne Fest, og saa

havde han haft den ene Ærgrelse oven paa den anden fra det Øjeblik, han traadte ind ad Døren: Tjenestepigen havde tumlet med ham som om han havde været et Pattebarn, Clara havde talt haardt til ham, og hendes Veninde havde kendt ham som forhenværende Skomagerdreng og de havde begge to lét ad ham!

Da han stod ude i Korridoren med Kaskættens i Haanden, faldt det ham ind, at han dog burde sige Farvel til Fruen, der jo ikke havde fornærmet ham.

Han gik tilbage og blev staaende i Havestuen til Fruen kom.

»Vil De gaa?« spurgte Fruen.

»Ja — jeg er jo kommen for at danse — og Frøken Clara er vist vred fordi jeg ikke kan danse — derfor er det bedst jeg gaar.«

»De maa gjerne blive, hvis De har Lyst til det,« sagde Fruen.

»Ja — Tak!« han tog atter Kaskættens paa og gik ud i Haven. Han sluttede sig ikke til Clara og hendes Skolekammerater og deres Brødre, men satte sig paa en lille

Bænk, hvorfra han kunde se paa dem og høre deres glade Latter.

Han fik ikke længe Lov til at sidde i Fred. Da Clara opdagede, at han var kommen tilbage, løb hun hen til ham, fulgt af Flora og et Par andre af Veninderne. Clara drillede ham lidt, og Flora sagde, at naar hun om et Par Dage kom ned til Skomager Svendsen, vilde hun fortælle ham, at hun havde været i Selskab med hans forhenværende Bydreng; det vilde vist more ham.

Men det morede ikke Mads! Tvært imod satte hendes Ord en hel Del pinlige Tanker i Bevægelse. Uden Tvivl vilde Skolepigen fortælle hans forrige Mester, at hun havde været paa Bal sammen med hans tidligere Bydreng. Men vilde hun saa ikke ved denne Lejlighed let faa at vide, at Mads havde været straffet? Vilde hun ikke igen fortælle det til Clara og Clara til sin Fader — og saa vilde han blive jaget bort, fordi Grosserereren ikke paa sit Kontor kunde have et Menneske, der en Gang havde forgrebet sig paa andres Ejendom — det vidste han.

Nej — i Aften vilde han ikke komme til at more sig.

Heldigvis hørte man nu En stemme en Violin inde i Havestuen.

»Musikanterne er komne!« raabte Clara.

Og straks stormede hele Børneskaren ind.

Mads blev siddende alene paa den lille Bænk midt i Haven. Han følte sig til Mode som En, der ikke hørte til Selskabet, En, som i Frastand maatte høre Musiken, høre de Glades Latter, men som selv maa staa udenfor! Og saaledes vilde han vist altid komme til at staa.

Han blev siddende paa Bænken en hel Time og hørte paa Musiken. Ingen savnede ham — ingen tænkte paa ham.

Pludselig hørte han Fodtrin i Grusgangen. Det var Grossereren.

Mads rejste sig.

»Sidder Du her alene?« spurgte Bruun.

»Ja — jeg har stødt mit Knæ — jeg kan ikke danse med.«

Grossereren gik langsomt videre, dampende paa en Cigar,

Da han atter kom tilbage til Bænken, hvor Mads sad, sagde han: »Men her sidder Du jo og keder Dig. Kom med ind.«

Mads rejste sig og fulgte med, uden at halte. Han satte sig paa en Stol lige indenfor Døren.

Der blev just begyndt paa en Kotillon. Midt paa Gulvet stod to Stole. Paa den ene sad Clara med et Spejl i Haanden. En af Kavalererne traadte hen bag ved hendes Stol, rømmede sig og trampede i Gulvet som for at gøre hende opmærksom paa, at han var der. Saa holdt hun Spejlet op for sig, vrængede ad ham og slog ud med Haanden: Væk med ham! — Saa kom den næste — ham gik det paa samme Maade.

Det er nok en Frierdans, tænkte Mads.

Hver Gang en Frier var vist Vintervejen, jublede alle Tilskuerne, klappede i Hænderne og gjorde Nar af ham.

Mads syntes, det var uhyre morsomt, han lo med saa højt han kunde, men han klappede dog ikke. Saa kom Otto Jensen. Han var den kønneste Dreng i hele Selskabet.

Ham tager hun nok, tænkte Mads.

Otto bankede paa Stoleryggen og bukkede galant. Clara hævede Spejlet. Hun syntes at betænke sig. Der blev et Øjeblik Spænding i Salen.

Hun tager ham nok! tænkte Mads, og hans Ansigt fik et uroligt, ængsteligt Udtryk.

Hun tager ham! tænkte alle de andre og smilte.

Men saa slog Clara ud med Haanden: Væk! Og den smukke Otto Jensen gik slukøret, men smilende hen til sin Plads, men alle de andre klappede, lo og drillede ham, og denne Gang klappede Mads med.

Der var endnu to Friere, der forsøgte deres Lykke, men som ikke havde større Held end de foregaaende fem.

Flora smuttede over til Mads, der sad og lo saa fornøjet, fordi han bildte sig ind, at han var uden for det hele.

»Nu er det Dig!« sagde Flora — hun var den eneste, der sagde Du til ham, men hun havde jo ogsaa kendt ham, da han var Skomagerdreng.

»Nej — jeg har daarligt Ben — jeg kan ikke danse!« hviskede Mads.

»Gaa bare hen og fri til hende!« hvi-skede Flora i en hastig og bestemt Tone. »Det gør ingen Ting, Du halter — det er saa meget des mere morsomt — saa bliver Du en komisk Frier, og hun tager Dig jo ikke alligevel!«

Mads trøstede sig med, at Clara ikke vilde danse med ham, og bestemte sig da til at optræde som komisk Frier. Han rejste sig, lavede et Ansigt som en enfoldig Bondedreng og holdte hen bag Claras Stol.

Alle Tilskuerne lo saa snart han viste sig paa Gulvet.

»Her kommer Klodshans!« raabte han som en Bondedreng.

Clara løftede Spejlet. Hun kunde ikke lade være at le, da hun saa' Mads' fordrejede Ansigt, lagde Spejlet fra sig og rejste sig.

Tilhørerne lo og klappede.

»Prinsessen tog Klodshans!« raabte Flora.

Mads stod og grinte og turde ikke røre ved Prinsessen.

Hun var lige ved at blive vred. »Tag mig om Livet!« sagde hun. Hun slog ham

over Fingrene. »Den anden Haand! Tag saa min Haand!«

Musikanterne spillede en Polka, og den lykkelige Klodshans dansede med Prinsessen Salen rundt den ene Gang efter den anden.

»Hansen glemmer nok, at han har stødt sit Knæ,« sagde Fruen leende.

Grosserereren stod henne ved Døren ud til Haven; han lo ved sig selv, han sagde ingen Ting, men han tænkte: Nu kan man se, hvem Clara synes bedst om!

Hvor den Dans dog gik lystigt og varede længe! Tilsidst maatte Clara sige: »Nu kan jeg ikke mere!«

Mads førte hende hen til en Stol.

En anden af de smaa Damer tog Plads paa Stolen midt paa Gulvet, og Frierne meldte sig. Men det saa' Mads ikke paa. Han skyndte sig forbi Grosserereren ud i Haven, hvor han satte sig paa den lille Bænk.

Bare han nu maatte sidde her i Fred og tænke paa, hvor lykkelig han var! Hun havde taget ham! Han havde danset med hende, en lang, dejlig Dans! Den eneste Dans, han nogensinde havde danset! Og den

var gaaet godt! Nu troede hun og alle de andre da, at han kunde danse! Men det var vist ogsaa den allerletteste Dans! Andre kunde han vist ikke danse — han turde ikke forsøge paa det. Bare han maatte faa Lov til at sidde herude og glæde sig ved Tanken om den første Dans med hende!

Men Freden var dog snart forbi. Nu kom Grossereren hen til ham, lige som før, og satte sig paa Bænken ved Siden af ham.

»Naa, Mads!« — det var første Gang, Grossereren sagde Mads til ham; det lød saa venligt, saa fortroligt — »er Du flygtet her ud for at svale Dig af efter Dansen?«

»Nej,« svarede Mads leende, »det er ikke derfor; men jeg tør ikke være der inde, fordi jeg ikke kan taale at danse mere med mit daarlige Ben.«

»Saa maa Du ogsaa have Lov til at være fri! — Vi taler jo ikke saa meget sammen oppe paa Kontoret — hvordan synes Du om at være der?«

»Jeg er saa glad fordi jeg kom op paa Kontoret,« forsikrede Mads.

»Det er godt,« sagde Grossereren, »saa-
dan skal det være!«

»Saa er det maaske bedre, at jeg gaar
hjem nu,« sagde Mads lidt efter.

»Det er for tidligt,« svarede Grossereren.
»Først spiser vi til Aften, senere taler vi
om at komme hjem.«

VII.

Fra Dreng til Mand.

Grosserer Bruun talte ikke meget med sit Kontorpersonale. Hidtil havde han ogsaa kun, naar han kaldte Mads ind i sit eget Kontor for at give ham en eller anden Besked, forklaret ham Sagen kort og godt. Mads havde i det hele taget faaet det Indtryk af sin Principal, at han var en Mand, der tænkte meget, men talte lidt, og som sikkert var en dygtig Handelsmand.

Men siden den Dag, da der havde været Børnebal hos Grosserereren i Anledning af Datterens Fødselsdag, mærkede Mads, at Grosserereren tog sig mere af ham end tidligere.

»Jeg kunde godt lade en af de andre

Kontorister besørge disse Ærinder,« sagde Grossereren en Dag til ham, «og de vil ogsaa gerne allesammen gaa; det er jo en hel Fornøjelse at komme lidt ud i Luften, og de kommer jo altid som min Repræsentant; men jeg vil helst have, at Du skal gaa, saa bliver Du kendt blandt Kunderne, og det kan aldrig skade, da det vel er Meningen, at Du bliver hos mig.»

Da Mads havde faaet den Besked, foer han sjæleglad ned ad Trapperne og dansede Polka-Mazurka gennem Porten — han var nemlig paa den Tid begyndt at gaa til Dansesevelse.

Om Aftenen, da han kom hjem, fortalte han ogsaa sin Moder, hvad Grossereren havde sagt til ham.

Madam Hansen sad tavs og smilende og hørte paa ham, mens hun lige som i Tanker med to Fingre pillede lidt Snustobak op af Lommen og puttede det i Næsen. Hendes lille Kræmmerhus var nemlig som sædvanlig gaaet itu, og nu laa den rare Makuba løs i den store Kjølelomme sammen med en Nøgle, et Fingerbøl, en gammel

Pengepung og en Del Foerfnug. Da Mads havde endt sin Fortælling, nikkede Moderen med Hovedet og svarede paa en Maade, som om hun talte til sig selv: »Ja — jeg vidste nok, det vilde gaa saaledes.«

Et saadant Orakelsvar ærgrede altid Mads. Hvor skulde Moderen vide det fra?

»Du gaar da ikke til Spaakoner?« spurgte han.

Moderen saa' overrasket paa ham. »Nej -- det har jeg aldrig tænkt paa!« Lidt efter tog hun sig en ny Pris Tobak og gav sig til at undre sig over, at det aldrig var faldet hende ind at gaa hen til en Spaakone; det kunde dog være rart at faa lidt at vide om Fremtiden.

»Der skal for Resten bo en ude paa Nørrebro.«

»Saa «? svarede Mads mut.

»Og hun skal være god. . . «

»Til at bilde dumme Folk noget ind!«

»Aa — da vi boede paa Nørrebro, kendte jeg flere, der havde været henne hos hende, og jeg véd ogsaa, at meget af det, hun sagde, er gaaet i Opfyldelse. Kan Du hu-

ske Madam Ibsen, der boede ved Siden af os, hende, den unge Enke, der syede Handsker, hun blev da gift fordi hun gik hen til Spaakonen.«

»Saa?«

»Ja. Spaakonen sagde til hende, at der laa en ung Mand til hende, han var forelsket i hende, han havde foræret hende en spids Genstand og hun kunde faa ham, naar hun selv vilde. Saa gav Madam Ibsen sig til at tænke sig om og kom til at huske paa, at hun nylig havde faaet en Paraply af en Rebslager Jørgensen; det maatte være den spidse Genstand, Spaakonen sigtede til; men Madam Ibsen havde ikke anet, at Jørgensen var forelsket i hende; det fik hun først at vide nu. Saa inviterede hun ham en Aften hjem paa Medisterpølse og Kartoffler og Toddy, de blev forlovede og senere gifte.«

Mads kunde' ikke lade være at le. »Ja, der er der ingen Tvivl om, det er Spaakonens Skyld, og hun har for en Gangs Skyld gjort en god Gerning — hvis Madam Ibsen og Rebslageren har det godt.«

»Ja — det havde de da, da de boede der ude.«

— — —
Ofte, naar Mads blev kaldt ind i Grossererens Kontor for at besørge en Forretning, forklarede Grossereren ham flere Ting, som angik Handelen.

Mads gik ogsaa paa et Handelsakademi, hvor han især lærte Regning, dobbelt Bogholderi, Tysk og Engelsk og hvad der ellers hørte Handels- og Kontorfaget til, og det betalte Grossereren. Han gik ogsaa til Danseøvelse, men det betalte han selv.

Hans Løn steg stadig, saa han altid kunde gaa godt klædt, og han, der som Skoledreng havde gaaet som et Skumpel-skud, fordi Ulykken den Gang havde sløvet hans Moder i den Grad, at hun aldrig brød sig om, hvordan hun selv eller hendes Dreng saa' ud, han havde nu faaet Sands for at pynte sig, og han skulde nok passe paa, at hans Moder altid havde rent Lintøj til ham.

Om Lørdagen plejede Grossereren at sige til Mads: »Kom hjem til os i Mor-

gen.* Selvfølgelig fulgte Mads altid Indbydelsen.

Da Indbydelsen en Gang udeblev to Lørdage efter hinanden, gik Mads om Søndagen og sørgede og grublede over, om Fruen eller Clara skulde have sagt noget. Clara havde været meget venlig imod ham sidst; hun og Mads havde endog talt Engelsk og Tysk sammen. Han syntes nok, at Fru Bruun var tilbøjelig til at overse ham; men det laa vist i hendes Væsen. Derimod kunde han ingen Forandring mærke paa Grosse-
reren.

Om Mandagen, da Clara kom fra Præsten, gik hun paa Hjemvejen op paa Kontoret. Hun gik rundt til Kontoristerne og talte et Par Ord til hver enkelt. Da hun kom hen til Mads, spurgte hun: »Hvorfor kommer De aldrig mere hjem til os?«

»Grossereren har ikke sagt det til mig,«
hviskede Mads.

Herpaa svarede Clara ikke, men gik straks over til Fuldmægtig Schmidt, og Mads fik det Indtryk, at det i Grunden var hende ligegyldigt, om han kom eller ikke, og at

hun kun havde spurgt, fordi hun i Øjeblikket ikke havde noget andet at tale om med ham.

Lidt efter gik hun ind til sin Fader og blev hos ham en halv Timestid.

Inden hun gik, blev Mads kaldt der ind. Han skulde hen til to af Grossererens Handelsvenner.

Clara sad paa den lille Sofa og var saa fordybet i „Illustreret Tidende“, at hun ikke syntes at høre et Ord af det, hendes Fader sagde til Mads.

Først da han skulde gaa, hoppede hun ned af Sofaen og sagde: »Fader, Hansen siger, at Du ikke har sagt, han skal komme hjem til os.«

»Hansen har været hjemme hos os saa tidt, at han godt kan komme, naar han har Lyst, uden at det bliver sagt til ham,« svarede Grossereren.

»Der kan De høre!« sagde Clara. »Nu gaar jeg ogsaa! Farvel, Fader!«

Og saa fulgtes hun med Mads hen ad Gaden, og inden de skiltes ad, havde han lovet at komme hjem til hende paa Søndag.

Mads fortalte om Aftenen sin Moder, hvad Grossereren og hans Datter havde sagt, og hans Moder nikkede flere Gange med Hovedet, som om hun vilde sige: Jeg vidste, det vilde gaa saaledes! — Men denne Gang sagde hun intet.

Naar Madam Hansen sad alene hjemme om Dagen i den skumle Bagstue og syslede med et eller andet Haandarbejde, med sine store Brillen, der ikke passede til hendes Øjne, ridende midt paa hendes Næse, saa tænkte hun paa sin Dreng, der nu havde faaet det saa godt, hun glædede sig over, at det var hende, der havde skaffet ham Pladsen, og var sikker paa, at det var for hendes Skyld, Grossereren havde taget ham. Og hun tænkte langt ind i Fremtiden. Bruun havde en stor Forretning, han havde kun en Datter, der ikke kunde overtage Forretningen efter ham; for at den ikke skulde gaa over i fremmede Hænder, maatte han have en Svigersøn, der var Handelsmand. Hun vidste, at Bruun en Gang havde holdt meget af hende, nu lod det til, at han godt kunde lide hendes Dreng, og hvis Bruuns Datter,

der nu var saa venlig mod ham, vilde blive ved at være lige saa venlig imod ham, naar hun blev en voksen Dame, saa var det rimeligt, at Mads blev Bruuns Svigersøn.

Saadanne lyse Tanker kan en Moder godt sidde og kæle for, naar hun sidder alene i sin skumle Bagstue med sin Strikke strømpe i Haanden.

Det var ogsaa kedeligt, at hun ikke vidste, hvor den Spaakone boede, og at hun nu ikke mere kendte nogen, der vidste det. Det kunde dog være morsomt at høre, hvad hun sagde; vilde man ikke tro det, kunde man lade være; men hun skulde jo være meget dygtig og kunde baade spaa i Kort, i Kaffe-grums og i knækkede Æg. Man behøvede jo ikke at give hende mere end en 8-Skilling, og Mads behøvede ikke at vide noget derom. Men hun vidste des værre ikke, hvor denne dygtige Spaakone boede.

— — —

Da Mads var nitten Aar og havde været fire Aar hos Grosserer Bruun, fik han en saa stor Løn, at han kunde leje en pæn to

Værelsens Lejlighed, købe nye Møbler til det ene Værelse, det, der skulde være hans eget, mens Moderen skulde have det andet, og hun blev paa samme Tid fri for at være Avisbud.

Jo ældre Mads blev, des mere Tillid og Fortrolighed viste hans Principal ham. Saaledes var Mads flere Gange paa Forretningsrejser rundt om i Landet, et Par Gange i Hamborg og i London.

I Grossererens Hjem kom han ikke saa ofte som før. Han vilde heller end gjerne komme der, og han greb enhver Anledning, der kunde føre ham der ud; men han var bleven mere tilbageholdende. Da Clara var Skolepige eller da hun havde faaet halvlang Kjole og gik til Præsten, kom han nærmest som hendes Legekammerat. Nu var det anderledes, nu var Clara en ung Dame, meget smuk, syntes Mads, maaske lidt fornem, i hvert Fald viste hun ham aldrig Fortrolighed som i gamle Dage.

Grosserer Bruun førte et stille Familieliv, han samlede ikke nogen stor Vennekreds i sit Hjem, og holdt kun sjældent Selskab.

Saaledes gik Tiden. Mads var bleven over 22 Aar, Clara 21.

Stadig var Grosserer Bruuns stille, hyggelige Hjem Mads' kæreste Tilflugtssted, og dog blev hans Besøg sjældnere og sjældnere. Der gik ingen Søndag, uden at han gik gennem Frederiksberg Allé og forbi Grossererens Vinduer. Som oftest var der ingen ved Vinduerne. Sad Fruen der, hilste Mads og Fruen nikkede; sad Clara der, skyndte han sig at gaa forbi; han vidste, hun vilde besvare hans Hilsen med et Nik, men ikke kalde paa ham. Det var alene for at se hende, at han gik der forbi, men det maatte hun ikke for alt i Verden faa at vide. Sad Grosserereren ved Vinduet og saa' Mads gaa forbi, bankede han paa Ruden og vinkede; Mads kom ind og blev der Resten af Dagen.

En Sommerdag, en Søndag, vandrede Mads atter gennem Frederiksberg Allé. Han saa' ingen bag Grossererens Rude og gik derfor videre op ad Alléen, gennem Frederiksberg Have og kom ud paa Roskilde Landevej.

Da han stod her mellem Slottet og Søn-

dermarken og saa' den blinkende Damhussø langt borte, vaagnede pludseligt et gammelt Minde. Han kom til at tænke paa den Søndag, da han som Dreng fulgte Ladegaardsaaens Løb for at se, hvor den kom hen, blev han ved at vandre til han kom til den store Sø, og i Kroen ved Søen levede han godt og tjente Penge som Keglerejser. Ja, det var et rigtigt Æventyr for en rask Dreng! Han havde ikke været der ude siden — der var altsaa gaaet mere end syv Aar. Meget havde forandret sig i den Tid. Kroman- den vilde ikke kunne kende ham, hvis han i det hele taget levede endnu.

Mads blev ved at gaa fremad. Det kunde være morsomt atter at se den gamle Krostue, Kegelbanen og Haven, hvor han havde tilbragt en glad Dag paa en Tid, da han kun havde saa faa Glæder. Men var han lykkeligere nu? Han syntes det ikke! Han var bange for, at den Lykke, han havde haabet at naa, var gledet fra ham.

Han standsede. Han tabte pludselig Lysten til at gaa videre, han var kun kommen Halvvejen. Det blev vist for langt — Klokken

vilde blive mange inden han kom tilbage til Byen.

Saa vendte han om og gik ind imod København; men da han kom til Slottet, forlod han Landevejen og gik gennem Haven.

Atter kom han gennem Frederiksberg Allé og forbi Grosserer Bruuns Hus, og heller ikke denne Gang saa' han nogen ved Vinduerne i Stuen.

Mismodig gik han ind ad Byen til. Nu havde han ikke længer noget Maal for sin Vandring; han gik uden at vide, hvor han vilde hen.

Pludselig foer der som et Lysglimt over hans Ansigt: der henne i Alleen kom jo Grossereren lige imod ham!

Bruun var nok optaget af dybe Tanker; han saa' hverken til den ene eller den anden Side, og først da han hørte Mads sige højt GodDag, idet han tog sin Hat af, standsede han.

»Har Du været inde hos mig?« spurgte Bruun venligt.

»Nej — jeg har været længere ude.«

»Hvorfor kommer Du ikke ind, naar Du er udenfor?«

»Jeg saa' ingen ved Vinduerne,« svarede Mads lidt forlegen. »Jeg vilde ikke gærne være paatrængende.«

»Aa Snak! Følg nu med ind, hvis Du har Tid og Lyst, og ikke skal andre Steder hen.«

»Nej — jeg skal ingen Steder.«

Mads fulgte med Grosserer Bruun hjem.

Da han havde faaet sit Overtøj af og var kommen ind i Havestuen, lød der en munter, ungdommelig Latter fra Haven ind til ham. Det var ikke Clara, der lo; hun lo aldrig saa højt.

»Her er nok Fremmede!« udbrød Bruun lidt forundret og saa' ud i Haven, men kunde ingen se. »Hvem er det?« spurgte han sin Hustru.

»Det er Flora Jensen.«

»Flora Jensen?«

»Ja — hun var en Gang Claras Skolekammerat, men de har ikke set hinanden siden Clara blev konfirmeret; i Gaar mødte Clara hende paa Gaden og bad hende om at komme her hjem i Dag.«

Bruun gik ud i Haven, Mads fulgte efter ham i kort Afstand.

»Der er Fader!« udbrød Clara, da hun fik Øje paa Grossereren, og løb ham i Møde.

Flora fulgte efter hende.

»God Dag, Fader! Du kender vel ikke mere denne unge Dame?«

Bruun rakte Flora Haanden. »Jo — nu synes jeg nok, jeg kender Claras lille Veninde igen! Men for øvrigt har jeg allerede faaet at vide, hvem De er. Det glæder mig, at De atter har funden Vej ind til vor Have. Saa vidt jeg kan regne ud, er det syv Aar siden De sidst var her. Det er dog en forfærdelig Tid! Syv lange Aar! De maa dog mange Gange være gaaet forbi vore Vinduer!«

»Ikke saa mange Gange!« svarede Flora leende. »Jeg boer nu ude i Rosenvænget og kommer tiere i Charlottenlund end paa Frederiksberg.«

Clara havde imidlertid hilst paa Mads og vilde nu forestille ham forestille ham for

sin gamle Veninde. »Kontorist Hansen!
Kan Du huske . . .«

»Ja, det kan jeg rigtignok! God Dag, Hr. Hansen! Jo, det var jo Dem, der havde stødt Deres Ben til Claras Fødselsdag — og vi havde jo kendt hinanden tidligere! Men jeg vil tilstaa, havde jeg mødt Dem paa Gaden, havde jeg næppe kendt Dem. De har ikke forandret Dem saa lidt i de Aar, jeg ikke har set Dem, og De har lige som min Broder faaet et lille spirende Overskæg. Men han gaar med Studenterhue! Aa, det lille fine Overskæg og den Hue — det er Mo'ers Stolthed! En Moder er altid mest stolt af sine store Sønner.«

»Og Faderen maaske af sine Døtre?«
spurgte Bruun.

Den kønne, lattermilde Flora gav sig til at le. »Nej — det tror jeg saamænd ikke! Jeg synes, man saa tidt hører det Udbrud: 'Ikke andet end en Pige!', at jeg maa tro, hun volder Skuffelse saa snart hun viser sig.«

Den søndagsklædte Tjenestepige kom nu ned i Haven. »Jeg skulde hilse og sige fra

Fruen, at Kaffeboardet var dækket i Verandaen.«

»Det er godt!« svarede Grossereren.

Pigen løb tilbage.

Lidt efter havde Grossereren og Fruen, Mads og de to unge Damer taget Plads i Verandaen, hvor den vilde Vin dæmpede Solens Straaler.

Fruen skænkede.

I et Øjeblik var der ingen, der talte. Saa udbrød Clara: »Jeg tror ogsaa, Flora har Ret, at Forældrene sætter større Pris paa Sønner.«

»Hvorfor tror Du det, Clara?« spurgte Grossereren alvorlig.

»Min Gud, det var da en løjerlig Tro!« tilføjede hendes Moder.

»Ja — I maa ikke misforstaa mig!« svarede Clara. »Jeg beklager mig rigtignok ikke! Jeg vilde ikke have haft det bedre, hvis jeg havde været en Dreng; men derfor kan jeg dog godt tro, at Fader gjerne vilde have haft en Søn, der kunde hjælpe ham med Forretningen og overtage den efter ham,

naar Fa'er en Gang fik Lyst til at trække sig tilbage.«

»Det maa din Mand gøre!« sagde Flora leende.

Clara lo højt, men lidt tvungent. »Det er slet ikke sikkert, at jeg faar nogen Mand, og det er endnu mindre sikkert, at det bliver en Handelsmand.«

Flora saa' hen paa Mads. »Jo, det maa Du eller din Fader sørge for.«

Clara blev ved le. »Nej, Tak! Min Fader har vist andet at bestille, end gaa omkring og lede efter en handelskyndig Svingersøn! Nej, Du er god, Flora! Du mener, at fordi en Prins altid skal have en Prinsesse, en Greve altid en Komtesse, saa skal en Guldsmeddatter ogsaa altid have en Guldsmed, en Købmandsdatter en Krambodsvend!«

»Maaske var den Ordning heller ikke saa gal, hvis det var Købmandens Ønske, at Forretningen skulde blive i Familiens Eje,« bemærkede Grossereren.

»Der kan Du se, Fader! Du vilde gærne have haft en Søn!« sagde Clara leende.

»Aa, ja,« tilføjede hun mere alvorlig, »jeg vilde ogsaa gjerne have haft en Broder.«

»Mange Tak for Kaffe!« sagde Mads.

»Velbekomme!«

Et Par Timer løb hurtigt, og saa mente Flora, at det var bedst, hun kom hjem.

»Skal jeg følge Dig?« spurgte Clara.

»Aa — ja — det kunde være morsomt?« svarede Flora. »Og naar Du saa vilde blive lidt hos os! Det vil glæde Moder at hilse paa Dig — og Otto! «Og saa skal Du se vor Have! En gammel Have, siger jeg Dig, med gamle, knudrede Frugttræer!«

»Saa følger jeg med Dig! — — Mo'er! Jeg følger Flora hjem!«

Flora var imidlertid gaaet ind for at tage sin Hat og sit Overtøj paa. Mads stod ved Siden af Clara. Grosserereren var gaaet ind i Dagligstuen.

»Ja — men er det ikke for langt, lille Clara?« sagde Fruen. »Og er det ikke Synd for Fader, at Du gaar ud en Søndag Eftermiddag?«

»Jeg er da ikke saa morsom, og Fader kan vist godt undvære mig, naar Hansen

er her.« Hun vendte sig om til Mads og spurgte: »Vil De ikke nok underholde Fader, naar jeg gaar?«

Mads smilte lidt tungsindigt. »Jeg er vist en meget daarlig Selskabsmand; jeg véd aldrig, hvad jeg skal tale om.«

»Det skal De bare lade Fader bestemme, han véd det nok.«

Flora kom tilbage. »Nu er jeg færdig.«

»Om et Øjeblik skal jeg være det!« svarede Clara og løb ind.

Flora gik alene, langsomt og nynnende, længer op i Haven. Da hun atter kom tilbage til Verandaen, var Clara paaklædt til at følge med.

Clara løb først hen til det aabne Vindue og raabte ind: »Farvel, Fa'er! Jeg gaar med Flora, men Hansen bliver hos Dig!«

»Naa — De følger ikke med os?« spurgte Flora, henvendt til Mads.

Clara saa' lidt forundret paa Veninden. »Nej — det har jeg ikke tænkt paa. — Har De Lyst til at følge med os, Hansen?«

»Jeg retter mig efter Dem?« svarede Mads og saa' paa hende med sit sørgmodige Smil.

Clara lo. »Mere kan jeg ikke forlange! Saa følg De bare med!« Hun løb atter hen til Vinduet, hvor Faderen nu stod og saa' ud i Haven. »Fa'er, saa gaar Hansen med os!«

»Ja — det er mere fornuftigt!« svarede Faderen.

Lidt efter gik de tre unge Mennesker ude i Alleen, Clara og Flora Arm i Arm og i livlig Samtale, Mads ved Siden af dem, lidt fra dem — og lidt tilovers, syntes han; men det var vist fordi han, som han selv sagde, var en daarlig Selskabsmand, der aldrig vidste, hvad han skulde tale om, og han maatte derfor være glad ved, at de to kønne unge Damer ikke forlangte, at han skulde underholde dem, og glad ved, at han fik Lov til at gaa ved Siden af dem.

Da de kom til Værnedamsvejen, spurgte Mads: »Var det ikke bedre at tage en Droske?«

»Jo — en aaben Droske! Der holder en, lad os tage den!« sagde Clara.

Lykkelig over sin gode Ide gik Mads straks hen og gav Kusken Ordre til at køre

til Østerbro, og lidt efter sad de alle tre i Vognen og kørte ind ad Byen til.

»Ja, det er en lang Vej,« sagde Flora til Mads, der sad alene paa Forsædet, ligeoverfor de to unge Damer, »der ligger en hel stor By mellem Clara og mig; det er derfor ikke saa underligt, der er gaaet saa lang Tid, siden vi har set hinanden. Jeg har nok en Gang imellem, men ikke tidt, spadseret gennem Frederiksberg Allé uden at se hende, men Clara har maaske aldrig været i Rosenvænget; der er adskillig tusinde Københavnere, der aldrig har været i Rosenvænget.«

»Jeg har saamænd heller aldrig været der,« svarede Mads.

»Der kan De selv se!«

Mads begyndte at synes godt om den unge Frøken Jensen, fordi hun talte saa naturligt og muntert til ham som til en gammel Bekendt, og hun syntes nu helt at have glemmt, at han en Gang havde været Skomagerdreng. Han deltog livligt i Samtalen, paa samme Tid, som han saa' ned paa de mange Fodgængere, stolt over at køre sam-

men med to saa smukke Damer. Frøken Jensen var egentlig venligere imod ham end Clara, og det var ogsaa Frøken Jensens Skyld, at han nu var kommen saa godt op at køre. Men det var vist, fordi det var saa længe siden, hun havde set ham. Hvis han havde været borte fra Clara i saa mange Aar, fra Dreng og til han var bleven Mand — ja, saa vilde hun vel ogsaa tage anderledes imod ham end nu, og hun vilde ikke forlange, at han skulde blive hjemme og underholde hendes Fader, mens hun selv tog ud at more sig. Var der nu noget Venskab mellem ham og hende, saa var det et Vanevenskab, og et Vanevenskab er sjældent hedt. Det vil sige fra hans Side var det varmt nok; man kunde heller ikke kalde det Venskab, det var Tilbedelse! Den alvorlige Drengs Sværmeri for den muntre Skolepige var med Aarene bleven en stærk og inderlig Hengivenhed, og nu, da han var bleven over 22 Aar, var hun den Sol, hvorom alle hans Tanker drejede, snart lyse og lykkelige, snart triste og ængstelige! Hvert Ord, hun

sagde, havde jo Betydning for ham, kunde gøre ham glad eller sørgmodig.

»De falder i Tanker, Hr. Hansen!« sagde Flora.

Mads gav sig til at le. »Ja — det er sandt! Og jeg tænkte paa saa mange Ting paa en Gang, at jeg allerede nu har glemt, hvad det var.«

»Vi spørger Dem jo heller ikke om, hvad De tænkte paa,« sagde Clara drilagtig, »vi er ikke engang nysgærrige efter at faa det at vide.«

Mads blev rød i Hovedet og slog Øjnene ned.

Flora lo. »Jeg synes, Du er lidt haard mod Hr. Hansen; men det er vel en Ret, unge Piger tager sig over for visse Mennesker.«

»Hvad er det for Mennesker?« spurgte Clara.

»En god Ven, en Broder eller en Kæreste!«

Mads saa' paa Flora med et taknemligt Smil.

Clara sagde: »Pyt!« Men Mads syntes

selv, at det var det eneste, hun kunde sige, naar hun endelig vilde forsvare sig.

»Nu skal vi se, om Du kender Otto,« bemærkede Flora lidt efter. »Han har for Resten flere Gange talt om Dig. Jeg kan da huske, at da vi var Børn, var Du den, han helst dansede med.«

Nu kunde hun godt have sagt Pyt igen, syntes Mads; men nu tav hun og smilte.

Lidt efter standsede Drosken i Rosenvænget. Mads betalte Kusken, hvorefter Flora førte sin Veninde og Mads ind i den gamle Have.

Ja, her var smukt, syntes Mads, og saa stille, at han uvilkaarlig dæmpede sine Skridt, da han gik hen ad de gule Gange, hvorpaa Solen lavede Skygebilleder ved at skinne gennem de gamle Træers Grene og Løvværk.

De tre unge Mennesker gik hele Haven rundt uden at møde nogen.

»Her er vist ingen hjemme,« sagde Clara og lo.

»Jo, det 'kan Du tro her er!« svarede Flora. Hun gik hen til det lille Hus og raabte: »Otto!«

Et ungt Menneske med lyst, krøllet Haar og et lille lyst Overskæg stak Hovedet ud af Vinduet paa første Sal.

»Kryb her ned, Bogorm, og hils paa gamle Venner!« raabte Flora.

»Nu skal jeg komme!«

Et Øjeblik efter var den unge Student nede i Haven.

»Kan Du se, hvem det er?« spurgte Flora.

Studenten saa' smilende paa Mads og Clara, han rakte Clara Haanden. »Ja — Frøken Bruun! Og hvis jeg ikke kunde have kendt Dem, vilde jeg have gættet mig til, hvem De var, fordi Flora har talt om, at hun havde mødt Dem og skulde hjem til Dem.«

»Men Hr. Hansen kender Du ikke mere?«

Otto hilste og saa' spørgende paa Mads.

»Nej — jeg mindes ikke. . .«

»Kan Du ikke huske fra Claras sidste Bal. . .?«

»Klodshans!« tilføjede Mads.

Studenten lo og knaldede med Fingrene.

»Jo — det er sandt — i Kotillonen! Frøken

Bruun gav mig Kurven og tog Dem! Det glæder mig at se Dem igen!«

»Jeg kan forstaa, at man bliver hjemme, naar man boer her,« sagde Mads, da han ved Siden af Otto Jensen gik hen ad Gangstien, mens de to Veninder gik lige foran. »Hvor er der smukkere og friskere end her?«

»Nej — det var en lykkelig Ide af Fader at flytte her ud,« svarede Otto.

Flora og Clara vendte sig om.

»I alle disse Smaahuse og Haver her omkring boer Kunstnere, der ikke vil forstyrres af Byens Larm,« sagde Flora til Mads.

»Ja,« tilføjede hendes Broder, »kender De ikke Digtet:

Det gamle København groer over Volden,
det knejser ungt ud mod de aabne Søer,
hvor Rosenvænget naar til Øresund,
og Kunsternavne lyse ud i Verden.

Her trives Roserne. Det vilde Vinløv
udfolder Efteraarets Farvepragt,
mens bag Kastanjetræer og Hyld og Popler
et Hjem sig løfter, minderigt fra Fortid.

Det er af H. C. Andersen. Oppe fra mit Vindue kan man se det Hus, hvori han har skrevet flere af sine Æventyr.«

Paa Vandringen gennem Haven var det særlig den unge Student, der førte Ordet, livligt og let; han havde læst saa meget, derfor kunde han tale med om saa meget, tænkte Mads. Af og til hjalp Søsteren ham.

Clara og Mads spiste til Aften sammen med Familien Jensen. Det var herlige Mennesker, syntes Mads. Sent paa Aftenen kørte han og Clara i en Droske hjem til Frederiksberg Allé!

Det havde været en dejlig Søndag — han vilde aldrig glemme den.

Men de to, tre Søndage, der fulgte efter, var til Gengæld triste nok for Mads.

Inden Grossereren om Lørdagen gik fra Kontoret, sagde han til Mads: »Hvis Du har Tid og Lyst, saa se hjem i Morgen.«

Mads takkede og kom tidligt paa Eftermiddagen, men Clara var ikke hjemme og hun kom ikke hjem saa længe Mads var der. Han vilde ikke spørge om, hvor hun

var henne, men han anede, hun var ude i Rosenvænget.

Næste Søndag gik det lige saadan.

»Kommer Clara ikke hjem til Middag?« spurgte Grosserer Bruun sin Kone, mens Mads hørte paa det.

»Det gør hun vist ikke,« svarede Fruen. »Frøken Jensen var her jo og hentede hende.«

»Clara behøver ikke at gaa ud hver Søndag,« sagde Grossereren i en gnaven Tone. »Hendes Veninde kan lige saa godt komme her hjem, hvis de ikke kan undvære hinanden.«

Men den tredie Søndag saa' Mads heller ikke Clara, og saa besluttede han, at han ikke mere vilde besøge Grossereren om Søndagen.

VIII.

En Streg i Regningen.

»Din Fader synes ikke om, at Du saa tidt gaar ud i Rosenvænget,« sagde Fru Bruun.

Clara, der stod foran Spejlet og knappede sine Handsker, vendte sig hurtigt om og spurgte forundret og forknyt: »Hvorfor ikke?«

»Fordi din Fader altfor tidt savner Dig; Du er jo somme Tider ikke hjemme til Middag eller Aften og næsten aldrig mere om Søndagen.«

»Saa kan jeg jo aldrig gaa der ud, naar jeg altid skal passe at være hjemme til Middag og Aften,« sagde Clara forknyt. »Det er da heller ikke saa tidt — to Gange om Ugen.«

»Og hver Søndag. Hvis nu Du og din Veninde skiftede til at komme til hinanden, saa vilde Fader da kun savne Dig en Gang om Ugen og hver anden Søndag.«

Clara satte sig ned paa en Stol og begyndte at trække sine Handsker af igen; hun saa' noget forknyt ned for sig.

»Er det noget at tage sig saa nær?« sagde Fru Bruun i en deltagende Tone.

»Jeg kommer jo ellers ingen andre Steder,« svarede Clara.

»Saa maa det vel være fordi Du ikke selv bryder Dig om det.«

»Maa jeg da heller ikke gaa der ud nu og sige, at jeg ikke maa komme mere?« spurgte Clara lidt mut.

»Fy, Clara! Jo, gaa bare!«

Clara rejste sig langsomt, begyndte atter at knappe sine Handsker, kyssede flygtigt sin Moder til Afsked og skyndte sig hen ad Alleen, som om hun var bange for at blive kaldt tilbage. Hun gik ned ad Gamle Kongevej, langs Søerne til Østerbrogade og Rosenvængets Allé. Vist var det en lang Vej, men den var saa smuk og fredelig.

Da hun var kommen i Nærheden af en lille Laage, der førte ind til en af de gamle Haver, opdagede hun et ungdommeligt, lyst Hoved, hvorpaa der sad en kæk lille Studentehue. Hovedet nikkede, Laagen fføj op og hele Studenten kom hende jublende i Møde.

Han hilste, de rakte hinanden Haanden og ilede saa let og leende forbi Haven, længer henad Vejen og ud til Langelinie.

»Jeg ventede Dem! Jeg var bange for, at De ikke vilde komme!« sagde han.

Hun lo. »Jeg var ogsaa nær ved at blive borte.«

»Nej —« svarede han tvivlende og spørgende. »Hvorfor skulde De blive borte? De havde lovet mig at komme!«

»Ja — jeg har jo ogsaa holdt mit Løfte, men det var svært, og jeg maa ikke mere komme saa tidt som før.«

Han stak sin Haand ind under hendes Arm for at holde hende fast, som om han var bange for, at hun skulde smutte fra ham. »Hvorfor ikke?«

Hun rystede smilende paa Hovedet. »Min

Fader klager over, at jeg er for lidt hjemme om Hverdagen og aldrig om Søndagen, og min Moder har foreslaaet mig, at Flora skulde komme til os en Gang om Ugen og hver anden Søndag, og jeg til hende en Gang om Ugen og hver anden Søndag.«

Den unge Student standsede og saa' næsten forskrækket paa den smukke Pige, idet han trykkede hendes Arm fastere ind til sit Bryst. »Men jeg da? Jeg, der sidder og længes efter de Dage, De plejer at komme, hvad skal jeg gøre?«

Clara blev ved at le; hun syntes det var saa morsomt at tvinge den unge Student til at tilstaa, hvor meget han holdt af hende. »De kommer til at øve Dem lidt mere i Taalmodighed — eller ogsaa kommer De til at følge Flora, naar hun gaar hjem til mig.«

»De ler ad det hele!«

»Det er da virkelig heller ikke noget at græde over!«

»Nej — det er bare trist for mig, der nu kun faar Dem at se en Gang om Ugen og hver anden Søndag!«

»Der er ikke noget at sige til det!« svarede Clara og løftede lidt paa sine smukke Skuldre. »Maaske er det endda et meget fornuftigt Forbud! De skal læse til Deres Embedseksamen, jeg skal ikke komme og forstyrre Dem!«

»Ti bare stille! De forstyrrer mig meget mere, naar De ikke er her; saa sidder jeg og stirrer i Bogen, tænker paa Dem og glemmer at vende Bladet!«

Clara rystede igen paa Hovedet og lo ungdommelig-muntert. »Ja, det er trist! Saa maatte De rigtignok ønske, at De aldrig havde set mig! — Lad os sidde os lidt ned paa denne Bænk; jeg har gaaet en lang Vej.«

»Skal vi vende om og gaa hjem?« spurgte han.

»Ja — om lidt!« svarede hun, trak sin Arm fra ham og løb hen og satte sig paa Bænken. »Jeg skal bare hvile mig i ti Minuter.«

Han satte sig ved Siden af hende. I et Par Minuter var der ingen af dem der talte. Hun saa' ud over Søen, og skønt hun vendte

Ansigtet halvt fra ham, kunde hun dog se, at han sad og betragtede hendes Ansigt, og der kom et Glimt af Skælmeri i hendes Øjne. Uden at sige noget tog han hendes Haand i den fine, lysegraa Handske og legede med hendes Fingre, men saa' stadig meget alvorlig ud.

»Hvor mange Skibe kan De tælle der ude?« spurgte hun.

»Jeg vil ikke tælle Skibe — jeg vil bare tale om Dem!«

»Saa maa De ikke svare mig i en saa gnaven Tone.«

»Maa jeg spørge Deres Fader — om jeg maa faa Dem?«

Hun trak hastigt sin Haand fra ham, blev blussende rød i Hovedet og gav sig til at stirre med et uroligt Smil ud over Søen, men svarede ikke. Lidt efter gjorde hun Mine til at rejse sig. »Nu er de ti Minuter nok gaet.«

Han greb fat om hendes Arm med begge sine Hænder. »Nej — De faar ikke Lov til at gaa, før De har svaret paa mit Spørgsmaal.«

»Hvis jeg nu ikke vil svare paa det?«

»Saa maa De give mig en Grund, hvorfor De ikke vil svare — hvis De kan; men De kan ikke.«

»Ikke?« spurgte hun drillende.

»Nej!«

»Hvis jeg for Eksempel var bleven fornærmet, fordi De vilde spørge min Fader uden først at spørge mig.«

»Det er en meget daarlig Grund. Jeg spørger jo netop Dem! Giver De mig ikke Lov til at spørge Deres Fader, om jeg maa faa Dem, saa kan jeg tænke, det er fordi De ikke vil have mig, og spørger ikke mere.«

Hun sad og saa' ned for sig, og uden at se paa ham spurgte hun med lidt usikker Stemme: »Hvad tror De, Deres egen Fader vil sige?«

»At jeg helst skulde vente med at forlove mig til jeg var bleven Kandidat; det er jo den gamle Historie. Men min Fader er altid høflig imod Damerne, og naar De vil have mig straks, vil han ikke være saa ugalant at sige, De skal vente paa mig et Par Aar.«

»Men hvis jeg ikke har noget imod at vente.«

»Saa kan jeg ikke læse — saa kan jeg ikke holde mine Tanker samlede — og saa bliver jeg aldrig Læge.«

»Og det skal jeg have paa min Samvittighed! — Nej — saa vil jeg heller give efter straks! — Maa jeg saa gaa?«

»Ja — og jeg gaar med!«

De gik hen ad Vejen tilbage til Rosenvængets Allé.

»Saa kommer jeg paa Søndag,« sagde Studenten. »Men saa maa De i Forvejen berede Deres Fader paa, at jeg kommer, og give ham et Vink om Grunden til mit Besøg.«

»Det kan Moder gøre.«

»Der kan vel ikke være noget at frygte for?«

»Det tænker jeg ikke!« svarede Clara leende. »Fader kender Dem jo! De har endda spillet Whist med ham.«

— — —

Den Aften fulgte den unge Student Clara helt hjem til hendes Gadedør. Han mærkede

slet ikke, at Vejen var lang, heller ikke da han gik alene tilbage.

— — —

Det var ikke vanskeligt for Fru Bruun at komme til at tale uforstyrret med sin Mand; men hun ventede dog til Lørdag Eftermiddag med den Meddelelse, hun havde at gøre ham.

»Otto Jensen kommer i Morgen.«

»Naa — Studenten? Saa kommer hans Søster vel ogsaa?«

»Det véd jeg ikke. Han kommer for at tale med Dig.«

Grossereren saa' lidt forundret paa sin Kone. »Med mig? Om hvad?«

»Det kan Du vel nok tænke!«

»Nej — men Du siger det i saadan en hemmelighedsfuld Tone, at jeg næsten kan gætte det. Er det om Clara?«

»Ja.«

Grossereren blev mere alvorlig. »Han er Midiciner?« spurgte han lidt efter, mere for at sige noget.

»Ja,« svarede Fruen. »Han er jo et net Menneske — og begavet...«

»Begavet — det er vel noget Clara har fortalt Dig?»

»Det er jo ogsaa en rigtig pæn Familie.«

»Det tvivler jeg ikke om. Men er han ikke meget ung?»

»Han er lige saa gammel som Clara.«

»Det havde ingen Skade været til, om han havde været nogle Aar ældre.«

»Nej — naturligvis,« svarede Fru Bruun, »men som de er nu, er de jo et nydeligt ungt Par.«

»Du ønsker altsaa denne Forbindelse?»

»Ja — jeg synes rigtig godt om det unge Menneske. Har Du noget imod Forlovelsen?»

Nu oplivede et flygtigt Smil Grossererens alvorlige Ansigt. »Det er jo ikke en Forlovelse, man har nogen som helst Grund til at sætte sig imod med Hænder og Fødder, derfor giver man sit Samtykke, og naar man har gjort det, saa er det aldeles unyttigt at tale om, hvorvidt det har været en Streg i Regningen.«

Fru Bruun saa' forbavset paa sin Mand. »Det var da underligt! Naar Du siger saale-

des, maa der jo være En, Du heller vilde have Clara skulde forloves med. Jeg kan ikke begribe, hvem det skulde være.«

»Og Du skal heller ikke spekulere paa det, min Ven! Jeg har ikke sagt, at jeg havde en anden Svigersøn i Kikkerten, jeg har kun sagt, at hvis det mulige Tilfælde var tilstede, saa vilde jeg ikke tale om det hverken til Dig eller nogen anden, fordi det kunde vække Misstemning. Jeg giver mit Samtykke til Forlovelsen uden Indvendinger.«

Fru Bruun lod sig nøje med den Forklaring; men hun saa' meget tankefuld ud, og da hun stod alene i Havestuen og saa' ud i Haven, rystede hun paa Hovedet. Hun skulde kende sin Mand daarligt, hvis han alligevel ikke havde tænkt paa en anden Svigersøn; men hvem den anden kunde være, var hende aldeles ubegribeligt. Et Øjeblik tænkte hun paa Hansen, men opgav hurtigt denne Tanke og var lige ved at le højt. Hendes Mand havde ganske vist været som en Fader mod den fattige Dreng, men det beviste kun hendes Mands gode Hjærte; det kunde da vel aldrig falde ham ind at give sin Datter en

Aviskone til Svigermoder! I hvert Fald vilde hun ikke sige noget til sin Datter. Hvorfor skulde Clara ogsaa gaa og gruble over en Gaade, hun heller ikke kunde løse?

— — —
»Hvad sagde Fader?« spurgte Clara.

»Ja, hvad skulde han sige andet, end at han ikke havde noget imod Forlovelsen?«

»Det var pænt!«

»Det var jo ikke mere end man kunde vente, eftersom din Fader ikke kender nogen anden, han kunde foretrække.«

»Nej,« svarede Clara leende, »med mindre det skulde være Hansen?«

»Min Gud, Barn, hvor falder Du paa det?«

»Er det saa underligt? Fader har opdraget Hansen som han vilde have ham, der er ingen Tvivl om, at han er dygtig i sit Fag, og der er heller ingen Tvivl om, at Fader heller vilde have en Handelsmand til Svigersøn end en Læge.«

»Men kunde Du da virkelig tænke Dig en Aviskone til Svigermoder?«

»For det første gaar Hansens Moder vist ikke mere med Aviser; hun holder Hus for

sin Søn, og for det andet er her jo slet ikke Tale om, hvad jeg, men hvad Fader kunde tænke sig.«

»Aa — man kan lige saa lidt blive klog paa Dig som paa din Fader!«

Clara gav sig til at le. »Der fangede jeg Dig! Saa har Fader dog sagt noget, som Du ikke vil sige til mig!«

»Ja — men det var noget, som hverken Du eller jeg kan forstaa!«

»Heller ikke jeg?«

»Nej!«

Moderen gik ind i en anden Stue og Clara løb jublende ud i Haven. Hun var sikker paa, at hendes Fader intet havde sagt, der kunde gøre noget Skaar i hendes Glæde.

— — —

Om Søndagen gik Grosserereren Morgentur.

Da Klokken blev over tolv, begyndte Clara at se lidt oftere paa sit Uhr, end hun plejede; af og til gik hun ind ved det aabne Vindue til Gaden og spejdede lidt utaalmodigt ned ad Alleen.

Endelig kom Otto, men da var Klokken

ogsaa over to, og Grossereren var endnu ikke kommen hjem fra sin Morgentur.

»Det gør ingen Ting, din Fader ikke er hjemme,« sagde Otto, »saa kan jeg først tale lidt med Dig?«

Og da de to unge Mennesker leende og talende vandrede rundt i Haven, stod Fru Bruun inde i Havestuen og frydede sig over dem: det var virkelig et smukt Par!

— — —

Grossererens Morgentur var i Dag usædvanlig lang; han kom først hjem, da han skulde spise til Middag, og fik kun Tid til at veksle en høflig Hilsen med Studenten.

Stemningen ved Bordet var lidt trykket, og Otto ønskede flere Gange, at baade Middagen og Frieriet var forbi.

For Resten var Frieriet slet ikke saa svært, da det kom til Stykket.

»Deres Datter har givet mig Lov til at bede Dem . . .«

»Ja — jeg véd det,« sagde Grossereren venligt, da Studenten standsede. »De er jo enig med Clara, saa er De vel ogsaa enig med Deres Forældre. Muligvis havde De

handlet klogere i at beholde Deres fulde Frihed lidt endnu, for Eksempel til De var bleven Kandidat; men det maa væsentligt blive en Sag mellem Dem og Deres Fader. Lange Forlovelser er ikke saa dejlige, som De maaske nu tror.«

»Men . . .«

»Ja, misforstaa mig ikke,« afbrød Grossereren den unge Student og lo, »min Prædiken kommer her noget post festum. Naar to unge Mennesker er blevne enige om at forlove sig, skal de ikke bag efter gøre det om og blive enige om at vente.«

— — —
Næste Søndag deklareredes Forlovelsen ved en Fest hos Grossereren; hertil var kun Ottos og Claras nærmeste Familie tilstede, men det blev endda ikke saa faa.

Om Mandagen kom Grossereren senere paa Kontoret end sædvanlig, ikke fordi han havde sovet længe, men fordi han havde gaaet en meget lang Omvej, mest ad ensomme Stier.

Om Eftermiddagen kaldte han paa Mads; men da Mads kom ind i det hyggelige lille

Arbejdsværelse, sagde Grosserereren: »Jeg havde glemt, at jeg endnu har et Par Linier at skrive; sæt Dig et Øjeblik hen i Sofaen.«

Grosserereren talte og skrev paa en Gang.

»Hvordan har Du det nu hjemme?«

»Jo — Tak — meget godt.«

»Du bor i Studiestræde?«

»Ja.«

»Er det en god Lejlighed?«

»Ja; den er jo ikke saa stor, men den er lys og livlig; det er en tredje Sal til Gaden, helt henne ved Volden. Moder er ogsaa glad over, at vi har faaet en saadan Lejlighed; hun har jo ikke haft det for godt, siden hun blev gift, og det var vel det værste for hende, at hun har haft det saa godt, mens hun var ung Pige; min Moder er af fin Familie.«

»Saa er det godt, at din Moder har faaet Dig, og at Du kan forsørge hende, saa hun ikke mere behøver at arbejde ude.«

»Ja — men det er underligt nok, saa længe Moder gik med Blade, var hun altid rask, men siden hun holdt op, begyndte hun at skranke.«

»Saa kommer hun vel for lidt ud i Luft
nu,« sagde Grossereren. »Du skulde
sørge for, at hun kom lidt ud hver Dag.
Du gaar vel aldrig med hende? Nej, Du er
nok ogsaa en af dem, der holder mest af at
gaa alene. Derfor kommer Du ikke mere
hjem til os. Naa — for Resten er der hel-
ler ikke morsomt. Hvis din Moder trænger
til trisk Luft, saa kan vi jo let faa hende
tinget i Kost et Sted ude paa Landet.«

»Ja,« svarede Mads langsomt, »det har
jeg ikke tænkt paa; men det kunde Moder
maaske have godt af.«

»Udgifterne hertil skal jeg nok paatage
mig.«

»De viser mig altid saa megen Godhed,
Hr. Grosserer, og jeg faar maaske aldrig
Lejlighed til at vise min Taknemlighed.«

»Det skal Du ikke sige. Jeg véd, jeg
kan stole paa Dig, og at det er klogt at
knytte et yngre og trofast Menneske til
Forretningen. Ganske vist gaar det ikke al-
tid, som man tænker; selv en Købmand kan
taa en Streg i Regningen; men saa maa man
se at komme overens paa bedste Maade.«

IX.

Tunge Sorger.

Madam Hansen laa taalmodigt i sin Seng og pillede med sine magre Fingre om det hvide Lagen paa Overdynen. Det var mærkeligt, saa hun havde forandret sig! Den Gang, hun gik med Aviser, var hendes Ansigt vejrbidt og solbrændt, hendes Fingre tykke og røde; nu var hendes Hudfarve fin og bleg og hendes magre Fingre hvide, som om hun var en fornem Dame, der ikke plejede at bestille noget.

Tidt naar Mads kom hjem og saa' sin Moder ligge bleg og fin i de skinnerende hvide Lagener, tænkte han, at nu lignede hans Moder en fornem Dame.

Da Moderen bleg syg, havde Mads maat-

tet antage en ældre, dygtig Pige, som saa udmærket sørgede for alt i Huset og som omhyggeligt og venligt plejede den Syge.

Madam Hansen var saa let at tilfredsstille. Hun syntes ikke, hun var syg, hun var bare saa træt og mat, at hun knap kunde holde ud at sidde en halv Time oprejst i Sengen. Hun følte ingen Smærte, der var værd at tale om, hun vidste heller ikke, hvad hendes Sygdom hed, saadan noget fortalte Lægen jo aldrig — hun vidste bare, at det var Lungerne, det var galt med.

Da Mads om Aftenen kom hjem, satte han sig ved Moderens Seng.

»I Dag talte Grossereren om Dig,« sagde han.

Madam Hansen skyndte sig at rejse sig op i Sengen, og efter megen Møje lykkedes det hende langt om længe at komme til at sidde op. Hun spurgte ikke, hun sad bare og saa' smilende og spørgende paa Mads og ventede paa, at han skulde fortælle videre.

»Han spurgte, hvordan Du havde det; han har ikke før spurgt om Dig; det kom

ogsaa af, at han først spurgte, hvordan jeg havde det hjemme. Saa fortalte jeg ham, at Du var syg. Han mente, at det var fordi Du nu kom for lidt i Luften, og sagde, at naar Du blev lidt raskere, skulde Du tilbringe Resten af Sommeren et Sted paa Landet; det vilde han betale.«

Madam Hansen begyndte at famle for sig med Hænderne, greb fat i Mads' Haand, trak ham hen til sig, saa hans Hoved kom til at hvile ved hendes Bryst, og da hun bøjede sit Hoved ned over ham, faldt der en varm Taare paa hans Kind.

Mads trak langsomt sit Hoved tilbage og saa' rørt og smilende paa Moderen.

»Grossereren er en god Mand,« sagde han.

Moderen nikkede. »Jeg er saa glad for Dig. Du er bleven et godt Menneske, klog og pæn er Du bleven. Og jeg har dog været saadan en daarlig Moder...«

»Nej...«

»Jø, jeg har! Tror Du ikke, jeg tænker meget over det? Du har ogsaa selv sagt det; men det havde Du Lov til at sige. Jeg

har gjort Dig meget ondt, men jeg vidste ikke selv af det — jeg tænkte ikke over det. Jeg var jo bleven saa sløv, saa ligegyldig for, hvordan Du og jeg selv saa' ud.«

»Det var ikke saa underligt, Moder! Du havde jo haft saa mange Sorger.«

»Ja — men man skal alligevel holde sig oprejst, ikke alene for sin egen Skyld, men ogsaa for sit Barns Skyld.«

»Hvis man kan, Moder, hvis man kan! Det er ikke alle, der kan, og det er ikke godt at vide, hvordan det vilde gaa mig, hvis jeg fik saa store Sorger, som Du har haft.«

»Gud fri Dig for det, min Dreng! Men saadanne Sorger vil Du heller ikke faa! Du har haft dine som Barn, Du vil nok blive skaaet Resten af Livet, og jeg glæder mig til at skulle sé Dig rigtig lykkelig, og det vil jeg ogsaa nok opleve — jeg er jo ikke saa syg! Og Du fortjener at blive lykkelig, Du er saa klog og saa god! Du har opdraget din Moder! Ja, det er den omvendte Verden! Jeg kunde ikke opdrage Dig, da Du var lille, saa opdrog Du mig, da Du

blev stor. Det var Dig, der lærte mig at hygge og pynte Hjemmet, det havde jeg aldrig lært før. Hjemme hos mine Forældre gik jeg som Stadsdukke; jeg havde huerken Søstre eller Brødre. Der var en Pige til at gøre alt, og man havde vel ogsaa tænkt, at jeg skulde have Pige, naar jeg en Gang skulde have eget Hjem, derfor lærte jeg aldrig noget.«

Hun lagde sig tilbage paa Hovepuden, som om hun var bleven træt.

Mads blev siddende ved Siden af Sengen, han dækkede Overdynen godt over hende.

I et Par Minuter var der ingen af dem, der talte. Saa begyndte Moderen igen, stille og uden at rejse sig:

»Jeg kunde fortælle Dig noget om den Tid, jeg var hjemme hos mine Forældre; men jeg véd ikke, om Du synes om, at jeg fortæller Dig det.«

Mads smilte flygtigt. »Det véd jeg heller ikke; men hvis det er noget, Du tror vil gøre mig bedrøvet, saa skal Du ikke fortælle mig det.«

Moderen svarede ikke straks. Hun laa

med Kinden paa Hovedpuden og tænkte.

»Det er noget om Bruun.«

»Grossereren?« spurgte Mads overrasket og saa' skarpt og spørgende ned paa Moderens blege, fine Ansigt.

»Ja. — — Han kom i mine Forældres Hus.«

»Saa? — Det har Du ikke før talt noget om, og jeg har dog spurgt Dig, om Du kendte ham fra tidligere Tid!«

»Ja — — — for jeg vidste ikke om Du kunde lide, at jeg havde kendt ham før.«

Mads blev pludselig saa underlig urolig, som om Moderen vilde gøre ham en Tilstaaelse, der vilde blive skæbnesvanger for ham. Han vilde ikke spørge — han ventede.

»Bruun kom tidt i vort Hus, da han var ung — han var altid velkommen. De troede alle der hjemme, at han skulde blive forlovet med mig — og det troede han selv — han spurgte mig om det — — men da havde jeg allerede set den anden og syntes bedre om ham. Han, din Fader, kom aldrig hjem til os, fordi han var Haandværkssvend. Mine Forældre var meget vrede paa ham

— og paa mig med. Bruun blev ved at komme, men ikke saa tidt som før. Forholdene der hjemme blev saa kedelige for mig, at jeg længtes efter at komme hjemme fra. Og saa giftede vi os. Jeg kom fra et velhavende Hjem ind i en lille, sparsomt møbleret Lejlighed. Vi havde jo ikke meget, hverken han eller jeg.«

Mads trak Vejret lettere, og hans Stemme lød helt fornøjet, da han svarede: »Jo, der fik Du rigtignok fat i den rette, Moder! Men jeg kan ikke begribe — det lignede Dig jo slet ikke at være saa villiestærk.«

»Naa — den Gang var jeg lidt anderledes end nu — — og saa var det ogsaa det eneste, jeg vilde — jeg vilde have Tobakspinderen, jeg vilde ikke have Kontoristen! Der var ogsaa saa stor Forskæl paa dem! Bruun var altid saa kedelig. Han kunde synge kønt — og spille paa Guitar! Jeg sang ogsaa godt den Gang — vi sang Duetter sammen. Men senere — saa glemte jeg at synge — jeg glemte at le — og jeg havde ikke mere nogen Villie. Men saadan skulde det hele vel være, det er vel nok noget

Vorherre bestemmer, og nu har jeg det jo igen saa godt, som jeg kan forlange.«

»Naar bare Du var rask, Moder!«

»Det bliver jeg saamænd nok! Jeg er jo næsten ikke syg — jeg har bare ingen Kræfter. Og Doktoren giver mig jo heller ingen Medicin — bare Vin og kraftig Mad. Jo, jeg skal saamænd nok komme mig! Det er et Held, at Du har Raad til at sørge saa godt for mig. Havde jeg ikke Dig, saa vilde jeg nok dø, men saa kunde det ogsaa være det samme. Jeg er saa glad for Dig, og nu tror jeg ogsaa, at Du vil faa det rigtigt godt og blive en velhavende Mand, for Du forstaar at omgaas Penge. Jeg véd, at Du godt kan lide Bruuns Datter.«

»Hvoraf véd Du det?«

»Aa — jo! Tror Du ikke, jeg kan mærke det af den Maade, Du altid omtaler hende paa. Det bliver nok Dig og hende!«

Mads smilte lidt sørgmodigt. »Har Du ligget og spekuleret paa det?«

»Ja — hvad skulde jeg ellers bestille?«

»Men Du sagde jo selv før noget lig-

nende som: „Mennesket spaar, men Gud raa'er!“

»Ja — men det er ingen Synd at hjælpe Vorherre lidt paa Gled.«

Mads lo igen. »Vorherre maa vide, hvordan jeg skulde bære mig ad med det! Jeg er ikke saa modig som Grosserer Bruun var, da han var ung, eller som min Fader var! Hvis det er, som Du siger, at jeg gjerne vilde have min Principals Datter, tror Du saa, at jeg, hendes Faders Kontorist, havde Mod til at sige det til hende?«

»Aa — Du er jo ogsaa mere end Kontorist, Du er jo ogsaa Husven.«

»Har været, havde jeg nær sagt! I den sidste Tid har jeg ikke været der ret meget.«

»Saa er det vist din egen Skyld! — — Det er pænt, at Bruun vil betale Landophold for mig. Jeg kunde dog passende gaa op og takke ham for det, naar jeg kom op.«

»Det behøves ikke!«

»Nej — jeg véd nok, Du synes ikke om, at jeg taler med ham. Du kan da nok tro,

jeg vilde tage mig i Agt for, hvad jeg sagde.«

»Jeg vil dog helst have, Du slet ingen Ting siger, Moder! Nu skal Du se at komme til at sove!«

»Aa — jeg sover ikke meget! Lidt om Natten og lidt om Dagen.«

Mads bøjede sig ned over Moderen, kysede hende paa Panden og gik derefter ind i sit eget Værelse.

Denne Samtale med Moderen havde givet ham en Del at tænke paa. Det var ikke saa underligt Moderen vidste, hvor meget han holdt af sin Principals Datter; det var jo hende, han altid talte om med Moderen! Men hvis han nogensinde skulde faa det sagt til hende, saa maatte det ske ved et helt uventet Tilfælde.

En Dag i den følgende Uge var Mads rejst til Roskilde for at besørge et Ærinde for Grosserereren.

Henad Aften kom der en lille Pige op

paa Kontoret for at spørge efter Hr. Hansen. Det var just paa den Tid, Kontoret skulde lukkes.

Der blev sagt til hende, at Hansen var rejst og at han ikke kom mere paa Kontoret den Dag.

Men den lille Pige vilde ikke gaa med den Besked. »Han skulde straks komme hjem, ellers dør hans Moder.«

Thaarup gik ind til Grossereren, der tilfældigvis endnu ikke var gaaet hjem. Lidt efter kom Thaarup tilbage, paa samme Tid som Grossereren viste sig i Døraabningen og vinkede den lille Pige ind til sig.

Et Par Minuter efter gik Grossereren gennem Kontoret med Hat og Overtøj paa og fulgt af Pigebarnet.

Da Grossereren kom hjem i Madam Hansens Stue, stod Lægen og Pigen ved hendes Seng. Den Syge laa ganske stille, med matte Øjne, der ikke saa' paa noget.

»Jeg beklager, at hendes Søn for Øjeblikket ikke er her i Byen,« sagde Grossereren.

»Det er for saa vidt ligegyldigt som hun ikke vilde kunne kende ham,« svarede Lægen. »Hun kender ingen, Bevidstheden er borte, det hele er snart forbi.«

»Vidste han i Morges, da han gik hjemme fra, at Moderen var saa syg?« spurgte Grossereren.

»Nej — hun var ikke mere syg i Gaar end i Dag,« svarede Lægen. »Jeg havde sagt til ham, at Døden kunde komme pludselig; men ingen kunde vide hvornaar. For Resten troede baade han og Moderen selv, at hun vilde blive rask igen. — Ja, her er intet for mig at gøre.«

Lægen bukkede og gik.

»Jeg venter lidt,« sagde Grossereren til Pigen, »maaske Hansen imidlertid kommer.«

Pigen gik ud. Grosserer Bruun blev alene tilbage ved sin Ungdomselskedes Dødsleje. Han satte sig paa Stolen ved Siden af Sengen og saa' paa hende. Han syntes, hun saa' paa ham.

Han bøjede sig hen imod hende. »Kender De mig?«

Hun svarede ikke, hun kunde vist ikke

høre hans Spørgsmaal, hun kendte ham ikke.

Han sad og betragtede hendes blege, magre, men endnu smukke Ansigt og mindedes den Tid, da Kinderne havde været fyldige og røde, da Øjnene havde straalet. Og nu var hun død — eller saa godt som død! Øjnene var ikke lukkede, men de saa' intet mere! Blodet rullede maaske endnu i hendes Aarer, men saa svagt som en Kilde, der er lige ved at rinde ud! Hjærtet bankede maaske endnu, men saa umærkelig sagte som et Uhr, der er lige ved at gaa i Staa! — Hun fik dog en lykkelig Død! Hun havde ikke troet paa, at Døden allerede vilde hente hende — hun vilde gerne leve! Og saa kom Døden saa sagte, saa varsomt, at hun slet ikke mærkede den! Der var ingen Døds-kamp.

Grossereren rejste sig og gik hen ved Vinduet. Døren til det tilstødende Værelse stod aaben. Han gik derind. Henne paa Kommoden stod et Par Fotografier paa Stativ. Han tog det ene af disse Billeder og saa' paa det. Han saa' længe paa det — han

kendte det fra gammel Tid — det var hendes Billede som ung Pige.

Han satte atter Portrættet paa sin Plads og gik langsomt tilbage til Sygeværelset.

Den Syge laa ubevægelig som før. Han bøjede sig ned over hende, men kunde ikke høre det mindste Aandedrag; han løftede hendes Haand op fra Dynen — lidt kold og tung, men intet Pulsslag. Hun var død.

Han stod lidt og saa' paa hende. Saa gik han langsomt hen til Vinduet, hvor der stod et Glas med friske Blomster. Han tog en Rose og lagde den paa hendes Bryst.

Saa gik han.

Just som han kom ned paa Gaden mødte han Mads. De standsede. Grosserereren blev lidt forvirret, Mads overrasket og urolig.

»Der kom Bud hen paa Kontoret,« begyndte Bruun. »Det var Sygeplejersken, der vilde have Dig hjem. Saa gik jeg. Din Moder laa i en Dvale, der allerede havde varet i flere Timer. Hun kendte ingen og vilde heller ikke have kendt Dig.«

»Er Moder død?« spurgte Mads med dæmpet Stemme.

Herpaa svarede Grossereren kun med et Haandtryk. Inden han skiltes fra Mads, sagde han: »Hvis der er noget jeg kan hjælpe Dig med, saa sig det til mig.«

Mads gik langsomt op ad Trapperne, uden Støj aabnede han Døren, Pigen mærkede ikke engang, at han kom, og sagte traadte han ind i Moderens Værelse. Da han saa' Rosen paa hendes Bryst, var han ved at briste i Graad; han vidste straks hvem det var, der havde givet hans Moder den sidste Blomst. Længe stod han stille og saa' paa hendes milde, blege Ansigt, og langsomt lod han sig synke ned paa Stolen ved hendes Leje, og der sad han, da Pigen kom derind.

»Aa — jeg har ikke hørt, at De er kommen,« sagde hun og vilde gaa igen.

»Bliv lidt,« sagde Mads. »Naa — jeg kom nok for sent! Men Moder savnede mig jo ikke — det er endda godt. Jeg talte med Hr. Bruun. Det er vel ham, der har lagt den Rose hen paa min Moders Bryst?«

»Ja.«

»Jeg tænkte nok, det var ham.«

Pigen saa' paa Mads. Han var alvorlig, men Sorgen overvældede ham ikke.

»Hun sov stille hen, uden at nogen mærkede det, har jeg hørt.«

»Ja.«

»Naa — — ja — —.«

Han rejste sig langsomt og gik ind i den anden Stue. Pigen fulgte efter og gik ud i Køkkenet.

Nogle Dage senere blev Madam Hansen begravet fra Frue Kirke. Følget var ikke stort. Efter Ligvognen fulgte to Drosker og fire Kareter, i de to første sad Ligbærerne, saa kom Mads og Præsten, saa Grosserer Bruun, hans Datter og hans Svigersøn og i de to sidste de af Grossererens Folk, der kunde være med. Efter Vognene fulgte en Snes Mennesker til Fods fra Frue Kirke til Assistens Kirkegaard paa Nørrebro.

Da Kisten var sænket ned i Graven og Følget skulde tage Afsked med Mads, kom ogsaa Clara og Otto hen til ham. De tre

unge Mennesker stod lidt og talte sammen. Mads talte ret livlig, han lod ikke til at være saa bedrøvet. Saa sagde Clara, idet hun lagde sin Haand paa Ottos Arm:

»Det er min Forlovede.«

Mads syntes, at Jorden, hvorpaa han stod, begyndte at gynges. Saa smilte han, rakte Clara og Otto Haanden og sagde to Gange: »Til Lykke!«

»Vidste De det ikke?« spurgte Clara.

»Nej.«

»Jeg troede Fader havde sagt det.«

»Ikke til mig.«

Grosserer Bruun kom hen til dem. »Følger De med hjem?«

»Tak — — jeg har noget, jeg gjerne vil ordne,« svarede Mads.

»Saa maaske en anden Gang.«

»Ja — Tak — en anden Gang.«

»Se ogsaa en Gang ud til os,« sagde Otto Jensen.

»Ja — Tak!«

Saa blev Mads alene tilbage ved Graven, som Graverkarlene var i Færd med at kaste

til. Han stod og stirrede paa dem, uden at vide, hvad han saa' paa.

Endelig kastede de deres Spader og gik. Graven var ikke kastet helt til, men Kisten var skjult; saa kunde de gøre Resten senere. Men Mads stod der endnu. Han gik op paa Jordbunken og saa' ned i Graven. Han stod og mumlede, som om han fortalte Moderen noget. Han plejede jo gjerne at tale til hende om Clara; men det var godt, hun ikke fik det sidste at vide. Inden hun døde, troede hun saa bestemt, at hendes Søn skulde blive lykkelig; men den Lykkelige fører Bruden hjem, og det blev ikke ham! Ja, det var godt, Moderen ikke fik det at vide! Hun var lykkelig i den sidste Tid, selv da hun var syg — — og nu sov hun saa sødt!

Han hørte Fodtrin i Grusgangen og saa' derhen.

Det var tre af hans Kolleger fra Kontoret.

Han strammede sig op, smilte og gik ned til dem.

»Gaar De ikke med, Hansen?«

»Jo, naturligvis!« svarede han leende

»Vi skal have Gravøl — den Ære har min

Gamle nok fortjent! Det var godt I kom og fik mig med! Jeg stod deroppe og faldt i Tanker — og sang Vuggevise for min Moder — I kender nok den:

Visselulle, Barnelil!

Sov nu sødt og sov nu længe,
skønt din Vugge stander still',
uden Dun og uden Gænge!

Ja — Gud, hvor man kan være tosset!« Han gav sig til at le højt; men Kammeraterne, som kendte ham nøje, følte godt, at den Latter ikke var naturlig. »Vi gaar over paa Jødevejen; der er en passende Have med Keglebane og Beværtning, hvor man plejer at more sig, naar man kommer fra Begravelse. — Hør, har nogen af Jer vidst, at Frøken Bruun er bleven forlovet?« spurgte han i en lystig Tone, da de gik hen ad Vejen.

»Nej — ikke før i Dag,« svarede Nielsen. »Grosserereren fortæller jo aldrig os noget. Men vi troede. Du vidste det.«

»Nej — det kom mig helt overraskende — det var morsomt nok — men jeg anede det ikke! — Det er et Barndomsvenskab — jeg har selv kendt ham fra han var Dreng

— og det er ellers sjældent, at saadan en Børneforelskelse holder saa længe, at den fører til Bryllup — det er rørende! Jeg er ogsaa helt rørt over det.«

De fire Kontorister var imidlertid komne over Nørrebrogade og hen paa Jødevejen.

»Se her skal vi ind!« sagde Mads. »Nu bestiller jeg en god Bøf til os hver — — jo, vist saa! Jeg skal nok sørge for vi faar et Værelse, hvor vi kan sidde uforstyrret og tale fortroligt og kammeratligt sammen.«

»Vi skal op paa Kontoret igen,« sagde Møller.

»Ja — men der er ingen, der siger noget til, at I først drikker et Glas Øl sammen med mig. Jeg gaar ikke paa Kontoret! Slaa Jer nu til Ro her, saa skal jeg gaa ind og tale med Værten.«

De tre Kontorister kom ind i et mindre, tarveligt møbleret Gæsteværelse, mens Mads gik hen og talte med Værten.

»Hansen ser meget daarlig ud i Dag,« sagde Nielsen. »Det har taget svært paa ham.«

»Ja — det er mærkeligt nok,« svarede Thaarup, »de andre Dage har man ikke kun-

net mærke, at han tog sig det saa nær. I Dag spiller han Komædie; det er næsten uhyggeligt at se paa.»

Lidt efter kom Mads tilbage, fulgt af en ung Pige, der dækkede Bord. Mads havde selv taget en Flaske Portvin med ind til Vennerne.

»Det varer en lille halv Time inden Bøffen bliver færdig,« sagde han, idet han, da Pigen var gaaet, fyldte de fire Vinglas. »Imens vil vi forkorte Tiden med at drikke et Glas Vin sammen. Maa jeg takke Jer, fordi I fulgte min Moder til Graven! I kendte hende ikke, I har aldrig set hende — jeg skal en Gang vise Jer hendes Portræt, saa kan I se, hvordan hun saa' ud, da hun var en ung Pige. Paa sine gamle Dage blev hun ikke fotograferet. Hun var en skikkelig Kone. Skaal! — Naar I gaar fra mig, saa gaar jeg paa Vandring, ud hvor ingen forstyrrer mig i mine egne Tanker; det er en Vane, jeg har fra jeg var Dreng. Saa gaar jeg og snakker med mig selv! Nu kan jeg ikke mere snakke fortroligt med

den Gamle, naar jeg om Aftenen kommer hjem fra Kontoret!»

Mads klinkede tidt med sine Kolleger, og hver Gang han havde klinket, tømte han sit Glas, og da Pigen kom med Bøffen, var Vinflasken tom. Mads forlangte Brændevin og Øl til Maden, og efter Maaltidet en ny Flaske Vin. Men saa maatte Kammeraterne bryde op og gaa ind til Byen.

Mads blev siddende. »Nu skal jeg bare gøre Regnskabet op med Værten, og saa gaar jeg længer ud ad Landet til. Jeg har jo ikke noget at gaa hjem efter; der er tomt og trist der hjemme; men naar jeg har travet mig træt, saa kan jeg maaske sove, naar jeg en Gang kommer hjem. Farvel da, og Tak for i Dag!»

Da Mads var bleven alene, forlangte han mere Vin. Han blev siddende et Par Timer og tømte sin Flaske, og da han endelig kom ud paa Vejen, var han saa tung i Hovedet og saa forstumlet, at han næppe vidste, hvor han gik hen.

Omsider kom han ud ved Lersøen. Da var Solen ved at gaa ned. Han gik videre,

det begyndte at blive mørkt, men det brød han sig ikke noget om. Han drev om paa Lykke og Fromme, det var ham ligegyldigt, hvor han kom hen. Endelig kom han til Lundehuskroen. Han gik der ind og forlangte Smørrebrød, Snaps og Øl. Nu saa' han paa sit Uhr. Klokken var et Kvarter over ti.

Der var en Del Gæster i Stuen. Mads sad alene ved et Bord i et Hjørne. Nogle af Gæsterne gik, andre kom, Mads blev siddende. Da Klokken næsten var et, opdagede han, at han var bleven ene tilbage. Han betalte, hvad han havde faaet, og gik ind imod Østerbro.

Han gik langsomt og vaklende, følte hvert Øjeblik Lyst til at sætte sig paa Grøftekanten. Hans Hoved var saa tungt, hans Tanker saa mørke, og han var saa træet, at han næppe kunde slæbe sig frem. Men nu vilde han dog blive ved at gaa. Han maatte vel snart naa Fælleden; naar han kom til den, vilde han lægge sig til Hvile. Sommernatten var jo lun; naar Dagen begyndte at gry, vilde han gaa hjem.

Alle hans Tanker drejede sig om de to, han havde mistet, Moderen og Clara, de to, der havde været ham kærest af alle, og som han nu havde mistet paa en Gang.

Han kom til Nørrefælled, gik gennem Leddet og satte sig paa Bænken ved det lille Ledvogterhus. Det var tæt ved Vejen. Enkelte Skovvogne rullede endnu forbi derude. Af og til hørte han endnu Trin af Fodgængere, enkelte eller i Klynge, tavse eller syngende og støjende.

Han lænede sit Hoved op mod Træhuset, lukkede Øjnene og faldt i en urolig Slummer, hvorefter han dog tidt vaagnede op.

Det var en uheldig Soveplads. Af og til kom der gennem Leddet Folk, som vilde skraa over Fælleden. Af og til standsede de og saa' paa ham. Det blev han ked af. Han rejste sig og gik længere ind paa Fælleden.

Pludselig standsede han — han var lige ved at falde over et Menneske, der laa og sov. Det var en Kvinde. Endnu var det for mørkt til at han rigtig kunde se hende. Men det maatte være et Menneske, der var

ulykkeligere end han, tænkte han, derfor blev han saa underlig rørt ved at finde hende sovende her paa den store Fællad. Han satte sig ned paa Jorden nær ved hende, han vilde holde Vagt over hende.

Timerne gled langsomt hen. Men han følte sig ikke mere saa træt som før, og siden han fandt den sovende Kvinde, som han endnu ikke havde set, havde hans Tanker faaet en ny Retning.

Nu begyndte Dagen at gry.

Han kunde se, hun havde langt Haar; hun havde taget sin bredskyggede Straahat af og lagt over sit Hoved, saa han ikke kunde se hendes Ansigt, men han var vis paa, at hun var ung. Hun var fattigt klædt, med en lille mørkegrøn Trøje og en brun Kjole, rødbrune Strømper og Brunelsstøvler.

Da Dagen brød frem, kom der af og til en Arbejder over Fælladen, men ingen af dem kom hen i Nærheden af ham, der sad og holdt Vagt over den sovende Kvinde. Hvis hun ikke vaagnede snart, vilde han vække hende, for at der ikke skulde komme nysgærrige hen og samle sig om hende.

Han rejste sig for at flytte sig hen bag ved hende, for at hun ikke skulde faa Øje paa ham saa snart hun vaagnede.

Det var lige som om Lyden af hans dæmpede Skridt paa det tynde Græstæppe vækkede hende. Hun trak Hatten fra Ansigtet og løftede Hovedet en Smule fra Jorden, men lod det straks atter synke tilbage. Endnu havde hun ikke set ham.

Saa rejste han sig igen og gik hen foran hende.

Hun hørte ham, hævede Hovedet og saa' op. Da hun saa' den fine Herre med den høje, sorte, florumvundne Hat, rejste hun sig helt op og vilde skynde sig bort.

»De skal ikke gaa for min Skyld,« sagde Mads. »Jeg har ligget her det meste af Natten og vaaget over, at ingen skulde komme og gøre Dem Fortræd.«

Hun saa' paa ham med store forundrede Øjne. »Saa? Hvorfor det?«

»Aa, fordi det faldt mig ind, saa snart eg saa' Dem ligge her under aaben Himmel, at De var ulykkelig.«

Hun smilte flygtigt, og idet hun begyndte at gaa langsomt over Fælleden ved Siden af Mads, svarede hun: »Hvad saa? Det kan De jo ikke gøre for!«

Hun var ikke høj, og hun var spinkel hendes Ansigt var kønt, med store, brune Øjne, men magert og brunt af Sol og Vind. Hendes Haar var dejligt, rigt og straagult.

»Kan jeg heller ikke hjælpe Dem?«

Hun smilte igen, bittert som før. »Hvorfor skulde De hjælpe mig? De kender mig jo ikke? Der er saa mange, der har sagt, de vilde hjælpe mig, men ingen har ment noget med det.«

»Naar jeg spørger, om jeg kan hjælpe Dem — naar jeg beder, om jeg maa hjælpe Dem, saa mener jeg det, fordi jeg selv er ulykkelig, og bedrøvet.«

»Saa?« Hnn saa' paa ham. »Naa — ja nu ser jeg det — De har Flor om Hatten — saa har De maaske mistet Deres Kæreste?«

»Ja — jeg har mistet min Kæreste — og i Dag har jeg begravet min Moder.«

»Ja — det første kan være grimt nok — det andet skal jo gøres.«

»Hvorfor ligger De her paa Fælleden?«
spurgte Mads.

»Er det saa slemt?« svarede hun og lo.

»Det er for Resten første Nat, jeg ligger
her — og i Nat gik jeg her hen, fordi jeg
ikke havde andre Steder at være.«

»Har De intet Hjem?« spurgte Mads.

»Jeg har maaske flere end et!«

»Hvor vil De nu hen?«

»Det véd jeg ikke.«

»De ser saa god ud.«

»Ja — men det er længe siden!«

»Jeg vilde saa gjerne hjælpe Dem.«

»Hjælp da væk, hvis det kan møre Dem.«

Hendes Svar forvirrede ham. De gik et
Stykke Vej uden at tale sammen.

»Men hvordan skal jeg hjælpe Dem?«
spurgte han.

»Det maa De selv om!«

»Jeg vil ikke give Dem Penge.«

»Aa—det er det eneste, jeg bryder mig om.«

»Penge kan kun hjælpe for en Dag eller
to. Naar jeg maatte hjælpe Dem, vilde jeg
sørge for, at De fik det godt og at De ikke
mere behøvede at sove under aaben Himmel.«

»Det er rørende, men jeg tror det bare ikke.«

»Hvorfor ikke?« spurgte han.

»Aa — hvor vil De hen! Tror De ikke, jeg har hørt den Forklaring før? Naar en fin Herre vil have fat i saadan en fattig Tøs som jeg, begynder han gjerne med at bilde hende ind, at han vil hjælpe hende. Nej, kan hun faa to Kroner straks, maa hun nok være glad. Hvad kan Klokken være?«

»Fem.«

»Saa kan man snart faa en Taar Kaffe — hvis man har noget at købe for.«

»Vil De drikke Kaffe sammen med mig?« spurgte han.

»Ja — hvis De ikke generer Dem for at gaa sammen med mig. Hvor skal vi hen?«

»Hen i Studiestræde.«

»Boer De alene?«

»Ja.«

De gik et langt Stykke Vej uden at tale sammen. Der var meget, han gjerne vilde spørge hende om, men han troede, at hun helst ikke vilde svare ham.

»Man er altid lidt utilpas naar man vaag-

ner, man trænger til rigtig at faa vasket sig, og til at faa en Sjat Kaffe.«

»Begge Dele kan De faa hjemme hos mig.«

De var imidlertid kommen ind paa Fællevej. Saa tidligt paa Dagen er der kun faa Mennesker paa Gaden, og den tne Herre og den tarvelig klædte unge Pige kunde godt gaa Side om Side gennem Byens Gader uden at nogen lagde Mærke til dem.

»Har De noget at bestille?« spurgte Mads.

»Somme Tider.«

»Skal De paa Arbejde i Dag?«

»Nej.«

Hendes Svar var saa korte som muligt; det var let at mærke, at hun ikke holdt af at tale om sig selv. Men der var ogsaa noget pinligt i at gaa ved Siden af en ung Pige uden at sige et Ord til hende, og da de var komne over Søerne, sagde Mads:

»De boer altsaa ikke hjemme hos Deres Forældre?«

»Jeg har ingen.«

»Er de døde?«

»Det véd jeg ikke!«

■ Mads tav lidt. Om ogsaa hendes Svar

var korte, saa tydede de dog ikke paa, at hun var fornærmet over hans Spørgsmaal. »De holder maaske ikke af at tale om Dem selv?«

»Det er mig lige meget, hvem jeg taler om,« svarede hun og smilte lidt. »Men det er jo ikke alt, man kan svare paa. Min Moder boer paa Landstedet her ude ved Aaen; det er lange Tider siden jeg har hørt fra hende, saa det kan for den Sags Skyld godt være, at hun baade er død og begravet. Min Fader derimod kender jeg ikke, jeg aner ikke, om han er levende eller død.«

»Det er næsten lige som jeg,« sagde Mads. »Jeg véd, at min Moder er død — og begravet i Gaar; men jeg véd ikke, hvor min Fader er, ikke om han er død eller levende.«

Hun saa' tvivlende paa ham. »Saa?«

Og saa gik Samtalen igen i Staa.

Endelig naaede de Huset i Studiestræde, hvori Mads boede. Det var underligt for ham at træde ind i de Stuer, hvor hans Moder plejede at komme ham i Møde. Han var glad ved, at han havde den fremmede

Pige med, saa følte han ikke Tomheden saa trykkende.

»Her boer jeg,« sagde han.

Hun saa' sig forsigtigt om. »Ganske alene?« spurgte hun.

»Ja — ganske alene. — Kan De lave Kaffe?«

»Det var da ikke godt andet!«

»De har maaske tjent?«

»Ja — en Gang imellem!«

»Tag saa Deres Hat af — og Trøje.«

Hun lo højt. »Er der ikke mere, De vil have af?«

Hendes Latter og Spørgsmaal saarede ham. Han svarede ikke paa det.

Hun tog sin Hat af og lagde den paa Bordet.

»Kom — saa skal jeg vise Dem Køkkenet.« Hun fulgte med ham der ud og han viste hende de forskellige Ting, hun skulde bruge. »Fløde og Brød maa vi hente ovre hos Bageren.«

»Det kan jeg gøre, naar jeg har vasket mig, og mens Vandet koger.«

Han gik tilbage i Stuen og overlod Køk-

kenet til hende. Bare han vidste, hvem hun var, bare hun vilde have Tillid til ham og fortælle ham alt, saa kunde han nok hjælpe hende. Hun maatte jo være ulykkelig, siden hun hverken havde Hjem eller Arbejde. Men var hun ikke saadan en forfløjen Fugl, som ikke brød sig om at have et Hjem? Han var bange for det! Det gjorde ham ondt. Hun saa' saa god ud! Hun var nok værd at hjælpe!

Hun kom ind til ham med Flødekanden og en lille Kurv i Haanden.

»Der er vel aabent hos Bageren nu?« spurgte hun.

»Ja — han lukker tidligt op.«

»Hvad skal jeg købe?«

»Fløde og Brød — hvad De selv vil!«

Han gav hende en Krone.

Og da hun var gaaet, faldt han atter i Tanker. Hvis han skulde hjælpe hende, saa maatte han ikke tabe hende af Syne, han maatte stadig have hende om sig — her i Huset — i Moderens Sted — — hvis han kunde stole paa hende — hvis hun ikke var altfor fordærvet! — Saadan at kunne skabe et andet Menneskes Lykke — en varig Lykke!

Det vilde være et Maal, der var værd at leve for!

Hun kom hurtigt tilbage fra Bageren, lagde Pengene, hun havde faaet igen, paa Bordet, og gik ud i Køkkenet.

Han saa' langt efter hende. Skønt hun var spinkel, var hendes Figur dog smuk, der var noget yndetuldt og let i hendes Gang, og hendes Ansigt med de store brune Øjne vilde være kønt, naar Kinderne ikke var saa indfaldne.

Hun kom ind med en Kop Kaffe, Sukkerskaal og Flødekande paa en Bakke, Wienerbrød paa en Tallerken. »Værsgod!«

»Hvor er Deres Kaffe?« spurgte Mads.

»Jeg drikker ude i Køkkenet,« svarede hun og vilde gaa igen.

»Nej — vist ikke! Kom ind og gør mig Selskab.«

»Ja.«

»Er De altid saa beskeden?« spurgte han, da hun kom tilbage med sin Kaffekop

Hun lo. »Nej — ikke altid!«

Han sad og betragtede hende i Stilhed, mens de drak Kaffe. Han vidste ikke rig-

tig, om han skulde gøre hende et Forslag. »De har altsaa ingen Plads for Øjeblikket?« spurgte han.

»Nej.«

»Bryder De Dem om at faa en Plads?«

»Ja — hvorfor ikke?«

»Noget maa De vel have at bestille,« sagde Mads; han syntes ikke rigtigt godt om hendes Svar. »De kan jo ikke som en Spurv pille Deres Føde op fra Gaden.«

»Nej.«

»Kunde De ikke lide at være her?«

Hun svarede lidt udvigende: »Jo — hvorfor ikke? Hvad skulde jeg saa bestille?«

»Holde Huset i Orden — lave Mad til Dem og mig.«

»Er De hjemme hele Dagen?«

»Nej — jeg er ude hele Dagen.«

»Men De kender mig jo slet ikke — De véd ikke, om jeg imens render bort med alt, hvad her er.«

»Det tror jeg ikke om Dem.«

»Nej — det behøver De saamænd heller ikke at være bange for!« svarede hun hurtigt og inderligt.

»De skal faa det godt her,« sagde Mads. Han førte hende ind i sin Moders Stue.

»Dette Værelse skal De faa for Dem selv.«

»Har det været Deres Moders?«

»Ja.«

»Har De ingen Pige haft?« spurgte hun.

»Mens min Moder var syg, havde vi en Sygeplejerske, hun sørgede paa samme Tid for Huset som en dygtig Husholderske.«

»Hvorfor beholdt De ikke hende?«

»Fordi hun havde et større Maal end at være min Husholderske.« Han saa' smilende og spørgende paa den fremmede Pige. »De har nok heller ikke rigtig Lyst til at være hos mig?«

»Jeg kan ikke tro, at De mener det! De kender mig ikke, véd ikke engang, hvad jeg hedder! De finder mig i Nat liggende sovende paa Fælleden, De maa tro, jeg intet Hjem har — og det har jeg heller ikke! — De maa tro alt muligt slet om mig, at jeg er et af de Samfundets Stedbørn, der lever af deres Skam, en Kvinde, der har glemt at rødme, der er sunken ned i Skarnet og ikke kan trækkes op af det, uden at der

stadig hænger noget af Skarnet ved hende — og hvis De har tænkt saaledes, var det jo ikke helt forkert! — Hvor kan det saa falde Dem ind at betro mig Deres Hjem og Nøglerne til det, lade mig være alene her, mens De er ude?»

»Det glæder mig at høre Dem tale saa fornuftigt og saa ærligt,« svarede Mads, idet han tog hende ved Haanden, førte hende hen til Sofaen og satte sig selv ved Siden af hende. »Fra jeg i Gaar Middags gik fra min Moders Grav, drev jeg om paa Landevejene, bestilte ikke andet end at sørge og at drikke. Det var ikke over Tabet af min Moder, jeg sørgede mest; men ved hendes Grav var det, jeg fik at vide, at jeg havde lidt et andet Tab, og det var Sorgen over dette Tab, der var lige ved at gøre mig sindsforvirret. Jeg drak over alt, hvor jeg kunde faa noget at drikke, og travede videre, og saaledes kom jeg tidlig i Morges, inden det endnu var lyst, ind paa Fælleden og var lige ved at falde over Dem. Jeg bøjede mig ned over Dem, jeg kunde ikke se, hvem De var, men jeg kunde se, De

var ung. Jeg tænkte i Øjeblikket ikke paa, at De var en falden Kvinde, men ulykkelig lige som jeg selv! Det faldt mig ikke ind, at vi to ulykkelige kunde støtte og trøste hinanden; men min egen Sorg gjorde mig deltagende i Deres, og min Trang til at hjælpe Dem, om jeg kunde og maatte, fik mig til at lejre mig nær ved Dem, til at vaage over Dem, mens De sov. Jeg skal ikke fritte Dem ud om Deres Fortid, De skal ikke fortælle mig mere, end De selv vil. Der kan være Ting i Ens Liv, som man krymper sig ved at tænke paa, som man ikke vil betro sin mest hengivne Ven — ja, maske allermindst ham. Det véd jeg med mig selv! Jeg har ogsaa en Gang været lige ved at synke tilbunds, men det lykkedes mig at komme op.«

Hun saa' spørgende paa ham og smilte. »Er det ikke noget, De siger for at undskylde mig?«

»De er saa mistænksom!« svarede han og lo,

»Mistænksom?« gentog hun. »Ja, det bliver man let, naar man tidt bliver narret.«

Lidt efter tilføjede hun: »Inden vi kom her hjem, gik jeg og tænkte paa, hvad De kunde være.«

»Hvad troede De?«

»Ingen Ting — jeg kunde slet ikke begribe det.«

»Kan De heller ikke gætte det nu?«

»Nu véd jeg det; det staar jo ude paa Dørpladen: M. Hansen, Kontorist.«

»Ja — det er sandt,« svarede han leende. »Saa kan De vel ogsaa sige mig, hvad De hedder?«

»Thora — Thora Larsen.«

»Thora!« gentog han langsomt og lagde en sælsom Ømhed i Navnet. »Klokken otte skal jeg paa Kontoret,« vedblev han, »det varer altsaa ikke længe, før jeg skal gaa, og saa kommer jeg hjem igen Klokken seks. Vil De saa lave Mad, til jeg kommer hjem — til os to — De maa lave, hvad De vil, saa skal De faa Penge af mig til at købe ind for.«

»Aa nej, lad mig heller være fri,« sagde Thora i en næsten bønlig Tone. »Jeg er bange for, at De skal komme til at fortryde

det. De kan let faa en Pige, der er meget bedre og dygtigere end jeg.«

»Og hvad vil De saa?«

»Gaa ud igen hvor jeg kom fra.«

»Nej, det maa De ikke — saa berøver De mig det Maal, jeg har sat mig for at holde mig oprejst! Bliv hos mig, tænk ikke paa mig, men paa Dem selv! Jeg vil være god imod Dem! Jeg vil pynte Dem som en fin lille Dame! De vil blive smukkere, end De er, naar De faar det godt! Naar jeg har Dem at tænke paa, vil jeg glemme den anden, men naar De gaar fra mig nu, eller siden løber fra mig uden at sige mig det, saa vil De bare gøre mig endnu mere be-
drøvet, end jeg er. Jeg forlanger ikke at vide, hvem De er! Nu véd jeg jo Deres Navn, jeg véd, De har ingen Forældre — maaske slet ingen Paarørende — mere behøver jeg jo ikke at vide. Af Deres Tale og Væsen har jeg beholdt det Indtryk, som jeg straks fik, at De ikke er en fordærvet Pige, De er ikke raa, ikke simpel, ikke slet — De er ikke lykkelig. Men De kan blive lykkelig og glad, tror jeg, naar De vil stole

paa mig! Hører De ikke, jeg beder Dem saa meget om at blive hos mig — for Deres egen Skyld — og for min Skyld.«

»Jo — det hører jeg nok,« svarede hun langsomt og med et sørgmodigt Smil, »men jeg kan stadigvæk ikke forstaa det! Hvor kan De have saadan Tillid til mig, som De slet ikke kender. Det er meget pænt af Dem, at De tror saa godt om mig, men jeg véd med mig selv, at jeg er et daarligt Fruentimmer.«

»Nej, De er ikke; De dømmer Dem selv strængere end jeg gør — og det har De Lov til. Husk nu paa, hvis De ikke vil blive hos mig, saa skal jeg jo overlade mit Hus til en Tjenestepige, som jeg ikke engang kender saa godt, som jeg nu kender Dem. Naar jeg bare vidste, hvorfor De gør saa mange Ophævelser! Frygter De for, at jeg skal blive skuffet i min Tillid til Dem? Føler De Dem som en Skovfugl, der er vant til et frit Liv og ikke kan trives i et Bur som dette?«

Thora rystede lidt sørgmodigt paa Hove-

det. »Nej — jeg kunde saamænd godt trives her.«

»Er der andet, der holder Dem tilbage?«

»Nej —« svarede hun, men mere dæmpet og usikkert end før.

»Saa bliv da her! Vil De?«

»Ja — — naar De endelig vil have det.«

»Ja! Og saa vil jeg bede Dem om at love mig en Ting: Gaa ikke fra mig, uden i det mindste at sige mig det i Forvejen. Lad mig ikke komme hjem og finde Stuen tom. Lover De mig det?

»Ja.«

»Saa tror jeg Dem ogsaa! Her er Penge! Køb hvad De vil til i Aften, naar jeg kommer hjem. Jeg skal snart gaa, men jeg skal først klæde mig om.«

En Timestid efter, da Klokken manglede et Kvarter i otte, tog Mads Afsked med sin ny Husholderske.

»Hold nu ud til jeg kommer hjem!« sagde han. »Læs i mine Bøger, hvis det kan more Dem, kig ud af Vinduet, men gaa ikke ud i Dag, uden for at købe det, De skal bruge

til Middagsmad! Naar jeg kommer hjem i Aften, saa skal vi tale om en ny Kjole til Dem, ny Hat, nyt Overtøj og hvad De ellers mangler — og naar De har faaet det, saa kan De godt gaa lidt ud om Dagen, naar De er færdig med at gøre i Stand i Huset; men De maa altid være hjemme naar jeg kommer hjem. Nu gaar jeg! Og mens jeg sidder der oppe og skriver mine kedelige Tal, saa vil jeg tænke paa Dem, længes efter Dem og glæde mig til at se Dem igen i Aften! De har lovet mig at blive, og De vil ikke narre mig — vel?»

»Nej — jeg skal nok være her, naar De kommer hjem.«

X.

Husholdersken.

Timerne sneg sig saa langsomt hen, syntes Mads. Han længtes efter, at Grosse-
reren skulde kalde paa ham og sende ham
i Byen, saa vilde han med det samme smutte
hjem og se om den unge Pige, han havde
fundet, var der endnu. Det var for Øjeblik-
ket det eneste, han brød sig om at vide.
Men dette Spørgsmaal fødte andre Tanker,
der pinte ham og gjorde ham urolig. Hvor
kom hun fra? Hvor havde hun været sidst?
Var hun ikke, da han fandt hende, flygtet
fra et Sted, hvortil man vilde fordre hende
tilbage? Hendes Livshistorie var vist meget
sørgelig, men en Gang vilde hun vel for-
tælle ham den — eller noget af den.

Om nogen gjorde Fordring paa hende? Saa havde hun vel sin Frihed, og han vilde hjælpe hende at forsvare den, kæmpe for hende, som om hun alene tilhørte ham fra det Øjeblik, han havde fundet hende.

Mads faldt den Dag ofte i saa dybe Tanker, at han glemte baade at regne og at skrive. Naar man finder en lille Fugl paa Vejen, saaret eller syg, saa føler man Medlidenhed med den; man dræber den, hvis den er Døden nær og hvis man derved kan forkorte dens Pine; man tager den hjem og plejer den, hvis der er Haab om, at den kan leve; og man føler altid en særlig Omhu og Kærlighed til et Væsen, man har givet tilbage til Livet. Han syntes, den unge Pige, han havde fundet liggende under aaben Himmel, var som saadan en mishandlet Fugl. Det vilde have været Synd at lade hende blive liggende og gaa forbi hende, uden at agte paa hende. Det kunde han ikke i den vemodige, bløde Sindsstemning, hvori Sorgen havde sat ham; han maatte standse som den barmhjærtige Samaritan og tage sig af hende.

Nu havde han hende! Nu tilhørte hun

kun ham — hun skulde være hans Plejedatter — hun saa' rigtignok ud til kun at være et Par Aar yngre end han, men hvad gjorde det? Han vilde lære hende at være glad — hvis han kunde! Den Smule, hun havde fortalt ham om sig selv, røbede, at hendes Barndom havde været meget mørk. Kan et Menneske, der aldrig som Barn har kendt Glæden, finde den senere?

Han vilde ikke tale om hende til nogen, ikke sige, hvor han havde funden hende! Ingen vilde dog forstaa ham! De vilde bebrejde ham, at han havde taget en fremmed Pige op fra Gaden og lagt hende i hans Moders Seng!

Hvor dog Tiden gik langsomt i Dag! Og saa skulde han netop i Dag, da han saa gerne vilde ud, sidde bunden til sin Kontorpult hele Tiden! Han kunde vel ogsaa uden videre smutte hjem og se, om hun var der endnu, uden at der vilde blive sagt noget til ham; men det vilde han ikke — han vilde holde Pinen ud!

Og endelig kom Timen! Han lagde sine Papirer ned i Pulten, lukkede for dem og gik.

Meget hurtigt gik han gennem Skindergade, over Frue Plads og op ad Studiestræde; men da han kom i Nærheden af Hjemmet, sagtnede han sine Skridt, som om han var bange for at opdage, at hans Fugl var fløjet. Han gik saa forsigtigt op ad Trapperne, som om ingen maatte høre ham, som om han var kommen ind i et Hus, hvor han ikke havde noget at gøre.

Da han kom til Døren, standsede han og lyttede. Alt var stille der inde, og Nøglen sad ikke indvendig i Døren! Han blev hed i Hovedet og kom til at ryste. Han drejede paa Haandtaget. Døren var lukket af! Saa var hun vist gaaet og havde lukket Døren af! — Han stod med sin Nøgle i Haanden, men havde ikke Mod til at sætte den i Døren. Et Øjeblik stod han raadvild og lyttede. Saa trak han rask i Klokkestrængen. Lidt efter hørte han hendes Trin indenfor. Han aandede lettere og gav sig til at le: i ti Minutter havde han staaet og gjort sig selv saa mange Kvaler uden Grund!

»Kan De se, jeg er præcis!« sagde han fornøjet.

»Jeg ogsaa!« svarede hun smilende.

Ja, han kunde se det — Bordet var dækket med Dug og Tallerkener, Knive og Gaffler, Flasker og Glas, og nu gik hun ud i Køkkenet og hentede først en lille Terrin med dampende Kartofler, derefter et Fad med Bøf.

»Jeg har dækket til mig her inde, fordi De vilde have det i Morges,« sagde hun.

»Ja — naturligvis — saaledes skal det være — altid!«

De satte sig til Bords.

»Men det er jo en storartet Bøf, De har lavet!« udbrød Mads. »Min gamle Moder lavede den ikke nær saa god! I det hele taget blev hun aldrig nogen Mester i Kogekunsten.«

Thora smilte. »Og jeg var saa bange for, at De skulde sige, det var Værtshusbøf.«

Mads saa' overrasket paa hende og lagde Gafflen fra sig. Havde hun købt Bøf paa et Værtshus. »Har De ikke selv lavet den?« spurgte han.

Hun lo. »Jo, det har jeg rigtignok. Men jeg har en Gang tjent hos en Værtshusholder; det var ikke noget fint Værtshus, men der blev lavet god Mad, og der har jeg lært at lave Bøf — og andre Værthusetter; de finere Retter med de franske Navne kender jeg ikke noget til.«

»Jeg heller ikke,« svarede Mads leende. »Er det længe siden, De var hos den Værtshusholder?«

»Et Par Aar.«

»Havde De det ikke godt der?«

»Jeg havde i hvert Fald godt at bestille, stod op Klokken fem og gik i Seng Klokken et — hvis jeg ikke vilde benytte noget af Natten til at trække frisk Luft i — og der var jo nok af Gæsterne, der gjerne vilde følge mig; men det gik ud over min Nattero — saa fik jeg ikke engang fire Timer til at sove i; og mange Gange, naar jeg havde staaet tyve Timer i Træk i Køkkenet, saa var jeg saa træt, at jeg ikke kunde slæbe mig længer end ind i mit Kammer, saa maatte jeg give Atkald baade paa Maaneskinstur og paa at høre Nattergalen

fløjte i Grønningen.« Det sidste skulde være en spøgfuld Bemærkning; hun lo selv af den.

Men Mads lo ikke. »Tyve Timer!« udbrød han. »Det var jo ikke til at holde ud! Hvor gammel var De den Gang?«

»Seksten Aar — nu er jeg atten.«

»Det er forfærdeligt! De maatte blive syg?«

»Ja — jeg blev ogsaa syg — — og da jeg da blev rask igen, var min Plads optagen.«

Mads saa' forbavset paa hende. »Vilde De virkelig dertil igen?«

»Et Sted skulde jeg jo være.«

»Men De kom der ikke igen — hvad gjorde De saa?«

»En af Gæsterne, som jeg kendte der nede fra, delte sin Lejlighed med mig,« svarede hun sagte og uden at se paa ham.

Mads spurgte ikke mere, han sad og stirrede paa sin Tallerken og glemte at spise. Tilsidst lagde han Gafflen fra sig.

Thora rejste sig. »Nu er De bleven i daarligt Humør,« sagde hun stille og sørg-

modigt, »fordi jeg fortalte Dem om det, De spurgte mig om. De skulde ikke spørge i mgom noget — og det havde De jo ogsaa lovet, at De ikke vilde. Alt, hvad jeg kan fortælle om mig selv, det er saa stygt — det véd jeg. Derfor havde det ogsaa været bedst, at De havde ladet mig gaa igen i Morges, da De havde givet mig Kaffe.«

Mads rejste sig og gik hen og lagde sin Haand paa hendes Skulder. »Jeg glemte, jeg havde lovet Dem, at jeg ikke vilde spørge; men det var Dem selv, der begyndte at fortælle, og saa faldt Spørgsmaalene saa naturligt af sig selv. Jeg takker Dem, fordi De svarede saa ærligt. Men De maa ikke tænke paa at forlade mig. Jo mere jeg lærer Dem at kende, jo mere opsat bliver jeg paa at beholde Dem. Og De vil holde det Løfte, De har givet mig: ikke at gaa fra mig, uden at sige mig det i Forvejen — ikke sandt, det vil De?«

»Jo!«

»Saa er det godt — saa taler vi ikke mere om det. Naar De har taget af Bordet saa kan De lave Kaffe, og saa skal jeg for-

tælle Dem noget, som jeg har tænkt paa, noget, som jeg har set, noget, som maaske vil glæde Dem.«

Hun smilte til ham, idet hun begyndte at tage af Bordet.

Mads tog Avisen; men han lagde den snart fra sig igen; der var intet i Bladet, han brød sig om at læse.

Lidt efter kom Thora med Kaffen.

»I Morges, da jeg gik op paa Kontoret,« sagde Mads, medens hun skænkede Kaffe, »saa' jeg i en Kræmmers Vindue paa Købmagergade en Kjole, som jeg er sikker paa kan passe Dem. Ja — det er ingen kostbar Kjole — det er en til at gaa hjemme med, en, der kan vaskes; men den er fiks og lys, hvid- og grøntribet. Jeg tror den vil klæde Dem, og jeg synes, De om Sommeren skal være lysklædt. Skal vi gaa op og købe den Kjole endnu i Aften?«

Hun betænkte sig lidt, saa smilte hun igen; Smilet klædte hende saa godt, syntes han; saa kom der Liv i hendes kønne brune Øjne og lige som et Solglimt over hendes alvorlige Ansigt. »Det skulde da være for

Deres Skyld, fordi De gærne vil se mig i lys Kjole,« sagde hun.

»Ja — det er rigtigt, jeg køber den grøn-stribede Kjole til Dem for min egen Skyld. Jo, vist skal De være klædt i Lyst om Sommeren. Lyst vil klæde Dem godt, — eller ogsaa helt sort — i Sort vil Deres lyse Haar bedre komme til sin Ret.«

»Ja — helt sort! — Tror De ikke, Sort vil passe bedre for mig nu — vi har jo Sorg i Huset.«

»Vil De heller have en sort Kjole? Maa-ske det ogsaa er bedst foreløbig; det tænkte jeg ikke engang selv paa. Der er nok nogle af Moders Kjoler, som De kan passe, men de er vist noget gammeldags. Ellers maa De gærne tage af min Moders Tøj, hvad De kan bruge, og hvis De vil. Hvad skal det ligge efter?«

De sad lige over for hinanden og drak Kaffe.

»Tror De snart De kan blive hjemme her?« spurgte han i en venlig Tone.

»Ja — her er jo meget rart.«

»De har dog været alene hele Dagen.

Har De ikke kedet Dem? Hvorledes har De faaet Dagen til at gaa? De har gjort Stuen i Stand, pyntet pænt op, kan jeg se!« — han saa' sig omkring — »og De har min Tro sat friske Blomster i Vasen! De har jo Sans for det hyggelige! Og saa har De været i Byen at gøre Indkøb! Har De ikke læst i en af mine Bøger?»

»Jo — det gav De mig jo Lov til.«

»Ja — det er rigtigt! De maa gjerne læse dem allesammen! Saa har De maaske siddet der henne ved Vinduet, og hvis jeg var gaaet forbi ovre paa det andet Fortov, vilde jeg kunne have set Dem sidde bag Blomsterne. De Bøger, jeg har, har jeg anskaffet mig i de sidste Par Aar. Ellers har jeg ikke meget, der er værd at se paa, ikke engang et lille Oliemaleri.« Han rejste sig og gik hen til Komoden, hvor hans Moders Portræt stod; idet han tog det op og betragtede det, spurgte han: »Har De set paa det Billede?»

»Ja.«

»De kan vel sagtens gætte, hvem det er?»

»Ja — det er vel Deres Kæreste?»

»Kæreste!« gentog han og lo. »Nej — kan De ikke se, det er et meget gammeldags og gammelt Billede? Jeg fortalte Dem nok i Morges, at jeg havde mistet min Kæreste; men det var saadan en hemmelig Forelskelse; der var ingen, der vidste noget af det — det var ingen Forlovelse. Nej, dette gamle Billede er et Portræt af min Moder, saadan som hun saa' ud, da hun var en ung Pige, maaske i Deres Alder. Hun var temmelig ung, da hun giftede sig, og hun giftede sig uden sine Forældres Samtykke. Det blev et meget ulykkeligt Ægteskab; min Fader og min Moder passede slet ikke for hinanden. Saa forlod min Fader hende, da jeg var en lille Dreng, og rejste bort fra os. Siden har jeg ikke set ham. Jeg har derfor ikke haft nogen lykkelig Barndom, og deri ligner vi to vel hinanden, kan jeg forstaa.«

Thora smilte sørgmodigt. »Der er rigtignok stor Forskæl,« svarede hun. »Min Fader var en af min Moders Venner — hvem af dem vidste hun vist ikke selv.«

Hvis Thora i dette Øjeblik havde set paa Mads, havde hun maaske sluttet sin

Fortælling; men hun saa ikke paa ham mens hun fortalte.

»Min Moder havde flere Venner, som hun fik Penge af. Naar der kom en af dem, maatte jeg gaa ud i Køkkenet og være ganske stille. Men jeg kunde høre alt, hvad der blev talt om, og jeg kunde se gennem Nøglehullet. Det var meget stygt, og jeg blev meget klogere end mine Skolekammerater i min Alder.«

»Det er forfærdeligt!« udbrød Mads.
»Men det kunde De ikke gøre for. Jeg havde ikke tænkt mig, at en Moder kunde . . . Naa, det var ikke det, vi skulde tale om. Vi skal tænke saa lidt som muligt paa den Tid, der er gaaet, men tænke mere paa den, der skal komme. Ingen af os har haft nogen lykkelig Barndom, men Deres har været langt mørkere end min, og derfor skal vi arbejde for, at de kommende Dage maa blive lyse, ikke sandt?«

»Hvis vi kan!« sagde hun langsomt og alvorligt.

»Jo — hvorfor skulde vi tvivle om det? Jeg har jo en god Plads, og jeg har kun

Dem og mig selv at sørge for. Det er især for Deres Skyld, jeg nu vil arbejde.«

Hun saa' igen alvorlig og spørgende paa ham. »Men hvorfor vil De det?«

Han lo og rystede paa Hovedet. »Kom her hen og sæt Dem ved Siden af mig!«

Hun rejste sig fra sin Stol og gik hen og satte sig ved Siden af ham i Sofaen.

»Bestandig spørger De: Hvorfor? — Jeg har jo sagt Dem det og jeg kan kun gentage, hvad jeg har sagt før. Jeg vil gøre mit store Hittebarn til en glad og lykkelig lille Pige, og jeg er sikker paa, at det skal lykkes mig — naar De selv vil. Det er det eneste, jeg er bange for, at De selv skal modarbejde mig, fordi De faar Skrupler og tror, at jeg vil komme til at fortryde, jeg har taget mig af Dem; men det vil jeg aldrig fortryde, hvad jeg end faar at høre. De kan jo ikke gøre for, at De har haft en Barndom, der nødvendigvis maatte forgifte Deres Sind og Tanker, og De er vel heller ikke selv Skyld i Deres tidligere Ungdoms sørgelige Forhold. Og desuden, dem taler vi jo ikke mere om. Jeg spørger Dem jo

ikke om, hvor De kom fra, da jeg fandt Dem, jeg vil ikke vide det, jeg vil ikke tænke paa det!«

»Saadan noget kan man ikke lade være at tænke paa — jeg kan ikke,« svarede hun.

»Jo, De kan — naar De faar andet at tænke paa. Jeg véd det med mig selv! I Gaar havde jeg saa meget sørgeligt at tænke paa — i Dag har jeg faaet andet at tænke paa, som ikke er saa sørgeligt, og saa tænker jeg ikke mere paa det andet.«

Thora smilte sørgmodigt. »De gamle Tanker kommer alligevel igen.«

»Saa jager jeg atter de Tanker paa Flugt! Véd De af, at De allerede har forandret Dem meget? Da jeg traf Dem i Morges, var Deres Tale anderledes end nu; De var lidt sejt, idt symftig og affejende. Jeg forundrede mig ikke over det, følte mig ikke stødt; jeg tænkte, at saaledes talte man i de Kredse, hvor De var vant til at bevæge Dem. Men nu er den Talemaade allerede forbi, nu taler De saa pænt til mig, saa det er en hel Fornøjelse for mig at høre paa Dem. Og naar De nu bliver pyntet — ja, for jeg vil gerne

have, De skal være pyntet hver Dag, ogsaa naar De gaar her hjemme, det hører med til Opdragelsen — saa skal De se, De bliver ikke til at kende! Klokken er ikke saa mange endnu, vi kan godt gaa ud i Byen og gøre Indkøb hos Kræmmeren. Undertøj er her foreløbig nok af; det kan ogsaa godt være, De kan bruge nogle af min Moders Kjoler, naar der bliver forandret lidt paa dem. Her var maaske nok at bestille for en Syjomfru et Par Uger, naar vi i Stedet for nye Kjoler købte Kjoletøj til foreløbig to Kjoler. Synes De om det? Tænk, saa havde De Selskab hele Dagen i et Par Uger! Min Moder havde en Syjomfru, en flink lille Pige, hendes Bopæl kender jeg. Skal jeg hente hende?»

»Ja — hvis De selv synes det, saa var det vist baade bedre og billigere.«

»Saa gør vi det! Men et nyt Overstykke skulde De have, og en ny Hat! Alt det kan vi vist godt faa besørget i Aften.«

Hun stod et Øjeblik tavs og saa' smilende paa ham. »De er imod mig som en Fader — som en god Fader!«

Han nikkede fornøjet. »Som en Fader, der venter at faa Glæde af sin lille Datter!«

I tre Uger havde Thora Syjomfru, og i de tre Uger gik Tiden saa let; hun havde en jævnaldrende ung Pige at tale med hele Dagen, hun var ikke alene. Det var aller- værst for hende at være alene, saa kom alle de Tanker, der gjorde hende angst og urolig.

Men da Syjomfruen var færdig og var gaaet, var Thora saa fin, som hun aldrig havde været før! Det smukke lyse Haar havde hun flettet i en Pisk, der faldt langt ned over det sorte Kjoleliv, hendes Kinder var allerede blevne fyldigere og rødere, hendes kønne, godmodige brune Øjne smilede oftere end før.

Mads glædede sig over at se hende saaledes, og hun kunde selv se, at hun kom til at se raskere ud.

Lyse var Mads Tanke ikke altid, naar han sad paa Kontoret eller gik paa Gaden og tænkte paa hende. Han vidste, hun havde Hemmeligheder, som hun ikke gærne vilde

betro ham, og han havde jo lovet hende ikke at spørge hende ud om hendes tidligere Forhold; men han kunde ikke lade være at tænke paa dem. Det, hun havde fortalt ham, var saa stygt og saa sørgeligt; det, hun ikke vilde fortælle ham, var vist meget værre.

Naar han fik det at vide, var det maaske i Virkeligheden ikke saa slemt, som han forestillede sig. Og det pinte ham, at han ikke vidste alt om hende, ogsaa det, hun ikke vilde fortælle ham. Flere Gange havde han været lige ved at bede hende om at sige ham, hvad det var for et Menneske, hun tyede til, den Gang hun kom bort fra Værts-husholderen, og hvor hun havde været indtil den Morgen, han fandt hende paa Fællenden. Men saa huskede han paa sit Løfte og tav. Lidt mere Tøj end det, hun gik og stod i, maatte hun vel have haft; men hvor var det, og hvorfor hentede hun det ikke? Det kunde han vel nok spørge hende om, men han var sikker paa, at han vilde bedrøve hende med at spørge.

Om han spurgte andre, der kendte hende, uden at hun nogensinde fik det at vide?

Det vilde han prøve paa!

— — —

Hvor huslig og hyggelig hun var, og ret en dygtig lille Kokkepige!

Han syntes ikke om, at hun kaldte ham ‚Hr. Hansen’, og han sagde det flere Gange til hende.

»Hvad skal jeg da kalde Dem?« spurgte hun smilende.

»De sagde jo en Gang, at jeg var som en Fader imod Dem; saa kald mig da Fa’er! Meget heller Fa’er end Hr. Hansen! Og til sin Fa’er siger man Du! Ikke sandt, saa siger vi Du til hinanden?«

Hun lo. »De maa gerne sige Du til mig!«

»Ja — det vil jeg ogsaa! Men jeg fordrer, at Du gør Gengæld! Ikke sandt, Thora, det vil Du nok? Hører Du, hvor naturligt det lyder!« Han skænkede Bajerskøl i hendes Glas og klinkede med hende. »Skaal Du, min lille Veninde!«

»Skaal!«

Lidt efter sagde han: »Oppe paa Kontoret faar vi Kaffe fra en Restavration paa den anden Side af Gaden. Somme Tider kommer

en Opvarter med Kaffen, somme Tider en ung Pige fra Køkkenet. Hun ser altid meget fornøjet ud. Jeg kom til at tænke paa den Gang Du tjente paa en Beværtning, og spurgte hende, hvor lang hendes Arbejdsdag var. Ja — den var rigtignok ikke saa lang som Din, men lang nok endda, synes jeg. De var to Piger, fortalte hun, og de skiftedes til at være der længe om Aftenen, det vil sige, fra Klokken seks om Morgen til Klokken tolv om Natten. Hun syntes ikke det var saa farligt.«

Thora lo. »Det er det heller ikke. De fleste Husmødre er jo lige saa længe oppe.«

»Men da Du tjente, havde Du jo kun fire Timer til at sove i.«

»Aa — en Gang imellem fik jeg mig dog ogsaa en lille Lur paa min Køkkenstol.«

»I hvad Gade var den Beværtning?«

Thora blev ikke forundret over Spørgsmaalet, hun anede ikke Uraad. »I Adelgade,« svarede hun.

»Langt ude?«

»Nej — det var vel saadan midt i Gaden. Folk kaldte den for ,Skaglen'.«

»Skaglen?« gentog han leende. »Hvorfor det?«

»Fordi Værten en Gang havde været Kusk — eller Vognmand — jeg véd ikke rigtigt hvad det var.»

»Hvad hed han?«

»Thomsen.«

Nu havde Mads foreløbig faaet at vide, hvad han vilde, paa en ret fiffig Maade.

Lidt efter spurgte han: »Skal vi gaa en lille Tur i Aften?«

»Ja — naar De har Lyst!« svarede hun langsomt.

»Naar Du har Lyst, hedder det!«

Hun lo. »Naa — ja, naar Du har Lyst.«

XI.

Kvinden og hendes Herre.

Et Par Dage efter, en Søndag Formiddag, sagde Mads til Thora, at han vilde gaa en Morgentur, mens hun gjorde i Stand i Stuerne, og saa vilde han komme tilbage hen ad Middag.

Klokken var halv ti. Han gik gennem de livligste Gader ud til Adelgade, for at søge efter Værtshuset 'Skaglen'.

Han standsede ved enhver Beværtning i Gaden, og kom endelig til et Hus, hvor der var Beværtning i Kælderen, og hvor der paa hele Husets Forside mellem Kælderen og Stuen var malet med store Bogstaver: H. Thomsens Café, Ølhalle og Beværtning. Her maatte det være!

Han betænkte sig et Øjeblik, og saa gik han ned i Kælderen.

Her var ikke meget lyst her nede. Møblementet var saa tarveligt som muligt, Træborde, der en Gang havde været maledede, Bænke og Træstole. Men Borde og Bænke var renvaskede og der var strøet et tykt Lag Sand paa Gulvet.

I den første Stue, hvor Skænken stod med en Mængde Flasker med forskællige Drikkevarer og Disken med forskælligt Paa-læg til Smørrebrød, var der ingen Gæster.

Gennem den aabenstaaende Dør saa' han, at der i den tilstødende Stue sad fire Mænd ved et Bord. En af dem, en tyk Mand, rejste sig og kom ind i den første Stue, hvor Mads havde sat sig ved et Bord i Nærheden af Disken.

»Maa jeg faa en Bajer!« sagde Mads.

»Ja.« Den tykke Vært tappede Øl i et Glaskrus. »Vært'god!«

Han blev staaende inde i Skænkestuen og saa' gennem Ruden i Døren ud paa Gaden.

»Der er mange Folk ude i Dag,« sagde han.

»Ja — det er ogsaa smukt Vejr i Dag,« svarede Mads.

»Det er vist! Folk, som kan komme ud, bliver ikke gærne hjemme, og de, som er tvungen til at blive inde, vil allerhelst ud.«

»De er vel meget bunden her?« spurgte Mads.

»Som i et Tugthus! Man kan aldrig gaa ud med Konen; man kan i det højeste skiftes med hende til at gaa lidt ud mellem Frokost og Middag eller mellem Middag og Aften. Det er alene derfor man gaar her hjemme og bliver saa tyk som en Øltønde; man kan ikke faa Tid til at gaa ud og rende Fedtet af sig.«

»Vil De gøre mig Selskab ved en Bajer?« spurgte Mads.

»Ja Tak!« svarede Værten. »For Værtens Skyld skal man ikke sige nej.« Han tog en Bajer og satte sig ved det samme Bord som Mads.

De klinkede.

»De har nok en Gang haft en Pige, der hed Thora Larsen?« sagde Mads lidt efter.

Værten løftede hastigt Hovedet og saa' skarpt paa Mads. »Er De Opdager?«

»Nej — men jeg har en Gang kendt lidt til hende, og saa faldt det mig ind, at hun fortalte mig, at hun har tjent her nede.«

»Ja — det er meget rigtigt. Vi har haft flere Piger, og jeg husker ikke Navnene paa dem alle; men Thora hører vi stadig lidt om.«

»Saa?« spurgte Mads spændt.

»Ja. Deres Kendskab til hende er vel saadan et flygtigt Gadebekendskab?«

»Ja, naturligvis!« svarede Mads, men hans Hjærte bankede voldsomt. »Hun er mig aldeles ligegyldig. Men jeg synes en Gang, der var noget net, noget fikst ved hende, saa man kom til at interessere sig for hende.«

»Ja vist saa! Men det gik hende jo rent skidt! Skaal!«

»Skaal!« sagde Mads med sitrende Stemme. Han drak langsomt, satte langsomt Glasset fra sig og spurgte saa roligt som muligt: »Men . . . hun har dog vel . . . ikke været . . . offentlig Pige?«

»Naa — det er ikke fra den Side, De kender hende? — Nej — indskreven offent-

lig har hun vel ikke været; men hun maa dog forsørge sin Sekretær og sig selv paa samme Maade som de offentlige Piger. — Naa, der er Mutter! Vi sidder og taler om Thora; den Herre kender lidt til hende.«

»Skal vi tage en Bajer til?«

»Aa, Mutter, ræk os to Bajere!«

Den tykke Værtshusholderkone satte to Glas Øl paa Bordet og tog selv Plads paa en Stol ved Siden af sin Mand.

»Naa, De kender Thora?« spurgte hun Mads.

»Ja — jeg har talt med hende nogle Gange,« svarede Mads. »Jeg fik den Gang det Indtryk, at hun var en godmodig lille Pige.«

»Det er hun saamænd ogsaa!« sagde Madam Thomsen. »Og hun er ikke noget Tossehoved, hun havde en god Forstand. Jeg kaldte hende for Spøg for Trine Mel-pap.«

Mads tvang sig til at le. »Hvorfor det?«

»Aa — det var et Navn, jeg havde hørt i et Komediestykke paa Teatret; der blev sagt om hende, at hun kunde digte, og saa

faldt det mig ind, at saadan en lærd Pige var Thora ogsaa, og saa kaldte jeg hende Trine Melpap.«

»Det var naar Mutter var i godt Humør!« forklarede Værtshusholderen. »Skaal!«

»Aa — jeg er vel ikke saa slem til at blive gnaven,« svarede Konen, »især ikke da Thora var her; det var kun, naar jeg en Gang imellen sagde til hende i en lidt haard Tone: ,Lad vær' at rend' ud med ham om Natten, den Laban!«

Mads lo tørt og kom til at hoste, saa han blev helt rød i Hovedet, idet han spurgte: »Var hun slem til at rende ud om Natten?«

»Nej — slem var hun sgu' ikke,« svarede Thomsen. »Men hun kunde ikke blive fri for ham.«

»Hvem var han?« spurgte Mads.

»Naa, ham har De aldrig truffen paa? Ja, vær De glad for det! En Kæmpekarl er han, et væmmeligt Bæst, der lever af Fruentimmer og falsk Spil.«

»Kunde Thora da lide ham?« spurgte Mads.

»Jo, paa det Lag!« svarede Værten og

lo. »Nej, det spurgte den Fyr ikke om! Jeg har aldrig kendt et Menneske, der havde en saadan Magt over Kvinder som han! De turde ikke sige ham imod, de var nødt til at føje ham, de var saa bange for ham som en Mus for en Kat! Det Pigebarn, han en Gang havde slaaet sin Klo i, hun var leveret! — Skaal!«

»Skaal!« sagde Mads, stødte sit Glas mod Værtens og tømte det. »Vi kommer vist til at have et Par Bajere til.«

»Ja,« sagde Konen og rejste sig for at fylde Krusene paa ny.

»Øl har vi nok af!« tiltøjede Værten leende. »Men er De vant til at drikke saa meget Øl saa tidligt paa Dagen?«

»Nej — jeg er egentligt ikke vant til det; men jeg mærker ikke, det gør mig noget. Det kan godt være, at jeg senere faar Hovedpine, men den Tid den Sorg. Somme Tider kan man taale at drikke mere end andre Tider.«

»Aa — ja, det er lige som man er i Humør til.«

»Man kan egentlig blive ærgerlig paa

saadant et stakkels Pigebarns Vegne!« bemærkede Mads.

»Ja, det kan man,« svarede Værten og trak paa Skuldrene, »men det taar man ikke noget for, og saa kan det heller ikke nytte, at man stikker sin Næse ind i de andres Sager; man kan mange Gange have nok i sine egne.«

»En Skrælling var Thora jo,« sagde Værtinden, »der var ikke mange Krummer i hende, og saa blev hun syg.«

»Ja — det kan jeg huske, hun har sagt mig,« sagde Mads.

»Naa,« vedblev Madamen, »vi havde ikke Plads til at have hende liggende her, og vi kunde heller ikke undvære Pige saa længe; da hun saa blev rask igen, kunde vi ikke tage hende lige straks, men vi kunde vel nok have skaffet hende et Sted at være saa længe. Ulykkeligvis gik hun den Aften, hun kom hjem, her ind i Stuen og saa' forknyt ud, og ulykkeligvis var Jon her, og han tog hende med hjem. Hun var ikke engang rigtig rask, det Skind!«

»Hedder han Jon?« spurgte Mads.

»Nej — det er hans Kælenavn,« svarede Thomsen. »Den Slags Folk har altid Øgenavne eller Kælenavne. Han hedder Johan, og det er bleven forkortet til Jon.«

»Har hun været hos ham siden?« spurgte Mads.

»Ja. Det vil sige en Gang imellem, naar han mishandler hende altfor stærkt, løber hun fra ham; men han finder hende altid igen, og saa mør banker han hende saaledes, at hun ikke for det første tænker paa at stikke fra ham.«

»Det er forfærdeligt!« udbød Mads og glemte at skjule sin Harmes og Sindsbevægelse. »Jeg kan ikke begribe, hvorfor hun ikke søger Beskyttelse hos Politiet.«

»Nej, det tager hun sig nok i Agt for,« svarede Værten. »Hun har jo ernæret sig ved Utugt, og Politiet nappede hende ogsaa en Gang og gav hende en Advarsel.«

»Hun kom jo ogsaa paa Hospitalet,« bemærkede Madam Thomsen.

»Ja — men det havde nok ikke noget at betyde; hun var der kun to Dage,« svarede hendes Mand. »Nej, hun er solgt,

hvordan hun bærer sig ad! Slipper den lille Flue ud af Edderkoppens Kløer, saa faar andre Plageaander fat paa den og sætter den paa Naal i Raritetskassen? Melder hun til Politiet, at han mishandler hende, saa bliver de begge to straffet for forargeligt Samliv, og hun bliver puttet ind i en Bordel. Det véd hun meget godt, og det er d e t, hun er saa forfærdelig angst for. Hvad bryder han sig om en Maanedes simpel Fængsel? Han har prøvet det, der er værre! Men hun er bange for Bordellen, og hun véd, at han kan skaffe hende derind, naar han vil, og at han gør det, naar hun ikke er hans lydige Slavinde og tjener Penge til ham. Han kom en Aften her ned og morede sig over, at han havde banket hende saaledes, at hun var stivbenet en Uge og maatte sminke et blaåt Øje, han havde givet hende, i to Uger. Jeg skældte ham lidt ud; men han grinte bare af det. ,Det forstaar Du Dig ikke noget paa, min Fa'er!' sagde han. ,Det er med et Pigebarn som med en Hund: de er kun hengivne mod deres Herre, naar de faar Prygl en Gang imellem!«

»Hun er da løben fra ham igen,« sagde Madam Thomsen.

»Er hun?« spurgte Værtshusholderen leende. »Hvorfra véd Du det?«

»Det fortalte Smalhans forleden Aften.«

»Smalhans?« gentog Thomsen. »Han sidder jo der inde i Stuen nu!«

»Smalhans?« sagde Mads med dirrende Stemme, idet han dog forsøgte at le. »Det er altsaa ogsaa en Mand med Kælenavn, maaske en god Ven af Jon? Det er morsomt at faa at vide, hvorfra saadant et Navn stammer! Smalhans er vel en, der ikke har meget at leve af?«

»Aa ja,« svarede Værten. »Det er dog ikke den Omstændighed, der har givet ham Tilnavnet. Han hedder egentlig Hansen, men da Hansen er et meget udbredt Navn, saa er den, der hedder Hansen, let udsat for at faa et Tilnavn. Da han der inde er en lang, tynd Rad, kaldte Kammeraterne ham Smalle-Hansen, og det er senere gaaet over til det kortere og nemmere Smalhans. Hans mest fortrolige Omgangsvener kalder ham kun ligefrem Smalle, og det

tager han heller ikke ilde op. Han er ellers Skærsliber og ejer Halvdelen af en Trillebør og Slibesten.«

»Ög han siger nu . . . at Thora . . . er løben fra . . . fra Jon?« spurgte Mads.

»Ja — det siger min Kone,« svarede Værten, vendte sig halvt om og raabte ind i den anden Stue: »Du, Smalle, kom lidt her ind!«

»Lad os saa faa tre Bajere!« sagde Mads. Han mente, at de Oplysninger, han fik her nede, kunde han ikke betale for dyrt.

»Saa gærne!« sagde Værtinden og rejste sig for at hente mere Øl.

En halvgammel høj, mager, kalveknæet Fyr traadte ind i Skænkestuen; hans Ansigt var blegt, med fremstaaende Kindben og spids Næse, hans Haar mørkt og stridt.

»Sæt Dig her hen, Smalle!« sagde Værten. »Vil Du ha'e en Bajer!«

»Ja — Tak!« Han satte sig ved Bordet paa en kejtet Maade og saa' lidt forlegen over paa den fremmede, velklædte Gæst, uden at hilse.

Værtinden satte Øllet paa Bordet og trak

sig derefter tilbage bag Disken, hvor hun satte sig paa en Stol, hvorfra hun kunde høre Samtalen ved Bordet og ogsaa deltage i den, hvis hun vilde.

»Har Du talt med Jon fornylig?« spurgte Værten.

»Ja,« svarede Skærsliberen kort og lidt tvært.

»Er Pigebarnet løbet fra ham?«

»Ja.«

»Og han har ikke faaet fat paa hende igen?«

»Nej.«

»Du behøver ikke at være saa hemmelighedsfuld, Smalle,« sagde Værten. »Det er ingen Opdager, Du er kommen i Selskab med.«

»Nej, men jeg véd ikke andet, end at hun er rendt sin Vej. Han var knusende gal i Hovedet, da han fortalte mig det. Han sagde, at hvis jeg saa' noget til hende, og jeg vilde skynde mig at fortælle ham, hvor hun var, saa skulde jeg for ingen Penge faa Lov til...« Han kom til at se hen paa Værtinden bag Disken. »Ja, jeg vil nu ikke

sige, hvad det var, han sagde; men han bandte der paa, at naar han igen fik fat i hende, saa skulde han nok vænne hende af med at rende.«

»Og han faar hende saamænd ogsaa, det er der ingen Tvivl om,« sagde Værten.

»Ja,« svarede Smalhans, »hvis hun ikke tilfældig er rejst bort fra Byen.«

»Hvorfor tror Du det?« spurgte Værten.

»Jeg hverken véd eller tror noget bestemt i den Retning,« svarede Smalhans, »men hun kender jo saa mange Mandfolk, og saa vilde det da være det klogeste af hende, om hun fik en mere velhavende Kavalier til at give hende saa mange Penge, at hun kunde komme bort fra Byen.«

»Det gør hun saamænd ikke,« sagde Madam Thomsen, »hun er altfor hjælpeløs.«

Mads tømte sit Glas. »Nu er det nok bedst, jeg kommer videre frem,« sagde han. Han lagde en Tokrone paa Bordet. »Værsgod!«

»Tak!« sagde Værtinden og rejste sig.

»Ti Bajre!« Hun betalte Penge tilbage.

Mads rejste sig langsomt, hilste til Afsked

og gik — ikke hjem, men længer ud af Adelgade, om ad Toldbodvejen og ud ad Lange-
linie, ud hvor der var frisk Luft!

Nu kendte han da hele hendes Historie, og den var saa sørgelig som vel mulig. Det var rigtigt, hvad hun havde sagt saa tidt: alt, hvad hun kunde fortælle om sig selv, var saa stygt, derfor vilde hun heller ikke gærne fortælle. Nu kunde det ogsaa være det samme; nu havde han faaet det hele at vide — hele hendes sørgelige Historie lige fra Barndommen og til han havde fundet hende paa Fælleden. Hun havde set sin Moder leve som en Skøge; det havde ikke fyldt hende med Væmmelse — hun var traadt i Moderens Fodspor — ikke gærne — men ved Nød og Tvang!

Han vilde ikke fortælle hende, hvad han nu vidste om hende; fik hun det at vide, vilde hun gaa fra ham. Og det var Synd at slippe hende! I den Tid, hun havde været hos ham, var hun kommen til at se saa yndig ud; ingen, som nu saa' hende, kunde ane, at hun for nylig havde hørt til Gadens

løse Fugle, der er saa bange for Sædelighedspolitibetjente som Duerne for Høgen.

Men en Tanke, som han havde haft, og som han af og til havde kælet for, maatte han opgive: han turde ikke knytte hende nærmere til sig; andet end hans Husholder-ske kunde hun aldrig blive. Han kunde ikke engang gaa med hende paa Gaden, naar det var lyst, uden at være udsat for at møde Herrer, der havde et meget nært Bekendskab til hende!

Han blev ved at gaa ud ad Langelinie indtil han kom til Rosenvængets Hovedvej. Da han kom til Jensens Villa, kastede han et Blik ind i Haven. Han saa' ingen der inde, men det var ogsaa ligegyldigt. Skønt han var indbudt til at komme der ud og vist ogsaa vilde blive venligt modtagen, havde han dog ikke i Sinde at gaa derind. I Øjeblikket var han nok ikke skikket til at aflægge Visit! Var han kommen der forbi noget senere paa Dagen, havde han maaske kunnet se et Glimt af Clara. Idet han tænkte paa Clara, kunde han ikke lade være at sammenligne hende med Thora. Hvor ulige Kaar

de to unge Kvinder havde haft — lige som han selv og Otto Jensen for Resten. Men Thora havde staaet mest hjælpeløs, og en hjærteløs Bandit havde benyttet sig heraf til at drage hende ned i Samfundets Afskum og Bærme.

Bedst var det, at hun kom over til en auden By, hvor hun ingen kendte, og hvor ingen kendte hende. Men han selv maatte med for at passe paa hende. Grosserer Bruun havde saa mange Forretningsvenner i andre Købstæder; han kunde vel sagtens skaffe ham en Plads, hvis han vilde. Han vidste nok, at Grossereren nødigt vilde af med ham; men Mads var dog sikker paa, at han nok vilde give efter. Og saa kunde hun maaske glemme, hvad hun en Gang havde været, og han selv kunde maaske ogsaa glemme . . . Han rystede utaalmodigt paa Hovedet: Det var dumt at gaa og bilde sig selv saadan noget ind. Han havde hørt, at Slaverne i gamle Dage, naar de blev brændemærkede i Panden med Bøddelens glødende Jærn, hurtigt bukkede sig ned for med deres Negle at opkradse Jord eller Grus til at gnide ind

i Saaret, for derved at udslette Mærket. Det lykkedes kun sjældent helt; og han vidste, at der var Brændemærker, som ikke kunde ses, men altid sved!

Han var imidlertid kommen gennem Østerbrogade ud til Østervold og gik nu rask videre til Studiestræde.

Da han gik op ad Trappen, hørte han en Dør blive aabnet, og da han kom op til sin Dør, stod hun der og ventede paa ham, smilende og smuk.

»Jeg saa' Du kom nede paa Gaden,« sagde hun. »Det var rigtignok en lang Morgentur!«

»Ja. Har Du ventet paa mig?« spurgte han venligt.

»Ja — men det gør ikke noget. Maden er varm. Skal jeg dække Bord med det samme?«

»Det kan Du gærne.« Han satte sig paa Stolen ved Vinduet. »Jeg er ikke sulten; men derfor skal der jo alligevel dækkes Bord.«

Hun saa' lidt mismodig paa ham. »Det var kedeligt! Saa har Du spist ude?«

»Nej — jeg har kun drukket noget Øl.«

»Naa — ja — saa taber man ogsaa Lysten til at spise. Men saa skal jeg maaske slet ikke dække Bord?»

»Jo vist skal Du saa! Du skal endda skynde Dig! Du har jo gaaet og ventet saa længe. Jeg skal nok spise med.«

Hun gik ud i Køkkenet og kom straks tilbage med Tallerkener, og mens hun let svævede frem og tilbage, pyntet og net, men ikke pralende, kom han til at tænke paa, at det lille Hjem aldrig havde været saa hyggeligt og net i hans Moders Tid. Nu var Vinduerne fulde af blomstrende Stueplanter; i hans Moders Tid var der kun to vantrevne Planter. Naar han af og til kom hjem med en Blomst i en Urtepotte, saa visnede den snart. Moderen forstod ikke at omgaa Planter; Thora elskede Blomster, og hun havde et mærkværdigt Held med sig. Hun havde ogsaa købt to Kanariefugle, en Han og en Hun, og de havde faaet fire Unger, der allerede var saa store, at de kunde hoppe tra Pind til Pind. Men hun maatte jo ogsaa have noget at sysle med, nogen, hun kunde vise Kærlighed og Omhu, naar hun gik alene

der hjemme. Og netop nu skinnede Solen ind i Stuen og gjorde den saa lys og venlig. Jo, her kunde være Solskin, Fuglesang og Blomsterduft langt ind i Høst. Men det var dog bedst at komme bort her fra — bort fra Byen, naar hun ikke var sikker her.

Hun stillede sig foran ham. »Ja, nu er Bordet dækket!« sagde hun og saa' spørgende paa ham.

»Tak!« Han rejste sig og satte sig hen til Bordet.

»Du er blevet i daarligt Humør paa Morgenturen,« sagde Thora.

Mads smilte flygtigt. »Kan Du se det?«

»Det er let at se!«

»Du kender mig allerede saa godt, at Du kan se, naar der er noget, der trykker mig?«

»Ja — det lærer man jo snart.«

Som sædvanlig sad de lige overfor hinanden ved Bordet. Men i Dag talte de kun saa lidt sammen. Han var tavs og bedrøvet, hun vilde ikke forstyrre ham, ikke spørge ham om, hvad der var hændt ham. Han kunde jo selv fortælle hende det, hvis han vilde.

Da Maaltidet var forbi, tog hun af Bordet. Han tog en Avis og lagde sig paa Sofaen. Men han læste kun lidt, han tænkte des mere paa alt det, han havde faaet at vide nede i Beværtningen, han kunde saa levende forestille sig hver enkelt af disse mange hæslige Scener: den unge hjælpeløse Pige, der lod sig lede, mishandle af den raa Karl, der ejede hende — der havde gjort sig til hendes Herre. Af og til laa Mads længe med lukkede Øjne, for at de lysende Solstraaler, der trængte ind gennem de skinnende Ruder, ikke skulde forstyrre hans mørke Billeder.

Thora troede ofte han sov; hun saa' hen paa ham, gik forsigtigt paa Taaspidserne for ikke at vække ham. Og mens han lyttede til hendes lette Trin fremmanede han Billedet af hende efter en Mishandling, da hun gik med stift Ben og Sminke i Ansigtet for at skjule et blaat Øje.

Hun sad henne ved Vinduet og saa' paa sine Fugleunger. Et dybt Suk trængte hen til hende. Hun vendte sig om og saa' hen paa Sofaen. Han laa som om han sov, det

var i Søvn han havde sukket saa dybt. Hun rejste sig og gik ganske sagte hen til ham.

Da han mærkede, at hun stod bøjet over ham, følte han Trang til at løfte sine Arme, slaa dem om hendes Liv, trække hende ned til sig og knuge hende til sit Bryst. Men han lukkede Øjnene, han saa' ikke paa hendes smukke, brune Øjne, der nu hvilede paa ham med et ømt, spørgende Blik; han saa' et ældre Billede af hende: han saa' hende gaa paa Gaden og vente paa, at en Herre skulde tiltale hende; han saa' hende komme hjem med en Herre, han saa' den paafølgende Scene saa levende, at han laa og stønnede ved Synet af den; han saa' hendes Alfons træde ind fra Sidestuen, tage de Penge fra hende, hun havde faaet af Herren, og jage hende ud paa Gaden igen.

Mads sukkede paa ny, men nu lød hans Suk som et kvalt Skrig, og han vendte sig hastigt om, saa han kom til at ligge med Ansigtet mod Sofaryggen.

Thora lagde sin Haand paa hans Skulder.
»Du drømmer!«

Han rejste sig hastigt op, greb hende i Armen, trak hende hen til sig, slyngede sine Arme om hendes Liv, saa hun kom til at sidde paa hans Skød, og holdt hende fast.

»Ja — stygge Drømme!« sagde han. »Men Drømmene fødes at Tankerne fra Virkeligheden, derfor er Drømmebillederne ofte lige saa hæslige som Billederne fra det virkelige Liv.«

Han blev ved at holde fast paa hende, og mens han blev ved at se tankefuld og alvorlig ud, vuggede han hende frem og tilbage paa sine Knæ.

»Jeg har aldrig set Dig saa sørgmodig som i Dag,« sagde hun.

»Somme Tider kan man komme i saadan en trist Stemning,« svarede han.

»Uden Grund?« spurgte hun.

»Somme Tider uden Grund,« svarede han og blev ved at vugge hende frem og tilbage.

Hun saa' smilende paa ham. »Det er et stort Skødebarn, Du har faaet!«

»Ja — lidt for stort,« svarede han alvorlig og gyngede hende ikke mere. »Jeg

skulde bare have haft Dig, da Du var to Aar yngre, det havde været bedre.«

»Maaske!«

Han saa' forbavset, næsten strængt paa hende. »Tvivler Du om det?«

Hun betænkte sig et Øjeblik. »For to Aar siden havde Du ikke Brug for mig — som nu, og for to Aar siden vilde Du vist ikke bryde Dig noget om mig.«

Han lod hende glide ned, saa hun kom til at sidde paa Sofaen ved Siden af ham. »Hvorfor ikke?« spurgte han.

»For to Aar siden havde Du vist andre Tanker end nu,« svarede hun smilende, men uden at se paa ham.

Mads tav; han vidste ikke straks, hvad han skulde sige til den Bemærkning. Et Øjeblik betragtede han hende i Stilhed, saa smilte han og sagde: »Du er en underlig Pige; det er interessant og lærerigt at studere Dig.«

»Det vil jeg tro!« svarede hun med en Latter, der lød lidt tvungen.

»Ja — ikke Dig alene! Jeg tror, at man i det hele taget faar den bedste Livserfaring,

ja jeg kan gjerne sige Verdenskundskab, ved at studere de Kvinder, man kommer i Berøring med, og jo flere Kvindeskæbner, man lærer at kende, des videre Syn faar man, des skarpere Tanker. Den Kvinde, jeg har kendt bedst og studeret mest, var min Moder; men det er netop Studiet af hendes Skæbne, der har gjort mig villiestærk, fordi hun selv var villieløs. Hun var fra først et forvænt og forkælet Barn, vant til at faa sin Villie, indtil hun ogsaa selv vilde vælge sin Mand og satte sin Villie igennem. Da saa Ulykken af den Grund kom over hendes Hoved, sank hun sammen og rejste sig ikke mere; hun blev saa sløv og modstandsløs, at hun derved var lige ved at bringe sig selv og mig i Ulykke. Kun én Gang strammede hun sig op til en rask Daad, og det var den Gang hun skaffede mig den Plads, jeg nu har. Efter den Tid vilde hun helst lade mig raade, og det kunde hun ogsaa godt. Hvis Du havde haft samme Nytte af at studere din Moder, som jeg min, saa vilde Du have været bedre stillet. Hendes Skæbne burde have vakt din Afsky og Harmen mod Sam-

fundet, givet Dig Mod til at hæve Dig op af Pølen. Men Du blev forkuet som Barn, Du fik ingen selvstændig stærk Villie efter at Du havde traadt dine Børnesko. Du har altid bøjet Dig under andres Villie! En Gang imellem har Du vel forsøgt at afryste Aaget, men det er ikke lykkedes Dig.«

Thora sad sørgmodig, med Hænderne i Skødet, og saa' ned for sig.

Et Par Minuter var der ingen af dem, der talte. Han syntes at have sagt hvad han vilde, og hun havde intet at sige dertil.

»Ja — Du forstaar mig jo nok,« sagde han venligt, da han saa' hende saa bedrøvet, »det, jeg har sagt om Dig, er slet ikke nogen Bebrejdelse. Du har jo altid været saa inderlig god — det er jeg overbevist om! Du har aldrig kunnet fatte saadan en Tanke som Hævn imod dem, der har gjort Dig Uret og Fortræd; havde Du bare kunnet slippe ud af deres Kløer, vilde Du have været glad!«

Hun sad lidt og tænkte, saa svarede hun sagtmodig og med lidt usikker Stemme: »Du kender mig jo kun fra det, jeg har fortalt

Dig om min Moder og mig, og fra den korte Tid, jeg har været her.«

»Det er rigtigt! Jeg kan kun dømme efter det, Du selv har fortalt mig, efter det Indtryk, jeg har faaet af Dig ved at kende Dig personlig, og efter de Slutninger, jeg maa drage, ved at sammenholde din Forklaring og min egen Erfaring. Er min Dom da gal?«

»Nej,« svarede hun langsomt, »jeg skulde snarere tro, at Du vidste mere, end jeg selv har fortalt Dig. Men Du kan jo ikke vide mere; Du kender ingen, der kender mig.«

»Mellem det, Du selv har fortalt mig, og den Tid, jeg lærte Dig at kende, ligger der jo noget, som jeg maa gætte mig til. Jeg kan lade være at tale om det, men jeg kan ikke lade være at tænke paa det. Du tænker ogsaa meget, Thora, naar Du gaar her hjemme, Du kan ikke lade være med det — det kan ingen. Tankerne arbejder jo uafbrudt saa længe Pulsens slaar, somme Tider arbejder de saa stærkt, at vi ikke kan sove for dem! Du spørger ikke meget; man skulde næsten tro, at Du slet ikke var nysgærrig! Du har ikke med en Mine i Dag ladet mig

forstaa, at Du gjerne vilde vide, hvor jeg har været henne i Formiddag, Du har bare sagt mig, at Du kunde se, jeg var bleven i daarligt Humør mens jeg har været ude. Du lyver ikke, Thora, og jeg er vis paa, Du ikke vil nægte, at Du det meste af Dagen har tænkt paa, hvad det er, der er hædet mig undervejs.«

Thora lo. »Naa, saa galt er det vel ikke! Man kan jo tidt blive i daarligt Humør bare ved at tænke paa noget.«

»Har Du slaaet Dig til Ro med den Tanke og saa ikke tænkt videre?«

»Nej,« svarede hun langsomt, løftede derefter hurtigt Hovedet og saa' smilende paa ham: »Men hvorfor vil Du endelig vide, hvad jeg har tænkt?«

»Fordi det kunde more mig, og fordi jeg er sikker paa, at Du ikke har tænkt andet, end hvad Du godt tør sige mig. Det er jo ikke andet end Spøg, og naar Du ser, jeg er tungsindig, saa bør Du bortvejre Grillerne ved din Sang og skæmtfulde Tale.«

Thora gav sig til at le. »Ja, saa er jeg nok den rette! Jeg synger aldrig — somme

Tider, naar jeg er alene, nynner jeg lidt — og jeg skæmter aldrig.«

»Du græder heller aldrig?«

»Nej,« gentog hun, »jeg græder heller aldrig!«

»Det er det, jeg sagde før, Du er en underlig Pige! Du kan ikke engang græde! De Kvinder, der ikke kan græde, det er dem, der har lidt meget. Sig mig saa, hvad Du tænkte.«

»At Du havde mødt nogen!«

»Hvem?«

»En Dame.«

»En Dame?« gentog han forbavset.

»Ja — den Dame, Du godt kan lide.«

Han gav sig til at le. »Frk. Bruun! Nej — hende har jeg rigtignok ikke mødt. Jeg gik ganske vist gennem Rosenvænget og saa' ind i Haven, hvor hendes Forlovede boer; men hende saa' jeg ikke.«

Thora blev rød i Hovedet og smilede.

»Saa var jeg maaske ikke saa langt fra at gætte rigtigt! Du saa' ind i Haven efter hende, men saa' hende ikke; det kan maaske ogsaa nok sætte Dig i daarligt Humør.«

»Nej, der er Du helt paa Vildspor, Thora,« sagde han leende, »mit Sværmeri for hende var en Børneforelskelse . . .«

»Saa?« sagde Thora og saa' spørgende paa ham.

Han blev lidt forvirret. »Ja — den holdt sig nok lidt længer — men det var alligevel en Børneforelskelse, og Børneforelskelser er aldrig stærke. Du véd, hvor fortvivlede Børn kan blive over ingen Ting, Du har maaske ogsaa i Skolen læst Christian Winters Digt »Flugten til Amerika« og véd deraf, at da Peter saa' Bagerens Rikke, som han var forelsket i, give Morten et Hjærtebrød, blev han saa fortvivlet, at han vilde rejse bort fra det hele, men hans Fortvivlelse var snart forbi, en Tallerken sød Suppe kunde trøste ham. Saadan gik det ogsaa mig! Da jeg fik at vide, at min Barndomskæreste foretrak Otto for mig, blev jeg saa fortvivlet, at jeg ikke vidste bedre Raad end at gaa omkring og drikke mig fuld i alle de Kroer, jeg kom til, indtil jeg faldt over Dig . . .«

»Og fandt Trøst i mig,« tilføjede hun smilende, da han standsede.

Han slog Armene om hende og knugede hende haardt ind til sig. »Ja — fandt Trøst i Dig, Du stygge Tøs! Jeg skulde bare have faaet fat i Dig for et Par Aar siden, saa havde alt været anderledes nu!« — Han slap hende. »Gaa saa ud og lav Kaffe!«

Senere paa Dagen, da det begyndte at skumre, spurgte Mads: »Skal vi gaa en Tur?«

»Ja.«

Hun havde hele Dagen ventet, at han skulde foreslaa hende en Udfugt, som han plejede om Søndagen; hun anede ikke, at han kun blev hjemme fordi han var bange for at møde nogle af hendes gamle Bekendte, naar han gik sammen med hende paa Gaden om Dagen; om Aftenen, naar det var mørkt, havde han mindre at frygte.

»Vil Du ikke spise til Aften først?« spurgte hun. »Eller skal vi vente til vi kommer hjem igen?«

»Vi kan godt spise til Aften ude.«

Hun var snart færdig.

De gik langs Gamle Kongevej ud til Falkoneralleen, drejede om ad Allégade og ind i en af de smaa Restavratsbygninger

med Have foran. De kom op paa første Sal i et lille hyggeligt Værelse, som de fik for sig selv, og her bestilte Mads varm Aftensmad.

Han var nu i bedre Sindsstemning end da han kom hjem i Middags, om end han af og til overraskede sig selv ved at opdage, at han var falden i dybe Tanker.

»Jeg har tænkt paa, at jeg vil søge at faa Plads paa et Handelskontor i en af Provinserne,« sagde Mads.

Thora svarede ikke.

»Hvad synes Du om det?« spurgte han.

»Jeg véd ikke. Skal jeg med?«

»Naturligvis -- det er for din Skyld jeg vil bort fra Byen.«

»For min Skyld?« gentog hun langsomt og uden at blive forundret.

»Ja! — Vil Du ikke gærne bort fra København?«

»Det har jeg aldrig tænkt paa,« svarede hun. »Jeg har jo aldrig været udenfor Byen, jeg véd ikke, hvorledes der er andre Steder.«

»Jeg troede ikke der var noget, der bandt Dig her til Byen — at Du vilde synes godt

om at komme hen til et Sted, hvor alt var nyt for Dig, ogsaa de Venner og Omgangsfæller; Du vilde faa.«

»Ja — — men naar det er for min Skyld,« sagde hun langsomt, »saa er jeg bange for at det er en Opofrelse. Er det let at faa en saa god Plads som den, Du nu har?«

»Jeg tænker, det skal lykkes mig. I Morgen vil jeg tale med min Principal om det; han har saa mange Forretningsvenner i Provinserne; jeg er sikker paa, at han vil anbefale mig paa det bedste, naar jeg beder ham derom. Muligvis kan jeg ikke straks løbe hen og faa en ny Plads; men saa venter jeg; jeg opgiver jo ikke den, jeg har, før jeg faar en anden.«

»Tror Du ikke, Grosserereren vil synes det er underligt, at Du vil tage fra ham og rejse bort fra Byen?«

»Nej — det tror jeg ikke. Han vil maa-ske gætte paa en anden Grund, men det maa han om! Han vil vist ikke spørge mig om nogen Grund. Maaske vil Du alligevel ikke saa gerne bort fra Byen?« sagde han og saa' spørgende paa hende.

»Jo — det er mig lige meget, hvor jeg er; jeg vil gerne være, hvor Du er.«

Da hun havde sagt dette, blev der stille i Stuen. Hun blev næsten bange for, at hun havde røbet Følelser, som ingen maatte kende. Saa rejste han sig, gik hen bag hendes Stol, lagde begge sine Hænder om hendes Hals, bøjede hendes Hoved tilbage og kyssede hende atter og atter.

»Ja — vi maa hen til en anden By, hvor jeg véd Du er sikker!«

Han gik et Par Gange op og ned ad Gulvet og standsede atter foran hende. »Synes Du ikke, her er ret hyggeligt?« spurgte han. »Sang og Musik lyder op til os, men ingen forstyrrer os! Vil Du have en Portvinstoddy?«

— — —
Aftenen gik hurtigt. Klokken blev over tolv inden Mads og Thora tænkte paa at bryde op.

Da hun havde faaet Hat og Overstykke paa, stod hun et Øjeblik ved Vinduet.

»Hvor det er maanelyst i Nat!« sagde hun. »Og hvor stille Luften maa være!« tilføjede hun. »Et Selskab har taget Plads i

et Lysthus her nede i Haven; de har to Lys i Ølflasker paa Bordet — og en Bolle Punch; Lysene brænder saa roligt, som om de var lukket inde i en Lygte! Kan Du høre, det er en ung Herre, der synger Solo?» Hun aabnede sagte Vinduet, og i det samme lød Sangen tydeligt op til dem, sunget med lidt dyb Stemme og Følelse:

O, hører Du, min Thoralil,
en Stemme fjærn og mat?

Mads trak sig langt bort fra Vinduet og saa' spørgende og urolig paa Thora, der blev staaende smilende og lyttede ved det aabne Vindue, mens Sangeren fortsatte:

Nu svarer den saa lystig;
den er ej mer forladt!
Den Ælskede er nær!
O, Thoralil, kom her
og sæt Dig ned paa Bænken
bag de mørkegrønne Træer!

»Kender han Dig?» spurgte Mads.
Thora saa' overrasket paa ham og lo.
»Aa, Du mener fordi han synger til Thora?»

— Nej, det er jo en gammel Sang! Han sidder og vender Ryggen til; han har ingen Anelse om, at jeg staar her, og kender mig heller ikke. Han synger kønt!»

Sangeren havde imidlertid begyndt paa det sidste Vers, og da han sluttede, klappede hans Tilhørere nede i Haven.

»Visen er ude,« sagde Mads, »saa kan vi godt gaa!«

Da han og Thora lidt efter gik gennem Haven og forbi Lysthuset, der oplystes af to Lys i Ølflasker, saa' baade han og Thora paa den unge Mand, der havde sunget saa kønt om Thoralil, og han følte sig overbevist om, at det ikke var en af Thoras gamle Bekendte.

Langsomt gik de hjem. Han havde stukken sin Haand ind under hendes Arm, og saaledes gik de Side ved Side gennem Frederiksbergallé og videre til de kom til Huset i Studiestræde. Han var i en hel anden Sindsstemning end i Middags, da han kom hjem. Nu glædede han sig ved den Tanke, at det skulde lykkes ham ved Grossererens Hjælp at taa Plads i en anden By, hvor han

kunde tage hende med sig. Han vidste jo at der gik en og søgte efter hende, og han var bange for, at denne hjærteløse Bandit atter skulde fange hende; derfor maatte han se at faa hende bort fra Byen snarest muligt.

Da de var kommen hjem, sad de endnu nogle Minuter og talte sammen. De tændte ikke Lys, men Stuen var oplyst af Maanens Skin. Saa sagde hun god Nat og gik ind i sit Værelse, men lod Døren staa paa Klem.

Han blev siddende stille paa Stolen ved Vinduet og saa' hen imod hendes Dør. Et Lysskær trængte snart gennem den smalle Døraabning ind i hans Værelse. Hun havde tændt sin lille Lampe. Han kunde høre hende gaa og pusle. Saa blev der stille der inde. Endnu sad han stille paa Stolen og stirrede hen paa Lyskæret fra hendes Dør. Endelig rejste han sig, gik sagte hen og stak Hovedet ind i hendes Kammer.

Hun rakte Haanden ud efter ham, saa' paa ham med et rørende, spørgende Blik, som om hun vilde sige:

»Kommer Du nu?«

XII.

Høgen slaar ned.

»I Dag har jeg talt med Grossereren,«
sagde Mads, da han Tirsdag Aften var kom-
men hjem fra Kontoret.

»Om at rejse?« spurgte Thora.

»Ja.«

»Hvad sagde han?«

»Aa, han sagde ikke meget; han siger
jo i det hele taget aldrig meget, og han er
altid saa rolig, at man ikke kan gennemskue
ham.«

»Du kunde ikke se, om han blev ked af,
at Du vilde bort?«

»Jo, det blev han vist nok; men han
sagde bare: „Naa — er Du nu bleven ked
af at være her?“ Jeg forklarede ham, at jeg
gærne vilde helt bort fra Byen, og saa talte

vi lidt om det. Han spurgte mig ikke om Grunden.«

»Hvis han havde spurgt Dig, hvorfor Du vilde bort fra Byen, hvad vilde Du saa have sagt? Du vilde ikke have givet ham den rigtige Grund?« spurgte Thora.

»Jeg var saa sikker paa, at han ikke vilde spørge mig om Grunden, at jeg slet ikke havde tænkt paa noget Svar. Han lovede at skrive til nogle Købmænd i Provinserne og vi blev enige om, at jeg skulde blive hos ham til jeg fik en anden Plads, som jeg kunde være tjent med.«

»Mere kan man da ikke forlange.«

»Nej — naar det nu bare ikke maa vare altfor længe.«

»Før til Oktober kan det vel ikke blive?« spurgte hun.

»Nej — maaske ikke engang før til Nyt-aar.«

— — —

Hver Aften, naar de sad og talte sammen om alt muligt, faldt Talen atter og atter paa deres ny Hjem i en By, som de endnu ikke kendte. Han var sikker paa, at Gros-

sereren allerede havde skrevet til nogle af sine Forretningsvenner. Om faa Dage maatte der vel komme Svar, allerede i næste Uge vidste de maaske, hvor de skulde hen.

»Og hvis det saa ikke er for langt her fra,« sagde han, »saa rejser vi en Søndag hen og ser paa Byen.«

Ugen gik, uden at Grossereren og Mads fik Lejlighed til at tale om Rejseplanerne. Det synes altsaa som om Grossereren endnu ikke havde faaet Svar paa sine Breve — hvis han i det hele taget havde skrevet. Men Mads var jo saa utaalmodig, og efterhaanden som Dagene gik, uden at han hørte noget, begyndte han at blive bange for, at Grossereren tænkte, det var noget, han kunde skrive om ved Lejlighed, noget, der ikke hastede.

— — —

»Nu er Sommeren snart forbi,« sagde Thora lidt sørgmodig, da hun Søndag Eftermiddag stod ved Vinduet og saa' ud paa Gaden.

»Ja,« svarede Mads, »vi burde nyde Sommerens sidste Dage i det Fri saa godt vi kan. Jeg har tidt haft Lyst til at leje et lille En-

spænderkøretøj og køre ud med Dig, men jeg er ikke rigtig dristig ved selv at være Kusk. I gamle Dage, da jeg var Dreng, var jeg gode Venner med en Vognmandskusk, der i lang Tid ikke bestilte andet end at køre Jord fra Nørrefælled og til den Grund, hvorpaa Kommunehospitalet blev bygget, da havde jeg tidt Tømmerne, men da havde jeg rigtignok en gammel Kusk ved Siden af mig, hvis det skulde gaa galt, og da var Hestene to skikkelige, Arbejdsøg, der kendte Vejen og aldrig fik Lyst til at slaa til Skaglerne. Men vi kan leje en Droske.«

»Hvorfor skal vi køre?« spurgte Thora, der ikke anede, at Mads ikke holdt af at gaa ved Siden af hende gennem Gaderne, »Du holder jo meget af at gaa, og jeg bliver da heller ikke saa let træt.«

»Godt — saa gaar vi, og saa vil vi se at finde en Vej, som udmærker sig ved sin landlige Ensomhed!«

Hun lo. »Hvorfor det?«

»Fordi det er morsomt at gaa ad ukendte Veje.«

Lidt efter var hun færdig til at gaa.

Han saa' smilende og beundrende paa hende. »Du forstaar at pynte Dig med Smag, Thora!«

Hun lo fornøjet og koket. »Har Du ikke vidst det før?«

»Jo — men alligevel — jeg opdager dog stadig hos Dig noget nyt, som jeg maa beundre!«

De gik ad Vestervoldgade ud til Langebro, drejede om tilhøjre, gik et Stykke langs Kalvebodstrand og kom endelig op paa den gamle Jærnbanevold.

»Det var en mærkelig Vej,« sagde Thora og lo.

»Du har maaske aldrig været ad denne Vej før?« spurgte Mads.

»Nej.«

»Det var jo det, jeg sagde! Ja, Vejen er noget knudret paa sine Steder, men oppe i Højden har man en smuk Udsigt over Eng og Sø ud til Amager, og naar vi kommer ned i Dybet mellem de grønklædte Skrænter, kan Du plukke Markblomster.«

Langt om længe kom de til en lille Vej, der førte ind i Valby. De fulgte Vejen og

kom fra Valby ind i Søndermarken, derfra videre ind i Frederiksberg Have og stod tilsidst ved Runddelen foran Haven.

»Nu kunde vi nok trænge til at standse lidt paa vor lange Vandring og se at faa noget at styrke os paa,« sagde Mads. »Men hvor skal vi gaa hen?«

»Ind paa Sommerlyst!« foreslog Thora.

»Ja.«

Som sædvanlig Søndag Eftermiddag var der en livlig Færdsel i Sommerlyst Have. Mads og Thora fandt dog snart et ledigt Lysthus i Rækken langs Frederiksbergallé. Mads kaldte paa en Opvarter og forlangte Smørrebrød og Øl.

Thora sad i Baggrunden af Lysthuset og saa' gennem Ruden ud paa Folkestrømmen i Frederiksbergallé.

»Det er saa morsomt at se ud paa Vejen herfra,« sagde hun, og mens hun snakkede tornøjet med Mads, blev hun ved at sidde bag Lysthusets Rude og se ud paa de mange Mennesker, der gik forbi, indtil Opvarteren kom med Smørrebrødet.

»Om en halv Snes Minuter kan De bringe to Kopper Kaffe,« sagde Mads.

»Søndag Eftermiddag er her altid saa mange Mennesker her og i Alleenbergs Have,« sagde Thora.

»Ja,« svarede Mads, »men de fleste er Folk, der kun har Tid til at gaa ud at more sig Søndag Eftermiddag, med faa eller ingen Penge i Lommen, saa gør de paa Vejen til Frederiksberghave en lille Omvej ind paa Alleenberg og Sommerlyst for at tage de Fornøjelser med, de kan faa gratis: høre Musiken fra Karusellerne, se glade Piger i Gyngen og stærke Mænd prøve Kræfter paa Tyrehovedet. Vil Du ikke have et Stykke med Laks — eller Sardin? Jeg synes, Du sidder og falder i Tanker?«

Thora gav sig til at le. »Jeg kom til at tænke paa dem, der gaar ud at more sig uden Penge, og paa mig selv, der ikke véd, om jeg skal vælge Laks eller Sardin. Det gaar ikke altid efter Fortjeneste her i Livet.«

»Nej — det er en gammel Sandhed,« sagde Mads leende. »Men Du har vel nok gjort Dig fortjent baade til Sardin og Laks.«

»Mere end mange af dem, som nu gaar forbi os og vilde være glade for Smørrebrød med Spegepølse eller Bondeost?« spurgte hun leende. »Der kan Du se, det kan Du ikke svare paa! Om man har det ondt eller godt, beror ofte paa rene Tilfældigheder.«

»Ja — men ofte paa Ens Karakter.«

Hun saa' spørgende paa ham. Skulde det være en Bebrejdelse? Han havde før sagt hende, at det havde været hendes Ulykke, hun ingen Villiekraft havde.

»Nu maatte den Opvarter gærne snart komme!« bemærkede Mads.

Thora saa' atter gennem Ruden ud i Alleen, mens hun ventede paa Kaffen.

Pludselig trak hun sig hurtigt tilbage fra Vinduet og satte sig helt hen i Hjørnet. Hun var bleven meget bleg og rystede stærkt.

Lidt efter viste der sig et Ansigt ved Ruden ude fra Alleen, et Ansigt med tykke, rødlig Kinder, et lille lyst Overskæg, tykke Læber, tyk Næse, vandblaa Øjne, en lille stiv Filthat paa Hovedet med det kortklippede lyse, velfriserede Haar. Ansigtet tryk-

kede sin flade Næse endnu mere flad for bedre at kunne se ind i Lysthuset.

Thora sad og rystede som en forskræmt Due.

Mads saa' ud i Haven efter Opvarteren.

»Nu kommer han nok!« sagde han og vendte sig om mod Thora. Han blev forfærdet ved at se hendes Ansigt. »Hvad er det! Er Du bleven syg?«

I det samme satte Opvarteren Kaffen paa Bordet. Mads skyndte sig at betale, og Opvarteren gik igen.

»Har Du faaet ondt?« spurgte han ømt og greb hendes Haand.

»Ja,« svarede hun mat og rejste sig. »Jeg gaar lidt... Aa, nu er det for sent!« Hun lod sig atter synke ned paa Bænken.

En kraftig bygget, høj Mand, paa nogle og tredive Aar, ham, der nylig fra Vejen udenfor havde kigget ind ad Lysthusets Rude, nærmede sig og standsede ved Lysthuset. Han var smagløs klædt, med lysebrune Benklæder, mørkeblaa Vest, graa Jakke og kulørt Slips. Mads anede straks, hvem den Frem-

mede var; Thora maatte have opdaget ham tidligere og var bleven saa forskrækket for ham, at hun knap kunde tale. Det kunde ikke være andre end ham, Værten „Skaglen“ kaldte Jon.

Manden stillede sig foran i Lysthuset og raabte til Thora: »Naa — kan Du faa rejst Dig? Nu har de Narrestreger varet længe nok!«

Thora gjorde virkelig Mine til at rejse sig; men Mads stillede sig foran hende og spurgte den Fremmede i en opbragt Tone: »Hvem taler De til?«

»Ikke til Dem!« svarede Jon i en brøsig Tone.

»Lad mig heller gaa!« hviskede Thora.

»Nej, Thora — hvad tænker Du paa!« sagde Mads i en bønlig, indtrængende Tone og holdt hende tilbage.

»Bliver det snart til noget?« raabte Jon truende. »Eller skal jeg hjælpe Dig?«

»Nu kommer jeg!« stønnede Thora.

»Nej — Thora! gør det ikke!« bad Mads fortvivlet. Han vendte sig mod Kæmpen og sagde i en opbragt Tone: »Gaa Deres Vej! De har ikke noget her at bestille!«

»Hvem har bildt Dem det ind? De kan jo spørge Damen der; hun véd meget godt, hvad jeg har her at bestille! Kan De ikke se, hun vil gærne ud til mig?«

»For at De paa ny kunde mishandle hende!«

»Kommer det Dem ved?«

Der havde allerede samlet sig en Snes Mennesker foran Lysthuset for at høre paa Ordstriden, deriblandt et Par Opvartere.

»Aa, Opvarter!« sagde Mads, »kan De ikke i en Fart faa fat paa en Politibetjent? Dette Menneske vælter sig ind paa os uden Grund og overfalder os!«

»Nej, her behøves ingen Politibetjent!« raabte Jon og traadte helt hen til Mads, saa de to Modstandere et Øjeblik stod trykket tæt op til hinanden. »Og nu er jeg ked af det Vrøvl! De er sgu for lille til at tage Pigen fra mig!« Mads fik et Stød for Brystet, saa han sank ned paa Bænken. »Har De Lyst til at faa knækket et Par Ribben eller blive kastet som en Kattekillling over Huset ud i Grøften?« Han traadte Mads over den ene Fod og satte Tømmelfingeren haardt paa hans Næse.

Mads foer op, og skummende af Raseri gav han Kæmpen et vældigt Slag lige i Ansigtet.

Jon tumlede tilbage, hans Ansigt blev blodigt. Saa styrtede han sig ind paa Mads, der havde rejst sig op og nu modtog sin Fjende med et kraftigt Spark over begge Skinnebenene.

Jon udstødte et Brøl af Smærte og sank om uden for Lysthuset. Han forsøgte at rejse sig, men kunde ikke støtte paa Benene.

Der havde samlet sig en stor Mængde Mennesker omkring ham. Et Par Herrer hjalp ham, saa han kom til at sidde paa Lysthusets Trappetrin.

Ingen viste sig fjentlig lige over for Mads; mange havde set, hvorledes Manden med det frække Forbryderfjæs havde trængt sig ind til de to unge Mennesker, der sad i Lysthuset, og havde fornærmet dem, og de, der kom senere, fik snart Sammenhængen at vide.

»Bare De ikke har sparket Skinnebenene over paa ham,« sagde en Herre til Mads.

»Jeg kunde ikke forsvare mig paa anden

Maade, og jeg frygter heller ikke for Følgerne. Denne Sag maa jo afgøres i Retten.«

Jon havde hørt den korte Samtale. »Den Sag skal jeg nok selv afgøre,« sagde han, idet han blev ved at sidde og gnide Skinnebenene, »naar jeg bare kommer lidt til Hægterne! Det gør forbandet ondt at blive sparket over Skankerne!«

»Nu kommer Politiet!« blev der i det samme raabt.

Jon forsøgte at rejse sig, men sank stønnende tilbage paa Trinet.

To af Frederiksbergs Politibetjente kom rask hen imod Folkemængden, der straks gjorde Plads. Betjentene standsede foran Jon, hvis Ansigt endnu var tilsølet af stivnet Blod.

»Hvem har slaaet ham?« spurgte den ene Betjent.

»Det har jeg!« svarede Mads.

»Hvorfor?«

»Han trængte sig her ind i Lysthuset, hvor jeg sad sammen med denne unge Dame, og fornærmede os. Han overfaldt først mig, før jeg, for at forsvare mig, slog ham.«

»Er her nogle Vidner, som har set det hele?« spurgte Betjenten.

To Herrer meldte sig straks.

»Maa jeg foreløbig faa Deres Navne, saa kan vi senere, naar vi er kommen bort fra Folkemængden, tale om de nærmere Omstændigheder,« sagde Betjenten og opskrev Navnene i sin Bog.

»Kan De ikke komme op?« sagde den ander Betjent til Jon.

»Jo — naar jeg bare maa sidde et Øjeblik og sunde mig — og hvis han ikke har sparket Benene i Stykker paa mig.«

»Her kan De ikke blive siddende og samle Opløb!« vedblev Betjenten.

»Naa — ja — saa gaar jeg!« svarede Jon, idet han med megen Anstrængelse fik rejst sig op.

»Han kan dog staa paa Benene!« bemærkede en Herre.

»Kan De gaa — eller skal vi tage Dem op i en Vogn?« spurgte Betjenten.

»Jeg kan godt gaa — nu kommer det,« svarede Jon, og støttende sig til Bræddevæggen gik han fra det ene Lysthus til det andet.

»Ja — det er godt,« sagde Betjenten.
»Lad os bare faa Deres Adresse før De løber fra os.«

»Min Adresse?«

»Ja. Hvad hedder De?«

»Johan Kralberg.«

»Og De boer?«

Jon mumlede et Gadenavn og et Husnummer, som Betjenten hurtigt nedskrev.

»Saa maa De gærne gaa — Tilsigelsen kommer om et Par Dage,« sagde Betjenten.
»Men kom af Sted saa hurtigt som muligt, og se at faa Ansigtet vasket ved Porter_z her udenfor.«

Jon, der gærne vilde bort fra Politibetjentene hurtigst muligt, gik vakkende hen ad Vejen, støttende sig til Lysthusene og fulgt af en Skare Mennesker.

Endelig slap han ud ad Porten ved Frederiksberg Runddel, vaskede sig ved Posten, hvorfra Kuskene hentede Vand til deres Heste. Derfra vaklede han hen og satte sig paa Bænken i Alleen.

Mads, Thora og Vidnerne var imidlertid fulgt med den anden Betjent op i et Værelse

i Restavrationsbygningen, hvor Rapporten blev skrevet.

Mads genvandt hurtigt sin Fatning, men Thora var meget forknyt.

»Lad os køre hjem,« sagde Mads, da de kom ud i Frederiksbergallé.

Der holdt en hel Række Drosker i Alléen. Mads og Thora gik hen imod den nærmeste Droske, hvis Kusk aabnede Døren for dem.

Paa Bænken i Alleen sad Johan Kralberg og stirrede efter den bortkørende Droske. Da han ikke kunde se den mere, rejste han sig langsomt og gik vaklende hen til den nærmeste Droskekusk, der sad i Vogndøren og gjorde Mine til at rejse sig, da han saa' Manden med de daarlige Ben komme hen imod Drosken.

»Bliv bare siddende!« sagde Jon. »Jeg skal ikke køre — ikke endnu — jeg venter paa nogen. Men den Kusk, der kørte lige nu — ham syntes jeg, jeg kendte. Hedder han ikke...«

»Han hedder Beck!«

»Beck — det er rigtigt! Han er en gammel Bekendt af mig; men han har forandret

sig en Del, siden jeg saa' ham sidst. Man kan vel træffe ham her hver Dag?»

»Ja,« svarede Droskekusken, »naar han ikke er hjemme at sove eller ude at køre. Skal jeg hilse ham?»

»Nej — jeg træffer ham nok selv en Gang.« Han nikkede til Droskekusken og vilde gaa.

»Det er nok galt med Skankerne? Hvad har De gjort ved det ene Bagben?» spurgte Kusken.

»Jeg løb for hurtigt op ad en Stentrappe — saa snublede jeg og slog begge Benene paa den skarpe Kant.«

»Hastværk er Lastværk! som Matrosen sa'e, han blankede sine Vandstøvler med en Tandbørste.«

— — —

Mads og Thora kørte imidlertid rask ind ad Byen til. Han lagde sin Arm om hendes Liv og trykkede hende ind til sig. »Du er bleven saa forskrækket, at Du ryster endnu!«

Thora svarede ikke.

»Vilde Du virkelig følge med ham?» spurgte han lidt efter.

»Hvad skulde jeg gøre?«

»Du vilde virkelig gaa fra mig for at følge med ham, for atter at blive mishandlet og misbrugt! Jeg kan ikke forstaa det, Thora! Han behandler Dig som en Hund, og Du kryber for ham! Han har en forfærdelig Magt over Dig — alene af den Grund, at Du er bange for ham! Jeg er ikke ond, jeg gør ikke det mindste Dyr Fortræd, jeg kan blive bedrøvet, naar jeg opdager, jeg er kommen til at træde paa en Regnorm eller en Larve, der kryber hen ad Vejen; men denne Bandid, der har traadt din Lykke under Fødder, kunde jeg dræbe med koldt Blod! Om jeg havde sparket Benene over paa ham — om jeg ogsaa skulde lide noget for det — jeg vilde aldrig fortryde det! Aa — jeg kan blive gal ved at tænke paa, at Du er saa modstandsløs, at Du lader den første den bedste Skurk behandle Dig efter Forgodtbefindende! Og saa var Du straks rede til at gaa til ham igen, da han atter havde opdaget Dig og som en Høg slog ned paa Dig! Han talte haardt til Dig; naar Du blev ene med ham, vilde han slaa Dig — og Du — Du vilde

krybe for ham og bede ham om Tilgivelse! Ja, jeg maa sige det, Thora, jeg maa sige det! Harmen over at se Dig føje et saa modbydeligt Menneske, er lige ved at kvæle mig! — Du skal ikke være bange for ham, Thora, Du skal ikke være bange for hans Trusler — han kan ingen Ting gøre Dig! Jeg skal nok forsvare Dig!«

»Du kender ham ikke!« sagde Thora med svag Stemme. »Nu er jeg bange for, at han skal hævne sig paa Dig.«

»Jeg er ikke bange for ham,« svarede Mads. »Men hvis det kan trøste Dig, saa skal jeg bevæbne mig — Jærnknoer i Bukselommen og Revolver i Frakken! Om man slog Hovedet itu paa saadan en Karl — hvad saa? Saa var der ét skadeligt Dyr mindre!«

Hun lænede sit Hoved til hans Skulder, og Resten af Vejen talte de kun lidt sammen.

Da de kom hjem forsøgte han at gøre Løjer med hende; han kunde ikke lide at se hende saa forknyt og bedrøvet. Han tog fat i hendes Skuldre og rystede hende.

»Kan der nu snart komme lidt Liv i Dig, Du lille forskræmte Dueunge! Rigtige Dueøjne har Du, bare Du ogsaa havde kunnet hugge fra Dig! Hvorfor har Du dog faaet saa lidt Mod og Villiekraft, da Du dog har faaet et klogt lille Hoved, Du, Trine Melpap!«

Det gav et Ryk i hende, hun saa' forundret og spørgende paa ham. »Hvorfor siger Du det?«

»Trine Melpap? Det faldt mig ind! Har Du hørt det før?«

»Ja. Værtinden i den Beværtning, hvor jeg tjente, kaldte mig en Gang for det. Har Du — — har Du talt med hende?«

»Ja.«

»Naa!« sagde Thora med en underlig Betoning paa Ordet og lod Hovedet synke.

Han lagde sin Arm om hendes Hals. »Det gør ingen Ting, Thora!« sagde han ømt. »Jeg véd alt — har vidst det længe. Jeg vilde ikke have sagt Dig det, for ikke at bedrøve Dig; men nu kan det jo være ligegyldigt — efter Scenen paa Sommerlyst! Selv om jeg ikke havde vidst saa meget,

vilde jeg jo kunne forstaa tilstrækkeligt paa hans Optræden lige over for Dig, og det var godt, at jeg vidste alt i Forvejen. Nu behøver vi aldrig mere at tale om det, Thora, og Du behøver ikke at være bange for ham! Det, han truer Dig med, har ingen Ting at betyde, Du staar under min Beskyttelse. Bare vi snart kunde komme bort fra Byen. I Morgen vil jeg tale med Grosse-
reren, og mener han det varer længe inden vi kan komme afsted, saa er det maaske bedst, at jeg skaffer Dig Plads hos skikkelige Folk i en Provins, hvor jeg véd Dig i Sikkerhed. For din Tyran kan jo tilfældig møde Dig paa Gaden — og naar Du gaar her hjemme alene, gaar Du vist i en evig Angst for ham.«

»Aa — nej, lad mig heller blive hos Dig, hvis Du vil have mig,« svarede Thora bønligt. »Men nu véd jeg jo, at Du altid maa tænke paa mig med Ringeagt.«

»Nej, Thora, ikke med Ringeagt, med Sorg. Men Tiden vil dæmpe og udslette Mindet om de Dage, som vi nu aldrig mere vil tale om.«

Thora rystede paa Hovedet. »Jeg tror det ikke.«

»Jo vist saa! Se nu ikke mere saa fortabt ud, min lille forskræmte Due, og glæd Dig over, at Du undslap den graadige Høg, der slog ned efter Dig!«

— — —

Næste Aften var det Mads, der var i trist Stemning, da han kom hjem fra Kontoret.

»Jeg her talt med Grossereren i Dag,« sagde han. »Han har faaet Svar fra flere af sine Forretningsvenner i Provinserne; et Par af dem vil gærne have et ungt Menneske eller en Lærling, men foreløbig er der ingen Udsigt for mig. Grossereren venter dog endnu Svar fra flere, og han har heller ikke endnu skrevet til alle sine Venner. Der er altsaa Haab endnu.«

Nogle Dage efter kom Tilsigelsen til at møde paa Birkekontoret paa Frederiksberg. Da Politibetjentene optog Rapport i Lokalet paa Sommerlyst, havde de efter Anmodning af Mads lovet, at de saa vidt muligt vilde fritage Thora fra at møde i Retten, og hun blev ogsaa nu glad ved at se, at Tilsigelsen

kun gjaldt Mads. Hun var dog meget urolig og spændt efter at erfare, hvorledes dette Møde vilde ende.

Mads lo og gjorde Løjer med hende. Helt fri vilde han vel ikke slippe, men han vilde gerne betale en Bøde for at have haft den Fornøjelse at give Banditen en længe fortjent Overhaling.

Den Dag, Mads skulde møde i Retten, bad han sig fri paa Kontoret. Grosserereren spurgte ikke, hvor han skulde hen, og Mads fortalte ham det heller ikke.

Johan Kralberg og det ene Vidne var kommen, da Mads kom; det andet Vidne kom lidt efter, men de maatte vente en Snes Minuter i Forværelset, inden de blev kaldt ind i Retslokalet.

Nu opdagede Mads, at Johan støttede sig til en Stok, naar han gik.

Dommeren oplæste Rapporten, der i Kort-hed lød paa, at Kontorist Mads Hansen og Frøken Thora Larsen Søndag Eftermiddag havde siddet i et Lysthus i Sommerlyst Have og at Johan Kralberg uden Anledning var kommen hen til dem, havde tiltalt Frk. Larsen paa

en saarende og truende Maade og opfordret hende til at følge ham. Da Kontorist Hansen havde søgt at forsvare Frk. Larsen, havde Kralberg stødt ham for Brystet og slaaet ham i Ansigtet, hvorefter Hansen, for at forsvare sig, slog Kralberg i Ansigtet, hvilket Slag fremkaldte Næseblod, samt sparkede ham saaledes over Skinnebenene, at han faldt om og i nogle Minuter ikke kunde støtte paa Benene. Slagsmaalet samlede stort Opløb.

Dommeren saa' op paa Mads. »Er det rigtigt, Kontorist Hansen?»

»Ja.«

»Saa maa jeg sige, at Deres Forsvar har været af en meget drabelig Natur,« sagde Dommeren. »En Støvlenæse er et stygt Vaaben og et Skinneben er meget ømfindtligt; det kan let sparkes over, og der kan komme Saar, som ikke let læges. — Har De endnu Smærter efter Sparket, Kralberg?»

»Ja.«

»Har De Lægeattest?»

»Nej.«

»Har De slet ikke søgt Læge?»

»Nej — det behøvedes ikke.«

»Det er en anden Sag,« sagde Dommeren. »Mener De for øvrigt ogsaa, at Rapporten er rigtig?«

»Nej — den er meget forkert!« svarede Kralberg. »Jeg kom ikke uden Anledning; jeg skulde hente min Kæreste.«

»Var det Frøken Thora Larsen?« spurgte Dommeren.

»Ja, Jeg tiltalte hende hverken saarende eller truende, jeg sagde bare, at hun skulde komme og følge med mig. Jeg slog ham heller ikke i Ansigtet, jeg gav ham bare en Begmand, fordi han var storsnudet.«

Dommeren smilte. »Men naar Deres Forlovede er gaaet fra Dem, Kralberg, maa det vel være fordi hun af en eller anden Grund er ked af Dem, og saa kan det ikke gaa an, at De henter hende tilbage paa en Maade, der samler Opløb i en offentlig Have. Da De ingen Lægeattest har og ikke synes at tage Dem Læsionerne paa Benene nær, saa vil jeg kun tiltale Dem for Gadeoptøjer og afgøre Sagen med ti Kroner for hver.«

Dermed var den Sag færdig, og Vidnerne, som havde været tilstede ved den korte Retsforhandling, blev ikke afhørte.

Mads skyndte sig tilbage til Kontoret. Han var glad ved at være sluppen saa godt fra den Historie.

Johan Kralberg humpede langsomt hen ad Vejen, støttet paa sin Stok.

— — —

Næste Formiddag, da Thora sad ved Vinduet og syede, blev der ringet paa Dørklokken; sandsynligvis var det kun en, der vilde sælge noget. Hun lagde Sytøjet fra sig og gik ud for at lukke op.

Saasnart hun havde aabnet Døren lidt, udstødte hun et Skrig og vilde smække den i igen, men der stak en tyk Sko imellem, Døren blev revet op, og Johan Kralberg traadte ind, forholdsvist rolig.

»Naa, naa, naa! Er det noget at blive saa overrasket for ved at se en gammel faderlig Ven!« Han gik hen og satte sig paa en Stol ved Bordet. »Du er maaske bange for, at jeg skal skænde paa Dig, fordi Du har været uartig? Nej, i Dag er jeg ikke

oplagt til at gøre Vrøvl!« Han saa' sig om i Stuen. »Her bor Du jo ret net! Ja, som gammel faderlig Ven kunde jeg naturligvis nok ønske, at Du havde gjort et lidt bedre Valg, naar Du endelig vilde hjemme fra En gammel Fyr med Penge havde været bedre. Du kunde med den største Lethed have faaet en langt flottere Lejlighed, som Du kunde have for Dig selv, og en Pige; men her maa Du jo gøre Gavn for Føden! Nej, Du har været altfor beskeden i dine Fordringer. Du er alene hele Dagen til Klokken seks, Du gaar ikke meget ud og Du har aldrig Besøg . . . Ja, Du kan se, som klog General har jeg nøje uundersøgt Fæstningen, inden jeg vovede mig her ind. Hvem der har givet mig de Oplysninger, vil jeg foreløbig ikke sige Dig. Du undrer Dig vel ikke over, at jeg fandt Dig her? Aa, saadan en gammel Ræv som jeg finder altid sin lille Høne igen, hvor den end forputter sig, det har jeg vist Dig flere Gange før; men hvis det kan more Dig skal jeg gerne fortælle Dig, hvorledes jeg bar mig ad. Jeg sad paa Bænken i Frederiksberg-

alle forleden Søndag og saa' Dig og din fine Ven stige ind i en Droske og køre ind ad Byen til. Naa, hvad andet var der for mig at gøre, end at blive siddende paa Bænken og vente til Kusken kom tilbage og faa at vide, hvor han havde bragt Jer hen, og saaledes lykkedes det mig ogsaa at faa at vide, at jeg kunde finde Dig her.«

Thora stod ubevægelig henne ved Døren og saa' fortvivlet og forknytt hen paa ham.

»Hør, Du skal ikke gøre nogen større Opdækning for min Skyld, hvis det er det, Du staar og spekulerer paa,« vedblev Johan. »Du véd nok, jeg er ingen Kostforagter. Du kan skære mig en Tallerken Smørebrød med Snaps og Øl.« Da hun endnu blev staaende uden at røre sig, tilføjede han: »Men Du maa gjerne rappe Dig lidt, for jeg har netop paa Grund af, at jeg skulde besøge Dig, ikke spist noget videre i Dag.«

Thora betænkte sig et Øjeblik; men hun frygtede for, at han skulde blive spøgende, hvis hun nægtede at adlyde. Uden at sige

et Ord gik hun ud i Køkkenet, men lod Døren til Stuen staa aaben.

Lidt efter hørte hun, at han havde rejst sig, hun skyndte sig tilbage for at se efter ham. Han havde kun lagt sig hen paa Sofaen.

»Bliv bare ikke bange!« sagde han og lo.

Lidt efter kom hun tilbage med en Tallerken fuld af Smørebrød.

Han rejste sig op og saa' paa det.

Aha! Du véd hvordan jeg skal have det? Er de Æg bløde?»

»Ja.«

»Jeg kan tænke det, Du har ikke haft Tid til at koge dem længe, og Du véd, jeg er en stor Nar efter varme, blødkogte Æg! Skal Du ikke have noget?»

»Nej — jeg har spist.«

»For Selskabs Skyld! Vi har dog mangen Gang siddet sammen og spist blødkogte Æg. Sæt Dig i hvert Fald ned og snak med mig, mens jeg spiser, og skænk mig en Snaps en Gang imellem.«

Thora satte sig paa en Stol ved Bordet.

»Hør, hvad sagde han, din Ven, da han

kom hjem fra Retten?» spurgte Johan. »Harde han ikke faaet det Indtryk, at jeg var et morderlig godmodigt Menneske? Det havde været mig saa let som at klø mig i Hovedet at faa ham blanket af for et Par Hundrede Kroner i Erstatning for Svie og Smærte og lige saa meget i Bøde, hvis han vilde være sluppen for Vand og Brød! Dommeren spurgte mig, om jeg havde Lægeattest, men jeg sagde det hele var ingen Ting, og derfor slap han med lumpne ti Kroner. Det er dog Fanden ingen Bagatel! Jeg skal vise Dig to Huller, som ikke forsvinder i Løbet af de første tre Maaneder! Og tænke sig, at jeg maa kravle omkring med en Stok! Men hvad Fornøjelse havde jeg haft af at hævn mig paa den Maade. Og desuden mente jeg ogsaa, at det var Synd for Dig at putte ham i Fængsel, saa længe Du ikke har et bedre Sted at være. Du kan gærne give mig et Æg til, hvis Du har.«

»Jeg har ikke flere Æg.«

»Hvad har Du da?«

»Ost.«

»Har Du ikke andet end Ost? Lad os

gaa ud og se, om vi ikke kan finde noget, jeg bedre kan lide.« Han rejste sig og gik ud i Køkkenet.

Thora fulgte med uden at sige noget.

»Ah hvad!« udbrød han leende. »Her staar jo en stegt Torskehale — den havde Du vist helt glemt! — Lad os se ind i Skabet! Pølse, salt Kød og Ost! Et Stykke Ost kan vi godt tage! Men hvad er det? Røget Gaasebryst! Saa nøjes vi med Brystet og Halen og en lille Bid Ost! Det skal jeg bære ind, saa kan Du bare smøre mig to Skiver Sigtebrød.«

Han satte sig igen i Sofaen.

»Snaps!« sagde han, da Thora kom med Sigtebrødet.

Hun fyldte Glasset paa ny med Brændevin.

»Skaal! Det glæder mig, at han ikke er gaaet ind i Totalafholdenheden, for i den Tid, jeg maa gaa som Invalid for hans Skyld, kommer jeg sgu til at leve lidt paa hans Bekostning, og Du kommer ogsaa til at klare Mulkten for mig. Du er vel klog nok til at indse, at det er bedst, det bliver en Hemmelighed mellem Dig og mig, og Du er vel

ogsaa klog nok til at indse, at det Forslag, jeg gør Dig, vidner om min grænseløse Godmodighed, men Du véd ogsaa nok, at jeg har en meget bestemt Karakter og ikke finder mig i mange Fiksfakserier! Naa, at Du har haft et Par Kærester toruden mig selv, har jeg altid fundet mig i, men jeg finder mig ikke i, at Du gør det forbi med mig. Uf, hvor var jeg gal paa Dig, da jeg opdagede, Du var løben fra mig! Jeg lovede Dig en saadan Omgang, at Du nok skulde tabe Lysten til at løbe bort igen. Men nu har jeg faaet andre Tanker! Nu vil jeg lade Dig blive her, siden Du selv synes saa godt om at være her. Naturligvis kommer jeg her saa tidt jeg har Lyst, men for at klare de forøgede Udgifter, Du derved faar, kommer Du vist til at skaffe Dig et Par gamle, staidige, velhavende Venner, helst saa gamle og saa rige som muligt naturligvis — og helst Ægtemænd, dem kan man bedst pumpe. Enhver af os fire maa Du bilde ind, at han er eneste Hane i Kurven, og de tror det allesammen undtagen jeg; men jeg holder min Mund.«

Thora havde rejst sig op; støttende sig til Stoleryggen, bleg, rystende af Harme stod hun og hørte paa ham.

»Nej — jeg vil ikke!« svarede hun med halvkvalt Stemme.

Han lo. »Naa — vil Du nøjes med din Kontorist og mig, og tror Du, Du har Raad til det, saa for mig gærne. Jeg kan ikke leve af Kærlighed alene.«

Thora var meget oprørt, og hendes Stemme rystede, da hun sagde: »Du maa nu lade mig være i Fred for Fremtiden. Lad mig gaa mine egne Veje. Du har sølet mig ned i Snavset, Du har gjort alt for at holde mig der nede, og Du vil nu trække mig tilbage igen — ned i Smudset. Men det maa Du ikke — jeg beder Dig derom! Jeg har jo aldrig gjort Dig noget ondt. Lad være med at forfølge mig med dine stygge Forslag. Hvis Du bare vilde lade mig være i Fred og ikke komme mere igen, saa vil jeg være Dig taknemlig. De ti Kroner, Du skal betale i Retten, vil jeg ogsaa gærne give Dig, men saa maa Du ogsaa love mig, ikke at komme igen.«

»Nej, det kan jeg sgu ikke love Dig! Jeg tror Du er gal! Tror Du jeg er en Tigger, der kommer for at faa en Almisse og et Kødben? Det var en underlig Maade at vise din Taknemlighed paa! Jeg tog Dig hjem til mig, da Du hverken havde noget at spise eller Ly over Hovedet! I to Aar har jeg sørget for Dig!«

Thora var traadt et Skridt nærmere hen til ham, endnu mere bleg end før ved at høre ham sidde og udslynge disse haanlige Ord med den største Ro. Hendes Hænder knyttede sig krampagtigt og det var som om Blodet kogte i hendes Aarer.

»Det er Løgn!« raabte hun. »Det er mig, der har maattet forsørge Dig! Det er sandt, at jeg ikke har haft nogen Agtelse for mig selv! Stolthed og Ære var Følelser, jeg aldrig havde kendt! Jeg var født og opvokset i en prostitueret Kvindes Hjem! Ingen havde lært mig noget godt, og Du var den allerværste, jeg kunde falde i Hænderne paa! Jeg hengav mig til Dig, skønt jeg ikke kunde lide Dig; men fordi jeg var bange for Dig

turde jeg ikke gøre Dig imod. Og Du fik mig snart i en saadan Klemme, at Du fik gjort mig fuldstændig villieløs! Du viste mig Skræmmebilleder som Sædelighedspoliti og Slaveliv bag grønne Jalousier! Men nu vil jeg ikke mere lade mig tyranisere af Dig! Jeg bryder mig ikke om dine Trusler! Gaa til Politiet, om Du har Lyst — jeg er ikke bange for Politiet! Du kan ingen Skade gøre mig hverken her eller hos Politiet! Jeg har lukket op for Dig i Dag, og det tortryder jeg ikke; men jeg lukker ikke oftere op for Dig, og gør Du Forsøg paa at trænge her ind med Magt, saa tilkalder jeg Politiet!»

»Tratrara tratrara!« blæste han som paa et Horn. »Bom, bom, bom! Det var en grusom Salve! Jeg har aldrig før lagt Mærke til, at Du havde saadan en Talent som tragisk Skuespillerinde! Bare jeg nu kunde huske nogle af de pæne Ting, Du stod og fortalte mig! — Naa, det er sandt -- at det var Dig, der maatte forsørge mig! Mener Du maaske, at jeg skulde have Dig som en Nipsfigur -- bare til at se paa — at Du slet ingen Nytte skulde gøre? Er det dette

Fjols, denne Kontorist, denne Hansen, der har bildt Dig ind, at Du har Ærestølelse? Er det ham, der har lært Dig disse fine Fornæmnelser? Er det ham, der har sat Dig alle disse Fluere i Hovedet? Dem skal jeg snart faa pillet ud! Du har maaske fortalt ham noget om din Næringsvej?«

»Han véd alt!«

»Naa! — Ja, hvorfor ikke? Det er jo heller ikke noget at skamme sig ved! — — Og hvad var der saa mere? Ja, Du har vel ikke Lyst til at gentage den lange Frase en Gang til? Saa maa jeg tænke mig lidt om. — Naa — saa var der det, at Du ikke kunde lide mig, men at Du var bange for mig! Herregud, har jeg virkelig været saa slem imod Dig? Jeg har en Gang imellem givet Dig en paa Kassen, naar Du skabede Dig; men tror Du, jeg har gjort det, uden at jeg var nødt til det? Hvor mange Gange har jeg ikke været overbærende mod Dig, som nu, hvor jeg med en mærkelig Taalmodighed finder mig i alle dine Næsvisheder. Og saa begynder D , Gud hjælpe mig, at true

mig med Politi! Du tror ikke, jeg kan gøre Dig noget! Skræmmebilleder! Du kunde vist have godt af at komme et Sted hen, hvor Du kan faa Ro til at klare dine Tanker, og naar Du saa kommer ud fra Tvangshuset, kan Du maaske faa Brug for en rask Aifons; jeg tænker nok mine Skanker bliver raske til den Tid! For din Skyld er jeg bleven sparket fordærvet, og saa vil Du alligevel vise mig Døren!« Han rejste sig, tog sin Hat og sin Stok og gik hen imod Døren.

Thora saa' efter ham med et uroligt spørgende Blik.

Da han var kommen hen til Døren standede han. »Hvis der en Gang i Dag skulde blive ringet paa Klokken, saa gør Du klogt i at lukke op, for saa kan det nok være det er Folk, der ikke lader sig afvise!«

»Hvad har Du i Sinde?« spurgte Thora urolig.

»Bare gaa hen og fortælle Politi-Inspektøren, at en ung Dame, som jeg har den Fornøjelse at kende, og som en Gang har faaet Advarsel af Politiet, nu lever sammen med en ung Mand, der sparker. Du vil vel

ikke nægte, at det er sandt hvert Ord? I slipper ikke for en Maanedes simpel Fængsel — Du kommer yderligere paa Tvangshuset, han mister sandsynligvis sin Plads — og Du — ja, til Dig vil der nok blive sørget for Plads, og saa kan Du maaske igen kende gamle Venner!»

Han vilde gaa, men hun holdt ham tilbage.

»Nej — gaa ikke!« bad hun.

Han lo. »Hvorfor ikke? Du er jo ikke mere bange for Politiet! Du har faaet en Mand, der kan beskytte Dig! Du mangler bare en Vielsesattest!«

»Gaa ikke! Hvad forlanger Du af mig, for ikke at gøre mig noget ondt, for at lade mig være i Fred?«

»Lidt Kost og lidt Lommepenge saa længe jeg for din Skyld maa humpe om som Invalid. Med min bedste Villie kan jeg ikke indse, at det er nogen ubillig Fordring.«

Hun stod med foldede Hænder, saa' ned for sig og rystede bedrøvet paa Hovedet.
»Jeg har jo ingen Ting selv — jeg skulde

jo tage det fra ham og kan ikke gøre Rede for det.«

»Om Du tager det fra ham eller faar det af en anden, det kan være mig ligegyldigt,« svarede Johan, idet han gik hen og satte sig paa en Stol. »Har han ingen Cigarer?«

»Nej.«

»Ræk mig da en af de Piber!«

»Aa nej!« bad hun.

»Du er maaske bange for, han skal kunne lugte Luntten, naar her er Tobaksrøg? Lad da Piben hænge. Vil Du for Resten gærne have, jeg skal gaa, saa kan Du bare fly mig de ti Kroner, som jeg skal betale i Bøde.«

»Skal Du betale dem i Dag?« spurgte hun forknyt.

»Jo før jo heller.«

Langsomt tog hun sin Pengepung op af Kjølelommen, pillede en 10-Kroneseddel ud og rakte ham den uden at sige et Ord.

»Du vil nok nødig af med den?« sagde han leende. »Den skal Du saamænd ikke sørge for; hos mig kommer den i gode Hænder?«

Lidt efter gik han.

Thora lukkede Døren i Laas efter ham. Hun aabnede Vinduerne, gik derefter ind i sit eget Værelse og satte sig paa Stolen ved sin Seng. Hvorledes skulde hun skaffe de ti Kroner? Det var ikke hendes egne Penge! Det var saa svært for hende at samle sine Tanker. Om hun ogsaa skaffede Pengene ved at sætte noget af sit Tøj ud — noget af det Tøj, Mads havde givet hende? Men hendes Tyran vilde komme igen i Morgen — i Overmorgen — hver Dag! Han vilde forlange, at hun skulde give ham baade Mad og Penge! Og hvorledes skulde hun skaffe alt det? — — Saa løb hendes Tanker igen vildt ind i hinanden! — — Fængsel — Tvangshus — Vielsesattest — han vilde miste sin Plads — — Hun havde altsaa ikke Lov til at være her — hun var ikke gift med ham, kunde ikke blive gift med ham, vilde ikke — — han vilde jo aldrig kunne glemme, hvad hun en Gang havde været — om han ogsaa nu bildte sig det ind — et Ægteskab mellem dem vilde blive ulykkeligt, fordi der paa hendes Fortid var Pletter, som aldrig kunde forsvinde, som maa-

ske endda senere vilde træde skarper, mere iøjnefaldende frem.

Hvis hun i Aften, naar han kom hjem, vilde fortælle ham, hvad der var skeet i Dag, saa vilde han, hendes eneste Ven, styrte sig i Ulykke for hendes Skyld, enten han vilde gifte sig med hende eller lade Politiet afgøre Kampen mellem ham og hendes Forfølger — en Ulykke vilde det blive for ham!

Bedst var det for ham, at hun skrev et Par Ord til ham og forlod hans Hjem for bestandig — nu — straks, uden at se ham! Han vilde sørge over hende i nogen Tid — og saa vilde han glemme hende!

Men hvor skulde hun ty hen? Hun kendte ingen, der kunde give hende Ly til hun fik en Plads.

Saa kom der en Tanke, der for et Øjeblik fik hendes Øjne til at straa. Om hun i Morgen tidlig søgte i Adresseavisen efter en Plads — der stod jo Pladser i hundredevis — hvorfor skulde hun ikke være heldig?

Hun vilde ikke sige noget i Aften! I Morgen tidlig vilde hun begynde at søge Plads, i Morgen vilde hun sætte noget af

sit Tøj paa Laanekontoret for at skaffe de ti Kroner, hun havde taget af hans Penge.

Hun vilde ikke sige ham, hvor hun tog hen, hun vilde maaske ikke engang sige ham, hvor tungt det var for hende at forlade ham, hvor meget hun vilde græde, naar hun skulde stjele sig bort fra ham og hans hyggelige lille Hjem, som hun havde været saa glad for — hun, der aldrig før havde haft noget Hjem — hun, der i mange Aar ikke havde kunnet græde. Men nu, da hun sad og dvælede ved disse sørgelige Tanker, nu mærkede hun pludselig, at der faldt en varm Taare ned paa hendes Haand.

Saa rejste hun sig. Nu var det paa Tide at begynde at tænke paa den Mad, der skulde være færdig til Mads kom hjem. Paa samme Tid saa' hun nøje efter, at der ikke var noget, der kunde røbe, her havde været Fremmede. Bare hun ogsaa selv kunde være paa sin Post, kunde skjule hvor oprørt og bedrøvet hun var.

Men hun kunde ikke skjule den Sindsstemning, hun var i. Saa snart han kom hjem, mærkede han, at der var noget, der trykkede hende. Han saa' flere Gange spør-

gende paa hende, men først efter at de havde spist, spurgte han: »Er der noget i Vejen? Jeg syntes, Du ser saa fortabt ud i Aften?«

»Nej — det er ingen Ting,« svarede hun undvigende.

»Du keder Dig vel, naar Du gaar alene her hjemme; men saa plejer Du dog at være glad, naar jeg kommer hjem.«

»Ja — jeg er altid glad, naar Du er her.«

Noget efter spurgte han: »Har her været nogen i Dag?«

Hun blev forvirret. »Nej — her har ingen været.«

Saa spurgte han ikke mere.

Thora gik tidlig i Seng den Aften; hun forgav, at hun havde Hovedpine.

Mads sad længe oppe og læste — og tænkte paa hendes underlige Sindsstemning i Aften.

— — —

Nej, Thora kunde ikke forstille sig. Da Mads næste Morgen tog Afsked med hende for at gaa paa Kontoret, kunde han mærke, at der endnu var noget, hun gik og grublede over. Han sagde et Par opmuntrende

Ord til hende, lovede at gaa i Teatret med hende i Aften, saa havde hun da det at gaa og glæde sig til, naar hun gik alene hjemme og syslede.

»Og véd Du, hvad jeg i Aftes sad og tænkte paa, at jeg vilde købe til Dig?« tilføjede han. »En Hundehvalp! En lille Hundehvalp, der kan blive en rigtig stor Hund, en af de største og stærkeste Hunde, en, der skal følge Dig overalt, og som kan forsvare Dig med sine skarpe Tænder, hvis nogen vil gøre Dig Fortræd! Saadan en Hund vil jeg købe til Dig; men Du skal have den fra lille, saa den kan blive Dig rigtig hengiven og trofast!«

Hun stod ved det aabne Vindue og nikkede smilende til ham, da han gik over Gaden.

Han var saa god imod hende, og hun var saa bedrøvet over, at hun skulde forlade ham; men hun maatte gøre det; det vilde være Synd at drage ham med i Ulykke.

Hun var snart færdig med at gøre Stuerne i Stand, og derefter gik hun over til Urtekræmmeren for at laane Adresseavisen.

Da hun kom tilbage med Avisen, lukkede

hun Døren i Laas og tog Nøglen af, for at det kunde se ud som om der ingen var hjemme. Hun vilde ikke lukke op for nogen, naar hun var alene.

Det var da en forfærdelig Mængde ledige Pladser, der stod i Avisen! Det skulde dog være underligt, om hun ikke kunde faa en af dem. Det var maaske temmelig sent at gaa ud at søge Plads; nu var Klokken over ni — den vilde næsten blive ti inden hun kunde komme afsted. Naa, lykkedes det ikke i Dag, fordi hun kom for sent, vilde hun se at komme tidligere ud i Morgen.

Hun begyndte at skrive Adresser op: En Stuepige — Butiksjomfru — i en Bagerbutik — i en Handskeforretning. Hun talte dem, hun havde skrevet op — en og tyve — det maatte da være nok for i Dag!

Hun tog sit Overtøj paa og vilde gaa. Saa ringede Dørklokken.

Hun standsede og blegnede, stod et Øjeblik som forstenet, trak sig derefter ganske sagte længer ind i Stuen og lod sig synke ned paa en Stol.

Dørklokken ringede atter.

Thora vidste nu, hvem det var. Hendes Hjærte bankede stærkt. Hun sad og lyttede med ængstelig Spænding. Han skulde da ikke finde paa at sprænge Døren?

En Gang til ringede han. Men saa hørte hun, at han gik, han slog haardt i Trappen med sin Stok.

Hun rejste sig og lyttede. Jo — han var gaaet. Men nu turde hun ikke gaa; hun frygtede for, at han skulde opholde sig i Nærheden for at vente paa hende til hun kom hjem fra Byen.

Hun gik en Timestid og ventede og turde ikke gaa ud. Tilsidst besluttede hun at opsætte det til i Morgen; nu var Klokken bleven for mange. Hun lagde sin Liste i Vindueskarmen. Et Øjeblik stod hun og overvejede. Hun turde vel nok vove sig op oven paa og bede den lille Pige om at bringe Avisen over til Urtekræmmeren.

Saa sagte som muligt aabnede hun Døren og var allerede kommen et Trin op ad Trappen, da hun hørte Gadedøren blive aabnet. I en Fart styrtede hun atter ind i sin Stue,

lukkede Døren i Laas og tog Nøglen af Døren. Hun havde hørt ham tale — hun havde kendt hans Stemme — han kom altsaa igen — han kom ikke alene! Hvem kom han med? Var det en Politibetjent? Havde han gjort Alvor af sin Trusel?

Dørklokken ringede.

Thora stod ubevægelig som et Marmorbillede, men saa nær ved Døren, at hun kunde høre Samtalen uden for.

»Hun er sgu ikke kommen hjem endnu,« sagde Johan. »Men hun maa snart være her; hun vidste jeg kom til Frokost. Det var ogsaa forbandet, at jeg skulde gaa og tabe den Nøgle.«

»Havde Du faaet en Nøgle?« spurgte en anden Stemme, som forekom Thora bekendt.

»Naturligvis! Tror Du, jeg lader min Pige tage ud at tjene, uden at hun giver mig en Nøgle til hendes Dør? Se efter i dit Nøgleknippe.«

»Jeg har kun to Nøgler,« svarede den anden undvigende, »og jeg maa ærlig tilstaa, jeg holder ikke af at dirke fremmede Døre op.«

»Ikke det? Hvem siger ogsaa, at Du skal dirke Døren op, dit skinhellige Fjols? Du kan jo bare laane mig Nøgleknippet! For den Løgn, at Du ikke har mere end to Nøgler, maa Du gaa længer ud ad Landet med! Du maatte være svært paa Knæerne, naar Du skulde sælge dit Værktøj til en Kludekræmmer, uden at Du var sikker paa at kunne stjæle det fra ham igen.«

»Ja — men jeg vil ikke have noget Vrøvl for det!«

»Fordi Du laaner mig en Nøgle til min Piges Kammer?« sagde Kralberg. »Nej, Du kan være ganske rolig! Du skal faa, som jeg har lovet Dig, en god Frokost og en høj Snaps!«

Johan Kralbergs Følgesvend bukkede sig ned og undersøgte Nøglehullet. Derpaa rakte han Johan en Nøgle. »Nu kan Du jo først prøve den.«

»Den passer som et surt Ben i en gammel Støvle! Og det kunde Du se med et halvt Øje, din durkdrevne Rad!« Han aabnede let Døren. »Kom indenfor!« I det samme fik han Øje paa Thora, der stod

som forstenet og støttede sig til Væggen.
»Hvad Satan! Staar Du der! Og saa har Du gjort os al den Ulejlighed til ingen Nytte!«

»Jeg vil heller gaa!« sagde Kralbergs Kammerat og trak sig forsigtigt tilbage til Døren.

»Magnus! vil Du blive!« raabte Kralberg.
»Her er ikke noget at være bange for. Den lille Misforstaaelse, der for Øjeblikket er mellem mig og min Pige, den afgør vi bagefter, naar de Fremmede er gaaet. Sæt Dig ned!« Han saa' hen paa Thora. »Hvad Fanden gaar der af Dig, Tøs! Du staar og gloer som om Du havde tabt baade Mund og Mæle! Vi blev jo enige om i Gaar, at jeg skulde komme til Frokost i Dag, og jeg har taget Magnus med, for at det skulde blive lidt mere gemytligt. Lad det saa gaa lidt villigt, ellers skal jeg hjælpe Dig! — Tikronesedlen, jeg fik til at betale Bøden med, har jeg allerede brugt til mere nyttige Ting, saa jeg maa have en anden; men jeg kan godt vente til i Morgen, hvis Du ikke skulde være ved Muffen i Dag!«

»Jeg har ingen Penge — hverken i Dag eller i Morgen!« svarede Thora håardt og bestemt. »Det, der er her, tilhører ikke mig, jeg kan ikke dække Bord til Dig eller dine Venner.«

Magnus rejste sig. »Nej — jeg vil heller gaa. Jeg mødte tilfældig Kralberg her nede, og saa spurgte han, om jeg vilde gaa med her op og spise Frokost; jeg troede han boede her.«

»Hold Kæft, Magnus! Vil I ha'e paa Snuden begge to!« Han traadte hen imod Thora. »Jeg kan ikke begribe, hvad Du bilder Dig ind! Saadan har Du aldrig skabet Dig før! Bli'er det til noget med den Frokost?«

Thora flygtede hen imod Døren. Kralberg greb hende i Armen med et saa kraftigt Ryk, at hun styrtede om paa Gulvet og blev liggende et Par Minuter.

»Nej — nu vil jeg gaa,« sagde Magnus.

»Gaa Du Fanden i Vold, din Tværdriver!« raabte Kralberg og sparkede ham i Enden, saa han i en Fart foer ud ad Døren.

Thora rejste sig langsomt op.

»Lad mig komme ud!« sagde hun og vilde gaa hen imod Døren.

»Hvor vil Du hen?«

»Bort her fra! Du tvinger mig ikke til at stjele, om Du saa slaar mig halvt ihjæl!«

»Hvor vil Du hen?« spurgte han igen.

»Det véd jeg ikke; men her kan jeg ikke være!«

»Saa lad os følges ad! Det er da godt, Du endelig er bleven fornuftig!«

Hun stod et Øjeblik tvivlraadig.

»Naa?« spurgte han. »Skal Du ha'e noget Tøj paa eller noget med, lad det saa blive til noget! Enten skal vi gaa eller ogsaa skal vi blive!«

Thora tog sit Overtøj og sin Hat paa.

Kralberg stod og ventede paa hende.

»Sikken en Idé!« mumlede han.

Hun lukkede Døren af og gik op ad Trappen.

»Hvor skal Du hen?« spurgte han.

»Op med Nøglen.«

Hun ringede paa og bad Konen, der lukkede op, om at lade hendes lille Pige gaa hen paa Købmagergade med Nøglen.

»Ja. Er der ellers ingen Besked?« spurgte Konen.

»Nej,« svarede Thora. »Naar han faar Nøglen, véd han Besked.«

Kralberg havde staaet nedenfor Trappen og hørt paa den korte Samtale, uden at Konen havde set ham. Han gik langsomt og brummende ned ad Trappen.

Thora løb hurtig forbi ham. Han vilde skynde sig efter hende, men inden han var halvt nede af Trapperne var hun ude ad Gadedøren og løb hen ad Gaden. Det var ham umuligt at indhente hende. Han raabte efter hende; men hun hørte ham ikke, eller vilde ikke høre ham. Hun drejede om ad Larsbjørnstræde, og da han kom hen til Hjørnet af denne Gade, var hun ikke til at se.

Han stod et Øjeblik stille og saa' sig om til alle Sider; saa slog han rasende med sin Stok i Brostenene. Hun havde narret ham; men hun skulde faa det betalt, naar han atter traf hende. Nu havde hun længe nok spillet Komædie med ham. Det var naturligvis slet ikke hendes Hensigt at forlade Kontoristen — i Morgen vilde hun atter være at

---

træffe i Studiestræde. Maaske vilde hun nægte at lukke op for ham; men han skulde nok komme ind; han havde Dirken i Lommen — han havde heldigvis glemt at give den tilbage til Magnus.

XIII

Et Drab.

Mads blev lidt forbavset, da han saa' den lille Pige hjemme fra Huset træde ind paa Kontoret; men da hun kun skulde aflevere Nøglen uden at have nogen Besked med, blev han urolig og angst.

Den lille Pige stod et Øjeblik og saa' paa ham, saa sagde hun Farvel.

Han foer sammen, saa' paa hende med et flygtigt, fjollet Smil og nikkede. »Farvell!«

Et Øjeblik sad han og stirrede paa Nøglen, der laa foran ham. Han vilde altsaa ikke træffe hende, naar han kom hjem i Aften! Hun var gaet fra ham! Saa kunde han kun tænke én Grund: hendes Tyran

havde funden hende og tvungen hende til at følge med!

Mads gik ind til Grosserereren.

»Maa jeg gaa et Ærinde — en halv Timestid?«

»Ja — værsgod! Jeg synes, Du ser saa ophidset ud — er der noget i Vejen.«

»Nej — jeg tænker det ikke — — det er bare min Husholderske, der sender mig Nøglen — jeg kan ikke forstaa hvorfor — der maa være hændet hende noget.«

De andre Kontorister saa' forbavsede efter Mads, da han uden at sige noget skyndte sig ud ad Døren.

Den korte Strækning gennem Kannikestræde, over Frueplads til Studiestræde tilbage lagde han i Løbet af et Par Minuter, idet han snart gik stærkt, snart løb.

Stuen var tom, da han traadte der ind — den kønne unge Pige traadte ham ikke smilende i Møde, som hun plejede. Han søgte straks paa Bordet og Kommoden efter et Stykke Papir, hvorpaa hun havde skrevet et Par Ord til ham, men han fandt intet — hun var gaaet, uden at sige ham hvorfor

eller hvorhen! Paa Bordet laa en Adresseavis og i Vindueskarmen under Fugleburet fandt han et sammenfoldet Blad Papir, hvorpaa var skrevet en Del Adresser! Han maatte nu tro, at hun havde haft i Sinde at søge sig en Plads? Naar hun gik alene her hjemme, kunde hun jo nok faa saadanne sære Grillen, gruble over sin Fortid, bilde sig ind, at det var bedst for ham, at hun forlod ham uden at sige noget.

Mads begyndte at aande lettere. Maaske var det ikke saa slemt, som han først havde troet. Det var ikke Banditen, der havde hentet hende. Men alligevel! Hvorfor havde hun ikke taget Listen, hun havde skrevet, med? Hvorfor havde hun ikke tilbageleveret Avisen, som hun sikkert havde laant hos Urtekræmmeren lige over for?

Han tog Adresseavisen og løb op til Koken, der boede lige oven over.

»Har Frøken Larsen ikke sagt til Dem, hvor hun gik hen?«

»Nej. Frøken Larsen bad mig bare om at sende Nøglen hen til Dem, saa vidste De Besked, sagde hun.«

»Har De hørt, om der har været nogen der nede?« spurgte Mads.

»Ja — der har været to Herrer.«

»To? Saa' De dem?«

»Nej — jeg hørte bare de talte sammen, da de stod nede paa Trapperne og ventede paa, at Frøken Larsen skulde lukke op — jeg saa' dem ikke.«

»Naa — ja, saa kan jeg nok tænke, hvem det var,« svarede Mads saa roligt, det var ham muligt.

Han løb over til Urtekræmmeren i Genbohuset.

»Har min Husholderske ikke laant Adresseavisen hos Dem?« spurgte Mads.

»Jo,« svarede Urtekræmmeren. »Jeg tænkte nok Frøkenen havde glemt at give mig den tilbage, da jeg før saa' hende gaa ud. Adresseavisen holder man jo kun for sine Kunders Skyld — den er meget søgt om Formiddagen; jeg har ogsaa et Par Gange haft Bud ovre hos Dem, men der var stadig ingen hjemme.«

»Saa' De, da min Husholderske gik ud?«

»Ja.«

»Gik hun alene?«

»Ja — det tror jeg da!«

»Var der ikke en Mand med lyst Tøj? ...«

»Og Stok?« afbrød Urtekræmmeren ham.

»Jo, men han kom lidt bag efter; han saa' ud til at have daarlige Ben, og det lod til, at Deres Husholderske havde meget travlt.«

»Jeg kan ikke forstaa, hvad der har været i Vejen,« sagde Mads. »Hun sender mig Nøglen op paa Kontoret uden at sige noget.«

»Jeg troede ellers, at Frøken Larsen var i Familie med Dem?« bemærkede Urtekræmmeren.

»Nej — aldeles ikke.«

»Jo, den lyse Herre med den tykke Stok saa' jeg nok gaa op i Huset,« vedblev Urtekræmmeren, »men jeg vidste ikke, om han var i Besøg hos Dem. Naar man gaar her frem og tilbage ved Disken og enten vejer af eller taler med Kunderne, kan man ikke godt lade være at kaste sit Blik ud paa Gaden og saa kan man heller ikke godt lade være at se en Herre, der er lidt paafaldende klædt. Han var der for Resten ogsaa i Gaar.«

»Oppe hos mig?« spurgte Mads hurtigt, men søgte saa godt som muligt at skjule sin Overraskelse.

»Ja — et Par Timer eller tre.«

Mads kunde ikke svare lige straks.

Heldigvis kom der i det samme en Kunde, som Urtekræmmeren ekspederede.

Mads blev staaende ubevægelig.

Da Kunden var gaaet spurgte Mads:

»Lagde De Mærke til, om denne Mand, vi taler om, havde en anden med sig?«

»Jo — det er rigtigt!«

»Hvorledes saa' han ud?«

»Aa — han var noget tarvelig klædt; men han var, saa vidt jeg véd, ikke med i Gaar, og i Dag gik han førend den anden.«

Igen kom der en Kunde i Butiken.

Mads benyttede Lejligheden til at sige Farvel.

Han gik langsomt op ad Gaden. Han vidste ikke, hvad han skulde gøre. De Oplysninger, han havde faaet hos Urtekræmmeren, havde helt sønderknust ham. Hun havde altsaa løjet for ham! Han havde i Gaar mærket, at hun var forstemt, han havde spurgt

hende om der havde været nogen — og hun havde løjet for ham! Saa var hun da atter taget hjem til denne Skurk! At Urtekræmmeren troede, hun var løben fra ham, havde intet at sige; hun vilde vel ikke følges med ham gennem den Gade, hvor hun var kendt!

Den stakkels, ulykkelige Pige, saa var hun da redningsløst fortabt! Hvor skulde han nu søge hende? Kunde det i det hele taget nytte at søge hende? Hun havde løjet for ham! Hun havde maaske allerede i Gaar truffen Aftale med sin Bøddel, at han skulde hente hende i Dag!

Mads lagde Mærke til, at han var kommen ud i Frederiksberggade. Han vilde ikke gaa op paa Kontoret i Dag. Snart gik han langsomt, snart hurtigt; snart stod han udenfor et Butiksvindue, saa' paa de udstillede Ting uden at vide, hvad han saa' paa, gik saa videre, uden at vide, hvor han vilde hen. Atter standsede han uden for et stort Butiksvindue, og her blev han staaende længe, vist nok ti Minuter. Indenfor boede en Isenkræmmer, som særlig havde Udsalg af Re-

kvisiter for Jægere, Fiskere, Sportsmænd. Mads kunde næsten ikke rive sig bort fra dette Vindue, og da han endelig gik, var det saa langsomt, tøvende, som om en usynlig Haand holdt ham tilbage. Han standsede da ogsaa snart og vendte langsomt tilbage til Vinduet, stod atter lidt foran Vinduet og gik saa op i Butiken.

»Jeg vilde gjerne se paa en Revolver,« sagde han.

»Ja. Hvorledes skulde den være?« spurgte det unge Menneske, der stod bag Disken.

»Ikke af de mindste — men heller ikke af de største.«

Butikssvenden lagde tre Revolvere paa Disken.

Mads tog den mellemste. »Den er vist god,« sagde han, idet han betragtede den nøjere. »Og saa nogle Kugler.«

»Hvor mange?«

»Aa — en halv Snes Stykker! Naar jeg har brugt dem, kan jeg jo altid faa flere.«

»Revolveren er seksløbet,« sagde Svenden.

»Det er rigtigt! Ja — saa kan jeg jo foreløbig nøjes med seks!«

Mads betalte Revolveren, stak den ind i sin Brystlomme og gik. Han fortsatte Vejen fra før, gennem Frederiksberggade, Vimmelskiftet, Østergade og standsede omsider paa Kongens Nytorv.

Hvor skulde han saa gaa hen? Aa — det var ligegyldigt! Han gik hen imod Gothersgade og videre frem. En Gang imellem følte han til sin Revolver. Han vidste ikke bestemt, hvad han vilde med den; men han havde nærmest tænkt paa at bruge den til Forsvar, hvis en vis Bandit tilfældig skulde komme i hans Nærhed, eller hvis han fandt Lejlighed til at tilbagevinde...

Han var kommen til Hjørnet af Adelgade. Om han gik ned i „Skaglen“? Det var vist det eneste Sted, hvor han kunde vente at faa nogle Oplysninger.

Han følte sig til Mode som en Mand, der var bleven frarøvet den Kvinde, der var ham kærest, og som vidste, at hun nu var i Røverens Vold, at hun blev pint og mishandlet.

Saa standsede han udenfor det berygtede

Værtshus; kun et Øjeblik betænkte han sig — saa gik han der ned.

I den forreste Stue sad der kun et Par Gæster ved et af Bordene, i det inderste Værelse var der mange Gæster. Pladsen, hvor han sad sidst, lige ved Disken, var optaget; han satte sig derfor ved et Bord, der stod ved Vinduet.

Han forlangte en Bajer.

Værten saa' spørgende paa ham, da han bragte ham Øllet.

»Kan De huske mig?« spurgte Mads.

»Ja — jeg synes det; men det maa være længe siden, De har været her nede.«

»Ja — det er jo nogle Uger siden; det er saa sjældent jeg kommer denne Vej; men da jeg nu tilfældig gik her forbi, saa . . .«

»Saa faldt det Dem ind at falde lidt her ned,« afbrød Værten ham leende. »Ja, det kan der være nogen Mening i.«

»Vil De have en Bajer med?« apurgte Mads.

»Jeg siger Tak for Værtens og for gammelt Bekendtskabs Skyld! — Mutter, sæt en Bajer til her hen.«

»Sidst jeg var her, talte vi om en Pige,

der havde tjent hos Dem, Thora Larsen,«
vedblev Mads.

»Ja, det er sandt, nu kan jeg huske det!«

»Jeg kom ogsaa til at tænke paa det, da jeg kom her i Nærheden, og saa kunde det ogsaa nok mere mig at vide, om denne Fyr — jeg kan ikke huske, hvad det var De kaldte ham, havde faaet fat i hende igen.«

»Nej, han har sgu ikke, og af den Grund er det gaaet svært tilbage for ham. For Tiden humper han afsted med en tyk Stok.«

»Hvor kan det være?« spurgte Mads.

»Han er falden op ad en Stentrappe og har slaaet Skinnebenedene paa en skarp Kant,« svarede Værten.

»Siger han det?«

»Ja, og det lyder jo ogsaa ret sandsynligt. Han har været her nede flere Gange i den sidste Tid, men han har ingen Penge haft.«

»Saa kommer han maaske ogsaa i Aften?« spurgte Mads.

»Det kan godt være, De kan faa den Fornøjelse at se ham her nede i Aften.«

Mads forsøgte at le. »Aa — jeg længes saamænd ikke efter at se ham. Og for Resten

har jeg ingen Tid i Aften. Han boer maa-
ske her i Nærheden?»

»Han boer i Aabenraa — hvis han ikke
er flyttet.«

Det var det, Mads vilde have at vide.
Da han mærkede, at han ikke kunde faa flere
Oplysninger, betalte han Øllet og gik.

Han gik langsomt hjem; men mens han
gik, dukkede Haabet op om at se hende
hjemme; han gik stærkere. Om hun var kom-
men tilbage! Om hun ventede paa ham nede
paa Gaden! Hun vidste jo, hvor bedrøvet
han maatte være! Han gik hurtigere og hur-
tigere! Da han kom til Studiestræde, spejdede
han efter at se hende langt borte. Men jo
nær mere han kom Huset, des mindre blev
han Haab.

Stuen var tom, og den forekom ham saa
fremmed, fordi han savnede hende.

Langsomt aflaaede han Døren og lod
Nøglen blive siddende i. Mismodig stillede
han sig ved Vinduet og saa' ud paa Gaden,
uden at se paa nogen bestemt.

Saa tog han sin Hat af og smed den paa

Bordet, lagde Revolveren ved Siden af og kastede sig selv paa Sofaen.

Her laa han længe — flere Timer — og tænkte og grublede.

Da det var blevet helt mørkt, rejste han sig, tog Overfrakke og Hat paa og stak Revolveren i Lommen.

Han gik hen imod Frue Plads, gennem Kannikestræde og Landemærket hen til Aabenraa. I denne Gade vilde han nu begynde at gaa paa Vagt, lige til den lyse Morgen, om det skulde være; maaske vilde han saa se hende — alene — eller sammen med Banditen.

Frem og tilbage gik han, fra Landemærket til Reformert Kirke, fra Reformert Kirke til Landemærket, frem og tilbage, den ene Time efter den anden. Gadens offentlige Piger, der i Begyndelsen af Aftenen havde talt til ham uden at faa Svar, saa' snart forbavsedede efter ham. Han blev ved at gaa langsomt frem og tilbage.

Kirkeklokken slog et. Nu gik der kun faa Fodgængere gennem Gaden, de offentlige Piger trak sig tilbage til deres Gadedøre.

Pigen, der boede paa Hjørnet af Aabenraa og Hauserplads, havde sat sig ned i Gadedøren, og da Mads nu igen kom forbi hende, raabte hun: »Kom her hen og sæt Dem ved Siden af mig og lad os tale lidt om det.«

Mads standsede. »Om hvad?« spurgte han.

»Om hvad De selv vil. Vi kan jo ogsaa gaa op og drikke en Bajer.«

»Har De Øl?« spurgte Mads.

»Det har jeg rigtignok!« Hun rakte Haanden ud imod Mads. »Hjælp mig op!«

Mads tog hendes Haand og hjalp hende op. Der efter fulgte han med hende ind i Stuen.

»Sæt Dem ned!« sagde hun, idet hun tog sit Overstykke og sin Hat af. Hun satte to Halvflasker med Bajerskøl paa Bordet. »Vil De have Glas?« spurgte hun.

»Nej, Tak!«

»Der er en Proptrækker! Træk min med op! — Hør, hvorfor har De gaaet og drevet her paa Gaden hele Aftenen?«

»Jeg skulde have fat i en Mand, som boer her i Gaden, men jeg véd ikke hvor.«

»De er da ikke Opdager?«

»Hvorfor ikke?« spurgte Mads smilende.

»Saa siger De vel, at jeg har talt til Dem?«

»Nej — De skal ikke være bange, jeg siger ingen Ting, og jeg er heller ikke Opdager.«

»Saa siger vi det! Skaal!«

»Skaal! — Kender De en Mand, der hedder Johan Kralberg?«

»Jon?« spurgte Pigen. »Er det ham, De vil have fat i? Det kunde De jo have sagt for længe siden.«

»Jeg tænkte ikke over d t. De kender ham altsaa?«

»Det gør jeg rigtignok! Han boer ovre paa den anden Side — der, hvor Smeden boer. Han er jo en Bølle — han lever af Pigerne.«

»Har De set ham i Aften?«

»Nej.«

»Saa véd De heller ikke, om han er hjemme?«

«Nej.«

»Kender De hans Kæreste?« spurgte Mads.

»Ja — hvem har han nu?«

»Naa — jeg troede, De vidste det!«

»Nej. Hende, den lille, han havde, løb jo fra ham; hun vilde ikke indskrives, og vi meldte hende. Hvortor skulde hun være fri for at møde?«

»Men saa véd De ikke, om han har faaet fat paa hende igen?«

»Nej.«

Mads drak sit Øl og lagde en Tokrone paa Bordet.

»Er det for Øllet?« spurgte hun og tog Pengene.

»Ja.« Han rejste sig for at gaa.

»Sikken et Hastværk, De pludselig har faaet!« sagde hun.

»Ja. Farvel!«

»Farvel!« svarede hun lidt mut.

Mads gik over paa den anden Side af Gaden og standsede uden for det Hus, hvor Smeden boede. Porten var lukket. Han forsøgte paa at aabne den, men den var lukket i Laas.

Saa gik han langsomt hjemad. Her var ikke noget at vente efter, og Klokken var snart to. Det hastede ikke med at komme

hjem; skønt han var træt, troede han ikke, han vilde kunne sove.

Endelig standsede han udenfor sin Gadedør; den var aflaaaset. Langsomt tog han sin Nøgle frem, aabnede Gadedøren, lukkede den igen og begyndte at gaa op ad Trappen.

Da hørte han en sagte Puslen, der fik ham til at fare sammen og standse.

Der stod nogen uden for hans Dør. Det maatte være hende! Det var bælgmørkt paa Trappen og han havde ingen Tændstik. Uvilkaarlig greb han til Revolveren og gik langsomt videre.

»Det er mig!« lød pludselig en dæmpet kvindelig Stemme.

»Thora!« raabte han jublende og styrtede op ad Trappen. Han fandt hende i Mørket, slyngede sine Arme om hende og trykkede hende hæftig ind til sig. »Thora!«

Han aabnede Døren og førte hende ind.

»Tænd Lampen! Skynd Dig, at jeg kan se Dig!« sagde han. Som om han ikke havde Tid til at vente, søgte han selv efter Tændstikkerne, fandt dem og tændte Lampen.

Thora stod endnu forknytt, med Over-tøjet paa, henne ved Døren.

Han trak hende hen til sig.

»Thora! Hvor kunde Du gøre mig saa bedrøvet? Hvorfor sagde Du ikke, han havde været her? Hvorfor kom Du ikke op til mig paa Kontoret? Han kunde jo ikke ved højlys Dag tvinge Dig til at følge med sig.«

»Jeg fulgte heller ikke med ham! Men jeg var nødt til at gaa her fra, og det var min Hensigt ikke mere at vende tilbage, for at slippe fri for ham. Han truede med at komme hver Dag.«

»Du burde have sagt det til mig, saa skulde jeg nok være hjemme og tage imod ham.«

»Det var det, jeg var bange for! Han er saa ond og saa hævnghærrig. Han kunde gøre os megen Skade?«

Hvad kunde han gøre?«

»Han kunde melde os! Det er jo ingen tom Trusel! Vi mangler en Vielsesattest, sagde han — vi vil begge blive straffede — og Du vil miste din Plads, naar man faar at vide, hvorfor Du er bleven straffet.«

Mads stod et Øjeblik tavs, hensunken i Tanker.

»Saa lad os da gifte os,« sagde han, dæmpet og nølende.

Hun rystede sørgmodigt paa Hovedet. »Nej — det vilde være en Ulykke for os begge! Jeg har tænkt, at Du en Gang vilde sige det til mig, men jeg har ogsaa tænkt paa, hvad jeg vilde svare. Hvis Du giftede Dig med mig, vilde Du snart fortryde det. Du vilde ikke kunne glemme, hvad jeg en Gang har været, og det vilde pine Dig! Nu er det en anden Sag! Jeg er ikke bunden til Dig! Du kan gifte Dig med hvem Du vil, Du kan lade mig gaa hvad Dag det skal være, Du skylder mig intet. Men naar jeg bliver her, gør jeg ogsaa Dig ulykkelig! Ulykken hænger ved mig som en smitsom Sygdom! Derfor vilde jeg gaa fra Dig uden at sige Dig, hvor jeg gik hen, for at Du ikke skulde søge efter mig. Men jeg var ikke saa stærk som jeg troede. Hele Dagen har jeg strejft om, uden at finde et Sted, hvor jeg kunde være. Og saa kom jeg til at længe efter Dig, efter at tale med Dig, sige

Dig hvorfor jeg gik, faa Dig til at forstaa, at det er bedst for Dig, at jeg gaar, bede Dig om Tilgivelse, saa at vi kan skilles som Venner.«

»Vi skal ikke skilles, Thora!«

»Jo — vi maa skilles! I Gaar var han her! Jeg vilde gjerne skjule det for Dig! Du kunde se paa mig, at der var noget, jeg skjulte for Dig, Du spurgte mig, om her havde været nogen, og jeg løj for Dig — jeg kunde ikke andet i Gaar. Af den Droskekusk, der forrige Søndag kørte os hjem, havde han faaet mit Opholdssted at vide. Han pralede med, at han i Retten havde været saa godmodig mod Dig; han kunde have faaet Dig straffet for Vold og Legemsbeskadigelse, hvis han havde villet hævne sig; men til Gengæld vilde han komme hver Dag og spise, indtil han kunde bestille noget. Jeg vilde ikke sige det til Dig; men da han nu havde opdaget mit Skjul, var jeg nødt til at flygte for ham og fra Dig. Jeg vilde tage ud at tjene, skjule mig for ham saa godt, jeg kunde — — og for Dig! Jeg skrev en Del Adresser op. Saa kom han og ringede paa. Jeg

lukkede ikke op. Han gik og kom igen — sammen med en Kammerat! De lukkede Døren op med en falsk Nøgle. Han forlangte Penge og Mad! Jeg vilde intet give ham! Jeg fik ham til at gaa, da jeg lovede at følge med ham, og jeg løb fra ham, saa snart jeg kom ned paa Gaden — han kunde ikke følge mig. Men han vil ane, at jeg er vendt tilbage hertil, og han vil komme igen i Morgen. Han skal dog ikke finde mig. Tidlig i Morgen vil jeg gaa ud og søge Plads.«

»Nej, Thora, Du skal ikke søge Plads, men Du skal heller ikke være her hjemme alene! Det varer vel ikke saa længe, før vi kan rejse bort fra Byen, imidlertid skal Du i Kost hos en Familie; det skal jeg sørge for allerede i Morgen. Hvis Du tager bort fra mig, taar han tilsidst fat i Dig igen, og det maa ikke ske, Thora!«

— — —
Næste Morgen gik Mads ikke paa Kontoret. Han ventede paa sin Fjende.

Thora var urolig og ængstelig; hun frygtede for et Sammenstød.

Da Klokken var henad ti blev der ringet paa Dørklokken.

Mads vilde gaa ud og lukke op.

Thora søgte at holde ham tilbage. Hun klamrede sig fast til ham.

»Du skal ikke være bange,« sagde Mads venligt og søgte at frigøre sig for hendes Omfavnelse. »Han behøver ikke at se Dig; men vi maa jo have en Ende paa det!«

Der blev ringet en Gang til.

»Aa — nej — gaa ikke der ud!« bad Thora. »Luk ham ikke op, saa gaar han nok igen. Saa vil jeg ogsaa gaa — og saa vil jeg møde Dig i Aften, naar Du gaar fra Kontoret! Luk ham endelig ikke op!«

De lyttede.

»Nu lukker han selv op!« sagde Mads.

»Nøglen sidder indvendig i Døren — han kan ikke!« hviskede Thora.

I det samme faldt Nøglen, der sad i Døren, ned paa Gulvet; den var bleven drejet ved Hjælp af en Naal og stødt ud af Nøglehullet.

Thora udstødte et dæmpet Skrig.

»Du skal ikke være bange, Thora! Gaa ind i dit Værelse.«

I det samme blev Døren aabnet og Johan Kralberg traadte ind. Han blev lidt bestyrtet, da han saa' Mads. Thora havde skjult sig i sit Værelse bag Døren, der stod paa Klem.

»Naa — tør De heller ikke lukke op, naar det ringer?« udbrød Kralberg.

»Hvad vil De her?«

»Jeg vil tale med Thora!«

»De har ikke noget at tale om med hende!«

»Det véd De ikke!«

»Hvis De ikke straks gaar, lader jeg Dem arrestere! De har brudt ind med en falsk Nøgle!«

»Ikke for at stjæle — for at faa, hvad der tilhører mig!«

Mads stillede sig i Vejen for ham. »Gaa Deres Vej!«

Med et kraftigt Stød for Brystet kastede Kralberg Mads i Gulvet. »Driv mig ikke til det yderste!« Han styrtede hen og rev Døren til Kammeret op. »Nu er det nok

med de Narrestreger!« raabte han, greb Thora i Haaret for at trække hende ud.

Mads var hurtigt paa Benene, og da han saa', hvorledes Banditen mishandlede Thora, greb han til sin Brystlomme. Der lød et Skud, Kæmpen slap sit Tag i Thoras Haar og styrtede om paa Gulvet uden at give en Lyd fra sig.

Med et højt Skrig kastede Thora sig over Mads, der stod ubevægelig og ligbleg, med Revolveren i Haanden.

»Hvad har Du dog gjort, hvad har Du dog gjort?« sagde hun grædende.

»Jeg har befriet Dig fra din Tyran!« svarede Mads med dyb, klangløs Stemme.

Thora knugede sig fortvivlet ind til ham. »Nu vil vi blive skilt ad for stedse! Hvad skal der nu blive af Dig — og af mig? Det hele er jo forbi! Kan Du ikke flygte?«

Mads rystede paa Hovedet. »Nej — det kan ikke nytte!« Han saa' ned paa den Faldne. Kuglen var trængt ind i det venstre Øje og havde dræbt ham med det samme.

Støttende sig til Thora gik Mads hen og

satte sig paa Sofaen og lod hende tage Plads ved Siden af sig. Men hun rejste sig hurtigt igen, stod et Øjeblik og lyttede, styrtede saa hen og tog Nøglen op fra Gulvet, satte den i Døren og aflåste den.

»Der var ingen,« sagde Mads alvorlig og tonløst som før, da hun kom tilbage og satte sig ved Siden af ham. »Saa længe vi har Liget i Huset, vil vi fare op ved den mindste Lyd. Mærkværdigt, at ingen har hørt Skuddet. — Ja, Thora — nu maa vi skilles ad for bestandig — eller for mange Aar — jeg véd det ikke. Jeg véd kun, at jeg aldrig har holdt af nogen saa meget som af Dig, og at jeg har faaet Dig mere og mere kær, jo bedre jeg har lært Dig at kende. Du er saa mild og saa blid og saa inderlig god, og jeg føler mig nu til Mode som om det er Døden, der skiller mig fra Dig. Døden er før traadt imellem mig og den, der var mig kærest — det var den Gang, jeg mistede min Moder, men da var Sorgen ikke tilnærmelsesvis saa stor som nu. Jeg er saa bedrøvet — og saa angst — jeg kan ikke nægte det! — Jeg fortryder ikke, at

jeg har dræbt det Uhyre, der levede af dit Hjærteblod! Jo højere jeg kom til at elske Dig, des mere maatte jeg hade ham. — Kære, lille Pige, græd ikke saa meget! Lad os forsøge at tale roligt sammen i de Par Minuter, vi endnu har tilbage.»

»Jeg kan ikke! Vi er fortabte! Vi kan ikke flygte, vi kan ikke skjule ham!«

»Nej — hverken det ene eller det andet vil jeg tænke paa! Jeg vil prøve paa, om jeg kan skrive et Brev til min Principal, og saa vil jeg gaa hen og melde mig til Politiet. Jeg kunde maaske skaffe mig et Par Timers Frihed, maaske et Par Dages; men jeg vil ikke have de skal efterlyse mig og gribe mig som en flygtende, ræd Forbryder! Jeg vil ikke vente, til de kommer og henter mig her — jeg vil selv overgive mig til Politiet. — Jeg vil ikke slæbe ham ud i Køkkenet; han maa helst ligge, hvor han faldt, naar Politiet kommer og ser ham. Jeg vil heller ikke dække ham til med et hvidt Lagen — det ser saa uhyggeligt ud! Men det grønne Bordtæppe vil jeg kaste over ham!« Han rejste sig, tog Tæppet af Bordet og

bredte det over Liget. »Se saa — nu kan Du ikke se ham. — Læg Dig nu stille her paa Sofaen, mens jeg prøver paa, om jeg kan skrive et Brev. Min stakkels, lille Pige! Jeg kan ikke trøste Dig! Jeg véd ikke, om de vil dømme mig for Mord; jeg kan jo ikke nægte, at jeg har købt Vaabnet for at dræbe ham — og for Mord er der kun én Straf — Døden! — Men jeg synes, der er saa mange formildende Omstændigheder her: han brød ind hos mig — han overfaldt tørst mig — jeg saa' ham mishandle Dig — jeg maatte forsvare Dig! Jeg tror, de vil dømme mig til Fængsel — maaske i mange Aar — fire og tyve er vist det højeste — det er den Straf, der træder i Stedet for Døden. Maaske bliver Straffen kortere, meget kortere. Jeg faar Lov til at skrive til Dig og Du til mig, og saa maa Du fortælle mig alt, hvad der angaar Dig. Du faar nok en Plads. Alt, hvad her er, er dit — ogsaa de Penge, jeg har — Du vil nok klare Dig uden mig! Maaske mødes vi en Gang igen! — Jeg vilde gjerne trøste Dig, men jeg kan ikke; jeg føler saa godt selv, at alt, hvad jeg siger er

tomt og trøstesløst. — Nu vil jeg prøve paa, om jeg kan skrive. Førænd jeg tager bort her fra, maa jeg gøre alt færdig til Afrejsen — og jeg har kun kort Tid — varer det for længe, vil de komme og hente mig. Jeg skal snart være færdig! — Nu er jeg allerede mere rolig! Bliv liggende der paa Sofaen og tal ikke til mig saa længe jeg skriver.«

Han rejste sig, bøjede sig ned over hende, kyssede hende, lagde sig paa Knæ foran hende og klappede hendes Haar og Kind.

Saa rejste han sig hastigt, satte sig hen ved Skrivebordet og begyndte at skrive.

»Hr. Grosserer Bruun!

Tak for al Deres uendelige Godhed imod mig!«

Saa kunde han ikke skrive mere. Han sad en Stund og tænkte, med Pennen i Haanden og stirrende frem for sig.

...»Jeg har dræbt et Menneske!«...

Han standsede igen. Han fortrød han havde skrevet den sidste Linie; den kom for brat; han havde tænkt, at han først vilde fortælle noget om Thora og hendes Forføl-

ger; men nu var det skrevet — nu maatte det blive staaende.

Han læste, hvad han havde skrevet:

»Hr. Grosserer Bruun! Tak for al Deres uendelige Godhed imod mig. Jeg har dræbt et Menneske!«

Han lagde Pennen fra sig, lænede sig tilbage mod Stoleryggen og stirrede op i Luften. Saa hørte han en dæmpet Hulken; han saa' hen til Sofaen, hun laa ganske stille, med Ansigtet skjult og græd sagte. Han rejste sig for at gaa hen og tale til hende; men i det samme faldt hans Øjne paa Bylten, der laa paa Gulvet henne ved Sovekammerdøren, og han satte sig atter ned, greb Pennen og skrev videre:

»Naar jeg har skrevet disse Linier, gaar jeg hen og overgiver mig til Politiet. Jeg vilde gjerne have skrevet noget til Dem om en ulykkelig ung Pige, som jeg har gjort Bekendtskab med; men jeg kan ikke skrive nu — jeg kan ikke samle mine Tanker — jeg véd ikke, hvad jeg skriver, og naar jeg læser det, jeg har skrevet, kan jeg næppe selv forstaa det. Der er ingen, jeg skylder

saa meget som Dem, og jeg véd dette Brev vil bedrøve Dem; men jeg kunde ikke handle anderledes! Det Menneske, jeg har dræbt, har gjort saa meget ondt, og jeg fortryder ikke, at jeg har dræbt ham, jeg sørger kun over, at jeg ikke mere kan beskytte den ulykkelige unge Pige, som jeg havde taget mig af. Hendes Ulykke er en lang Historie — jeg kan ikke skrive saa meget — men hvis De selv vilde tale med hende, Hr. Gros-serer, saa vil hun fortælle Dem alt, og saa tror jeg, De vil dømme mig mildere, end De maa dømme mig efter at have læst dette forvirrede Brev. Med inderlig Tak for al den store Godhed, De har vist mig fra den første Gang jeg kom i Deres Hus.

Mads Hansen.«

Uden at læse Brevet igennem lagde han det hurtigt sammen, stak det i en Konvolut, skrev Adressen og satte Frimærke paa.

»Saa, Thora, nu er jeg rejsefærdig! Følger Du mig lidt paa Vej?«

Thora rejste sig. Hun badede sine Øjne

for at forsøge paa at udslette Sporet af Taa-
rerne, og tog sit Overtøj og Hat paa.

Mads aflaaede Døren og tog Nøglen i
Lommen.

»Du kan godt gaa med der hen,« sagde
han paa Vejen til Politistationen paa Graa-
brødretorv. »Du behøver ikke at være bange;
Dig gør de ikke noget; men Du vil dog
blive afhørt — Du har jo set det hele.«

Han standsede ved en Postkasse og ka-
stede sit Brev deri. Det var tæt ved Politi-
stationen.

»Vil Du gaa med ind eller . . .«

»Jeg gaar med!«

»Det er ogsaa bedst. Jeg siger derinde,
at Du er min Forlovede — det maa jeg jo
nok — og det kan jo ikke skade Dig.«

Thora pressede sit Lommetørklæde mod
Øjnene og svarede ikke.

Lidt efter traadte de ind i Politilokalet.
Mads henvendte sig til Overbetjenten, der
sad ved Pulten. »Jeg vilde gjerne tale med
Politiassistenten.«

»Ja — vil De vente lidt — der er nogen
der inde.«

Mads og Thora satte sig hen paa Bænken ved Væggen.

De ventede en Snes Minuter, saa kom de ind i Assistentens Kontor.

Assistenten saa' skarpt og spørgende paa dem.

Mads havde ikke i Forvejen tænkt, hvad han vilde sige — eller ogsaa havde han glemt det igen — nu stammede han, idet han sagde: »Jeg kommer for at sige, at jeg har dræbt et Menneske.«

»Det var en rar Forklaring!« udbrød Assistenten livligt. »Hvorledes gik det til.«

»Han brød ind til mig med falsk Nøgle og overfaldt mig og min Forlovede — og saa skød jeg ham.«

Politiassistentens Spørgsmaal faldt nu meget hurtigt.

»Med hvad?«

»En Revolver.«

»Havde De en ladt Revolver ved Haanden?«

»Ja.«

»Hvor havde De faaet den fra?«

»Købt den.«

»Hvornaar?»

»I Aftes?»

»Hvorfor?»

Mads tav og blev saa forvirret, at han ikk kunde svare.

»Hvorfor købte De Revolveren?» gentog Politiassistenten i en barsk Tone.

»Han havde været hjemme hos mig i Gaar.«

»Hvilken han?»

»Ham jeg skød — Johan Kralberg hedder han.«

»De købte Vaabnet for at skyde ham?»

Mads tav.

»Hurtigt!« sagde Assistenten haardt.

»Ja — hvis han ikke vilde lade mig være i Fred.«

»Hvorfor var der Kiv imellem Dem og ham?»

»Han forfulgte min Forlovede.«

»Hvor kunde det falde ham ind?»

Mads tav igen.

»Naa — hurtigt!« raabte Assistenten.

»Det Svar behøver De da ikke at betænke

Dem paa, naar De kan svare paa alt det andet.«

»Han havde kendt hende før jeg!« skyndte Mads sig at sige.

»Naa, det er den gamle Historie?« mumlede Assistenten. »Hvornaar skete det?«

»For to Timer siden.«

»Hvorfor kom De ikke her hen straks?«

»Jeg skulde først skrive et Brev.«

»Til hvem?«

»Til min Principal, Grosserer Bruun paa Købmagergade.«

»Hvor boer De selv?«

»I Studiestræde.«

»Hvem er De?«

»Kontorist Mads Hansen.«

»Hvor skød De ham.«

»I Hovedet — Kuglen gik ind i Øjet.«

»De kan vel ikke være sikker paa, at han døde straks.«

»Jo.«

»Vist kan De ej! — Ligger Liget hjemme i Deres Lejlighed?«

»Ja.«

»Hvor er Nøglen?«

»Her!« sagde Mads, tog Nøglen op af Lommen og rakte den til Assistenten.

Et Øjeblik stod Assistenten tavs og tænkte. Saa henvendte han sig til Thora: »Vidste De, at Hansen vilde skyde Manden?«

»Nej!« svarede Thora bedrøvet, men dog i en bestemt Tone.

»Kunde De ikke holde ham tilbage, da Sammenstødet skete? Kunde De ikke have forhindret ham i at bruge Vaabnet?«

»Nej — jeg vidste ikke, at Hansen havde en Revolver, før jeg hørte Skuddet.«

Politiassistenten aabnede Døren og kaldte paa en Politibetjent.

»Bed Madsen om at komme ind til mig.«

Lidt efter traadte en civilklædt Opdagelsesbetjent ind i Politiassistentens Kontor.

»Vil De tage en Rapport, Madsen!« sagde Assistenten. »Det er et Mord, her er Tale om.«

»Et Mord?« gentog Opdageren forbavset.

»Ja — denne unge Mand har skudt sin Medbejler. Her har De Nøglen til Lejligheden i Studiestræde. Liget ligger endnu der hjemme. Gaa først hen og tag Lægen

med der op — jeg kommer selv der op om en halv Snes Minuter. Tag den unge Pige med; men slip hende ikke af Syne.«

»Nej.«

Opdageren var snart færdig og gik med Thora over Graabrødretorv til Studiestræde, mens han venligt og næsten deltagende udspurgte hende om Begivenheden.

Undervejs gik de op til den Læge, som Politiassistenten ved forskellige Lejligheder plejede at tilkalde. Lægen lovede at komme hen til Gerningsstedet om et Par Minuter.

Thora rystede lidt, da hun sammen med Opdageren atter traadte ind i det lille Hjem, som var bleven hende saa kært. Kanarie-fuglen i Vinduet sang; den standsede et Øjeblik, da Døren blev aabnet, men begyndte saa paa sin Sang igen.

»Naa — der ligger han!« sagde Opdageren. Han gik hen og slog Bordtæppet, der laa over Liget, til Side. »Det var en grim Karl!«

Thora stod ved Bordet og saa' hen paa Liget. Ansigtet var uhyggelig blegt, tilsølet med tykt Blod, der var trængt ud fra Øjet.

Opdageren lagde atter Tæppet over den Dræbtes Ansigt, satte sig paa Stolen ved Vinduet og gav sig til at tale med Thora.

»De kendte ham godt?«

»Ja.«

»Har han nogen Familie?«

»Det véd jeg ikke; jeg har aldrig hørt ham omtale sin Familie.«

»Han var i hvert Fald ikke gift?«

»Nej.«

»Hvad var han ellers?«

»Han har nok en Gang været Underofficer — ellers var han ingen Ting.«

»Han maatte da bestille noget for at leve?« sagde Betjenten.

»Han levede vist mest af at spille Kort.«

Samtalen blev afbrudt ved Politiassistentens og Lægens Komme.

Opdageren tog atter Bordtæppet bort fra Liget.

Lægen bøjede sig lidt ned. »Ja, den Kugle har været dødelig; den er gaaet gennem Øjet og op i Hjærnen og dræbt ham med det samme; den er affyret paa nært Hold og i stor Ophidselse; en roligere

Skytte vilde have sat Kuglen ind i Hjærtet, i Stedet for at vansire sin Fjendes Ansigt saa stygt, ved at skyde Øjet ud paa ham.«

»Naa — saa har vi jo ikke mere her at gøre,« sagde Politiassistenten og tilføjede, idet han henvendte sig til Opdageren: »Vil De sørge for, at Liget kommer ud af Huset.«

»Ja.«

»Bliver De boende her?«

»Ja — jeg troer det — til jeg faar en anden Plads.«

»Hvis De flytter, maa De sige os, hvor De flytter hen.«

»Ja.«

»Og De maa følge med Madsen hen paa Stationen.«

»Ja.«

»Maa hun gaa igen, naar jeg har taget Rapport?« spurgte Betjenten.

»Ja, for saa vidt det er rigtigt, at hun ingen Del har i Drabet.«

Dermed gik Politiassistenten og Lægen.

»Vil De være her hjemme naar Rustvognen kommer?« sagde Opdageren til Thora.

»Den kommer en Gang i Dag, og her maa være nogen til at lukke op.«

»Jeg skal nok være her i Nærheden og passe paa,« svarede Thora.

Opdageren aflaaede Døren og gav Thora Nøglen. Derpaa gik de tilbage til Politistationen.

»Nu kan vi først høre Deres Forklaring,« sagde Betjenten, da han var kommen ind i sit Værelse. Han tog Plads ved sit Bord, trak en Stol frem til Thora, saa hun kom til at sidde lige over for ham ved Bordet.

Han begyndte at skrive paa et helt Ark Papir, først hendes Navn, Fødested og Alder. Saa maatte hun fortælle om sit første Møde med den Dræbte og derefter hele sin lange, sørgelige Historie. Opdageren spurgte og skrev roligt og hurtigt, uden at vise Overraskelse. Der var meget, som hun ikke gærne vilde fortælle; men hun kunde ikke undgaa det. Da Betjenten spurgte: »Hvorfor blev De hos ham, hvorfor meldte De ham ikke til Politiet, naar han mishandlede Dem?« svarede hun, at hun var bange for, at Politiet saa ogsaa skulde tage hende. Saa for-

talte hun om sit første Møde med Mads, og om sit Ophold i hans Hjem, om hans Sammenstød med Johan i Haven paa Frederiksberg, om Begivenhederne i de derefter følgende Dage og tilsidst om Drabet.

Da Betjenten var færdig med den lange Rapport, sagde han: »Ja — saa maa De gerne gaa. Naar De skal møde igen, faar De Tilsigelse; det bliver i et af Kriminalkamrene.«

Thora rejste sig, men blev staaende i Nærheden af Døren.

Opdageren saa' hen paa hende. »Var der noget, De vilde?« spurgte han. Han havde hele Tiden talt venligt til hende.

»Hvad Straf faar han?« spurgte hun forknytt.

»Det véd jeg ikke.«

»Maa jeg ikke sige Farvel til ham?«

»Farvel?« gentog Opdageren. »Jo — men heller ikke mere!«

Han gik selv ind og hentede Mads.

Afskeden mellem de to unge Mennesker var kun kort. Opdageren sad i Nærheden af dem og hørte paa Samtalen.

»Nu maa jeg gjerne gaa hjem,« sagde Thora og saa bedrøvet paa ham.

»Ja — Du bliver vel der hjemme til Du faar en Plads? Maaske jeg kan faa at vide, hvordan det gaar Dig.«

»Ja. Vi maa ikke tale længe sammen her. Nu skal jeg gaa. Farvel!« Hun rakte ham Haanden.

»Farvel! Jeg ser Dig maaske nok igen!« Et sidste Haandtryk — og saa gik hun bedrøvet bort.

»Nu kan jeg med det samme høre Deres Forklaring,« sagde Opdageren, da han var bleven alene med Mads.

Han satte sig hen ved sit Bord, lod Mads tage Plads ligeoverfor paa den samme Stol, hvor Thora nylig havde siddet. Han spurgte og skrev, og Rapporten kom i det væsentlige til at ligne den Forklaring, Thora havde givet.

»Jeg ser Dig maaske nok igen!« Det var hans sidste Ord til hende, og de lød uafbrudt i hendes Øre paa Hjemvejen. Hun

havde en Anelse om, at hun aldrig saa' ham mere. I dette Øjeblik følte hun sig mere ensom end nogensinde før. Bare hun aldrig havde mødt ham, saa havde denne forførdelige Ulykke ikke ramt ham. Ulykken havde altid fulgt hende, lige fra hendes allerførste Tid, og den eneste, der sluttede sig inderligt til hende, maatte dele Ulykken med hende.

Hun var nødt til at gaa hjem nu, for at vente paa Rustvognen. Men hun skyndte sig at gaa forbi det tildækkede Lig, satte sig ved Vinduet i sit eget Kammer og lukkede Døren efter sig.

Vinduet stod aabent, den friske Luft trængte ind til hende. Hver Gang hun hørte en let Vogn nærme sig, rejste hun sig og saa' ud; men naar Vognen var kørt forbi, sank hun atter tilbage og hengav sig til sine mørke Tanker.

Hvor Tiden nu vilde falde hende lang — en aarelang Sorg — uden Glæde! Og værre vilde det blive for ham, der vilde komme til at gaa det ene lange Aar efter det andet inden for Fængslets Mure. Han

vilde nok komme til at forbande den Stund, han havde mødt hende!

Dørklokken ringede. Thora foer forvirret op. Hun havde ikke hørt nogen Vogn! Hun saa' ud ad Vinduet — der var heller ingen Vogn! Et Øjeblik betænkte hun sig — hun var vel nødt til at lukke op! Nu kom der vel ingen, hun behøvede at være bange for.

Det var en ældre Herre, der havde ringet.

»Jeg er Grosserer Bruun!«

Thora blev saa forlegen, at hun næppe vidste, hvad hun sagde.

»Grosserer Bruun!« stammede hun. »Ja — Hansen skrev til Dem . . . Her er saa uhyggeligt . . . jeg sad inde i mit Kammer og ventede paa, at der skulde komme en Vogn . . . jeg véd ikke, om jeg tør byde Dem her ind?«

Grossereren svarede ikke, men gik langsomt ind i Stuen. Da han stod ved den døde, der var helt skjult af Bordtæppet, tog han sin Hat af.

Thora stod tavs ved Bordet.

Grosserer Bruun bøjede sig ned og trak

Tæppet bort fra Ligets Hoved, betragtede et Øjeblik det blege, blodige Ansigt og til-dækkede det derefter atter. Han rystede paa Hovedet og saa' hen paa Thora.

»Det var en sørgelig Begivenhed,« sagde han alvorlig. »En forfærdelig Begivenhed!«

»Ja,« svarede Thora saa sagte, at man næppe kunde høre hende, og lod Hovedet synke ned mod Brystet.

Bruun gik hen og satte sig paa en Stol ved Bordet.

»Det er altsaa Skinsyge, der har drevet dette Menneske her op?«

»Ja!« hviskede Thora.

»Hvor længe har De kendt Hansen?«

»Fra den Dag, hans Moder blev begravet.«

»Han søgte Dem som Husholderske?«

»Nej — han traf mig tilfældigt.«

»Efter Begravelsen?«

»Ja.«

»Men han kendte Dem dog i Forvejen?«

»Nej — han kendte mig ikke.«

»Det var mærkeligt!« sagde Grossereren.

Lidt efter tilføjede han alvorligt: »Nu er hans Tid omme — har De tænkt paa det?«

»Aa — ja — jeg har tænkt saa meget — men jeg kan ikke gøre for det. Jeg vilde være gaaet bort herfra, men jeg maatte ikke. Hansen troede, han kunde faa Plads i en anden By.«

»Det var derfor han vilde bort fra Byen? Bare jeg havde vidst det! Nu har jeg faaet en Plads til ham, men nu er det for silde!«

Thora knugede sit Lommetørklæde mod Øjnene for at standse de frembrydende Taarer.

»At han kunde gøre det!« udbrød Grossereren, som om han tænkte højt. »Han maa jo have været vanvittig!« Han saa' hen paa Thora. »Og hvor havde han faaet Revolveren fra?«

»Jeg véd det ikke — jeg har aldrig set den!«

Grossereren rejste sig.

»Bliver De boende her?« spurgte han.

»Ja... men jeg véd ikke hvor længe... Jeg véd endnu ikke, hvor jeg kommer hen.«

»Lad mig vide, hvordan det gaar Dem.«

»Ja.«

Just som Grossereren vilde gaa, blev der ringet stærkt paa Dørklokken.

Thora aabnede Døren.

En Portør fra et Hospital stod udenfor.

»Vi skulde hente et Lig,« sagde han. —
»Er det her?«

»Ja.«

»Saa skal jeg straks være her!« Han gik hurtigt ned ad Trapperne.

Grossereren blev staaende ved Bordet for at se paa det følgende Optrin.

Lidt efter kom to Portører med en flad, sortmalet Kiste. De satte Kisten paa Gulvet, tog Laaget af, tog Tæppet af Liget og lagde det ned i Kisten. Derpaa tog de fat i hver sin Ende af Kisten og bar den ned ad Trapperne.

Udenfor paa Gaden har den sorte Rustvogn samlet en Del Mennesker; man ser op ad Huset, man taler om, hvem det er, der er død; man véd, det næsten altid er Selvmordere, der bliver hentet i denne Vogn og i denne flade, sorte Kiste; man er nysgærrig efter at faa at vide, hvem det er, der køres bort — og kan man med det samme faa lidt at vide om det Drama, der er gaaet forud for Døden, saa saa meget des bedre!

Men her var der ingen, der vidste Besked. Selv Urtekræmmeren lige over for stod forundret og spørgende i sin Butiksdør.

Da Grossereren kom ud ad Gadedøren var Rustvognen kørt, men en lille Skare Nysgærrige stod endnu uden for Huset og spurgte hinanden, hvem det var, der blev kørt bort.

Ingen vidste det.

»Jeg kender en ung Dame, som boer oppe paa første Sal,« sagde en tarvelig klædt, halvgammel Svend. Det var Magnus, som boede i denne Bydel, og som tilfældigvis var kommen gennem Gaden, da Rustvognen holdt uden for Huset.

»Ja — det var en oppe fra første Sal,« forklarede en stor Skolepige, »og det var Doktoren, som lige nu gik ud ad Gadedøren.«

»Saa?« sagde Magnus i høj Grad forundret. Han gik midt ud paa Gaden for bedre at kunne se op paa første Sal; men der var intet at se. Hvad var der sket der oppe? Johan Kralberg var en raa og hidsig Krabat — havde han dræbt sin Pige? Andet kunde Magnus ikke tænke sig. Bare han saa ikke

maatte blive indviklet i den Sag, naar Politie fik at vide, at det var hans falske Nøgle, Johan lukkede sig ind med og som Magnus glemte at faa tilbage! Magnus var saa bange for Politiet.

I det samme saa' han et Glimt af Thora oppe ved Vinduet. Det var altsaa ikke hende, der var dræbt! Saa maatte det vel være den unge Mand, hun boede sammen med!

Magnus listede sig op ad Trappen, ringede paa, og sagde i en saa høflig og indsmigrende Tone som muligt, da Thora lukkede op: »Undskyld! De maa ikke blive vred for min Paatrængenhed! Men De véd, jeg var saa uheldig i Forgaars at møde Johan, og ...«

»De maa gerne komme ind,« sagde Thora alvorlig.

»Mange Tak!«

Magnus traadte ind i Stuen og Thora lukkede Døren efter ham.

»Det er ikke af bare Nysgærrighed, jeg spørger,« vedblev Magnus. »Men jeg kom her forbi og saa' Vognen og Kisten og alle Menneskerne, og saa hørte jeg, at det var

her oppe fra, de kom med den Kiste, hvori de henter Selvmordere og saadan Folk, og saa blev jeg noget forskrækket...«

»Forskrækket?« spurgte Thora.

»Ja — som jeg sagde Dem — jeg var saa uheldig forleden Dag at møde Johan her uden for — jeg kommer jo hver Dag her igennem Gaden, — jeg var saa dum at laane ham min Nøgle, som han glemte at give mig tilbage — og nu blev jeg bange for, at det var ham, der havde begaaet en Forbrydelse her oppe, og at han saa, naar han blev nappet, vilde sige, at han havde lukket sig her ind med min Nøgle.«

»Nej — De behøver ikke at være bange — han siger ingen Ting.«

»Jeg maa sige Dem, jeg tror ham ikke for godt,« svarede Magnus. »Jeg kan se paa Dem, at De er noget bevæget — hvem var det, der blev kørt bort?«

»Johan!«

Magnus traadte et Skridt tilbage og saa' forbavset paa hende. »Næ — var det ham! — Er han død? Slaaet ihjæl? — — Men hvordan...«

»Hansen skød ham.«

Magnus syntes, hendes Svar lød saa haardt og utaalmodigt, at han maatte tro, hun vilde have, han skulde gaa sin Vej. Han vilde derfor ikke spørge mere. Nu vidste han jo hvad der var sket, og da han heller ikke holdt meget af at opholde sig paa et Sted, hvor han hvert Øjeblik kunde vente Politiet, trak han sig lidt kejtet tilbage.

»Undskyld, jeg kom her op! Jeg var først saa bange for, at det var Dem, der blev kørt bort.«

»Det havde ikke været det værste,« sagde Thora alvorligt og uden at se paa ham.

»Nej -- hvis det er sandt, hvad man siger, at ingen kan prise sig lykkelig, før han ligger i sin Grav. Man kan aldrig vide, hvordan det kan gaa En, og Johan havde vist næppe drømt om den Berømmelse, han nu vil faa. Saa husker De nok, hvad jeg har bedt Dem om — holde mig helt uden for Sagen — hvis De kan!«

Han trak sig baglænds tilbage, nikkede endnu en Gang og lukkede Døren efter sig.

XIV.

Under Laas og Lukke

En Timestid efter at Mads havde afgivet sin Forklaring til Opdagelsesbetjenten paa Politistationen blev han ført op paa Politikammeret. Samme Dag kom han i Grundlovsforhør. Dette Forhør var meget kort. Mads nægtede ikke, at han havde dræbt et Menneske, og saa blev han erklæret for Arrestant.

Han blev ført ind i en Celle, maaske en af dem, han havde opholdt sig i, da han var Dreng — han kendte den ikke mere — han syntes kun, at den var endnu mere mørk og uhyggelig end den Gang. Han kunde huske, hvor Sorgen den Gang havde kuet ham — og den Gang havde han dog Udsigt til at slippe ud igen, det havde han ikke nu.

Han vilde maaske blive slæbt fra Fangehul til Fangehul, fra Cellen paa Kongens Nytorv til en Celle paa Kristianshavn, indtil han landede i Horsens Tugthus; men Friheden kunde han ikke tænke paa; hvis den en Gang oprandt, laa den saa langt ude i Fremtiden! Han troede ikke han vilde opleve den. Sorgen og Fængselsluften vilde dræbe ham!

Efter to Dages Forløb kom han i Forhør. Hverken den Dommer, der afsagde Arrestdekret over ham, eller den, der havde faaet hans Sag til Behandling, kendte han.

Det var en ung Assessor. Han sad ved sin Pult og læste i Rapporten, da Mads blev ført ind for Skranken. Af og til kastede han et Blik hen paa Mads, læste videre i de Akter, som han dog i Forvejen havde sat sig grundig ind i, og betragtede et Øjeblik Mads, uden at sige noget.

Endelig spurgte han: »Naa — det er altsaa Dem? De har tilstaaet, at De har dræbt Johan Kralberg med Overlæg — det fragaar De vel heller ikke nu?«

»Hvis han ikke var brudt ind hos mig,

hvis han ikke havde overfaldet min Forlovede og mig, saa havde jeg heller ikke forsvaret mig med en ladt Revolver,« svarede Mads.

»Det er noget Snak! Hverken Deres eller Deres Kærestes Liv var i Fare, De har altsaa overskredet Deres Nødværgeret, De har begaaet et overlagt Mord! De kan jo heller ikke fragaa: De havde købt Revolveren Af-tenen i Forvejen alene for at skyde paa ham.«

»Da jeg købte Revolveren havde jeg ikke nogen bestemt Tanke,« sagde Mads.

»Vilde De have købt Revolveren, hvis ikke Johan Kralberg var optraadt paa Deres Vej, hvis De ikke allerede havde haft ét Sammenstød med ham?« spurgte Dommeren og saa skarpt paa Mads.

»Nej,« svarede Mads langsomt, »det havde jeg vel ikke.«

»Saa kan De lige saa godt indrømme, at De har købt den for at skyde paa ham, og da De endelig skød paa ham, var det ikke for at saare, men for at dræbe ham?«

»I det Øjeblik, jeg skød, tænkte jeg hver-

ken paa at saare eller dræbe, kun paa at forsvare min Forlovede,« sagde Mads.

»Dersom Deres eller hendes Liv havde været i Fare, kunde der være Tale om Nødværge! For Indbruddet i Deres Hus og Overfaldet paa Deres Person kunde De have faaet Voldsmanden straffet, og dermed skulde De have ladet Dem nøje. Indser De ikke, at De har begaaet en forfærdelig Handling?«

»Han var ond, han levede kun for at skade andre.«

»Derom skal De ikke dømme!« svarede den unge Dommer i en stræng Tone. »Hvorfor var han ond? Véd De, om han var opvokset under Forhold, der maatte dræbe enhver god Spire i ham? Hvad havde han gjort Dem? Han var fortørnet paa Dem, fordi De havde taget Kæresten fra ham? Var det saa underligt? Et fornuftigt Menneſke vilde have tænkt: Lad hende rende, hun er dog ikke værd at holde paa! — Men saadan kunde han ikke tænke! Han var ikke finfølende, han vilde have hende igen, hvad det saa end skulde koste ham! Derfor gaar han paa Jagt efter hende! Men De vil ikke

slippe hende! Første Gang De ser ham, sparker De Benene itu paa ham, anden Gang skyder De ham en Kugle gennem Hovedet!«

»Hun maatte forsørge ham — han tvang hende dertil — han mishandlede hende, derfor vilde han have hende tilbage.«

»Og for at redde et saadant Pjok ofrer De Deres eget Liv! Det er en dyr Indsats! Tror De ikke, hun synker tilbage i Dyndet, naar De er borte?«

»Nej — jeg tror det ikke!«

»Naa, kan den Tro gøre Dem salig, var det Synd at berøve Dem den. En Ting er vi imidlertid enige om: at De har købt Revolveren for at skyde paa Johan Kralberg — jeg vil ikke sige for at dræbe ham, men for at skyde paa ham — og saa maa vi ogsaa være enige om, at det er et overlagt Drab!«

Mads svarede ikke straks. Hvor forturnet og sønderknust han end følte sig, kunde han dog godt mærke, at Dommeren vilde have ham til at tilstaa, at hans Forbrydelse var et overlagt Mord, og han vidste, at han saa vilde blive dømt til Døden. Det kostede

ham den største Møje at forsvare sig, og han syntes Dommeren havde Ret.

»Hvis han havde ladet mig være i Fred, havde jeg aldrig skudt paa ham,« svarede Mads.

»Jeg har jo klart bevist Dem, hvor taabeligt det Forsvar er,« svarede Dommeren utaalmodigt. »Naar en Mand tog Deres Kæreste fra Dem, har jeg sagt, saa vilde De maaske finde Dem i det, fordi det ikke ligger i Deres Karakter at gøre Blæst af saadan en Bagatel; men Johan Kralberg var mere varmblodig, han kunde ikke finde sig i det, han vilde have sin Kæreste igen — og hun havde jo været hans Kæreste lige saa vel som hun var Deres. Hun har endda forklaret i Rapporten til Politibetjent Madsen, at hun vilde forlade Dem og gaa med ham, da han en Søndag Eftermiddag kom hen til hende i et Lysthus paa Sommerlyst, men at det var Dem, der hindrede hende i at følge med ham. De vilde begge to eje denne Pige, og saa halede De hver fra sin Side i hende som to Katte i et Aalehoved. De vidste ogsaa, at De ikke kunde faa Lov til at beholde hende i Fred, saa længe Deres Mod-

stander eksisterede — er vi ikke enige om det?»

»Jeg vilde have rejst bort fra Byen med hende,« svarede Mads.

»Ja — bare De havde gjort det!«

»Jeg ventede paa en Plads, som jeg søgte.«

Dommeren saa' over paa sin Sekretær.

»Vil De saa skrive!«

Det var Hovedindholdet af Forhøret, Dommeren lod nedskrive i Protokollen. Flere Gange vendte han sig til Mads og spurgte: »Er det rigtigt?« og Mads havde intet haft at indvende mod Tilførslerne. Endelig kom Dommeren til den Sætning: »Arrestanten indrømmer, at han købte Revolveren for at skyde paa Johan Kralberg, for saa vidt denne ikke vilde lade ham være i Fred; at han bar den ladte Revolver hos sig og at han i Gerningsøjeblikket handlede med fuldt Overlæg. — Er det ikke rigtigt?« spurgte han igen.

»Det var ikke med fuldt Overlæg,« indvendte Mads med dæmpet Stemme.

»Naa — ikke det?« spurgte Dommeren i en spydig Tone. »Vil De saa være saa god at forklare mig, hvad det var! Jeg skal

give Dem et Eksempel. En Bonde gaar ud for at købe en Revolver til at skyde en Ræv, der gæster hans Høsegaard. Da Ræven kommer, skyder Bonden den. Er det ikke med fuldt Overlæg, at han skyder Ræven?»

»Jo,« mumlede Mads.

»Hvad Forskæl er der paa Dem og Bonden, paa Ræven og Johan Kralberg? De gaar ud at købe en Revolver for at skyde paa Johan Kralberg — detaar De indrømmede og det behøver vi ikke at opholde os ved. De gaar med det ladte Vaaben i Lommen, De venter paa Fjenden lige som Bonden ventede paa Ræven; De forsømmer endog Deres Arbejde for at blive hjemme og passe paa ham. Saa kommer han! Bonden skyder straks sin Ræv, De venter med at skyde Kralberg til han griber fat i sin Høne — sin egen Høne! Og saa vil De paastaa, at dette Skud ikke var overvejet! Kan De forklare mig det?«

»Nej,« mumlede Mads; han var saa fortumlet, at alt løb rundt for ham.

»Skal vi saa lade det staa, jeg har skrevet?«

»Ja.«

Lidt efter var Forhøret forbi og Mads blev ført tilbage til sin Celle.

Han kastede sig udmattet ned i en Krog og laa længe og vaandede sig i stille Forvivelse. Dommeren havde været den stærkeste, havde overlistet ham og faaet ham til at tilstaa, at han med Overlæg havde dræbt et Menneske. Han vilde blive anklaget for Mord, dømt til Døden, men maaske blive benaadet til Tugthus paa Livstid!

Et Par Dage efter fik Grosserer Bruun Tilsigelse til at møde i Kriminalretten, med Anmodning om at tage det Brev med, som Mads havde skrevet til ham kort før sin Anholdelse, hvis han endnu havde det.

Grossereren havde gæmt Brevet og tog det med.

I Rettens Forstue var en halv Snes Mennesker, der var tilsagte til at møde som Vidner i forskællige Sager. Thora var ogsaa tilsagt til Møde i Dag; hun sad paa den lange Bænk henne ved Vinduet.

Da Grossereren saa' hende, gik han hen

og satte sig ved Siden af hende. Hun saa' meget forknytt og ulykkelig ud.

»Har De været her før?« spurgte han.

»Nej — det er første Gang i Dag.«

»Boer De endnu i Studiestræde?«

»Ja, og jeg har faaet Plads paa et Bogbinderi, hvor der er fire andre unge Piger. Jeg maa være sammen med andre — jeg kan ikke holde ud at være alene; men endnu er der ingen af de unge Piger eller Bogbinderne, der véd, at jeg er en af Personerne i den Mordhistorie, som alle taler om; fik man det at vide, kunde jeg vist ikke være der; jeg maa passe paa, at jeg ikke røber mig.«

»Husk paa at lade mig vide, naar De flytter,« sagde Grossereren.

»Ja.«

Kammerbetjenten bad nu Grossereren om at komme ind til Assessoren.

Vidneforklaringen varede kun en Snes Minuter; men da Grossereren gik, blev Thora kaldt ind; han fik derfor ikke talt mere med hende denne Gang.

Dagene gik. Det blev Efteraar. Folk glemte Mordet og fik andet at tale om.

Thora gik tavs og sørgede. Hun passede sit Arbejde, talte kun lidt med de unge Piger, hun arbejdede sammen med, og lo saa godt som aldrig. Da hun altid gik klædt i Sort, troede man, at hun bar Sorg, og naar man spurgte hende, om hun havde mistet nogen af sine Slægtninge, svarede hun: »Ja, en kær Ven!«

Hun havde ikke set Mads siden han gik hen og overgav sig til Politiet, og intet hørt fra ham.

Saa læste hun Dommen i Avisen. Det var en lang Artikel. Med uroligt bankende Hjærte, med hurtigt og hørligt Aandedrag lod hun Øjnene fare ned ad Bladet for at finde Dommen. Hun fandt den i Slutningen af Artiklen: Forbedringshusarbejde i 6 Aar.

Aa — hvor vilde hun i dette Øjeblik ønske, at hun kunde græde ud ved hans Bryst, trøste ham og søge Trøst hos ham! Dommen var langt mildere end hun havde ventet, og dog blev hun saa bedrøvet, da hun læste den. Seks Aar — seks lange Aar!

Og saa var Forbedringshusarbejde den værste Straf, der kunde tænkes, havde hun hørt. Fangen var Dag og Nat indespærret i sin Celle, og naar han kom uden for havde han sin Hue trukket ned over Ansigtet som en Maske. Hun kunde tænke sig, at saadant et Cellefængsel var som en Gravhvælving, hvor Fangerne gled forbi hinanden som tavse Skygger.

Seks lange Aar, meget længere for ham end for hende!

Naar han kom ud igen, saa skulde han finde sit lille Hjem lige saa pænt og hyggeligt, som da han forlod det. Men naar han kom hjem, maatte hun vist flytte ud. Inde i sin ensomme Celle havde han vist lært at hade hende, der var Aarsag til al hans Ulykke.

Hun gav sig til at læse Artiklen om Mordet og Dommen. Hun var ogsaa omtalt deri, men lige som i de Artikler, der fandtes i Bladene Dagen efter Drabet, blev hun kun nævnt Thora. I Gaden var der flere, der vidste, at hun var Heltinden i dette forførdelige Drama, paa Bogbinderiet var der heldigvis ingen, der anede det.

Da hun kom op paa Værkstedet blev der tale om Drabet og Dommen. Det var Thora selv, der begyndte.

»Ja, det er da en mild Straf for at slaa et Menneske ihjel,« sagde en af de unge Piger, »seks Aars Forbedringshus.«

»Seks Aars Forbedringshus, det er det højeste, de kan dømme et Menneske til,« forklarede Bogbindersvenden. »Hvad der skal være over seks Aar, det bliver Tugthusstraf, det kan man bedre holde ud, for det er Arbejde paa Fællesstuer. Men Aarene i Cellefængsel er ikke saa lange som almindelige Aar — et Aar regnes kun til otte Maaneder, saa han vil slippe med fire à fem Aar. Man regner nemlig, at mere end tre Aar kan intet Menneske holde ud at sidde i Enkeltcelle, de to, tre sidste Aar kommer han altsaa paa Fællesstue, og de Aar har alle deres tolv Maaneder.«

»Tænk — tre Aar! det er virkelig heldig sluppen!«

»Frygtelig heldig!« tilføjede Bogbinderen tørt.

Et Par Dage efter læste Thora i Avisen

en Nyhed, som hun slet ikke kunde forstaa. Der stod, at Dommen var forlangt appelleret til Højesteret. Hun tænkte og tænkte! Var det noget godt eller noget slemt?

Da hun kom op paa Bogbinderiet, begyndte hun — som helt tilfældig naturligvis — at tale om Nyheden og spurgte, hvordan man skulde forstaa den.

Som hun havde ventet var Bogbinder-svenden Mand for at give hende en fyldestgørende Forklaring.

»Naar en Kriminalretsdom bliver appelleret til Højesteret, saa er det enten fordi Justitsministeren eller Forbryderen ikke er tilfreds med Dommen, og saa skal Højesteret dømme, og den Dom er de nødt til at være tilfreds med, baade Ministeren og Forbryderen.«

»Tror De da, at det er Ministeren, der har appelleret Dommen?« spurgte Thora saa ligegyldigt som muligt.

»Hvis der staar, at det Offentlige har appelleret, saa er det Justitsministeren,« svarede Bogbinderen. »Jeg kan ikke tro, at Morderen vil appellere; han kan da ikke

vente sig en mildere Straf; den bliver snarere værre.«

Thora spurgte ikke mere.

Saa varede det vel igen nogen Tid inden Højesteretsdom faldt, og imens skulde han sidde og vente i Arresten paa Kristianshavn!

Naar hun dog bare kunde faa Lov til at tale med ham! Det havde hun dog hørt man kunde faa Lov til, naar Forhørene var sluttede. Men hun vidste ikke, hvem hun skulde henvende sig til for at faa Tilladelse. Hun vilde ogsaa gjerne tale med Grosserer Bruun om Sagen, men hun havde ikke Mod til at gaa op til ham paa Kontoret.

Der gik en Maanedstid eller seks Uger, saa læste hun, at Drabssagen havde været for Højesteret, at Aktor havde talt, at Dokumentationen var sluttet med, at Aktor havde indstillet Arrestanten til en strengere Straf, og at Defensor vilde faa Ordet i Morgen Klokken ni. Der stod tillige en Bemærkning om, at en Del Tilhørere havde overværet Forhandlingen.

Den sidste Bemærkning gav Thora en hel Del at tænke paa. Naar andre havde

Lov til at gaa op i Højesteret og høre paa Talerne, saa maatte hun jo ogsaa kunne gaa der op. Og i Morgen skulde netop den Mand tale, der skulde forsvare Mads.

Hun bad sig fri for Arbejde den halve Dag, pyntede sig med sit bedste Tøj og gik ud til Kong Georgs Palæ i Bredgade, hvor hun havde faaet at vide, at Højesteret havde Lokaler.

Da hun kom til Stedet, manglede Klokken ti Minuter i ni, men da hun saa' den fine livréklædte Portner staa i Porten, turde hun ikke gaa forbi ham, men holdt sig lidt tilbage og ventede paa, at der skulde komme andre, som hun kunde følges med.

Enkelte fine Herrer gik der ind, og da Portneren hilste saa høfligt paa dem, kunde hun tænke, at det var Dommere. Dem havde hun heller ikke Mod til at følges med.

Da Klokken kun manglede et Par Minuter i ni, kom der to Herrer, der ikke saa' saa fornemme ud; til dem sluttede hun sig dristig og slap ogsaa lykkeligt ind. Hun gik op ad de brede Trapper, torbi Retfærdighedens Gudinde med Bind for Øjnene og Vægt-

skaal i Haanden. Oppe paa første Sal maatte hun vente mellem de andre Tilhørere, der var komne lidt for tidlig, da Retten endnu ikke var sat.

Tilhørerne og Referenterne kom dog kun til at vente et Par Minuter, saa blev Dørene aabnede og man kom gennem to Værelser ind i Retssalen. Hun satte sig paa en Stol ved Væggen. I en Halvkreds sad Dommerne, med røde Fløjskapper. Bag en Skranke sad Aktor og Defensor i lange sorte Silkekapper.

Saa rejste Defensor sig og begyndte sin Tale:

•Hæderværdige Højesteret! Jeg møder som beskikket Defensor for Mads Viggo Hansen, der er tiltalt for Manddrab. Saa underligt det lyder, er hans Forbrydelse udsprungen af Barmhjærtighed og Medfølelse mod den ulykkelige, den underkuede, den svage, Harme mod Undertrykkeren. Den Dag, han har været ude at begrave sin Moder, faar han at vide, at et skønt Haab, han har næret, er bristet, og Sorgen herover er for et Øjeblik lige ved at gøre ham afsindig. Han vanker omkring uden Maal, ligegyldig

for, hvor han kommer hen. Tidlig paa Morgenstunden, inden det endnu er lyst, kommer han over Nørrefælled. Her støder han paa en sovende Kvinde. Han kan sige sig selv, at det er en hjemløs, rimeligvis en løsagtig Kvinde, til hvem man intet Hensyn behøver at tage; han kan godt vække hende og for en Stund glemme sin Sorg i hendes Selskab. Men det falder ham ikke ind. Den Tanke slaar ham straks: Hun er ulykkelig, maaske mere ulykkelig end Du selv! Han lejrer sig i Nærheden af hende, venter paa, at hun skal vaagne, han har besluttet at tilbyde hende sin Hjælp, hvis hun vil modtage den. Det blev hans Ulykke, at hun modtog hans Hjælp. Hun vægrede sig først, fordi hun mente, hun var sunken saa dybt, at ingen kunde rejse hende; men han overtalte hende med en saa indtrængende Varme, at hun gav efter. Han gav hende Plads i sit Hjem, og det var hans Hensigt at gifte sig med hende. De høje Dommere véd, hvilken forkuet, villieløs Skabning denne Thora er, hvor angst hun er for den hensynsløse Skurk, der har gjort sig til hendes

Herre, hvor taabeligt hun tror paa hans Trusler om, at han vilde overgive hende til Politiet, hvis hun ikke adlyder. Han torfølger hende og piner hende uafadeligt. Mads Viggo Hansen véd ikke, hvorledes han skal forsvare hende mod Forfølgeren. Han søger Plads i en Provins og faar denne Plads — en Dag for sent! Han har haft et Sammenstød med Thoras Tyran, og da han ikke kan tro andet, end at Johan Kralberg har været hjemme og tvunget Thora til at følge med sig, vanker han fortvivlet om i Byens Gader, standser ved et Vindue, hvori han ser nogle Jagtgeværer, Salonbøsser, Revolvere. Han gaar op og køber en Revolver, ikke i nogen bestemt Hensigt. Men han gaar ud for at søge at faa at vide, hvor Johan Kralberg boer, han gaar ud for at fordre Thora tilbage, og han vil ikke staa helt værgeløs over for denne brutale Karl, der er ham langt overlegen i Kræfter. Han træffer ikke sin Modstander denne Aften; men da han kommer hjem, sidder Thora uden for Døren. Men de véd, hendes Tyran vil komme igen næste Morgen. Hansen bliver hjemme for

at tage imod ham. Kralberg kommer ogsaa og ringer paa Døren. Da man ikke lukker op, lukker han sig selv ind med en falsk Nøgle. Hansen forsøger paa at faa ham til at gaa igen, han truer med at tilkalde Politi. Et Næveslag er Svaret. Men først da Hansen ser, at Thora bliver mishandlet, griber han Vaabnet for at forsvare sig selv og hende — han kan ikke gøre andet. Den Tiltalte er bleven Drabsmand ved et Ulykkestilfælde og fordi han var et ædelt, medfølende Menneske. Den Dræbte faldt paa sine Gerninger, og jeg tør paastaa, at ikke et eneste Menneske sørger ved hans Bortgang. Tiltalte kan kun dømmes efter Straffelovens Paragraf 187, men jeg maa indstille ham til Lovens mildeste Straf.*

Aktor gjorde herefter et Par Bemærkninger, hvorpaa Defensor svarede; dermed var den offentlige Retshandling forbi, og Tilhørerne maatte gaa.

Thora blev et Øjeblik staaende i Budestuen, og da de andre Tilhørere var gaaet, henvendte hun sig til et af Budene og spurgte, om der ikke blev afsagt en Ly Dom.

»Nu skal der først voteres,« forklarede Budet, »og hvorlænge det varer, kan man aldrig vide i Forvejen; men hvis Dommen bliver afsagt i Dag, kommer den til at staa i ‚Berlingske Tidende‘ i Aften.«

Thora takkede og gik.

Om Aftenen købte hun ‚Berlingske Tidende‘. Jo — Dommen var falden! Den var nedsat til to Aars Forbedringshusarbejde!

Bare hun dog kunde komme til at tale med ham! Men hun vidste ikke, til hvem hun skulde henvende sig.

Næste Morgen bragte Postbudet Thora to Breve. Hun blev i høj Grad forbavset. Ellers fik hun aldrig Breve — og nu fik hun to!

Saa var hun lige ved at udstøde et lille Skrig af Glæde og rev hastigt Brevet op. Det var fra Mads — hun havde kendt hans Skrift. Han skrev kun faa Linier:

»Kom ud og sig Farvel til mig i Formiddag Klokken elleve. Gaa ind i Arresthuset hos Vagtmesteren. Indgangen er i Prinsessegade lige over for Frelserens Kirke.«

Det andet Brev var fra Grosserer Bruun og var lige saa kort:

»Jeg vilde gjerne bede Dem komme op til mig paa mit Kontor, saa snart De har Tid.«

Thora gik først ud til Arresthuset paa Kristianshavn.

Hun kom ind i Vagtmesterens Stue og der blev sendt Bud etter Mads.

Thora saa' bedrøvet paa ham, da han kom. Han var bleven bleg, hans Kinder var indfaldne og hans Øjne dybtliggende; men han smilte, da han saa' hende, og rakte hende Haanden.

»Jeg har faaet Lov til at sige Farvel til Dig inden jeg rejser — og jeg rejser vist i Morgen. Jeg talte i Gaar med Grosserer Bruun. Han har lovet mig at sørge for, at Du ikke kom til at mangle noget, og jeg véd, jeg kan stole paa ham. Det er min eneste Trøst og Glæde nu, at jeg véd, der er en, der vil tage sig venligt af Dig. Jeg burde vel ogsaa glæde mig over, at min Straf er nedsat! Om seksten Maaneder er jeg atter fri! Jeg holder vel disse seksten Maaneder ud. Og naar jeg har udsonet min Brøde, tror jeg ikke, at nogen, der kender mig, vil

regne mig for en Forbryder, der har lidt en vanærende Straf. Jeg trøster mig da med, naar jeg atter bliver fri, at jeg vil finde mit lille Hjem, som da jeg forlod det, men i en anden Gade, og i Hjemmet vil Du atter gaa og sysle saa mildt og venligt som i mine lykkeligste Dage!«

Han blev bevæget ved sine egne Ord, holdt et Par Sekunder den venstre Haand for Øjnene, saa' derefter paa hende med et Smil, der glinsede af Taarer, og rakte hende Haanden.

»Nu maa vi skilles! Farvel Thora — og paa Gensyn!«

Ende.

2-Overs Folkbibliothek kan bestilles i Provinsens bog-
 Handlangere og Ekspedienter.
 Hæfter 5 i Rye og indholder følgende Romane:
 Th. Andersen: »Aaskopol« og »Ledvogterens Hus«. —
 R. H. Sæverke: »Kortlæg«. — Hermann Sævermann: »Rejse til
 Hæder«. — G. de Meunier: »Tilby«.

Endvidere læs i Hæfter 6 to Rye Hæfter (5 sider):
Tvillingestrene. Roman af Theodor Andersen.
 (12 Hæfter). »Social-Demokraten« skriver om denne
 Roman bl. a.: »I Andens opsigter med Følelsesrigdom de
 klassiske Rørelser, de Fortællende og Fortællende, som
 gæmner sig i Byens Kærkelser, i Smagslærens Bølges
 og Fortællernes Profetier. De sagte sig den danske
 Grund og Følelsesrigdomens Rørelser indet hos den et med-
 førende Hæfte».

Familien Sommer. Roman (6 Hæfter) Hans
 Jørgen Jensen. Hovedsagelig i København ligger Næstved Væby
 Det er en tidligere velhavende Families danske Historie, som
 her er fortalt i en lidt venodig Tone, der med gode og
 fængsle Læseren.

Kameralda eller **Notre-Damekirken i Paris.**
 Historisk Roman af Victor Hugo. (10 Hæfter).
Fædrenes Brøder. Roman af Frank Barlet.
 (10 Hæfter). Hæfte en Kriminalroman, delvis en Fortælling
 om den mest rørende og oprørende Kærlighed læses denne Bog
 med den største Interesse.

2-Overs Folkbibliothek kan bestilles i Provinsens bog-
 Handlangere og Ekspedienter.
 I København: St. Kæmpegade 17 St. Oluffi Fæstelsesgade
 2 St. — Næstved: Kongens 38 og 47. Nordvestvej 23
 og 27. Næstvedsgade 186 St. — Slagelse: Kæmpegade 17
 Viborggade 3. — Roskilde: Sundevadsgade 3. — Færøerne:
 Høje: Fiskerallé 65. — Christianshavn: St. Annegade 13
 — Amager: Amagerbrogade 32, samt
 Hovedeksbeditionskontoret:

H. C. Andersensgade 12, 2
 København K.

5-Øres Folkebibliotheks 2den Række kan faas i 1/2 Jugenlige Hæfter à 5 Øre og indeholder følgende Romaner:

Th. Andersen: »Askepot« og »Ledvogterens Hustru«. — R. H. Savage: »Forfulgt«. — Hermann Sudermann: »Regine Hackelberg«. — G. du Maurier: »Trilby«.

Endvidere faas i Hæfter à 10 Øre. (Hvert Hæfte 48 Sider):

Tvillingsøstrene. Roman af Theodor Andersen. (15 Hæfter.) »Social-Demokraten« skriver om denne Roman bl. a.: *Th. Andersen* opsøger med Forkærlighed de tilsidesatte Eksistenser, de Forurettede og Forknytte, som gæmmer sig i Byens Krinkelkroge, i Smaagadernes Baghuse og Forstædernes Proletarkaserner. De sagte Suk, den bange Graad og Fængselsnøgleknippets Raslen finder hos ham et medfølede Hjærte.

Familien Sommer. Roman. (6 Hæfter.) Handlingen foregaar hovedsagelig i Københavns lille Naboby Valby. Det er en tidligere velhavende Families tragiske Historie, som her er fortalt i en lidt vemodig Tone, der maa gribe og fængsle Læseren.

Esmeralda eller Notre-Damekirken i Paris. Historisk Roman af Victor Hugo. (16 Hæfter).

Fædrenes Brøde. Roman af Frank Baret. (10 Hæfter). Halvt en Kriminalroman, halvt en Fortælling om den mest rørende, opofrende Kærlighed læses denne Bog med den største Interesse.

5-Øres Folkebibliothek kan bestilles i *Provinserne* hos Boghandlerne og Ekspedienterne.

I *København*: St. Regnegade 17 St., Olfert Fischersgade 5, St. — *Nørrebro*: Korsgade 38 og 47. Nordvestvej 22 og 27. Nørrebrogade 186 St. — *Østerbro*: Ryegade 77. Viborggade 3. — *Vesterbro*: Sundevedsgade 3. — *Frederiksberg*: Falkonéralle 65. — *Christianshavn*: St. Annægade 13. — *Amager*: Amagerbrogade 32, samt

Hovedekspeditionskontoret:

H. C. Andersensgade 12, 2

København K.

